



Bybelse Dagboek

*Die Bybelse Dagboek
kom jaarliks saam met die Almanak.
Dit is bedoel om daaglik gebruik te word
by huisgodsdiens of Bybelstudie.*

2002

VOORWOORD

Ds PJ van der Merwe
Redakteur



Ten opsigte van verlede jaar se *Bybelse Dagboek*, het die redaksie meer as gewoonlik lof en dank ontvang vir die gehalte en indeling van die *Dagboek*. Hierdie jaar is die tweede jaar van 'n drie jaar beplanning, naamlik om met die dagstukkies die Bybelgeskiedenis kronologies weer aan die orde te bring.

Die leser moet in gedagte hou dat eenvormigheid in styl en aanslag nie moontlik is nie, aangesien 'n uitgebreide paneel van teoloë vir die bundel verantwoordelik is. Dit sal goed wees as u om die een of ander rede op 'n dagstukkies wil reageer, om dan self met die betrokke skrywer in verbinding te tree. Dit staan u ook vry, en die redaksie sal dit verwelkom, as u voorstelle wil maak om die *Dagboek* nog bruikbaar te maak.

Die redaksie het hierdie jaar met 'n nuwe werkwyse begin en dit het goeie vrug afgewerp: Ringsrade vir predikante is gevra om betrokke Bybelgedeeltes vir die opstel van dagstukkies te hanteer. Die meeste ringskommissies het hulle samewerking gegee. Daarom wil die redaksie langs hierdie weg die betrokke ringsrade, ringskommissies en meewerkende predikante van harte bedank dat u dit moontlik gemaak het om 'n netjiese boek wat van kwaliteit getuig, aan die kerkvolk te voorsien. Die *Bybelse Dagboek* is seer sekerlik een van die belangrikste publikasies van die kerk. Want daarin is die kerk elke dag met Woordverkondiging besig. Dit is ook by uitstek dié boek wat die venster na buite is vir die Hervormde Kerk se predikantekorps vir hulle vermoë om die Woord eenvoudig, reg en verstaanbaar aan die lidmate te verkondig.

Ek wil ook langs hierdie weg my hartlike dank uitspreek teenoor die res van die redaksie vir hulle bydrae tot die samestelling van hierdie *Bybelse Dagboek*, naamlik dr Hendrik Breytenbach, dr André Botma en ds Louis Steyn. Dank ook aan dr Fanie Pretorius vir sy aandeel om die dagstukkies ingesamel te kry.

Mag *Bybelse Dagboek 2002* met dieselfde waardering as sy voorgangers in die kerk ontvang en gebruik word.

Beskermingsplan vir Pensioenarisse



TV man Oom Danie Smuts sê:

**" 'n Bekostigbare begrafnisplan
wat ons verseker het van
sorgelose goue jare...
Ons het begrafnisdekking vir
slegs R20-00 per maand, vanaf
so min as 65c per dag!"**

**Besoek gerus ons webtuiste:
www.rentmeesterdirect.co.za**

- 1. VOLKOME gemoedsrus vanaf slegs 65c per dag!**
- 2. Geen mediese keuring nie.**
- 3. Vir ALMAL jonger as 80 jaar.**
- 4. Uitbetaling geskied binne 48-uur nadat alle nodige dokumentasie ontvang is.**
- 5. Hierdie plan kan dubbeld uitgeneem word.**

VERSEKERDE BEDRAE EN PREMIES PER INDIVIDU

Ouderdom huidige verjaardag	Plan A	Plan B	Plan C	Plan D	Plan E
Tot 64 jr	R 3 000	R 5 000	-	-	-
65-69 jr	R 2 500	R 3 750	R 5 000	-	-
70-74 jr	R 1 650	R 2 500	R 3 300	R 4 200	R 5 000
75-80 jr	R 1 000	R 1 500	R 2 000	R 2 500	R 3 000
PREMIE per maand	R20,00	R30,00	R40,00	R50,00	R60,00

Skakel ons vir 'n gratis kwotasie indien u JONGER as 64 jaar is.

Doen NOU telefonies aansoek!

0 8 0 0 5 0 0 2 3 4



Reg. Nr. 1957/001523/06

Rentmeester Verskeraars Bepark

Moses is dood en Israel het 'n nuwe leier gekry. Hulle het op die drumpel van 'n nuwe era in 'n nuwe land gestaan. Hulle moes net volhard in die geloof, dan sou daar vir hulle verstommende gevolge wees.

Die Here het 'n baie vreemde opdrag aan hulle gegee. Toe hulle by Jerigo met sy sterk en hoë klipmure gekom het, het hulle nie die opdrag gekry om die stad te beleër, stormramme te bou of 'n spesiale krygsoefening te hou nie. Hulle moes vir sewe dae lank doodstil om die stad loop. Op die sewende dag sou Josua die teken gee, dan moes hulle die strydkreet laat hoor. Die mense van Jerigo was seker stom van verbasing en miskien het hulle vir Josua en sy mense uitgelag.

So probeer mense vandag nog om ons belaglik te maak as ons doen wat die Here ons beveel. Dit bring partykeer mee dat baie Christene hulle geloof 'n bietjie afwater om darem nie so erg verspot te lyk by die werk nie. Maar ons moet altyd onthou: 'n sosiaal-aanvaarbare Christenskap is geen Christenskap nie. Toe die lank verwagte strydkreet uiteindelik aangehef is, het Jerigo se mure voor die oë van die Israëliete verkrummel en hulle kon eenvoudig oor die bourommel klim en die stad oorneem.

God se plan lyk baie keer vir ons ook bra vreemd. Dit neem dikwels, na ons smaak, te lank om in vervulling te gaan. Maar geloof beteken om by die Here se opdrag te bly en op Hom te bly vertrou. Die wêreld kan maar lag as hulle lus het. Ons moet doen wat die Here vra. En bo alles moet ons weet dat Jesus Christus reeds 2 000 jaar gelede al die mure en versperrings na 'n nuwe toekoms, vir ons afgebreek en vernietig het.

Hou net aan sy genade vas en volhard elke dag in die geloof.

Van die geloofshelde in Hebreërs 11 is Ragab seker die een persoon wat ons die minste daar sou verwag. Daar is tog baie ander vroue in die Bybel wie se name ons eerder daar sou verwag. Dink maar aan Debora, die digter, of Gulda die profeet, of aan Rut en Ester. Maar Ragab, 'n prostituut!

Niemand weet hoe die verkenners wat die stad Jerigo moes gaan bekijk, juis by Ragab uitgekom het nie. Dit lyk nogal of hulle direk

na haar toe gegaan het, miskien om 'n heel voor-die-hand-liggende rede. Maar uiteindelik was dit God wat hulle na haar toe gelei het, want hy het 'n plan met Ragab se lewe gehad. Hy wou haar verlos, al was sy nie 'n Jood nie.

Dit is die genade van die Here wat in hierdie stuk geskiedenis skitter. Ragab was 'n prostituut, maar nou pryk haar naam tussen dié van die geloofshelde. En dit was nie omdat sy en haar geloof so groot was nie, maar omdat God se genade so onbeskryflik groot is. Hy vergewe regtig! Jesus het immers vir sondears gekom. Dit is immers nie die gesondes wat die dokter nodig het nie. Daarom het Hy die Fariseërs gewaarsku dat tollenaars en straatvroue voor hulle in die koninkryk van God sou ingaan.

En nou kry ons in Matteus 1 ook Ragab se naam onder Jesus se voorsate. God se genade is so groot dat Hy haar ook deel van sy verlossingsplan vir die wêreld gemaak het; dat sy ook deel gekry het aan God se verbond; dat sy met 'n Israëliet sou trou. En hulle het 'n beroemde seun gehad - Boas, wat later met Rut getrou het. So het 'n eertydse prostituut die oumagrootjie van Dawid geword, 'n voorsaot van die Here Jesus. So het die Here vir Ragab die lewe nuut laat begin.

En dan weet ons ook: So het die Here Jesus Christus vir ons ook alles nuut gemaak. Daarom moet ons elke dag 'n nuwe lewe lei.

3 Januarie

Een sondig vir baie

Josua 7: 1-13

Dit is opvallend dat ons hier lees dat die Israëliete troueloos gehandel het, want Akan het van die goed gevat wat aan die Here gewy was. 'n Hele volk het troueloos gehandel, want een man het gedoen wat hy nie moes doen nie.

Dit wil vir ons sê dat daar 'n noue verband tussen die enkeling en die gemeenskap is. 'n Ketting is so swak soos sy swakste skakel. Akan was die swak skakel en die ketting het gebreek. Sy huis, sy familie en sy volk is in die ongeluk gedompel. Daarom moet ons altyd besef: die verkeerde dinge wat ek doen, tref ook my huis, my vriendekring, my kerk en my volk. Ons moet nooit dink dat die verkeerde dinge wat ek in die donker gedoen het, niemand anders raak nie. Deur Akan se sonde het die volk 'n verpletterende neerlaag teen die klein stadjie Ai gely.

Ons worstel dikwels met die vraag: Wat is die oorsaak van my nederlae en teleurstellings? Ons voel dikwels dat dit nie goed gaan

nie en dan soek ons die fout op baie plekke en by baie mense. Ons soek selfs die fout by die Here, maar nooit by onself nie, terwyl ek ook maar 'n Akan is.

Maar nou kan ons gelukkig weet: Die naam Josua beteken redder en verlosser. En Josua staan in hierdie geskiedenis as 'n uitroepteken na die ewige Redder en Verlosser van sy volk.

Een mens kan baie mense in die ongeluk dompel. Maar wat 'n genade! Een Man se verdienste, een Man se verlossingswerk kan miljoene red; 'n hele huis, 'n hele volk: Jesus Christus, ons Josua, ons Verlosser tot in ewigheid.

4 Januarie

***Die donker doodsdaal word
'n deur van hoop***

Josua 7: 22-8

Digby die destydse stadjie Jerigo was daar 'n laagte wat bekend was as die Askorlaagte. Josua het vir Akan, nadat hy ontmasker is, saam met sy familie en al die goed wat hy gesteel het, daar laat stenig en alles verbrand. In hierdie laagte is die oordeel oor 'n trouelose mens voltrek. Daarom is hierdie dal altyd beskou as 'n plek van onheil, van droefheid en smart. Dit het altyd herinner aan 'n donker bladsy in die geskiedenis van die volk.

Maar nou weet ons dat hierdie volk, nadat hulle hulle voor God verootmoedig het, die stadjie Ai vernietigend verslaan het. En die Here het die deur vir sy volk oopgemaak. Hulle kon die land verower, die wingerde, olyfbome en huppelende kuddes. Hulle kon die lewe in die beloofde land geniet.

Die profeet Hosea het ook op 'n keer na hierdie laagte, die Askorlaagte verwys. Hy het die ontrou van die volk vergelyk met 'n weglopervrou vir wie die Here die deur toegemaak het.

Maar gelukkig kan ons weet: Ons Here Jesus Christus het in die donker doodsdaal van ons lewe kom staan. En die donker het oor Hom toegesak toe Hy vir ons aan die kruis gesterf het. Toe het dit weer lig geword oor hierdie wêreld. Hy het vir ons die deur oopgemaak, die deur van hoop en lewe, die deur na 'n nuwe toekoms.

Hoe lyk my en jou lewe vandag? Lyk ons lewe nie dalk soos 'n donker Askorlaagte wat sê: Jy was ontrou. Jy het van My af wegge-loop nie. Hoor dan die stem van ons Heiland: Kom, my wegloper-kind, ek gee vir jou 'n nuwe toekoms.

Ons lewe in 'n tyd waarin oneerlikheid en bedrog aan die orde van die dag is. Die waarheid is vir baie van ons nie meer belangrik nie. Dit wat die Here in sy Woord vir ons sê, is nie meer van belang nie. Mense is besig om ander mense met allerhande slim praatjies te bedrieg. Ons is naderhand selfs bereid om allerhande kompromieë aan te gaan oor die waarheid. Ons begin ook dink dat alles en almal en allerhande godsdienste so min of meer reg is. Ons laat toe dat die wêreld van die dag met die Woord van die Here begin smokkel.

In die gelese gedeelte het ons gesien hoedat die Gibeoniete vir Josua-hulle met allerhande mooi praatjies gebluf het omdat die Israeliete nie meer gevra het: *Wat sê die Woord van die Here?* nie. Hulle het na die vyand geluister en uiteindelik 'n verdrag met die magte van die heidendom gesluit.

Ons moet ernstig daarteen waak om nooit sulke verdrae te sluit nie. Ons mag nie in ons harte lewensruimte bied vir die gedagtes van die heidendom nie. Ons moet altyd onthou: Die enigste waarborg vir 'n gelukkige lewe is om elke dag te bid: *Laat ons aan U toegewy wees deur die waarheid, u Woord is die waarheid.* En Jesus Christus, die vleesgeworde Woord, is vandag nog die enigste Waarheid in die wêreld van leuens. Hou elke dag aan hierdie Waarheid vas.

Angs en vrees het deel geword van ons lewe van elke dag. Die magte van die heidendom dreig om alles en almal rondom ons te oorweldig. En dan sê ons dikwels: As ek realisties moet wees, sê my gesonde verstand vir my ons sal nie staande kan bly in hierdie land nie.

Josua en sy mense het hulle ook destyds in so 'n haglike situasie bevind. Vyf Amoritiese konings het saamgesweer teen Josua en die volk en toe hulle harte van angs en bewing inmekaargekrimp het, het die Here vir Josua gesê: *Moenie vir hulle bang wees nie, Ek gee hulle in jou mag oor. Nie een van hulle is teen jou bestand nie.* Die Here het op 'n bonatuurlike wyse ingegryp in hulle nood en bokant hulle logika in is die vyand met haelstene bedek. Die son en die maan het verder stilgestaan totdat Josua die vyand verslaan het. In sy almag het God ook die natuur gebruik om vir sy volk oorwin-

ning te verseker. God is baie groter as wat ons met ons gedagtes kan uitwerk of wetenskaplik kan analiseer. Daarom kan ons ook sing:

Wanneer ons denke doodloop

en ons nie verder weet.

As ons verval in wanhoop

is God tot hulp gereed.

Hierdië waarheid is vir ons volmaak geopenbaar in die kruisdood en opstanding van ons Here Jesus Christus. Ons triomferende Verlosser sê vandag nog vir ons: *Moenie vir hulle bang wees nie, Ek gee hulle in jou mag oor. Nie een van hulle is teen jou bestand nie.*

7 Januarie

Oor ouers en kinders

Rigters 2: 6-10

Dit baat ons niks as ons kan roem op die geloof en vaste godsdiens van ons voorouers, maar ons is nie self gelowig en dien nie self ook die Here nie.

Ons Skrifdeel verwys na die volk Israel ná die tyd van Josua. Josua en sy mense het in 'n moeilike tyd gelewe. Josua het hulle die land Kanaän ingelei. Dit was 'n mooi land waar hulle vry kon wees, maar hulle moes die land verower en dit hulle eie maak. Daarom was dit 'n tyd van stryd en swaarkry. Tog was dit ook 'n mooi tyd. Hulle was voortdurend bewus van die hulp en nabyheid van God. Hulle volksleier was ook hulle geloofsleier. In hulle stryd was hulle doelgerig, want hulle het 'n ideaal gehad waarna hulle saam as eenheid gestreef het.

Maar na die tyd van Josua, nadat hulle in die land gevestig was, het die eenheid verbrokkel, die ideale het verflou en die geloof het verdwyn. Want *die volgende geslag se mense het nie die Here geken nie. Hulle het ook nie geweet van sy groot daade wat Hy gedoen het om vir Israel te help nie.* Dit lyk asof die vorige geslag nie tyd gehad en erns daarmee gemaak het om hulle kinders van die Here en sy groot daade te leer nie. Die nuwe geslag het ook nie erns daarmee gemaak om self die Here te leer ken en in die regte verhouding met Hom te leef nie. Daarom het die tyd wat 'n tyd van rus en vrede moes gewees het, 'n tyd van koerslose agteruitgang en vervlakking van hulle geloof geword.

Die belangrikste waarmee elke geslag besig behoort te wees, is om God in sy eie omstandighede te ken en te dien. Elke geslag moet die probleme van sy tyd in die geloof oplos. God moet nooit vir ons

net 'n herinnering vanuit die verlede wees nie, maar die werklike God van die hede.

Die belangrikste wat een geslag aan 'n volgende geslag kan en moet oordra, is die Woord van God. Ons kinders moet nooit ten gronde gaan vanweë 'n gebrek aan kennis van die Here nie. Ons moet saam praat en dink en bid oor dit wat saak maak.

8 Januarie

As God kwaad word

Rigters 3: 7-11

Die een refrein wat ons oor en oor in die boek Rigters oor die geskiedenis van Israel lees, is die woorde: *Die Israeliete het gedoen wat verkeerd is in die oë van die Here*. Miskien het dit wat hulle gedoen het, in hulle eie oë reg gelyk. Hulle het besluite geneem waarvan hulle gehou het en dinge gedoen wat vir hulle lekker was. Dalk was hulle daarvan oortuig dat hulle goed gevestig was in hulle nuwe land en het hulle alles daarvolgens ingerig - ook hulle godsdiens. Die God van hulle verlede was nie meer goed genoeg nie. Die feit dat Hy die God is wat hulle uit Egipte verlos het, het nie meer gegeld nie. Sy wet en wil het nie meer saak gemaak nie. Hulle het Hom verlaat en die afgode van die land begin aanbid en eer. Hulle is 'n nuwe geslag met nuwe waardes.

Maar God oordeel anders. Hy beleef dit dat hulle in growwe ondankebaarheid hulle liefde vir Hom verloën: *Toe het die Here kwaad geword vir die Israeliete*. Hy wou hulle nie prysgee nie en Hy kon nie aanvaar dat hulle hulleself vernietig nie. Hy is kwaad omdat hulle dit wat goed en reg was tussen Hom en hulle, tot niet gemaak het, daarom straf Hy hulle. Hy laat hulle swaarkry onder 'n niksbeduidende koning, Kusan-Risatajim en so bring God hulle daartoe om weer te besef wat hulle aan Hom het. In hulle swaarkry roep hulle weer na Hom. Hulle kom terug na Hom en vra dat Hy na hulle toe sal terugkom.

Hieruit leer ons: God word kwaad. Gelukkig word God kwaad, want Hy word kwaad omdat Hy omgee. Dan straf Hy ons as ons met sondaars-oë deur die verkeerde dinge betower word en van Hom af weg dwaal. Dit sal 'n kwade dag wees as God nie meer vir ons kwaad word en ons nie meer tug om ons na Hom toe te laat terugkeer omdat Hy nie meer vir ons omgee nie.

Om God se harde teregwydings in die Bybel en sy tug in ons lewens te aanvaar, beteken om sy liefde te aanvaar. Sy kwaad word vir ons spruit voort uit sy liefde vir ons. Ons aanvaarding van

daardie liefde is nie om in opstand te kom en dit wat Hy doen, te bevraagteken nie, maar om te luister, ons te bekeer en Hom aan te roep. Want selfs as God kwaad word, is dit genade.

9 Januarie

Bid en werk

Rigters 3: 12-30

Die verhaal van Ehud is nogal grusaam. Ons sal dalk oordeel dat so 'n daad van misleiding en moord veroordeel moet word. Dit gaan hier egter daarom dat Israel vir agtien jaar lank deur die Moabiete onderdruk was. Selfs die Palmstad is verower - dit is Jerigo. Daardie roemryke oorwinning met die intog het geblyk tevergeefs te wees.

Iemand moes iets doen. Dit moes iemand wees wat dit as roeping van God aanvaar en wat die moed het om die taak deur te voer. Ehud was daardie iemand. Hy het nie alleen sy lewe gewaag om koning Eglon dood te maak nie, maar ook sy manne aangevoer tot dat die Moabiete verslaan was. Die gevolg was dat daar tagtig jaar lank vrede in die land geheers het.

Dit was wat die volk wou gehad het. Maar kosbaarhede soos vrede vir jou land en mense kom nie vanself nie. Daarvoor moet daar gewerk word; moontlik selfs geoffer en gestry word. Dit geld vandag nog vir ons. Ons kan nie sonder die seën van die Here leef nie. As sy genade nie met ons is nie, is alles tevergeefs. Dit beteken egter nie dat ons rustig kan terugsit en niks doen, terwyl God ons lewe vir ons moet leef nie. Ons moet die roeping aanvaar om die goeie dinge wat Hy vir ons bedoel, ons eie te maak. As ons byvoorbeeld 'n gelukkige huwelik begeer, moet ons met liefde daaraan bou. As ons 'n sinvolle lewe verlang, moet ons met lus en ywer leef. Bid en werk - daarin lê die antwoord.

Om ons te verlos, het van Christus die grootste stryd en offer gevra. Sal ons dan nie ook daartoe bereid wees nie? Ons kerm deesdae so baie oor dinge wat ons verloor het en die moeilike tye vir die kerk, maar wat doen ons daaraan?

10 Januarie

Die weerlig en die by

Rigters 4: 1-9

Barak se naam het ontsag ingeboesem, want Barak beteken *weerlig*. Van iemand met so 'n naam verwag jy krag en vreesloosheid; vinnige en vernietigende optrede. Maar toe stel die weerlig teleur. Die dag toe die Here hom roep, is Barak bang. Die Here het

self die slagveld oopgestel. Hy waarborg die oorwinning. Barak moet net die aanvoerder wees en die bevel van die Here uitvoer. Maar Barak sien nie kans daarvoor nie. Hy twyfel aan homself en die 10 000 soldate. Hy twyfel aan God. Daarom stel hy aan Debora die voorwaarde: Hy sal net gaan as sy saamgaan. Sy is immers die profetes. As sy so seker is van haar woorde dat sy kans sien om dit met God te waag, sal hy saamgaan.

Hoe ironies is dit nie, Debora is nie 'n kryger nie, net 'n vrou. Sy is nie 'n aanvoerder van soldate nie, net 'n profetes. Vroue maak nie oorlog nie. Vroue bevry nie volkere nie. Vroue dra nie name soos *Barak* nie, maar name soos *Debora*. Want Debora beteken *by*. Maar die by het toe meer moed as die weerlig, want Debora het geloof. Die by is sterker as die weerlig, want sy vind haar krag by God. Daarom verseker sy vir Barak - die oorwinning sal nie deur hom kom nie, maar deur 'n vrou. Hy doen sy eie naam 'n oneer aan en so ook die Naam van God.

Naas die name wat ons pa's en ma's vir ons gegee het, het die Here vir ons pragtige name gegee. Dit is name soos *Christen* en *kind van God*. Dit is heerlike oorwinningsname. Maar dit is name wat met waardigheid gedra moet word. Dit moet uitgeleef word in vertroue en diens en gehoorsaamheid, anders doen ons hierdie name 'n oneer aan en onteer ons die Naam van ons Heer.

Aan Jesus is 'n Naam gegee wat bo elke naam is, wat sê: *Hy is die Here!* In sy Naam, deur sy krag, onder sy leiding kan ons met moed die lewe aanpak wat Hy vir ons uitmeet; kan ons die opdragte uitvoer wat Hy aan ons opdra; kan ons die stryd stry waartoe Hy ons roep.

11 Januarie

***Huil oor onreg of
bid vir reg***

Rigters 5: 24-31

Hierdie pragtige lied van Debora is een van die oudste liedere in die Bybel. Dit is 'n triomfantlike oorwinningslied, maar dit is ook 'n geloofslid wat die eer van die oorwinning aan God gee. In die lied word van twee vroue vertel. Aan die een kant is die ma van Sisera. Sy was lief vir haar seun en trots op hom. Met sy 900 systerstrydwaens het hy 'n skrikbewind in die gebied gevoer. Hy het selfs die Israëliete vir twintig jaar in sy mag gehou. Dit was nie vreemd dat hy op 'n strooptog uit was nie, maar omdat hy lank weggebly het, het die onrus haar tog beetgepak. *Wanneer kom hy*

dan terug?, wonder sy. Die vraag wat by haar gehuiwer het, maar wat sy te bang was om te vra, was: *Kom hy terug?* Die hofdame het die vrees probeer wegtroos met praatjies oor die buit wat hy sou bring; die meisies en nekdoeke, mooi goed wat in Israel geroof is!

Maar intussen het 'n ander vrou ook vir Sisera gewag. Sy was Jael, 'n Keniet. By haar tent het sy die vluggende Sisera ingewag. Nie met oorlogswapens nie, maar met dit wat sy gehad het; met 'n tentpen en 'n werksman se hamer het sy vir Sisera verslaan. Vrou alleen het sy geveg vir die vryheid van haar land en haar mense; vir die jong Israelitiese meisies wat weggevoer is deur die heidene; vir die reg wat moet seëvier oor die onreg.

Ná die gebeure klink die lied op. Dit is 'n geloofslied wat vertel van die oorwinning wat God bewerk het en wat Hy beseël het met die dood van Sisera deur Jael. Daarom word sy ook in die lied aan God opgedra, met die bede dat God vir haar goed en genadig sal wees.

Laat ons ook die gebed waarmee die lied eindig, saambid: Aan die een kant dat God ook in ons tyd en lewe sal gee dat die Bose nie sal oorwin nie, maar verslaan sal word. Saam met die gebed moet ons nie net gelate toekyk hoedat die Bose sy strooptog deur ons wêreld voer nie, maar ons moet in die Naam van die Here die Bose inwag en teenstaan met alles wat ons het.

Laat ons aan die ander kant ook bid dat die wat God liefhet, sal wees soos die son wat in sy volle krag skyn. Dit herinner aan die gelykenis van Jesus oor die onkruid tussen die koring. Daar sê Hy: *Dan sal die gelowiges in die koninkryk van hulle Vader skitter soos die son* (Matt 13: 43).

12 Januarie *Die Here is by jou, dappere* Rigters 6: 1-14

Gideon kon nie die koring op die dorsvloer uitslaan soos dit hoort nie. Hy moes dit op 'n wegkruip-manier en met 'n gesukkel in 'n parskuip doen. Want die Midianiete se bendes het gedurig hulle ooste kom roof. Vir sewe jaar het hulle 'n skrikbewind in die land gevoer, waarteen die Israeliete weerloos gestaan het. Die beste wat hulle kon doen, was om skuilplekke te bou waarin hulle kon wegkruip as die Midianiete toegeslaan het. Hulle was verarm en verneder en het vlugteling in hulle eie land geword.

Maar, erg soos dit was, kom ons eers agter wat hulle eintlike, grootste probleem was as die Engel vir Gideon met dié woorde groet: *Die Here is by jou, dapper man!* Vir Gideon is albei stellings

vals. Hy glo nie meer dat die Here by hom is nie, trouens, hy dink dat die Here hulle in die steek gelaat het. Die verbond van die verlede is nie meer bindend nie. God is nie meer die God van Israel nie. Hy is ook nie dapper nie. Soos die res van die volk, is hy 'n radelose, bang vlugteling wat nie die moed het om iets aan sy situasie te doen nie.

Dit het die woorde van die profeet gekos om hom te laat besef: Dit is nie die Here wat ons verlaat het nie, maar ons wat die Here verlaat het. Ons beleef nou hoe die lewe is as jy met jou rug na die Here toe leef en Hy sy hand vir jou toegemaak het. Dan sien jy geen seën om jou nie en het jy ook nie meer lewensmoed nie. Dan word die lewe te veel vir jou en jou probleme word te groot.

Daarom, as Gideon sy volk moet bevry, moet hy by die eerste vyand begin. Hy moet die Baälaltaar afbreek en die Baäldiens tot niet maak. Die diens aan die ware God moet herstel word. Eers as die volk weer in aanbidding op hulle knieë voor die Here staan, sal hulle opstaan om vry te kan lewe.

Probleme lyk dikwels vir ons onoorkomelik en laat ons 'n wegkruip-lewe voer. Dit mat ons af en laat die lewe sy glans en vreugde verloor. Die Here spot nie met ons as Hy juis dan vir ons sê: *Die Here is by jou, dapper man!* nie. Want dit is die waarheid wat nog steeds daar is - al word dit verberg deur kleingeloof en moedeloosheid, en al word dit betwis deur moeilike omstandighede. Hy wil hê ons moet opnuut met geloofsoë kyk en Hom raaksien; weer in die regte verhouding met Hom leef en dan die lewe aanpak met die moed wat uit die geloof voortkom.

13 Januarie *Net fakkels en ramshorings* Rigters 7: 1-22

Gideon het rede gehad om al hoe banger te word. Want God maak sy mag al kleiner - 32 000 man word 10 000 man en later net 300 man. Hulle wapens word net ramshorings en fakkels in erdekruike. Daarmee moet hy die Midianiete aandurf, met dit en met geloof. Maar dit is genoeg, want God gee die oorwinning.

Dalk voel ons Christene vandag soos Gideon moes gevoel het. Die magte van die Bose word skynbaar al hoe meer en al hoe sterker. Die tegnologie wil met sy ontwikkeling die plek van God inneem. Losbandigheid neem die plek van gehoorsaamheid in. Haat, geweld en hebsug verdryf die liefde. Die mens se optimisme oor homself vervang sy besef van afhanklikheid van God en sy geloof in God.

Daarteenoor word die gelowiges se magte skynbaar al hoe minder. Die stroom van mense wat die kerk verlaat, word breër. Die wat nie meer kans sien om die stryd te stry nie omdat hulle geloofsmoeg geword het en nie hoop vir die kerk het nie, word by die dag meer. Dit lyk of 'n ganse Christendom 'n klein Gideonsbende word.

As ons dit maar wou word! As die kerk klein lyk na getal en krag, maar waarlik vertrou op God en seker is van sy oorwinning, dan is daar hoop! As elke gelowige getrou en vasberade sy deel doen, is dit genoeg.

Op 'n manier is ons wapens dieselfde as dié van Gideon en sy manne: ramshorings en fakkels. Ons ramshorings waarop ons moet blaas, is die Woord wat ons moet verkondig - om die oorwinning van Christus oor die sonde en die dood aan te kondig en gelowiges op te roep tot die stryd! Ons fakkels is die lig van ons goeie werke waarmee ons die wêreld moet verlig om die dwaasheid van die kwaad bloot te lê en die wysheid van God se wil bekend te maak.

Skep moed. Staan vas in die geloof. *Die swaard van die Here en Gideon (die kerk)!*

14 Januarie

***Nie 'n mens nie,
maar God regeer***

Rigters 8: 1-3; 22-23

Die ywer waarmee Josua teenoor die volke van sy tyd opgetree het, het na sy dood verslap. Hierna volg die rigterstyd. Rigters was nie konings nie, maar manne wat die opdrag van God ontvang het om die volk uit die hande van hulle verdrukkers te verlos.

Die geskiedenis van Gideon is bekend. 'n Magtige leër word verminder tot 'n onaansienlike klompie soldate waarmee hy die vyand moet aandurf. Die resultaat is 'n oorwinning, nie as gevolg van die krygsvernuf van 'n mens nie, maar deur die raad van God.

Wanneer Gideon selfs op 'n ergerlike wyse deur die Efraimiet gekonfronteer word oor sy optrede, gaan hy voort om die vyand te agtervolg. By twee geleenthede waar hy kos vir sy uitgeputte soldate vra, word hy gespot eerder as om hulp te kry. Die optrede wat daarop gevolg het, word ook vir ons beskryf.

Die oorwinning op die slagveld, 'n daad wat so maklik gesien kan word as 'n menslike prestasie, lei tot menslike versoeke. Regeer oor ons, lei ons, help ons. Die rede: Jy het ons uit die mag van die vyand verlos.

Die antwoord van Gideon was lofwaardig: *Die Here regeer oor*

julle. Dan volg die versoek ten opsigte van die oorlogsbuit, 'n beeld wat gemaak word en die volk se ontrou. Vrede was daar wel vir 'n tydperk, maar na Gideon se dood word die God wat hulle verlos het, vergeet.

Is ons teleurgesteld in Gideon? Hy het gedoen wat hy moes doen, maar tog het hy ook dinge gedoen wat nie met sy opdrag verband gehou het nie. Is daar teleurstelling ten opsigte van onself? Ons kan sekerlik nie 'n ander antwoord gee nie. Menslike swakheid, twyfel, ongehoorsaamheid - so kan ons voortgaan om op te noem - vind ons by die mens, 'n onvolmaakte wese. Maar veel belangriker as dit: Goddelike leiding, liefde en ontferming, dit vind ons by God.

15 Januarie

***God se wil oorskadu
menslike voorkeure***

Rigters 9: 8-15

'n Huwelik tussen 'n gelowige en 'n ongelowige dra wrange vrugte. Gideon se huwelik met 'n heidense vrou uit Sigem en die optrede van Abimelek, hulle seun, is 'n voorbeeld hiervan. Op soek na eer, is hy eerder tuis onder die familie van sy moeder wat afgode aanhang as onder die volk van God, en hy volg die verkeerde pad. Slinks in sy optrede oortuig hy die burgers van Sigem om hom koning te maak. Daar is te veel broers, almal kan tog nie konings word nie. Een koning gaan tyd' bespaar wanneer besluite geneem moet word. En baie belangrik: Hy is 'n besondere keuse, want sy moeder is uit hulle midde. Menslike omstandighede, eerder as die wil van God, is hier ter sprake. Al sy broers, met die uitsondering van Jotam, word om die lewe gebring. Tydens die feesgeleentheid met die koningskap van Abimelek, is dit wat hy wat vanaf die berg Gerisim met die mense praat.

Wanneer Jesus aan die mens 'n boodskap wou oordra, het Hy onder andere aan hulle gelykenisse vertel. Jotam doen dit anders. Die Skrifgedeelte word die fabel van Jotam genoem. Menslike eenskappe word aan plante en diere gegee. Die bome besluit op 'n koning - hulle dink en praat daaroor.

In hierdie gesprek is daar iets van sarkasme, maar ook die waarheid te bespeur. 'n Koning is belangrik, want hy moet lei - dit is seker die rede waarom bruikbare bome genader word. 'n Onsuksesvolle nominasiepoging, want hulle eindig by die doringbos, 'n nuttelose struik. 'n Koning wat beskerming bied, maar wat in die taal van die bome kwalik vir homself kan sorg, dit is Abimelek in die

natuur. Selfs die statige seders van die Libanon word deur sy koningskap bedreig.

Vanaf die skepping tot vandag moes die mensdom keuses maak. Ons kom nog daaglikks voor keuses te staan. So sal dit voortgaan tot op die laaste dag. Verantwoordelikheid is die wagwoord vir 'n sinvolle keuse. Die Woord van God is die norm en nie wat ek wil nie. Die geloofspad is die weg wat gevolg moet word en nie die snelle weë van die wêreld nie.

Voordat ons kies, moet ons bid vir leiding.

16 Januarie

***Ongehoorsaamheid en
ongeloof is struikelblokke
op die pad***

Rigters 10: 1-5

Na die dood van Abimelek verkeer die volk van Israel in 'n hope-lose toestand. 'n Donker wolk hang oor hulle geestelike lewe en 'n burgeroorlog het lewens geëis. As gevra word na die oorsaak hiervan, vind ons dit in die onwilligheid van die volk om ag te gee op die oproep om in gehoorsaamheid aan die Woord van God te lewe. Ongehoorsaamheid en ongeloof bemoeilik die lewenspad wat gevolg moet word.

Dit is onder hierdie omstandighede dat ons lees van Tola en Jaïr - net 'n paar versies, maar dit is twee rigters wat nie misgekyk mag word nie.

Tola, wat die verlossingsboodskap nie net gehoor het nie, maar ag daarop geslaan en selfs uit die besette gebied gevlug en deur diep waters gegaan het voordat hy tot rigter geroep is. Dwarsdeur sy optrede het hy volgehou om te verkondig dat daar vir die volk net een moontlikheid van verlossing is: gehoorsaamheid en getrouheid aan die verbond van God.

Jaïr is 'n vermoënde man met dertig seuns, elkeen met sy eie stad. Hy is 'n vader wat voor God gebuig het en sy kinders geleer het om ook te buig; 'n Godsman wat besef en geleer het dat die mens 'n vreemdeling en bywoner is. Sy naam beteken: *Hy (God) verlig*. In die lig van sy optrede kan hy as 'n profetiese gestalte gesien word, 'n geroepene van God, wat deur volharding en getrouheid die volk wou terugbring op die regte pad.

Ook vir ons is daar 'n boodskap in die optrede van hierdie twee rigters. Tola se boodskap is dat in oomblikke van nood, daar nie gesoek moet word na menslike bystand nie, maar wel na die norm

waarvolgens ons moet lewe. Luister nie na mensewoorde nie, maar gee steeds ag op die Woord van God, al is daar mense wat dit nie kan verdra nie.

Jaïr se boodskap is dat duisternis verdryf word deur lig. Vir hulle wat in gehoorsaamheid volhard, wag daar 'n ewige lewe van heerlikheid, *want ons het in hierdie wêreld geen vaste verblyfplek nie, ons is op soek na die toekomstige.*

17 Januarie

**God oorbrug die
verwerping deur mense**

Rigters 11: 1-11

Dit is menslik om die wenkbroue te lig oor Jefta se afkoms en om sy bereidheid te bewonder om sy dogter te offer. Hy was 'n begaafde seun van Gilead wat dit ver in die lewe sou bring, 'n halfbroer wat bereid is om na sy familie om te sien.

Na die dood van sy vader wag daar ontnugtering op hom omdat sy moeder die familiegeskiedenis aan die kinders vertel. Jefta is nie werklik hulle broer nie. Sy bereidheid om as die oudste seun leiding te neem, word verwerp en sy erfporsie word hom ontsê. 'n Leierfiguur verander in 'n verworpene.

Oor wat in die gemoed van hierdie jongman omgegaan het, kan ons maar net raai. Skok, teleurstelling, sovele vrae, trane en ook die moontlikheid om nie verder te wil lewe nie. As 'n verstoteling vlug hy die onbekende in waar niemand hom ken nie, en daar nie gevra sal word na sy afkoms nie. Die moontlikheid van 'n kom-mervrye lewe verander in 'n toestand sonder 'n huis en 'n lewens-tog. In die vreemde word mense wat feitlik in dieselfde posisie verkeer, sy aanhangers.

Jefta, die verstotene, word egter genader toe sy volk in nood verkeer. Al was daar verwyte oor die verlede, dring die liefde vir sy volk hom daartoe om die gevraagde hulp te verleen. Hy is 'n bekwame aanvoerder met 'n mag wat bestaan uit verworpenes in 'n land waar ander gode aanbid word. Hy is bereid om sy lewe op die spel te plaas. Hy doen dit nie in eie krag nie, want alhoewel hy daagliks met die wêreldse mense te make gehad het, het die Naam van die God van sy vader steeds in sy hart gelewe. Al het sy eie mense hom nie meer erken nie, was God nog steeds met hom besig. Dit wat hy as kind en jeugdige beleef het, het hom in die moeilikste omstandighede bygebly. Die Here was steeds vir Hom die een wat beskik oor die lewe van mense al is hy vir die gemeenskap onaanvaarbaar.

Ook in ons tyd kom die doel van 'n onverstaanbare toestand die een of ander tyd op 'n onverwagse wyse aan die lig.

18 Januarie

God seën, is die middelpunt van die lewe en vervul sy beloftes

Rigters 12: 8-15

Wanneer ons hierdie gedeelte klaar gelees het, lyk dit nie of dit iets vir ons wil sê nie. Na Jefta was Ibsan die leier, na hom Elon, en na hom Abdon, met enkele besonderhede wat genoem word. Die manier waarop Ibsan se kinders in die huwelik tree, is opvallend. Elon was 'n leier, het gesterf en is begrawe. Abdon was die vader van 'n aantal seuns wat op donkies gery het.

Die huwelik het in die Ou-Testamentiese tyd 'n besondere betekenis gehad, want uit die nageslag het die seën van die Here geblyk. Wanneer ons na die gesinsomstandighede van Ibsan kyk en die tydperk waarin hy as rigter opgetree het, is dit moontlik dat hy later in sy leeftyd tot die amp geroep is. As opvolger van Jefta het dit opoffering gevra om die verantwoordelikheid wat aan hom toevertrou is, na te kom. Dieselfde God wat die huwelik seën, plaas ook die seën op die ampsdraer se werk wat sy taak in gehoorsaamheid verrig.

Wanneer daar drie maal na Elon verwys word as iemand wat uit die stam van Sebulon afkomstig is, dui dit daarop dat hy in sy roeping as rigter daarop ingestel was om die mense bewus te maak van hulle gemeenskap met God en met mekaar. Hy is deel van 'n stam vir wie die Here die middelpunt van hulle doen en late gevorm het. Abdon se naam staan in verband met die woord *kneg*. As 'n getroue rigter in sy roeping het hy voorspoed en seën ondervind. In die tyd van sy optrede het die verlede waarin die beloftes van die Here vervul is, 'n besondere rol gespeel. Sy oproep was om die onbekende toekoms tegemoet te gaan, steeds bewus dat God sal beskik, en nie om op eie krag na die toekoms te gryp nie.

Ons mag nog steeds die seën van God ondervind in die huwelik en in die uitvoering van ons werk. Ons kan nog steeds as gelowiges een wees met God en met mekaar. En ons kan nog steeds dink aan beloftes van God wat reeds 'n werklikheid is, maar ook aan beloftes wat nog op vervulling wag.

In ons Skrifgedeelte lees ons van 'n voorbeeldige man en vrou - in vandag se taal sou ons hulle mense wou noem wat erns maak met die uitlewing van hulle geloof - wat 'n toestand van kinderloosheid beleef. Op 'n besondere manier kry hulle die verblydende nuus: Ouerskap is vir hulle in die vooruitsig.

Die skynbaar onmoontlike verander in die moontlike. Dit sou vreemd gewees het as opgewondenheid, onsekerheid, beplanning en voorbereiding nie hierop gevolg het nie, want die grootmaak van 'n kind gaan gepaard met talle vrae. Sovele teorieë skep sovele vrae.

Wanneer Manoag op die nuus van sy vrou reageer, is sy optrede nie net 'n aanduiding van die onvermoë in sy eie oë nie, maar in besonder van die hulp wat nodig is om die komende situasie te hanteer. 'n Kind is immers 'n gawe van God wat nie bestem is vir hierdie lewe nie, maar om na die ewige lewe gelei te word. Hierdie pad loop deur 'n wêreld van nood, ellende en versoekinge.

Die raad wat op Manoag se gebed volg, wil in werklikheid sê: Die voorbeeld van die ouer is 'n voorskrif vir die opvoeding van die kind. Sorg dat die ouers voorbeeldig lewe, dan sal die kinders in hulle voetspore volg.

In die voorkoms van 'n kind wat vlees en bloed van ouers is, sien ons 'n sigbare ooreenkoms. Tog is daar ook 'n onsigbare ooreenkoms, naamlik 'n geestelike opvoeding en leiding. Slegs wanneer dit 'n deel van die ouer se lewe uitmaak, kan dit aan die kind nagelaat word.

Manoag en sy vrou het dit besef. Hulle het hulle in die geloof voorberei. Die kind is gebore en hy word Simson genoem. Sy naam beteken *sonnig*. Ons lees dat die Here hom geseën het. Tog is dit nie 'n waarborg dat daar geen stryd sal wees nie, 'n Heerlike belofte is dit wel, naamlik dat die seën van die Here 'n volkome oorwinning verseker.

Die raad aan Manoag en sy vrou wil vir vandag se ouers sê: Begin met die opvoeding van die kinders by jouself; bring hulle na die huis van die Here toe; lei hulle in gehoorsaamheid en getrouheid na Jesus Christus toe. Dit is die kosbaarste erfstuk wat jy as ouer aan hulle kan nalaat.

Hoogtepunte en laagtepunte kom in die lewe van sterk en swak mense voor. Van kleins af weet ons van Simson. Hy is die held; ek wil soos hy wees; hy maak 'n leeu met sy kaal hande dood; hy breek traliehekke oop, slaan duisend Filistyne dood en trek pilare van die tempel om.

'n Paar jaar later sien ons hom anders. Hy is 'n leier, 'n Godsman, tot 'n mate geneig om sy eie wil te gebruik, onstabiel in sy verhouding met die teenoorgestelde geslag. Hy is iemand wat kort voor sy dood gesê het: *Here my God, dink tog aan my!* Simson is die wonderkind van 'n eens kinderlose egpaar; 'n Nasireër wat sy hele lewe tot beskikking van God moet stel; 'n gelowige wat sy volk moet verlos van die heidendom. 'n Begaafde kind, sou ons hom in die taal van vandag wil noem. Al is sy opdrag reeds voor sy geboorte aan sy moeder bekend gemaak, is hy nie soos 'n skaakstuk wat op 'n bord rondgeskuif word nie. Hy is 'n mens in eie reg met eie 'n wil en verstand. Elke geleentheid lei tot 'n keuse en elke keuse is bepalend vir die toekoms.

Wat vir Simson gegeld het, geld ook vir ons. Te midde van watter ontwrigting ook al, bly ons beelddraers van God. As ons na ons eie omstandighede kyk, sien ons Christelike huise, meelewende lidmate, sprankelende kinders, geroepenes tot diens. Tog weet ons ook van die hoogtepunte en die laagtepunte, die onverwagse verliese wat die wins opvolg, die nederlaag wat die oorwinning vervang.

Die manier waarop ons lewe, is die produk van geleenthede wat benut is en van keuses wat gemaak is. Lewensgeleenthede is onmisbaar en belangrik. Die keuse wat gemaak word, is bepalend.

Hierin staan ons nie alleen nie, want ons het Iemand. Hy wys vir ons die pad aan; Hy gee raad en help ons; Hy gee krag en leiding waardeur ons reg kan kies, sodat geleenthede werklikhede word. Sy Naam is Jesus Christus.

Net soos Simson, moet ook ons bid: *Here my God, dink tog aan my!*

Die verhaal van Gerhard Zwerenz laat 'n mens twee keer dink. Die titel van die verhaal is: *'n Mens moenie met jou laat mors nie*

(opsomming oorgeneem uit *Die genade van gehoorsaamheid* deur Johan Cilliers).

Twee families woon in teenoorstaande woonstelblokke - kom ons noem hulle familie A en familie B. Op 'n dag gaan leen die vrou van familie A 'n braaipan by die vrou van familie B. Toe sy na etlike maande nog nie die pan terugbesorg het nie, begin mevrou B om lelike skinderstories oor haar in die buurt te versprei. Dit moes die ore van mevrou A bereik het, want die volgende dag kom die kinders van mevrou B van die skool af met oë wat toegeslaan is. Daardie nag grawe al die lede van familie B 'n diep gat voor familie A se woonstel deur, sodat die arme meneer A, toe hy die volgende dag wil werk toe gaan, met 'n aaklige gil in die gat val en sy been breek. Eintlik is hy gelukkig, want indien hy die gat sou vrygespring het, sou hy in elk geval omgekom het in die verskriklike bomontploffing wat sy motor juis op daardie oomblik aan stukke geruk het.

Dadelik besluit familie A om wraak te neem, om vuur met vuur te vergeld, en hulle begin om die woonstel van familie B met lugafweerkanonne te bestook. Familie B antwoord op hulle beurt deur 'n klein atoombom netjies tot op die kombuisvloer van familie A te slinger.... 'n Onheilspellende, paddastoelagtige wolk blom bokant die stad uit en só eindig die verhaal.

Ons het nie met ons laat mors nie! Is dit dalk wat deur Simson en die Filistyne se koppe geflits het toe hulle wraak op mekaar geneem het? Dit is tragies dat hulle woede en bakleiery geen oplossing gebring het nie. Die een verskriklike episode volg op die ander; die afbrand van die lande, wingerde en boorde; Simson se vrou en haar pa word verbrand; eenduisend Filistyne word doodgeslaan. Is dit hoe 'n man wat aan God toegewy is, optree? Een tema loop soos 'n refrein deur die Simsonverhaal: Hy het die voorskrifte om rein te bly telkens oortree.

Maar miskien stem Simson se verhaal ooreen met elkeen van ons se verhaal. Miskien kan ons nie 'n vinger wys nie. Miskien vergeld ons ook geweld met geweld - al is die nie so radikaal soos in die verhaal aan die begin en in Simson se verhaal nie. Miskien doen ons dit net op 'n meer gesofistikeerde manier.

'n Ander man wat deur God geroep is, het baie jare later oor hierdie soort houding geskryf: *Moenie kwaad met kwaad vergeld nie. Wees goedgesind teenoor alle mense. Moenie self wraak neem nie...* (Rom 12: 17, 19). Is dit nie die weg wat Jesus Christus aangewys het nie (1 Pet 2: 21-23)?

Ons het 'n roeping om oral waar ons beweeg, die spiraal van ge-

weld te breek omdat God ons alreeds deel gemaak het van die spiraal van liefde wat Hy in Christus begin het.

22 Januarie

Simson en 'n vrou

Rigters 16: 1-3

Elkeen van ons het helde. In jou oë is jou held wonderlik; hy is sterk, hy is mooi, hy kan enigiets doen en hy doen niks verkeerd nie. 'n Held is iemand wat alles voor hom platvee, vyande, vrouens, enigiets.

Simson was vir almal van ons op een of ander stadium van ons lewe 'n held. Hy was baie bevoorreg:

- hy was sy ouers se *wonderkind*;
- 'n engel het sy geboorte aangekondig wat herinner aan Isak se geboorte en ook aan Jesus s'n;
- God het hom al voor sy geboorte geroep om vir Hom te werk;
- hy is sterk en miskien ook baie aantreklik.

Alles rondom Simson se geboorte laat 'n mens dink: Hier kom iemand wat aan God se verwagtinge sal voldoen. 'n Hele aantal van die vroeëre rigters het een of ander swakheid gehad:

- Ehud was linkshandig (in daardie tyd so goed soos gebreklik in 'n militêre situasie);
- Deboira was 'n vrou in 'n manswêreld;
- Gideon was meestal bang en lafhartig;
- Jafta se ma was 'n prostituut en hyself het hom met leeglêers opgehou.

Met Simson lyk dit asof God *nie so 'n fout wil herhaal nie*. Hierdie keer kies Hy sy rigter versigtig - reeds voor sy geboorte word Simson al vir die Here se werk gekies. Hy is 'n Nasireër (vgl Numeri 6). Met ander woorde, hy behoort aan God; hy is aan God gewy, God wil hom op 'n besondere manier gebruik.

Maar hier in Rigters 16 herhaal die tragiese verhaal homself weer 'n keer. Simson is die slagoffer van homself - hierdie keer van sy seksuele begeertes. Die verhaal maak dit duidelik dat hy 'n swak plek vir vroue gehad het. Die prentjie wat van hom geskets word, is nie baie vleierend nie. Die een oomblik vertel die verhaal dat hy sy woede met moord en doodslag bevredig het en net daarna lees ons dat hy - amper terloops, asof dit niks snaaks was nie - by 'n prostituut gaan neskop het.

Simson het nie altyd sy krag tot eer van God aangewend nie. Die meeste van die tyd het hy dit gebruik om sy eie behoeftes te bevre-

dig. Tog is die boodskap van die verhaal dat God hom gebruik ten spyte van al sy foute. Miskien is dit die genade vir elkeen van ons wanneer ons hierdie verhaal lees. Want wie van ons kan 'n vinger wys? Miskien gee dit vir ons hoop om te sien dat God gewone mense met swakhede, kort humeure, vrees en so meer in sy koninkryk gebruik.

Jesus se keuse van twaalf dissipels is net so insiggewend - dit is manne wat allermins die *wie is wie* van die wêreld sou haal. Dit gee ons egter nie 'n vry hand om te doen wat ons wil nie. Maar dit help ons ten minste om God se genade en liefde te kan raaksien. Daarom kan ons elke keer opstaan en weer probeer. Deur Jesus Christus maak God dit vir ons moontlik.

23 Januarie

***Simson en (nog) 'n vrou
en wraak (alweer)***

Rigters 16: 4-31

In die episode met Delila word ander fasette van Simson se karakter ontbloot. Nie net word sy liefde vir vroue verder onderstreep nie, maar hy is ook nie 'n baie eerlike Nasireër nie. Drie keer lieg hy blatant toe Delila hom pols oor waar sy krag vandaan kom. Maar hy dink in die roes van sy liefde ook nie baie helder nie. Om een of ander rede kom hy nie agter dat Delila meer in geld as in hom belangstel nie. Wanneer Simson uiteindelik gevang word en sy oë verloor, is dit die onvermydelike gevolg van sy lewenswyse.

Selfs wanneer Simson aan die einde vra dat die Here aan hom die krag moet gee om die Filistyne dood te maak, gaan dit nie om die eer van God nie, maar om homself op hulle te wreek. En selfs op hierdie laat stadium hoor ons nie enige berou of skuldbelydenis van sy kant af nie. Dit gaan vir Simson nog steeds net oor homself.

Tog lyk dit asof Simson se lewensverhaal vir ons ten minste die volgende wil sê:

- God gebruik mense ten spyte van hulle swakhede. Hy gebruik Simson se krom en skewe lewe om sy doel te bereik. Dit beteken vir ons baie. Mense voel dikwels moedeloos oor hulleself. Hulle lewens het goed begin, maar as hulle ná 'n klompie jare terugkyk, sien hulle die een katastrofe na die ander. Miskien wil Simson se verhaal ons moed inpraat deur vir ons te sê jy hoef nie volmaak in God se oë te wees nie. Dit is nie die einde van jou lewe as jy sonde doen nie - almal van ons ly daaronder. Maar God bly getrou aan sy beloftes.

• Maar miskien moet ons verder gaan as Simson. Simson het nooit sy sonde bely nie. Hy het nooit vergifnis gevra nie, nie vir God nie en ook nie vir mense nie. Ons moet bereid wees om ons sonde (foute) raak te sien en dit te erken. God is getrou en regverdig, Hy vergewe ons wanneer ons ons sonde bely. Dit is waarom Jesus gekruisig is - om van ons *helde* in God se oë te maak. In Christus sien ons die hoogtepunt van God se liefde, getrouheid en vergifnis.

• Ons moet bereid wees om die gevolge van ons dade te dra. Ons mag nie ons verantwoordelikhede ontduik nie. God se vergifnis hef nie ons verantwoordelikheid om gehoorsaam voor Hom te lewe, op nie.

• Ons kan nie met ander mense maak wat ons wil nie - veral nie met mense wat deur ons as minderwaardig beskou word (soos bv vroue in Simson se tyd), of selfs ons *vyande* nie. God se Gees bemagtig ons om verantwoordelik teenoor alle mense te leef.

• Elkeen van ons is 'n Simson in God se oë, Hy het ons geroep. Ons behoort aan Hom. In Jesus Christus het God van elkeen van ons 'n *held* gemaak. Daarom kan ons, omdat Jesus Christus ons krag is, vir die goeie dinge *ja* sê en vir die slegte dinge *nee*.

24 Januarie

Miga hou self kerk

Rigters 17: 1-13

Daar is 'n kerk in elke mens se hart, maar dit is nie altyd die Here wat die diens lei nie. Hierdie spreekwoord vat die verhaal van Miga mooi saam. Miga steel dertien kilogram silwer van sy ma en hoor daarna hoe sy die dief vervloek. Dit laat hom skuldig voel en hy bely plegtig sy oortreding teenoor sy ma. In plaas daarvan dat sy kwaad is vir hom, seën sy hom en wy die silwer in belang van haar seun aan die Here. Sy versoek Miga om 'n afgodsbeeld van twee en 'n half kilogram silwer te maak. Ons lees in die gedeelte dat Miga 'n eie tempel gehad het. Die diefstal wat hy gepleeg het, werp dus vir hom vrugte af, want nou het hy ook sy eie afgode vir die tempel gehad.

Miga se naam strook egter nie met sy optrede nie. Sy naam beteken: *Wie is soos die Here?* Dit beteken tog dat Miga sou begryp het met wie hy te doen het. Lynreg hierteenoor is Miga besig om sy eie kerk op die been te bring. Dit laat 'n mens besef dat sy optrede tekenend is van wat vers 6 vir ons wil sê: *In daardie tyd was daar nog nie 'n koning in Israel nie. Elkeen het gedoen wat reg is in sy eie oë.*

'n Tempel moet 'n priester hê. Om die probleem op te los, het Miga een van sy seuns as priester gewy en siedaar - Miga kon breëbors rondloop en spog met sy tempel met afgode en 'n eie priester. Maar wag, daar kom nog 'n verdere meevallertjie. 'n Leviet van Betlehem gaan soek nuwe blyplek in die Efraimsberge en kom uiteindelik by Miga uit. Hierdie Leviet was 'n bloubloedpriester wat uit die direkte nageslag van Levi gestam het. Dit sou soveel meer status aan Miga se kerk verleen. Daarom bied hy die Leviet 'n goeie salaris aan en onderneem hy om hom soos een van sy eie seuns te behandel. Miga voel so goed oor sy eie kerk dat hy prontuit verklaar: *Nou weet ek die Here sal vir my goed wees, want die Leviet het my priester geword!*

Miga kry die kerk waarvoor hy al die tyd in sy hart gewens het. Hy het egter nie besef dat die Here nie besig is om die diens te lei nie. Intendeel, van nou af sou dit juis met hom sleg gaan. Hy sou niks van die Here se goedheid ervaar waarop hy só gul aanspraak gemaak het nie.

Getuig jou lewe van diens tot eer van die Here? Is dit die Here Jesus wat die diens van die kerk in jou hart lei? Moenie jou sekuriteite in eiesinnige besluite soek nie. Vertrou op die Here en laat jou deur sy Woord lei.

25 Januarie

Miga se kerk kry voetel

Rigters 18: 1-31

'n Drama wat die selfvoldane bestaan van Miga tot in sy fundamente sou skud, is besig om te ontvou. In die omgewing van Sora en Estaol het die stam van Dan 'n swerwersbestaan gevoer. Hulle het onrustig geword omdat hulle nie 'n vaste blyplek gehad het nie en soos 'n Josua van ouds het hulle verspieders uitgestuur om grond te gaan soek. Hierdie verspieders maak 'n draai by Miga en verlustig hulle aan Miga se kerk met sy afgodsbeelde. Daarna gaan hulle noordwaarts en uiteindelik vind hulle die stad Lajis wie se inwoners houtgerus en sonder agterdog gelewe het.

Die tafel is gedek vir die grondhonger Daniëte om tot aksie oor te gaan. Seshonderd man slaan kamp op by Kirjat-Jearim om te organiseer. Daarna marsjeer hulle na Miga se woonplek en stroop sy tempel van al die afgodsbeelde. Die priester wou nog protesteer, maar hy word omgepraat om priester van die stam van Dan te word. Hierdie manteldraaier van 'n priester sien net die voordele wat dit vir hom inhou, raak, en hy help self ook om van die afgods-

beeldjies weg te dra. Miga het intussen hulp ingeroep en die rowers agternagesit, maar hy het gou besef dat die oormag te groot is. Al wat hy kon doen, was om op 'n afstand pateties te roep en te skreeu. Die eertydse dief wat sy ma se silwer gesteel het, moes hulpeloos toekyk hoe sy *kerk* gesteel word.

Hierna het die Daniete Lajis oorrompel en almal wreed om die lewe gebring en hulle stad verbrand. Later het hulle die stad herbou en dit Dan genoem. Onder leiding van hulle priester wat intussen 'n naam gekry het, rig hulle 'n afgodsbeeld op. Hierdie priester, Jonatan, wie se oupa Moses was, het nie soos 'n ware godsdienstige leier opgetree nie. Hy het net gedoen wat vir hom die meeste voordeel ingehou het. In hierdie eiewillige godsdiens is God se wil eensins gesoek nie. Dit klop met wat die skrywer vir sy lesers wil sê: In daardie tyd was daar nog nie 'n koning nie en die mense het gedoen wat reg was in hulle eie oë. Geen wonder dat daar soveel wanorde geheers het nie.

In ons eie lewe is daar altyd die gevaar dat ons nie luister na wat God wil in ons lewe nie. Dikwels bestaan die gevaar dat ons 'n eiewillige godsdiens wil bedryf en dan maak ons net soos ons goed-dink. Op hierdie wyse skep ons die geleentheid vir wanorde om in ons lewens te heers. Soos met Miga en die Daniete - haal die gevolge van ons daade ons die een of ander tyd in.

26 Januarie

'n Tyd van verval

Rigters 19: 1-30

Die vertelling in hierdie hoofstuk is, om die minste te sê, afgrysliek! Dit voel of só 'n storie eerder in 'n hedendaagse koerant tuis hoort. Dit voel nie reg dat hierdie verhaal in die Bybel opgeneem is nie. Tog het hierdie gedeelte 'n regmatige plek omdat dit iets wil vertel van die situasie in Israel toe daar nog nie 'n definitiewe regering was om alles te orden nie. Hoofstukke 17-21 vorm 'n eenheid en in hierdie 5 hoofstukke word vertel van die tyd toe daar nog nie 'n koning was nie en elkeen gedoen het wat reg is in sy eie oë. Daar was duidelike tekens van godsdienstige en morele verval.

In hoofstuk 17 en 18 word die verhaal weergegee van Miga en die Daniete om die godsdienstige verval te demonstreer. Miga het sy eie tempel opgerig en vir hom 'n priester gehuur terwyl die priester op sy beurt hom laat misbruik het, elke keer vir eie gewin. En dan vind ons die verhaal van die Daniete wat op 'n bloedige wyse 'n hele stad uitgewis het om hulle daar te vestig. Die Leviet wat hulle by

Miga afgerokkel het, help hulle om 'n gesteelde afgodsbeeld op te rig. Op hierdie wyse versaak 'n godsdienstige leier sy plig deur 'n verleier te word.

In hoofstuk 19 is die hooffiguur weer 'n godsdienstige leier, 'n Leviet van die Efraimsberge. Ons kan sê dat hy 'n priester in wording was. In hierdie hoofstuk word hy uitgebeeld as 'n twyfelagtige karakter wat op 'n lafhartige wyse toegelaat het dat sy vrou deur straatboewe verkrag word. Die enigste positiewe sy van die vertelling is die uitbeelding van die skoonpa se gasvryheid. Hoewel hierdie oordrewe gasvryheid die indirekte oorsaak is van die tragedie wat sou volg, kan ons tog iets daaruit leer.

Dink na of gesels oor die godsdienstige en morele verval in ons samelewing. Hoe kan die kerk meehelp om dit te beveg? Wat is elke gelowige se opdrag in hierdie verband?

27 Januarie Verkragting - hoofopskrif Rigters 19: 1-30
in koerante!

'n Leviet se byvrou het vir hom kwaad geword en weggegaan na haar pa se huis in Betlehem. Later het hy haar gaan haal en moes hy hom uiteindelik losskeur van sy skoonpa se oordrewe gasvryheid. Hulle vertrek laat die dag en vorder tot by Gibeon waar die donker hulle oorval. Soos vreemdelinge maak wanneer hulle in 'n stad aankom, gaan sit hulle op die stadsplein en wag dat iemand hulle vir die nag moes inhaal.

Dit gebeur nie. 'n Ou man wat laat van die veld af inkom, nooi hulle na sy huis en oorlaai hulle met gasvryheid. Later die aand is daar 'n klop aan die deur. Die ou man stel ondersoek in en hoor van straatboewe dat hulle die Leviet soek om geslagsgemeenskap met hom te hê. Die ou man stel voor dat hy eerder sy eie dogter en die byvrou sal gee om nie sy gas in gevaar te stel nie. Die uiteinde is dat die Leviet sy vrou by die deur uitstoot vir die bende om hulle barbaarse drange te bevredig.

'n Paar dinge in hierdie gedeelte laat 'n wrang smaak agter. Eerstens die verskriklike vergryp teen die menswaardigheid van 'n vrou in die samelewing. Tweedens die lafhartigheid van die Leviet deurdat hy sy vrou vir hulle gee ten einde homself te spaar. Derdens sy onsimpatieke optrede die volgende oggend toe sy vrou halfdood op die drumpel lê. Vierdens die lykskending wat daarna plaasvind.

Hierdie dinge mag vir ons as moderne mense vreemd klink, tog

dien dit 'n doel in die lewe van Israel. Die liggaamsdele van die geskende lyk van die vrou dien as hoofopskrif vir die stamme van Israel: Kyk hoe lyk die verval in Israel! Die reaksie op hierdie hoofopskrif sien ons in vers 30: *Ons moet dit ter harte neem. Ons moet 'n plan maak. Ons moet praat!* Watter planne sou hulle gemaak het en waartoe sou hulle gepraat gelei het?

28 Januarie

***Leuens bring groot
hartseer en ongeluk***

Rigters 20: 1-10

Die Leviet kry met sy afskuwelike optrede iets reg. Hy sny sy byvrou in stukke op, stuur dit aan al die stamme van Israel en so kom die hele volk na 'n lang ruk weer byeen. Hulle vergader in Mispa om te hoor wat die rede vir hierdie afskulwelike optrede deur die Leviet is. Die streek Gibea het onder beheer van die stam van Benjamin geval en hulle was in 'n sekere sin medeverantwoordelik vir wat daar in Gibea gebeur.

In plaas daarvan om die straatboewe se verkeerde optredes uit te wys, verdraai die Leviet die waarheid. Hy beskuldig die leiers van Gibea valslik daarvan dat hulle hom om die lewe wou bring. Die Leviet verswyg ook die waarheid rondom die sterfte van sy vrou. Die vraag wanneer sy gesterf het en wie daarvoor verantwoordelik was, word vermy. Die inwoners van Gibea en die Benjaminiëte kry die skuld vir alle wat skeefgeloop het.

In die gedeelte sien ons hoedat die halwe waarheid groot ongelukkigheid, stryd en twis tot gevolg het. Ons moet altyd versigtig wees om nie met die verdraaide waarheid en met verskuilde agendas ons eie saak te probeer bevoordeel nie. Laat ons eerder eerlik handel en so die goeie eer en naam van ons medemens beskerm en bevorder.

29 Januarie

***Verkeerde optrede
vra aandag***

Rigters 20: 11-48

Die Israëliëte het hy die Benjaminiëte daarop aangedring om die skuldiges, die straatboewe uit Gibea, oor te lewer sodat hulle gestraf kon word. In vers 13 lees ons: *Maar die mense van Benjamin wou nie na hulle volksgenote, die Israëliëte, luister nie.*

Aangesien Benjamin die verkeerde dade van die leiers van Gibea

aanvaar het, het hulle hulleself medeskuldig aan die oortredinge gemaak. Daarom het die Israeliete nie net teen die leiers van Gibeon nie, maar ook teen die stam van Benjamin oorlog verklaar.

Alles blyk so onnodig te wees. Hulle was tog nie vyande gewees nie, hulle was volksgenote, mekaar se broers en susters. Het hulle nie dieselfde God aanbid en vereer nie? Dit is alles waar, ja, maar omdat die leiers van die stam van Benjamin nie die skuldiges wou uitwys en straf nie, het die groot tragedie gebeur waarvan ons in hierdie hoofstuk lees.

Benjamin alleen was nie verantwoordelik vir hierdie tragedie onder die volk Israel nie, ons moet ook die hand van die Here in die gebeure raaksien. In 'n sekere sin was dit ook God se plan met die volk. Vanweë hulle eie onwilligheid om nie teenoor die skuldiges op te tree nie, straf die Here hulle.

Dit is altyd die kerk en sy lidmate se plig om iemand wat verkeerd handel, in liefde te vermaan en te help.

30 Januarie

God is Koning

Rigters 21: 1-25

In 'n sekere sin is die hele boek Rigters die verhaal van 'n volk wat aan die een kant graag in 'n lewende verhouding tot God wil staan, maar aan die ander kant wil hulle nog steeds die vryheid gegun word om met hulle lewens te maak soos hulle wil. Hulle was veral daarop ingestel om te doen net waarvoor hulle lus gehad het. Nêrens in die hele verhaal van die boek Rigters het die volk uit hulle eie afstand gedoen van dit wat hulle geweet het verkeerd was in die oë van die Here nie. God moes by elke geleentheid hulle eers daartoe dwing voordat hulle hulle verkeerde weë laat staan het.

Kan u dit glo? Alles wat hulle gedoen het, elke sondige en ongehoorsame daad, hetsy dit moord, roof, egbreuk, diefstal of wat ook al was, was vir hierdie mense eenvoudig aanvaarbaar. Niks was verkeerd in hulle oë nie. Dit is asof hulle hierdie verkeerde optrede geregverdig het met die laaste woorde van die boek: *...in daardie tyd was daar nog nie 'n koning in Israel nie....*

Dit is nie waar nie. Natuurlik was daar 'n Koning. Was Israel dan nie die volk van die Here wat dag en nag onder sy heerskappy gestaan het nie? Inderdaad was Hy en Hy alleen Koning van Israel. Die probleem was dat hulle hulle nie aan Hom onderwerp het nie. Hulle het geleef asof Hy eenvoudig nie bestaan het nie. Hulle het Hom in handel en wandel met hart en hand geïgnoreer.

Laat ons nie dieselfde doen nie. Laat ons nooit vergeet nie dat God Drie-enig Koning is, Herder en Heer van ons lewens. Aan Hom alleen moet ons gehoorsaam wees. Nie aan ons o Heer, nie aan ons - aan U alleen, dank en eer.

31 Januarie

Om te kan sien

Rut 1: 1 - 9a

'n Besondere stukkie geskiedenis is vir ons opgeteken in die boek Rut. Dit is 'n stuk geskiedenis wat uiteindelik rondom twee vroue, Naomi en Rut sentreer. Die verhaal is besonders omdat dit gelaai is met betekenis.

Kom ons kyk 'n bietjie na die name van mense en plekke in die verhaal. Ontmoet Naomi, haar naam beteken *vreugde, lieflike*. Sy het in Betlehem gewoon. Betlehem beteken *huis van brood*. Haar man, Elimeleg se naam beteken *my God is koning*. Toe gebeur daar 'n eienaardige ding. In Betlehem, die *huis van brood*, was daar nie meer brood om te eet nie. En Elimeleg, wie se eie naam bely dat God sy koning is, hou op om hierdie waarheid met sy lewe te bely. Elimeleg het, in plaas daarvan om getrou aan sy naam op God te bly vertrou, met sy gesin na Moab, en so van God af vlug. Elimeleg gaan soek sy heil in 'n Godlose land - en ironies genoeg, sterf Elimeleg juis daar waar hy vir die dood gaan probeer wegkruip het. En Naomi verloor haar vreugde, want daar in die vreemde verloor sy haar man en boonop trou haar seuns met twee heidense meisies, Orpa en Rut. Uiteindelik sterf ook haar seuns daar in die vreemde. En so bly hierdie *vrou van vreugde* daar in die vreemde land agter, verlate, met net twee heidense skoondogters. Sy besluit om terug te keer Betlehem toe, want Betlehem het weer sy status as *huis van brood* teruggekry. God het beskik dat Betlehem weer brood aan sy mense kon lewer.

So word reeds vroeg in die verhaal die verwagting by ons gewek dat sake besig is om te verander. Die vraag is of Naomi in haar verlaenheid die verandering in gebeure kon begin raaksien. Sy het as mens, as vrou van haar tyd, haar hoop op 'n goeie lewensverwagting gevestig, op 'n man wat haar sou versorg, op 'n nageslag om na haar om te sien op haar oudag. Alles is nou van haar af weggeruk. Sy is platgeslaan. Sou sy in volhardende hoop en geloof die verandering kon raaksien? Het u en ek nog hoop en geloof om deur ons lewensomstandighede heen te kan sien - om die koninkryk van God te kan bly sien?

Die verhaal van Rut het nog altyd die verbeelding aangegryp. Die verhaal neem nou sy verdere verloop waar dit handel oor 'n skoonma en haar skoon dogter. Tussen hierdie twee vroue bestaan daar 'n besondere verhouding. Hierdie verhouding het so ontwikkel dat Rut, 'n Moabiet, 'n heiden, haar verbind het tot die God van Israel met die woorde: *...u God is (nou) my God...*

Rut stam uit 'n volk wat volgens Genesis 19 'n uiters onwaardige oorsprong het - bloedskanie tussen 'n pa, Lot, en sy oudste dogter. Om die prentjie nog donkerder te kleur, was die volk aanbidders van 'n afgod met die naam Kemos.

Hier begin die verhaal buite om ons verhaal duidelik vorm aan te neem. Naomi, die Israeliet, die gelowige, kom terug in Betlehem en groet haar ou kennisse met die woorde: *...noem my Mara, want die Almagtige het die lewe vir my baie bitter gemaak*. Rut, die aanvanklike heiden, die ongelowige, begin haar verwagting in die God van Israel te stel, terwyl Naomi eintlik nou sê dat sy geen goeie verwagting meer van God het nie - kyk net wat het Hy haar aangedoen!

God bring twee mense bymekaar. Eers kom die een tot die ander een se redding. Rut word in haar verhouding met Naomi ingetrek in die verbondswêreld met God. Hierna sou dit juis weer Rut wees wat ongesiens dien tot ondersteuning van Naomi.

So val u en my verhaal binne die verhaal wat God skryf en dit gee hoop. Ons verstaan nie alles wat met ons gebeur nie en baie dinge wat met ons gebeur, wil ons nie so hê nie. Baie keer sien ons in ons donker oomblikke geen uitweg nie - maar God skryf ons verhaal en Hy doen dit met die uitdruklike versekering dat Hy vir ons binne sy raadsplan alles ten goede wil laat meewerk en dat Hy nie sal toelaat dat ons uit sy liefdesgreep geruk word nie.

2 Februarie

Toeval

Rut 2: 1 - 23

As gevolg van omstandighede was Rut en Naomi se toekoms nie seker nie. Hulle was twee vroue alleen sonder 'n man as beskermheer van hulle huishouding en boonop was hulle vir oorlewing aangewese op armsorg. Vir Rut moes dit nog moeiliker in die vreemde land gewees het - sy was immers 'n Moabiet, 'n vreemdeling in 'n vreemde land. Haar huwelik met Naomi se oorlede seun was kinderloos en haar hoop op versorging was skraal. 'n Mens sou wou byvoeg: en dan boonop saam met 'n verbitterde skoonma.

Getrou aan haar onderneming aan Naomi, stel Rut voor dat sy are gaan optel op die lande van boere wat besig was om te oes. Wanneer Rut na die lande buite die dorp gaan, kom sy toevallig by die land van ene Boas uit. Daar verloop sake bo verwagting. Hierdie sorgbehoewende vrou wat net soos al die ander sorgbehoewendes van die dag geloop en are bymekaarmaak het, ontmoet die eienaar van die land. Hy knoop nie net 'n geselsie met haar aan nie, maar gee aan haar meer as wat die wet van hom vereis het.

Ons praat graag in ons alledaagse omgang met mekaar oor toeval. Ek het toevallig die en daardie persoon raakgeloop, ek was toevallig op die regte plek op die regte tyd.... En ja, baie keer sou 'n mens na baie van die onbenullige dinge wat oor jou pad kom, kan verwys as toevallighede. Toeval het egter sy perke, want net soos God alles omgrens, omgrens God ook toeval.

Sou Naomi darem nou weer iets van God se almag raaksien as sy Rut antwoord: ...*die Here wat nie nalaat om sy trou aan lewendes en dooies te bewys nie.*

Ons verhaal verkondig: God beskik, en laat ons ook hierdie wete deel van ons geloofswapenrusting maak.

3 Februarie

Ongeag, God beskik

Rut 3: 1 - 18

Dit is nogal 'n komiese toneeltjie wat hom hier afspeel. 'n Man word in die middel van die nag wakker en 'n vreemde vrou lê by die voetenent van sy bed. Miskien was die situasie vir altwee die mense ietwat van 'n verleë aangeleentheid. Rut is in opdrag van haar skoonma daar. Haar en haar skoonma se toekomsverwagting is in die weegskaal en sy voer nou sonder enige teenspraak opdragte uit - sy gryp na elke grashalm. In haar verleë oomblik vra sy nie hulp nie, sy gebied hulp: *Ek is Rut, ek is van u afhanklik, en u is my lossers; neem my nou onder u beskerming.* Sy loop die risiko om deur Boas voor almal tot skande gemaak te word - maar dit is nou of nooit!

Naomi, wat nou opdragte gee, is vasberade om 'n uitkoms vir haar en Rut te bewerkstellig. Wanneer Rut van Boas af terugkeer, hoor 'n mens eintlik in jou geestesoor hoedat Naomi haar hoop en wens as 't ware as 'n feit konstateer: *Die man sal beslis nie vandag rus voordat die saak afgehandel is nie.* Eintlik is dit Naomi wat nie kan wag dat die saak afgehandel moet word nie.

Dit is nou 'n groot vraag wat die uiteinde van hierdie planne van

Naomi en Rut gaan wees: Gaan Boas inderdaad 'n poging aanwend om as lossers op te tree, en gaan dit geluk?

Vir u en my is in hierdie hoofstuk van betekenis dat God mense en hulle optrede nie uit sy raadsbeskikking uitsluit nie. God stuur met sy verhaal die verhaal van Naomi en Rut in 'n rigting, terwyl die twee vroue weer op hulle beurt reken dat dit hulle plannetjies is wat besig is om in plek te val.

So kan u en ek voluit leef met die wete dat die Here sy hand altyd oor ons hou en dat Hy na sy goeddunke ons plannetjies in sy voorsienigheid mag inwerk en dit na sy wil skik.

4 Februarie

***Rut: God se verhaal,
ons verhaal***

Rut 4: 1 - 22

Rut se verhaal het 'n gelukkige einde - Boas se aanbod om as lossers vir Elimeleg se familie op te tree, het geslaag.

Nêrens in die boek Rut word daar spesifieke melding van gemaak hoedat die hoofkarakters hulle intensief bemoei of besig hou met godsdienstige of kultiese handeling nie. Dit gaan hier, in ons alledaagse manier van sê, oor mense, oor gelowiges se alledaagse lewe.

Ons is gelowiges. Ons gaan Sondae kerk toe. Ons voed ons kinders in die vrese van die Here op. Tog gaan dit in ons huise soos in enige ander huis. Ons het ons goeie en ons slegte dae. Ons spook om die pot aan die kook te hou. Ons word siek, en ja, die dood sluip nie by ons voordeure verby nie. Soms kry ons swaar en soms gaan dit voor die wind met ons. Soms glo ons onwrikbaar vas en soms twyfel ons. Soms kan ons nie genoeg daaraan kry om God te loof en dank nie, en soms kom staan ons voor Hom met verwyte oor ons ellendige lewe. Soms beraam ons ons eie plannetjies en soms laat ons God se water oor God se akker gaan.

Nooit het die *Mara*, wat uit die land van Moab af teruggestrompel het, gereken dat haar droom, dat haar ou naam, Naomi, ooit weer vir haar betekenis sou kon hê nie. Maar God skryf ook hierdie vrou se slothoofstuk waarin haar naam te midde van name voorkom waaroor sy nooit in haar lewe sou kon droom nie.

Wat is daar waaroor jy reken dat jy in jou doodgewone lewe nooit eers oor sal kan droom nie? Los die skryfwerk van jou lewe vir God. Hy ken die *bitter* - om sy enigste Seun aan die kruis af te staan. Hy ken die *vreugde* - om aan die wat honger en dors het sy koninkryk aan te bied.

Hanna was 'n baie bevoorregte vrou in haar dag gewees. Sy was met 'n gerekende man getroud - daarvan getuig die feit dat hy 'n geslagsregister kon voorlê. 'n Geslagsregister het in die tyd van die Bybel as 't ware dieselfde funksie vervul as 'n goeie getuigskrif in ons dag. Haar man was lief vir haar en hy vra haar dan: *Is ek nie vir jou meer werd as tien seuns nie?* Boonop was Elkana 'n Godvre-sende man. Wat meer kon 'n vrou begeer?

Maar Hanna het 'n verlange in haar hart omgedra waaraan al hierdie goeie dinge nie kon beantwoord nie. Sy het gesmag na 'n kindjie van haar eie.

In die tyd waarin ons leef, is ons nogal baie lief daarvoor om in 'n afwysende houding op te merk dat ons in 'n kunsmatige wêreld leef. Maar laat ons dit maar erken, ons hou van hierdie kwansuise kunsmatige wêreld. Ons hou daarvan om onself kunsmatig mooi te maak. Ons hou daarvan om vinnig om die hoek te ry en 'n kunsmatig verpakte aandete te gaan koop. Ons hou van kunsmatige elektroniese vermaak. Hierdie kunsmatige lewe vervul ons nogal met groot vreugde. Dit alles net om dan soms te moet erken dat dit nie alles is nie - inderdaad is dit weinig. Hierdie behaevolle lewe verander nie in 'n kits my huwelik wat ek beduiwel het nie. Dit staan nie vir my in as ek my kinders verwaarloos het nie. Dit koop nie liefde of gemoedsrus nie en ook nie die lewe nie.

Hanna se voorregte van haar dag kon nie haar verlange stil nie. Sy wou haar verlange ook nie daardeur laat stil nie - maar rig haar hoop op God. Miskien kan ons in ons geloofsewe by hierdie vrou in haar houding teenoor haar besondere omstandighede iets leer - om soos sy, onwrikbaar ons hoop op ons enigste troos in lewe en sterwe te bly rig: Jesus Christus.

Hanna se onbenydenswaardige situasie van haar kinderloosheid dryf haar daartoe om 'n gelofte aan die Here af te lê. Om aan die Here 'n gelofte af te lê, kan twyfelagtig wees. Dit kan wees dat jy van mening is dat jy God as 't ware in 'n hoek kan dryf deur 'n offer aan Hom te maak wat Hy eintlik nie kan weier nie. Ek belowe aan God sekere dinge in ruil vir iets anders. Geloftes kan 'n mens ook duur te staan kom. Dink maar aan die gelofte wat die rigter Jefta afgelê het wat hom sy dogter se lewe gekos het.

Maar luister na wat Hanna sê. Sy belowe God dat as Hy aan haar 'n kind sou gee, sy die kind weer aan Hom terug sou gee. Sy belowe God dat die alles wat Hy aan haar sou gee, sy weer aan Hom sou terugbesorg.

Dit is geweldige woorde wat 'n mens tot nadenke stem, want hierdie gelofte getuig van onvoorwaardelike geloof. Geloof in soveel versekerdheid, dat sy daar opstaan en, anders as in die verlede, opgewek gaan deelneem aan die offermaaltyd. Sy begin deur te leef asof die Here reeds op haar gebede geantwoord het.

Dit laat 'n mens aan die woorde van Hebreërs 11 dink: *Om te glo, is om seker te wees van die dinge wat ons hoop, om oortuig te wees van die dinge wat ons nie sien nie.* Ons Skriflesing verder bevestig dit. Verseker is die mens wat so glo, geseënd.

7 Februarie

Gelofte of afgesmeek

1 Samuel 1: 20-28

Hanna het met God 'n vaste ooreenkoms aangegaan. As God aan haar 'n kind sou gee, sou sy hom weer aan God teruggee. Dit is 'n koue, kliniese ooreenkoms waarby niemand wen of verloor nie.

Dan word die seun gebore en hoor ons Hanna se woorde: *...van die Here het ek hom afgesmeek.* Ja, Hanna het met die Here 'n ooreenkoms aangegaan, en die oomblik toe die kind gebore is, is haar eerste woorde 'n geloofsbelydenis: Ek het hom van die Here afgesmeek - die Here het hierdie kind aan my gegee.

As sy later by Eli kom, gebruik sy weer dieselfde woorde, naamlik dat dit die kind is wat sy van die Here afgesmeek het.

Ek en u is tog te geneig om te reken dat God ons die wêreld verskuldig is. Gaan dit met ons goed, word daar geen woord oor gerep nie. Ons ontvang dan graag komplimente van ander oor ons prestasies, ons mooi kinders, ons suksesverhale en nog meer. Tref die ramp ons egter, is ons vinnig om met God in gesprek te tree met 'n verwyttende vinger in sy rigting. Dan is ons vinnig om te sê dat dit die wil van die Here was dat die of daardie ramp ons getref het. Maar byna nooit sal ons sê dat dit die wil van die Here is as dit met ons goed gaan nie.

Mag die geskiedenis van Hanna ons aanspreek, sodat ons juis oor al die goeie dinge wat oor ons kom, en dit boonop sonder geloftes, die eer aan ons liefdevolle Vader sal gee.

Daarna het Elkana na sy huis toe gegaan in Rama, terwyl die seun Samuel die Here bly dien het onder toesig van die priester Eli (vers 11).

'n Mens wonder hoe Elkana en Hanna gevoel het toe hulle vir Samuel by die priester Eli agtergelaat het. Hulle sou in die tye wat kom, baie na hulle kind verlang het. Maar 'n belofte aan die Here moet betaal word en daarom het hulle Samuel aan die sorg van Eli toevertrou.

Die meeste mense het die voorreg om hulle kinders tuis groot te maak. Soms noodsaak omstandighede ouers om hulle kinders na koshuise te stuur of hulle elders te laat bly, sodat hulle skool- of naskoolse opleiding kan ontvang. Die ouers wonder dikwels hoe dit met die geestelike opvoeding van hulle kinders gaan wanneer hulle weg van die huis is. Gaan die opvoeders wat jou kind in jou afwesigheid moet opvoed die regte opvoeding aan jou kind gee? Gaan jou kind die verkeerde invloede kan weerstaan wat van sommige ander kinders oorgedra word?

Elkana en Hanna het waarskynlik aan al hierdie dinge geloop en dink op pad na Rama toe? Daar staan in vers 12 dat Eli se seuns slegte mense was en dat hulle nie met die Here rekening gehou het nie. Eli het 'n mislukking van sy seuns se opvoeding gemaak, hoe sou hy vaar met die jonge Samuel? Uit die geskiedenis weet ons dat Samuel 'n invloedryke godsdienstige leier was. Eli het genadiglik uit die foute van die verlede geleer. As gelowiges weet ons ook dat dit die Here is wat vir die regte vorming van Samuel gesorg het.

Soos aan die begin genoem, noop omstandighede ouers dikwels om hulle kinders elders te laat woon en skoolgaan. Die vraag is: Hoe vorm jy jou kind geestelik in hierdie omstandighede? Hier kan ons Efesiërs 5: 16 as riglyn neem: *Maak die beste gebruik van elke geleentheid, want ons lewe in 'n goddelose tyd.* Gebruik elke geleentheid om vir jou kind te bid. Gebruik elke geleentheid om erediens te by te woon wanneer die gesin saam is. Gebruik elke geleentheid om die regte lewenswyse aan jou kind te kommunikeer en veral deur dit voor te leef! Vir die res kan ons net op God vertrou, want Hy waak in sy alomteenwoordigheid daar waar ons nie kan wees nie.

As 'n seun het Samuel al 'n linneskouerkleed gedra. Samuel was

reeds as jong seun 'n voorbeeld vir baie. Saam met Eli het hy sy plek in die tempeldiens vol gestaan Dit was sekerlik rede vir sy ouers en Eli om trots te wees op hom. Is daar 'n groter eer vir 'n ouer as die erkenning dat sy/haar kind in die huis van God sy plek vol staan? Menige ouer sou wat wou gee vir dié eer.

Wat is dan die geheim? Om bloot by die kerk te wees, is nie genoeg nie. Eli se twee seuns het ook in die huis van die Here opgegroeï, maar hulle het 'n verkeerde pad geloop! Hulle het geweier om hulle aan God se voorskrifte te hou. Hulle het dit wat aan die Here behoort het, vir hulle geneem, en oënskynlik daarmee weggekom. Maar later haal hulle sondes hulle tog in. Miskien het hulle aanspraak gemaak op sekere spesiale voorregte omdat hulle gevoel het hulle het soveel vir God gedoen. Hulle het immers hulle lewe aan Hom gewy. Daarom, het hulle gereken, is dit nie só verkeerd as hulle die beste vleissnitte vir hulleself neem nie. God was egter nie tevrede met hulle manier van doen nie!

Teenoor die optrede van Eli se seuns lees ons van Samuel: *Maar die seun Samuel het grootgeword en die Here en die mense was hom goedgesind.* Samuel het elke dag sy pligte in die huis van die Here nagekom. Sy werk en optrede was van só 'n gehalte dat hy as kind alreeds 'n linneskouerkleed gedra het. Die linneskouerkleed was die amptelike drag van die priester en dit toon aan dat Samuel reeds van jongs af ampswerk verrig het. Dit is voorwaar 'n groot eer wat Samuel te beurt geval het!

Waarın lê die rede vir Samuel se sukses? Samuel het die Here bly dien onder toesig van Eli (1 Sam 2: 11). Hy was deurentyd gehoorsaam aan die Here selfs toe hy slegte nuus aan Eli moes gaan mee-deel. Samuel se voorbeeldige lewe het meegebring dat God en die mense hom goedgesind was. Die mense het Samuel die voortydige dra van die linneskouerkleed heelhartig gegun.

Ons kan gerus erkennig gee aan ons jongmense wat die Here heelhartig dien.

10 Februarie

Ouerskap

1 Samuel 2: 27-36

En waarom ag jy jou seuns belangriker as vir My...? Die oordeel oor Eli klink vir ons baie kras. Hy was immers 'n goeie man. Hy het uit 'n goeie familie gestam, en kyk net hoe mooi het hy die seun Samuel grootgemaak. Hy was 'n getroue priester en 'n verantwoordelike vader. Hy het met sy seuns gepraat oor die verkeerde dinge wat hulle gedoen het (1 Sam 2: 22-25).

Tog beskuldig God hom daarvan dat hy sy eie kinders belangriker geag het as vir God. Natuurlik is ouers nie altyd verantwoordelik vir die mislukkings van hulle kinders nie. Die meeste ouers voed hulle kinders na die beste van hulle vermoë op. Ten spyte daarvan moet hulle baie keer toekyk hoedat hulle kinders foute maak.

Dikwels is die verkeerde opvoeding van ons kinders te wyte aan selfsug. Kinders leer nie by hulle ouers die betekenis van toewyding en diens aan die Here nie. Ons het dikwels te behep geword met wêreldse standaarde en voorskrifte. Ons vergeet ons belofte aan God te maklik! Die wêreld se standaarde vir sukses maak ons blind, so blind dat ons goeie familietradisies oorboord gooi.

Eli was 'n swak ouer toe hy toegelaat het dat sy twee seuns die priesteramp skade berokken. Hy was dalk te bewus van die eer wat hulle posisie ingehou het. Hy moes hulle ernstig berispe het en hulle gestraf het, maar hy was waarskynlik bang dat sy verhouding met hulle daardeur versuur sou word. Eli het nie sy ouerlike plig nagekom nie, daarom het die Here hom daarvan beskuldig dat hy sy seuns belangriker as die Here geag het.

'n Sondige en roekelose lewe dra gewoonlik die kiem van eie ondergang. Eli was in sommige opsigte 'n goeie mens, maar as opvoeder was hy 'n swakkeling. Hierdie roekelose lewe roep die oordeel van God: *In jou familie sal niemand ooit oud word nie.*

In hierdie gedeelte word ons opgeroep tot verantwoordelike ouerskap. Enersyds moet ons met liefdevolle toewyding opvoed en andersyds nie nalaat om te vermaan en te dissiplineer nie. In hierdie groot opdrag hou ons altyd die Here en sy voorskrifte voor oë.

11 Februarie

***Wanneer God se stem
stil raak***

1 Samuel 3: 1-9

In die eerste vers lees ons: *Die woord van die Here is in daardie tyd min gehoor, daar was nie dikwels openbarings nie.* Wanneer dit gebeur dat gelowiges, en veral geestelike leiers, min of geen eerbied vir Christus en sy koninkryk op aarde het nie, kan daar geen woord van sy kant wees nie. Dan word sy stem stil. Daar kan baie redes vir sodanige Goddelike stilte wees, soos onverantwoordelikheid, onverskilligheid, ongehoorsaamheid, of 'n geestelike verarming. Die ironie is dat hierdie optredes dikwels plaasvind terwyl ons met die saak van die Here besig is. Eli se seuns was priesters in diens van God. Tog het hulle geen ontsag vir God gehad nie.

Mense wat geen ontsag vir die Here het nie, kan kwalik 'n lewe lei wat aan sy eise voldoen.

God se stem kan ook stil word as ouers nie hulle pligte na behore uitvoer nie. Deel van die probleem was dat Eli versuim het om as hoëpriester, maar ook as ouer teen sy seuns op te tree. Hy het hulle wel met woorde teengestaan, maar nie met die daad nie. God eis van ons daadwerklike betrokkenheid by ons kinders. Woorde moet deur daade vergesel word.

Daar is 'n verdere aspek wat ons aandag verg. Samuel het die Here getrou gediens. Desnieteenstaande sy getrouheid, ywer, gehoorsaamheid en toegewydheid, het hy drie keer die stem van God gehoor, maar dit nie verstaan nie. Wat sou die rede hiervoor wees? Ons kan God slegs hoor en verstaan as ons Hom ken. Kennis van God is alleen moontlik as ons onder die leiding van die Heilige Gees sy Woord ywerig bestudeer en daarvolgens lewe.

Dit is voorwaar 'n voorreg om God se stem elke oomblik in ons lewens te hoor, maar ons sal slegs sy stem hoor as ons Hom deel van ons lewe maak en sy wil doen. Dit is 'n groot voorreg om elke Sondag na sy Woord in die erediens te luister. Die vraag is: Is ons in só 'n mate met sy Gees gevul dat ons 'n ontmoeting met Hom kan en mag hê? Mag dit nooit gebeur dat sy stem in ons lewens stil word nie.

12 Februarie

**Wanneer God se stem
gehoor word**

1 Samuel 3: 10-20

Na 'n lang tydperk van stilte laat God weer van Hom hoor. Die inhoud van sy boodskap aan Samuel is weliswaar onheilspellend, maar belangriker as dit is dat Hy weereens bevestig dat Hy nie net 'n God van oordeel en verdoemenis is nie, maar eerder 'n God van liefde en lankmoedigheid. Ons sien dit keer op keer in ons lewens dat God niesteenstaande al ons sonde en oortredings Homself in ons lewens openbaar - Hy maak reg wat verkeerd is.

Wat ook insiggewend is, is die wyse waarop God Homself aan Samuel geopenbaar het. Drie keer het Hy van 'n afstand geroep. Eers nadat Samuel geweet en verstaan het dat dit die Here is wat roep, kom Hy nader en gaan staan voor die jong seun. Die kennis van God wat ons deur sy Woord en die werking van die Heilige Gees bekom, bring ons naby Hom sodat ons in die dampkring van sy genade kan lewe.

Ons sou kon verwag het dat die Here se boodskap tot Eli sou kom en nie tot die jong onervare Samuel nie. Dit is weereens 'n aanduiding dat dit nie soseer vir God om status, posisie of ervaring gaan nie, maar eerder om toewyding en geloof. Daarom gebruik Hy soms persone wat ons nooit sou verwag het nie. Selfs die geringste en nederigste persoon kan 'n werktuig in die koninkryk van God wees.

Die slotgedeelte van hierdie hoofstuk kan beskou word as 'n indrukwekkende getuigskrif van Samuel. Die mense kon in sy denke, spreke en handeling agterkom dat hy, anders as die seuns van Eli, God werklik geken het en aan Hom toegewyd was. Op grond hiervan was Samuel nie alleen 'n betroubare profeet nie, maar ook iemand wat in alles vertrou kon word. Dit kon ook nie anders wees nie, want God was altyd by hom.

Mag ons, soos 'n Samuel van ouds, ons vreugde in die Here vind. Mag ons ook sy Woord dag en nag oordink en aan Hom toegewyd wees. Mag ons Hom dien met 'n opregte geloof en in liefde. Dan sal ons soos 'n boom wees ...*wat by waterstrome geplant is, wat op die regte tyd vrugte dra en waarvan die blare nie verdroog nie* (Ps 1: 3).

13 Februarie

Israel verloor die ark

1 Samuel 4: 2-22

Israel se groot vyand, die Filistyne, trek teen die Godsvolk op. Israel laat die ark na die gevegslinie haal, want die teenwoordigheid van die ark het 'n magiese uitwerking op vriend en vyand. Die Here is immers nou self in hulle midde en moet aan Israel die oorwinning gee. Maar dan gebeur die onverwagte. Die ark bewerk nie op 'n bonatuurlike wyse die oorwinning nie, maar word deur die vyand weggevoer. En Eli se skoondogter, wat haar man en swaer as gevolg van die oorlog verloor het, vertolk die gevoel van die verslane Israel deur haar seun by geboorte Ikabod te noem. Dit beteken: *Die eer is weggevat uit Israel*.

Deur hierdie gebeure wil die Here vir Israel en vir ons leer dat Hy nie aan die ark of aan enige plek gebonde is nie. Hy is alomteenwoordig. Israel moet weet dat God teenwoordig is, al is die plek (die ark) weg waar Hy Hom openbaar.

Uit die plaes wat hulle tref, leer die Filistyne aan die ander kant dat alhoewel God nie aan die ark gebonde is nie, Hy tog aan sy volk getrou bly.

Die Here is oral en altyd teenwoordig en Hy laat die werk van sy hande nooit vaar nie.

Die Israeliete het na hulle nederlaag teen die Filistyne gedink dat hulle verseker sal wees van 'n oorwinning as hulle die verbondsark van die Here gaan haal. Die mens kan God egter nie sô manipuleer nie. Jy kan God nie beheer deur 'n uiterlike skyn van godsdienstigheid nie. Daarom het die Israeliete 'n tweede keer teen die Filistyne verloor, al was die verbondsark van die Here in hulle midde. Om die waarheid te sê, die tweede nederlaag was nog groter as die eerste een en boonop is die ark, waarop hulle hulle hoop geplaas het, ook buitgemaak!

Die probleem was dat die twee korrupte priesterseuns, Hofni en Pinehas, saam met die ark gekom het. Dit is die rede waarom dit geen verskil gemaak het dat hulle die verbondsark by hulle gehad het nie. Want diens aan God gaan nie oor uiterlike voorwerpe en handeling nie, maar 'n opregte gesindheid.

Ons moet ook versigtig wees om nie te dink dat ons die Here kan beheer deur byvoorbeeld ons gebede, erediensbywoning en offergawe nie. Dit is dinge wat ons uit dankbaarheid doen vir die genade wat ons reeds in Jesus Christus ontvang het, en nie om aan die Here eise te stel nie. Ons mag die Here se hulp en teenwoordigheid nie net soek wanneer ons in die nood is nie, maar ons behoort elke dag in afhanklikheid en in gehoorsaamheid aan Hom te lewe.

Die skokkende nuus van die ark wat buitgemaak is, was te veel vir die bejaarde Eli en hy sterf. Dieselfde tyding veroorsaak dat Pinehas se swanger vrou geboorte gee aan 'n seuntjie. Die naam van die seuntjie, Ikabod, simboliseer iets van die tragiese omstandighede tydens die geboorte, naamlik die verbondsark wat deur die Filistyne buitgemaak is. Dit was inderdaad vir die Israeliete 'n traumatiese ervaring.

Die verbondsark was vir die Israeliete die sigbare teken van God se teenwoordigheid in hulle midde. Maar nou is die ark weggevoer en die seuntjie se naam verwoord die Israeliete se gevoel van leegheid en wanhoop. God het hulle egter nie verlaat nie. Ons lees byvoorbeeld later van al Dawid se oorwinnings wat hy oor die Filistyne behaal het. Hierdie was slegs 'n tydelike terugslag as gevolg van die priesterhuis se ongehoorsaamheid aan die Here.

Soms verloor ons ook iets of iemand wat vir ons lief en dierbaar is, en in die proses voel dit vir ons asof God ons verlaat het. Alhoewel sulke gebeure vir ons traumaties is, kan ons verder kyk as net die dinge van hierdie lewe. Want vir ons is daar ook 'n Seuntjie gebore. Die Matteus-evangelie sê dat sy Naam *Immanuel* is, God met ons. Hy het belowe: *Ek is by julle al die dae tot die voleinding van die wêreld.*

16 Februarie

***God, 'n verleentheid
in die wêreld?***

1 Samuel 5: 1-12

Na die veldslae en gevegte tussen die Israëliete en die Filistyne het die Filistyne die groot slag geslaan toe hulle die ark van God buitgemaak het. Sodoende het hulle ook die *eer* uit Israel verwyder. Die Israëliete was verslae en het gevoel asof God nie meer tussen hulle woon nie, juis omdat die ark gesien is as die sigbare teenwoordigheid van God.

As ons hierdie gedeelte lees, sien ons dat die ark gou 'n groot bron van kommer, verwoesting en vrees onder die Asdodiete geword het. Die ark word herwaarts en derwaarts verskuif en soos 'n warm patat na die volgende stad aangestuur.

Hoe ervaar ons as gelowiges God se teenwoordigheid in ons eie lewens en omstandighede? Is dit moontlik ook 'n warm patat wat ons telkens brand en deur ons aangegee word na ander mense/gelowiges omdat ons dit nie kan hanteer nie. Kan ons God se teenwoordigheid in ons lewens nie hanteer nie omdat ons ook nie weet hoe nie? Of is daar 'n ander rede daarvoor?

God is in en deur Jesus Christus en die Heilige Gees se liefdevolle bemoeienis met ons en die wêreld ook dalk 'n verleentheid. Kyk ons na die geskarrel wat op sekere gebiede rondom godsdiens plaasvind, kan ons ook met sekerheid sê dat God Drie-enig hierdie effek op die wêreld het.

Kom ons as gelowiges gee weer aan God die ereplek wat Hom toekom en gee aan die *geloofsark* wat so rondgestuur word, 'n welkome blyplek in ons lewens. Dit kan ons ook net doen as ons Hom ken en wil huisves!

17 Februarie

God in ons lewe

1 Samuel 6: 1-7: 1

Toe die ark sewe maande lank sy verwoestingspad onder die Fi-

listyne geloop het, het hulle agtergekom hulle kan God nie beheer nie. Hulle soek toe na maniere om die ark na sy regmatige plek terug te stuur. So het die ark dan in Bet-Semes aangekom en hierdie mense het die Israeliete laat weet om dit dadelik te verwyder na Kirjat-Jearim. Hier het die ark tot rus gekom en is dit met liefdevol versorg deur Eleaser wat spesiaal daarvoor aangewys is.

God word nou nog baie keer in die wêreld en selfs deur ons weggestuur uit ons lewens. Soms gebeur dit dat God 'n ver en skynbaar verwoestende pad in ons eie lewens loop, en dat Hy uiteindelik tot ruste kom in ons eie lewens. God is deel van ons bestaan, Hy wil nie wegraak nie. Want dan gaan ons ten gronde en kom ons lewens nie *ten hemele* waar God ons graag wil hê nie. God word vandag ook deur die mense op allerlei maniere en met slim planne ontken en selfs misken. Hoeveel keer poog die mens nie om God met getalle en slim wetenskaplike formules te vervang nie?

Eerder as om ook hardkoppig soos baie mense vandag God te probeer rondjaag, kan daar ook rustigheid en kalmte in ons lewens kom as ons aan God sy ereplek gee deur Jesus Christus en die Heilige Gees in ons lewens te laat woon. As Hy dan daar woon, moet ons onself toerus om Hom te versorg en te waardeer.

As godsdiens soms ook vir u 'n moeilik hanteerbare of onverstaanbare werklikheid word, hou op om dit rond te gooi. Gee aan God 'n kans om in u lewe te werk en daardie koel, rustige voeding van God se genade sal elkeen met sy krag vul.

18 Februarie

God sorg vir sy volk

1 Samuel 7: 2-17

God se versorging van sy volk was allesomvattend. In die gelese gedeelte vind ons 'n paar sprekende voorbeelde hiervan. Hy het byvoorbeeld sy volk uit die mag van die vyand gered. Die Filistyne sou volgens menslike oordeel, maklik met Israel kon afreken, maar hulle loop hulle rieme styf wanneer die Here hulle deur donderweer verwar en aan die Israeliete die oorhand gee. Op die terrein van die wet gee die Here voorts aan die volk die wysheid deur iemand soos Samuel as profeet in diens te stel. Hy was deurlopend op verskillende plekke vir die volk beskikbaar om regspraak te lewer. Samuel was terselfdertyd 'n onderwyser vir die volk. Hy het hulle onder andere geleer wat reg en verkeerd is. So is daar talle voorbeelde van God se versorging. Hy het, in kort, fisies en geestelik in hulle behoeftes voorsien.

Daarom is dit amper skokkend wanneer ons in die volgende hoofstuk lees dat die volk vir 'n koning vra om hulle te regeer. Dit is amper asof hulle nie kon raaksien wat die Here vir hulle gedoen en beteken het nie. Is dit nie dikwels van ons ook waar nie? Ons is ook somtyds geneig om die alledaagse voorsiening en versorging van die Here as vanselfsprekend te aanvaar. Ons raak so verstrengel in ons eie probleme en kommer, dat ons soms vergeet om ons seëninge te tel. Wanneer ons egter van naderby ondersoek instel, moet ons erken, God sorg! Deur Jesus Christus ons Here; deur die werking van sy Gees; deur sy Vaderlike betrokkenheid, sorg Hy.

19 Februarie *Vryheid en verantwoordelikheid* 1 Samuel 8

Ons beskik oor die vryheid om besluite te neem en keuses te maak, mits ons bereid is om die gevolge daarvan te dra. Dit was die belangrike boodskap wat Samuel aan die volk moes oordra. Die volk het besef dat Samuel oud geword het en dat sy seuns swakkelinge was wat nie sy goeie werk sou kon voortsit nie. Dit was daarom nodig om 'n ander leier te kies. Die logiese keuse, aldus die volk, was 'n koning, aangesien al die omliggende volke 'n koning gehad het. Op bevel van die Here herinner Samuel die volk daaraan dat die koning sy pond vleis van hulle sal eis. Hy sal hulle kinders en hulle besittings opeis; hulle sal deur die koning misbruik word vir sy eie gewin. Die geskiedenis het later geleer dat dié woorde waar geword het. Dawid neem byvoorbeeld 'n onderdaan se vrou vir homself. Salomo misbruik die mense se arbeid vir sy eie eer. Saul se eiewilligheid kos hom uiteindelik die koningskap, maar ongelukkig ook baie onskuldige mense se lewens. Die volk het gekies, die volk het betaal.

Ons maak elke dag keuses. Party is goed en ander minder goed. Ons moet met die gevolge van ons keuses saamleef. Die Here verwag ook van ons dat ons die vryheid wat Hy aan ons gegee het om te kan kies, met die nodige verantwoordelikheid sal gebruik. Verantwoordelikheid eis dat ons eers na die wil van die Here sal vra.

20 Februarie *Nederigheid* 1 Samuel 9

God gebruik dikwels mense wat uit nederige omstandighede kom om sy werk te doen. Dit is daarom nie vreemd dat baie van die

mense wat deur God geroep is, telkens verras was oor die feit dat Hy hulle waardig genoeg geag het vir sy werk hier op aarde nie. Moses was onder andere so 'n mens. Hy het aan 'n klomp redes probeer dink waarom iemand anders die opdragte van die Here beter as hy sou kon uitvoer. Jeremia het op sy beurt weer gevoel dat hy te jonk is en boonop onbekwaam is vir sy roeping. Paulus het homself onwaardig geag om in diens van die evangelie te staan. By hierdie uitgelese naamlys van nederiges kan ons ook die naam van Saul voeg. Na sy mening was hy 'n Benjaminiër, wat oor die algemeen as die swakste stam in Israel gereken is, en terselfdertyd was hy 'n afstammeling uit een van die kleinste families uit die stam van Benjamin. Hy was weliswaar 'n indrukwekkende man omdat hy groot en aantreklik was, maar hy was nie God se roeping waardig nie.

Ons meet onself dikwels aan die algemene norme van die samelewing. En net so dikwels kom ons tot die gevolgtrekking dat ons ook nie oor alles beskik wat ons bruikbaar maak vir God en ons medemens nie. Die verrassende is dat God elkeen van ons kan en wil gebruik. Ons kan nie elkeen 'n regeerder wees nie, maar elkeen van ons kan 'n taak vind wat ons goed kan doen tot eer van God.

Die maatstaf waarmee die samelewing meet en dié van God is immers nie dieselfde nie. Die samelewing kyk dikwels na dinge soos status, stand, gewes en talent. God kyk liefdevol deur die oë van 'n Vader. Hy sien kinders vir wie Hy lief is, so lief dat Hy Jesus Christus aan die kruishout vir ons, sy kinders laat sterf het. Elkeen van ons, sy kinders, kan en behoort 'n rol in sy huishouding te speel.

21 Februarie *Ons lewe is in God se hande* 1 Samuel 9

Dit was nie vreemd dat iemand groot moeite sou doen om na sy verlore donkies te gaan soek nie. Donkies was kosbaar as trek- en pakkdiere. Hoewel Saul se pa, Kis, na alle waarskynlikheid 'n ryk man was, sou hy nie sonder meer van sy besittings prysgee het nie. Saul word gevolglik aangewys om na die donkies te gaan soek. Sy soektog van etlike dae het egter geen vrugte opgelewer nie. Dit blyk ongewoon te wees dat iemand so lank sou soek, want Saul sê later vir die slaaf by hom dat hulle maar moet terugkeer, want sy pa sou waarskynlik al van die donkies vergeet het en oor sy seun en slaaf bekommerd geraak het. Dit was egter nie toevallig dat die

soektog so lank geduur het nie, want die Here het hulle gelei om uiteindelik by Samuel uit te kom. Saul was vir groot dinge bestem. Sy ontmoeting met Samuel het dan ook tot sy salwing as koning oor Israel gelei.

Ons is dikwels geneig om te glo dat wonderwerke iets van die verlede is. Buitengewone dinge wat met ons gebeur, word deur een of ander wetenskaplike teorie verklaar. Daarmee sê ons dat dit wat met ons gebeur, blote toeval is. Ons kan uiteraard nie ontken dat God aan elkeen van ons die vryheid gee om self te dink en te doen nie. Hy bied aan ons genoeg ruimte om voluit te leef. Terselfdertyd kan ons ook nie ontken dat God die dinge wat op ons pad kom, so **kan** gebruik dat sy saak en sy doel met ons daardeur gedien kan word nie. Ons verantwoordelikheid is om self ook te soek na die geleenthede wat God op ons lewenspad skep, en om moeite te doen om dit te benut.

22 Februarie Buig voor God se wil 1 Samuel 10: 17-27

Saul was reeds deur Samuel as koning oor Israel gesalf. Dit was egter die gebruik dat die volksleier ook in die teenwoordigheid van die hele volk aangewys sou word. Die wyse waarop dit gedoen is, was deur die lot te werp. Twee steentjies wat in die kleeft van die priester gedra is en waarskynlik onderskeidelik *ja* of *nee* verteenwoordig het, is telkens gewerp om te bepaal wie die koning sou wees. Aanvanklik is onderskei tussen die stamme, daarna die familie en dan is die betrokke individu uit die familie aangewys. Saul is aangewys nadat hierdie hele proses voltooi is. Samuel was deurlopend, by die salwing en by die verkiesing deur die lot, volkome getrou aan die opdrag van die Here. Hoewel hy aanvanklik ontevrede was met die volk se versoek om 'n koning, het hy getrou gebly.

Uit hierdie Skrifgedeelte word dit egter duidelik dat daar verdeeldheid onder die mense was. Party was so opgewonde oor die gedagte dat Saul as koning oor hulle sou regeer, dat hulle dadelik saam met hom gegaan het. Ander, weer, het glad nie aan hom die nodige erkenning gegee nie. Die vraag is egter nie of ons altyd saamstem met wat die Here van ons verwag nie, maar eerder of ons antwoord op sy verwagtinge. Elkeen van ons kan getuig van tye wanneer ons liewer 'n ander pad sou gekies het as die een wat die Here vir ons gebaan het. Dit bly egter ons Christelike verantwoordelikheid om in antwoord op die liefde van God deur Jesus ons Here, te soek na God se wil en ons lewens daarvolgens in te rig. Ons kan slegs die

wil van God ken as ons sy Woord ywerig bestudeer, deel van sy geloofsgemeenskap vorm en voortdurend met Hom in gesprek is.

23 Februarie

God skep geleenthede

1 Samuel 11

Die beleg van die Ammoniete kon, vir die vestiging van Saul se koningskap, nie op 'n beter tyd gekom het nie. Dit was die ideale geleentheid waartydens Saul homself kon bewys. Dit wil voorkom of sy troonbestyging in drie fases plaasgevind het. Aanvanklik was daar sy salwing deur Samuel. Vervolgens was daar sy aanwysing as koning deur die lot in die teenwoordigheid van die hele volk. Laastens was daar die geleentheid om homself in aksie te bewys.

God werk kragtig deur sy Gees in Saul sodat hy hierdie laaste geleentheid met albei hande aangryp. Hy sou nie toelaat dat die volk 'n ander nasie se slawe word nie. Hy mobiliseer sy magte en oorwin die vyand. In die tweede instansie slaag hy ook daarin om die harte van die volk op 'n ander gebied te verower. Hy weier om die mense wat hom nie as koning wou aanvaar nie, om die lewe te bring. Daardeur toon hy dat hy deernis en begrip met en vir sy mense het en so is alle twyfel uit die weg geruim. Saul was die man vir die troon. Die feit dat sy koningskap by Gilgal bevestig is, verleen verder 'n godsdienstige kleur aan die saak, aangesien Gilgal een van die stede was wat in die sentrum van Israel se kultus gestaan het. God het besluit dat as daar dan 'n aardse koning moet wees, sou dit die man van sy keuse wees. Hy skep dan telkens geleenthede waartydens Saul as koning van Israel aanvaar kan word.

Ons bely 'n God van die geskiedenis, Een wat by magte is om die gang van sake te bestuur. Wanneer ons egter daarmee gekonfronteer word, skryf ons meeste van die dinge wat om en met ons gebeur, toe aan die natuur, die wetenskap, of toeval. God skep ook in ons omstandighede geleenthede om aan sy wil diensbaar te wees. Die lewenskuns lê opgesluit in die raaksien en die benutting van sodanige geleenthede.

24 Februarie

Bruikbaar vir God

1 Samuel 12

Die meeste mense is nogal gesteld op hulle beeld. Dit is vir ons belangrik om te weet hoe ons deur ander gesien word. Dalk kan ons dit waag om te sê dat Samuel grootliks anders was. Uit die gelese gedeelte blyk dit dat Samuel ongelukkig gevoel het oor die

feit dat die volk 'n koning gekies het om oor hulle te regeer. 'n Mens kan maklik die fout maak om te dink dat Samuel bitter was oor die feit dat hy self as menslike leier van die volk verwerp is. Hy het immers met groot moeite die volk op die regte pad help hou en hy het van jongs af sy lewe aan die saak van die Here gewy. Geen taak of opdrag was vir hom te veel of te groot nie. Die eintlike toedrag van sake was egter dat dit vir Samuel gegaan het oor die eer van die Here wat aangetas is, eerder as sy eie eer. Nadat hy in opdrag van die Here die koning gesalf het, en Saul begin het om die volk as koning te dien, wou Samuel seker maak dat sake reg verloop. Daarom herinner hy eerstens die volk aan die feit dat God hulle eintlike koning is. Selfs die koning bly onderworpe aan God se regering. Voorts beloof hy om steeds vir die volk te bid. Al was hy tot 'n mate seergemaak, het sy liefde vir die volk nie getaan nie. Hierin stel Jesus self ook by meer as een geleentheid die voorbeeld wanneer Hy onder andere uitroep: *Vergeef hulle want hulle weet nie wat hulle doen nie*, en by 'n ander geleentheid: *Jy moet jou vyand ook liefhê*. Dit kon Hy doen terwyl Hy deur die mense om Hom verwerp en gemartel is.

Laastens beloof Samuel dat hy steeds vir die volk beskikbaar sal wees as onderwyser en profeet. Ons behoort soos 'n Samuel van ouds nie te vra na hoe bruikbaar ons deur die oë van ons medemens lyk nie, maar eerder hoe bruikbaar ons in die wingerd van die Here is.

25 Februarie

***Sy krag word in ons
swakheid volbring***

**1 Samuel 14: 1-15;
Hebreërs 11: 1**

Hier lees ons van 'n man, Jonatan, wat deeglik bewus is van sy menslike tekortkominge, sy beperkings, sy uitsiglose situasie. Hy besef dat hy nie menslik opgewasse is teen dit wat voorlê nie. Hoeveel keer voel ons gelowiges nie so nie?

Hoe lyk die situasie waarin Jonatan hom bevind? Jonatan en sy wapendraer het die stellings van die Filistynse leër by die Mikmaspas geïnspekteer en besef dat hulle militêr gesproke, nie 'n kans op oorwinning gehad het nie. Tog sê Jonatan dat indien die Filistynse patrollie hom sou uitdaag om na hulle toe op te klim, dit vir hom 'n teken sou wees van die Here se steun.

Ons kom agter dat Jonatan nie 'n behoorlik plan het nie, maar hy sê: *Miskien sal die Here ons help. Hy kan red, deur baie of deur*

min. Daarmee sê hy die Here is meer as sy situasie, meer as sy omstandighede. Hy kan die onmoontlike in moontlikhede verander.

Vol vertrouwe daag die Filistynse patrollie hom uit. Dit is natuurlik ook 'n teken van hulle minagting. Hulle is bereid om die twee tot by hulle te laat kom. Wie is hulle nou eintlik, twee niksseggende manne. Vol vertrouwe klim die twee manne na bo. Presies hoe en wat gebeur het, weet ons nie, en daaroor kan ons seker net speku-leer. Wat ons wel weet, is dat die twee manne die Filistyne se wagpos helder oordag oorval het en dit wat vir die Filistyne soos 'n selfmoordpoging moes gelyk het, is deur die Here gebruik om verwarring onder die Filistyne te saai. En wel in so 'n mate dat hulle selfs mekaar begin doodmaak het. Boonop volg 'n aardbewing wat hulle nog meer paniekbevange gemaak het.

Die gedeelte wil vir die leser/hoorder van vandag sê dat geloof verseker 'n vaste vertrouwe is, maar ook 'n vertrouwe wat lewe, wat oorgaan in moed en daad. Wat gee die deurslag: My situasie of my geloof - my geloof in God wat kan help deur min of deur baie? Getuig ons met vrymoedigheid deur woord en daad in wie en wat ons glo, midde-in die moeilike en nie-Christelike situasies waarin ons ons mag bevind? Ja, woorde en daad mag dikwels vir ander vreemd lyk, maar uiteindelik getuig dit van die God wat lewe, wat onmoontlikhede in moontlikhede verander.

26 Februarie

Ongeduld met God!

1 Samuel 14: 16-46;

Prediker 4: 17-5: 6

Toe Saul agterkom dat daar verwarring en moeilikheid in die Filistynse laer is, wou hy die geleentheid aangryp om die beste voordeel uit die situasie te trek. Hy wou onmiddellik deel van die stryd word en so 'n oorwinning verseker.

Anders as Jonatan, is die situasie waarin hy hom bevind, die deurslaggewende, en die moontlike oorwinning is al wat hy raaksien. Anders as Jonatan, gee omstandighede vir hom die deurslag. Daar is nie tyd om God te raadpleeg nie. Maar dan word sy menslike planne in die wiele gery. Dinge gebeur net te vinnig. Tog wil hy alles in sy vermoë doen om die oorwinning te behaal, en in sy oorhaastigheid lê hy onnadenkend 'n eed af, 'n dwase eed met verreikende gevolge.

Hy verklaar met 'n eed dat 'n ramp dié een sal tref wat voor die aand iets eet. Bloot vanuit 'n praktiese oogpunt gesien, is dit dwaas,

want die manskappe is moeg en honger en kan nie byhou nie. Sy eie seun, Jonatan, is nie bewus van die eed nie, en hy eet heuning, en omdat die eed bindend is, moet hy sterf. Die manskappe tree egter vir hom in en sy lewe word gespaar. Die dwase eed het ook ander gevolge. Omdat die manne so uitgehonger was, het hulle vleis met bloed geëet en daardeur 'n voorskrif uit Levitikus 7: 26-27 oortree.

Wat gebeur hier? Eerstens het Saul nie tyd vir God nie. Hoe ironies is dit, want hy is die verteenwoordiger van God. Hy het nie tyd om God te raadpleeg nie. Net soos die mens van vandag, beskou hy homself as die een wat op grond van sy eie prestasie, oordeel en vermoëns alle hindernisse in sy lewe self sal oorkom. Indien sy vermoëns hom in die steek laat, dan miskien, sal hy God raadpleeg as 'n laaste grashalpie waaraan hy klou en vir wie hy kan manipuleer.

Dit is asof Saul nie besef dat God die Almagtige is nie. Dit is die Een waarvan in die woorde van Prediker gesê word voor wie jy jou woorde moet tel. Trouens, dit is 'n vermaning om eintlik nie met baie woorde voor God te staan nie, maar eerder tyd te maak en te luister, as om soos 'n dwaas net te praat. Die Prediker sê dat as ons met God praat, moet ons met 'n oop gemoed praat, maar 'n gemoed wat bereid is om te luister. Hiervoor het Saul nie tyd gehad nie en hy het dwase besluite gemaak. Die vraag is: Het ons tyd?

27 Februarie

**Gehoorzaamheid aan
God groter as my
goeie bedoelings**

**1 Samuel 15: 1-26;
Lukas 10: 25-37**

Die Amalekiete wou nie toelaat dat die Israëliete tydens die uittoeg uit Egipte deur hulle grondgebied trek nie. Die Here het besluit om hulle te straf en Saul kry opdrag om hulle met die banvloek te tref. Die banvloek het behels dat alles, letterlik alles uitgewis word.

Maar Saul doen iets anders. 'n Mens sou hoogstens kon sê dat hy gedeeltelik gehoorsaam was aan die Here se opdrag. Die koning van die Amalekiete word gespaar en as krygsgevangene gehou en die beste kleinvee en beeste word gehou.

Saul is vol verskonings, selfs godsdienstige verskonings, as Samuel hom konfronteer. Hy sê dit is wat die volk wou gehad het, en dat hy die vee aan die Here wil offer. Samuel sê nee, gehoorsaamheid aan die Here en sy Woord is beter as skynbaar goed bedoelde offerandes. Godsdienst en godsdienstige handeling en rituele is leeg en betekenisloos as jy dit misbruik om jou verkeerde optrede

te regverdig. So staan godsdienstige optrede lynreg teenoor die regte optrede. So 'n optrede ontbreek aan innerlike opregtheid. Hierdie opregtheid het ook by die priester en die Leviet ontbreek in die verhaal van die barmhartige Samaritaan.

Volgens Lukas kon die priester en die Leviet ook soos Saul hulleself geregverdig het deur 'n godsdienstige verskoning aan te voer: 'n Man van die tempel raak nie aan 'n naakte liggaam of 'n half dooie man nie, want daardeur word jy verhinder om jou godsdienstige pligte na te kom. So word hulle soos Saul, 'n slagoffer van godsdienstige verskonings om hulle verkeerde optredes te regverdig. Hulle mensgemaakte verskonings staan teenoor die regte optrede van geloof wat deur gehoorsaamheid aan God bepaal word.

Soos met enige ander Bybelgedeelte, wil die gedeeltes ook by ons die vraag laat, naamlik: In hoe 'n mate verskil jou optrede van dié van Saul, die priester en die Leviet?

28 Februarie *Die eiesinnigheid van Saul* 1 Samuel 15: 1-23

Soms is mense so besig in hulle pogings om die Here *reg* te dien, dat hulle nie raaksien dat hulle nie meer met die Here besig is nie, maar met hulleself.

Samuel salf Saul as die koning van die volk. Saul is die politieke leier wat die volk van hulle vyande moet red. God gee 'n opdrag aan Saul om die Amalekiete, wat die volk Israel bedreig het, uit te roei en God waarborg oorwinning vir Saul. Al wat Saul moet doen, is om in die krag van die Here op te tree en gehoorsaam sy opdrag uit te voer. God het die banvloek oor die Amalekiete uitgespreek wat behels dat alles en almal van die vyand uitgewis moet word. Saul is egter 'n opportunist; hy reken dat die vet en mooi kleinvee en beeste 'n ideale offer vir God sal maak om die oorwinning te vier en roei dus nie alles uit wat aan die Amalekiete behoort het nie.

Samuel is vinnig op die toneel om vir Saul op sy ongehoorsaamheid te wys. God het die opdrag gegee dat alles uitgeroei moet word. Saul het egter anders gedink. Die resultaat van Saul se optrede sou hy eers later ervaar wanneer God die koningskap van hom wegneem. Saul se oortreding was nie sy verkeerde oordeel en goeie bedoeling om die beste vee van die Amalekiete aan God te offer nie, maar sy eiesinnigheid. Hy het self geïnterpreteer hoe die Here gedien wil word. God gee 'n opdrag. God beveel. Saul gehoorsaam, maar net gedeeltelik.

Die sonde van die mens kom 'n lang pad. Saul se opstand teen God is reeds 'n voorspel tot die kruis van Golgota. Dit is nie net Saul nie, maar ook ons eiesinnigheid, ons afvalligheid, ons ongehoorsaamheid wat dit nodig maak dat daar versoening vir ons sonde op Golgota bewerk is. Tydens hierdie eerste lydensweek dink ons aan die lyding wat Christus moes deurmaak om versoening vir ongehoorsame en eiesinnige mense te bewerk.

1 Maart

***God verander nie
van plan nie***

1 Samuel 15: 24-35

Nadat Saul ongehoorsaam aan God se opdrag was om al die Amalekiete uit te roei (1 Sam 15: 22), wys Samuel hom op sy oortreding. Saul besef dat hy verkeerd gehandel het. Hy het berou oor sy sonde en hy soek vergifnis by God (1 Sam 15: 24). Samuel wys egter vir Saul daarop dat hy die woord van die Here verwerp het en die gevolg is dat God vir Saul as koning van Israel verwerp. God neem die koningskap wat Hy aan Saul gegee het, van hom weg. Saul verloor die koningskap en Israel verloor 'n koning.

Maar die volk Israel bly nie lank leierloos nie. Samuel wys vir Saul daarop dat God reeds besluit het om die koningskap aan iemand anders te gee (1 Sam 15: 28). Die volk sal nie ten gronde gaan as gevolg van hulle koning se sonde nie. God self is steeds in beheer en Hy is die Een wat vir sy volk sorg. God bly steeds verbind tot sy volk en Hy laat hulle nie in die steek nie. God bly getrou aan sy Woord en Hy hou by sy verbond met die volk Israel. God sal nie op-hou om vir hulle 'n God te wees nie, al word Israel deur 'n ongehoorsame koning regeer.

God is nie soos 'n mens wat een oomblik trou belowe en 'n volgende oomblik van plan verander nie (1 Sam 15: 29). Ten spyte van ons sonde bly God getrou en Hy bring verlossing ook na ons. Deur Jesus Christus bring God verlossing vir die sonde, van die mensdom. Tydens die eerste lydingsweek dink ons aan God se genade en getrouheid en sy belofte van liefde.

2 Maart

'n Nuwe koning

1 Samuel 16: 1-13

Saul verbeur die koningskap van Israel as gevolg van sy eiesinnigheid en onvermoë om die Here met volkome gehoorsaamheid te

dien. Die pad wat God met sy volk loop, gaan egter voort. God stuur vir Samuel om 'n nuwe koning vir Israel aan te wys.

God lig Samuel egter nie in aan watter kriteria die persoon moet voldoen om te kwalifiseer as die koning van Israel nie. Samuel kyk deur mense se oë en probeer om op grond daarvan die gepaste koning vir Israel aan te wys. Maar Samuel se oë laat hom in die steek. Dit is nie Eliag, die lang, mooi, jong, fris man nie. Dit is ook nie Abinadab of Samma of enige van die ander seuns van Isai, wat koning van Israel sal wees nie. Dit is Dawid, die jongste, die skaapwagter, die onwaarskynlike een wat die toekomstige koning van Israel sal wees. Samuel salf Dawid dan as koning en van daardie dag af werk die Gees van die Here kragtig in Dawid se lewe.

Jare na Dawid se dood word nog 'n onwaarskynlike Een as die Koning van Israel en die ganse wêreld gebore. Jesus word nie met glorie en aansien as 'n toekomstige Koning gebore nie, maar Hy word in 'n stal gebore. Hy lei 'n nederige lewe van swaarkry. Hy ly, Hy sterwe en Hy staan op uit die dood. Hy regeer steeds vandag as die ewige Koning aan die regterhand van God. Voorwaar, ons menslike oë bedrieg ons wanneer ons die Koning moet aanwys. God kyk egter met ander oë (1 Sam 16: 7). Tydens die eerste lydensweek dink ons aan God se voorsienigheid om 'n Koning, 'n Verlosser te stuur om die wêreld van sonde te verlos.

3 Maart *God laat die boosaardige gees bedaar* 1 Samuel 16: 14-23

Saul regeer steeds oor Israel, alhoewel die ware koning van Israel reeds aangewys is. Die eiesinnige en ongehoorsame Saul word ge-teister deur 'n boosaardige gees wat God na hom gestuur het. God het sy beskermende hand van Saul onttrek en hy is aan die bose en aan homself uitgelewer. Wat die boosaardige gees presies gedoen het om Saul te ontstel, weet ons nie. Al wat Saul egter tot bedaring gebring het, was dat iemand sy aandag van sy ontsteltenis afgelei het deur strelende musiek op die harp te speel. En die harpspeler was niemand anders as Dawid nie. Wanneer Dawid op sy harp speel, wyk die bose gees.

Eers later sou Saul uitvind dat dit Dawid is wat hom as koning van Israel sou opvolg. God voorsien 'n koning vir Israel deurdat Hy die ongehoorsame Saul verwerp en vir Dawid in sy plek as koning aanwys. God verwyder Saul en voorsien 'n plaasvervanger. Met die

einde van die koningskap van Saul kom 'n era in die geskiedenis van Israel tot 'n einde. Dawid word koning om volgens die wil van God te regeer. Die regverdige Dawid vervang die bose Saul. Deur God se hand word die bose verwyder en kan die lewe voortgaan deur die heerskappy van die regverdige.

God bedaar die bose. Deur die lyding, sterwe en opstanding van Jesus Christus bring God die bose tot bedaring en bring Hy verlossing. God bewerk die ondergang van die bose en die heerskappy van die Regverdige. Tydens die eerste lydingsweek dink ons aan Christus se plaasvervangende sterwe waardeur die mag van die bose gebreek is en Hy as die Regverdige die sondige mens regverdig verklaar.

4 Maart

Wie sê wat?

1 Samuel 17: 1-30

Dawid en Goliat se geskiedenis is een van die eerste Bybelverhale wat 'n kind ken. Telkens, by die herlees daarvan, word mens bewus van die grootsheid van die oomblik wat hier beskryf word; die verskil tussen mag en nederigheid, ongeloof en vertroue op God.

Iets wat ons minder gereeld raaksien, is dat 'n Goliatgees ongehinderd werksaam is op ons strate en in ons huise. Die verkleinerings van dit wat aan God behoort; sy kerk, sy kinders - ja, selfs van God self - vind daaglik plaas. Die vorme wat die verkleinerings aanneem, is meer subtiel as Goliat se blatante optrede. Dit gebeur nie juis dat iemand 'n kerkgebou binnestap en tydens 'n erediens vernederende aanmerkings oor die kerk skree nie. Lidmate en ampsdraers, selfs totale kerklike en teologiese tradisies, word onder verdenking geplaas in eensydige beriggewing of wanvoorstellings. Op dié wyse word God - wat op sy wyse en op sy tyd met mense besig is - se betrokkenheid in ons lewe afgewater.

Een van die slegte ervarings wat 'n gelowige kan hê, is wat hier met Dawid gebeur het. Die oomblik toe hy praat oor die optrede van Goliat, toe hy wys op die sonde teen God, word hy as persoon teëgegaan deur sy broer. Ouboe Eliab luister nie na die saak nie, hy sien nie die waarheid van Dawid se evaluasie raak nie. Nee, Dawid word kortgevat, want wat weet 'n laatlammetjie nou?

Hierdie ervaring van Dawid mag ons nooit verhinder om standpunt in te neem teen 'n negatiewe houding jeens die kerk of God nie. Dit kan enigeen oorkom dat hy juis wanneer hy standpunt tot eer van God inneem, deur iemand oor die vingers getik word - selfs deur 'n bekende persoon van wie mens dit die minste sou verwag.

Die groter saak bly egter die enigste wat werklik saak maak: Wat word oor God gesê en wat sê ek oor Hom?

5 Maart

Net 'n slingervel?

1 Samuel 17: 30-58

Dawid het nie eens 'n swaard by hom gehad nie! 'n Uitroep van verwondering wat tog in homself die kiem van eerbied dra. Die alerbekende klimaks van die geveg word opgesom in een sinnetjie wat meer sê oor God se manier van dinge doen as 'n ellelange geleerde uiteensetting van hoe ons dink Hy nou eintlik werk.

Hierdie opsomming van die tweegeveg is iets waarvan die kerk nooit mag vergeet nie. Vergeleke by die situasie van kerke in ander Westerse lande, verteenwoordig ons kerklike omgewing dalk 'n Dawid. (In vergelyking met ander kerke in ons eie omgewing is dinge natuurlik nie so sleg nie). Ook tussen gemeentes is daar verskille wat sommige mag laat dink dat hulle 'n permanente agterstand het. Die genade is dat God Hom nie eintlik steur aan ons maatstawwe van menslike vermoë wanneer Hy mense gebruik nie. Juis waar daar nie te veel hulpmiddels en bronne is nie, is daar dalk 'n lewenskragtigheid in die kerk wat van veel groter waarde is as dit wat op die oog af belangrik lyk.

Soms word die kerk se weg in die wêreld belemmer deur geweldige harnaste en wapengerei. Hoeveel kos dit nie om onekonomies groot pastorieë in stand te hou, waardevolle, maar tog duur kerkgeboue te versorg en parkagtige tuine te behou nie. Tyd en energie moet gebruik word ter wille daarvan om te poleer; dit kon benut gewees het om te groei en te dien.

Dit het dalk tyd geword dat ons ook in die kerk erns maak met die Dawidbenadering: *Ek kan nie hiermee loop nie....* Juis in sy oomblik van grootste weerloosheid (menslik gesproke), is sy grootste daad met God se hulp verrig. Grootse kerke, luukse kombuise, goed toegeruste kategeselokale - dit het alles 'n plek. Dit is selfs aangenaam om die gebruik daarvan te hê. Die vraag is egter: Het gemeentes dit nodig om effektief in die wêreld te werk? Onthou: God gebruik 'n klein klippe met meer effek as die wêreld 'n swaard....

6 Maart

***Vandag lyk dinge anders
as verlede week***

1 Samuel 18: 1-5

Optrede in gehoorsaamheid aan God en tot eer van God het soms verrassende gevolge. 'n Mens se hele lewe kan oornag verander.

Dawid het dit na die Goliatsgeveg ervaar. Een oomblik was hy nog 'n skaapherder; die volgende oomblik 'n lid van die koninklike hof van Saul.

Soortgelyke dinge gebeur vandag nog met mense. Beslissings word in gehoorsaamheid aan God geneem of uitgeoefen tot sy eer en 'n week later kan jy nie glo wat alles in 'n paar dae gebeur het nie.

In Dawid se geval sien ons dat hy in die nuwe omgewing nuwe verhoudings aanknoop. 'n Verbond wat weerskante toe verpligtin-ge het, kom tussen hom en Jonatan tot stand. Hy neem die gesag oor 'n gedeelte van die leer oor en word belas met spesifieke krygs-verantwoordelikheid. Sy sukses mond uit in nog meer verantwoor-delikheid.

Hierdie gebeure kan bestempel word as verantwoordelikheid wat volg op Godsvrug. Gelowiges moet dit in hulle lewens te wagte wees. Ons kan selde optree tot eer van God in 'n situasie wat stag-nant bly. Ons kan mos nie verwag dat ons geloofsbeoefening; op-trede tot eer van God se Naam; beslissings in verantwoordelikheid teenoor Hom en so meer, 'n lewe lank rustig in net bepaalde om-standighede kan geskied nie. God kan mos sy mense se situasie verander om hulle elders anders (beter?) te benut. Wanneer dit op ons pad kom, kan ons nie die verantwoordelikheid ontduik nie.

Juis wanneer ons omstandighede oornag verander, moet ons daar-oor dink of God nie iets met ons in die nuwe situasie wil bereik nie.

7 Maart

Vertrou op God

1 Samuel 18: 6-16

Aan die een kant is Saul met 'n spies en aan die ander kant Da-wid met 'n lier. Wie dink u sou so 'n geveg wen?

Dawid - wat op hierdie tydstip by Saul in die paleis gewoon het - speel vir Saul op die lier. In die verlede het hy dit al baie gedoen en dan het Saul se woedebui bedaar. Hierdie keer bedaar hy nie, want hy is met vrees gevul! Hy vrees dat Dawid sy plek as koning sal inneem. Al die oorwinings wat deur Dawid behaal is op die slag-veld, het alreeds daartoe gelei dat die volk hom hoër geag het as vir Saul. *Saul het sy duisende verslaan, maar Dawid sy tienduissende!* Twee keer gooi Saul die spies na Dawid en elke keer ontvlug Da-wid, want ons lees *die Here was by Dawid*.

Dit is om hierdie rede dat Saul se koningskap inmekaar begin tui-mel het. Hy het God verlaat en nou wil hy op sy eie manier die ko-ningskap behou.

Is dit nie wat u en ek ook dalk nog steeds met die sonde in ons lewe doen nie? Probeer ons nie ook om dit in eie krag te oorwin nie?

Wat God vra, is dat ons Hom sal vertrou. In Christus is die straf vir ons sonde reeds gedra! Daarom hoef ons nie meer op ons onself te reken nie. God vra dat ons sal glo en vertrou dat dit in Christus reeds vir ons gedoen is!

8 Maart

***Die mens wik,
maar God beskik***

1 Samuel 18: 17-30

Na Saul se onsuksesvolle vorige pogings om Dawid te vermoor, neem sy vrees en jaloesie toe! Hy besef dat die Here by Dawid is - tog probeer hy nog steeds om van Dawid ontslae te raak.

Hierdie keer doen hy dit in skynheiligheid. Hy probeer om in Dawid se goeie boekies te bly en bied sy dogter vir Dawid as vrou aan. Al wat Dawid moet doen om sy skoonseun te word, is om nog dapperder te veg teen die Filistyne. So het Saul gehoop om Dawid daartoe te dryf om waaghalsig (en dalk onverantwoordelik) op te tree sodat die Filistyne hom kan doodmaak in die oorlog.

Dawid reken homself (en sy familie) egter nie waardig genoeg om die koning se skoonseun te word nie. So gaan die tyd verlore en word Saul se dogter 'n ander man se vrou. Die ander dogter, Mikal, was egter verlief op Dawid en Saul gebruik haar hierdie keer om Dawid in 'n strik te laat trap. Hy kon haar as vrou kry - al wat hy moes doen, is om vir Saul 'n honderd voorhuide van die Filistyne as vergoeding te bring. So het Saul gehoop om die Filistyne beoorlik in opstand teen Dawid te bring, sodat hulle alles in die stryd sou werp om hom te dood. Hy het hulle reeds verneder met Goliath se nederlaag en dit sou die laaste strooi wees as hy nog honderd van hulle sou besny ook!

Uiteindelik stem Dawid daartoe in. Hy en sy manskappe trek op teen die Filistyne en dood tweehonderd Filistyne, waarna hy die voorhuide afsny en vir Saul bring. Hy besny hulle dus nie, maar dood hulle eers en sny daarna die voorhuide af. So kom daar niks van Saul se plan om Dawid te laat dood nie.

So beskik God dat wat Dawid se ondergang moes gewees het, aan hom nog meer aansien by die volk gegee het. Selfs Saul se dogter draai teen hom en verkies Dawid bo haar pa.

Dit laat 'n mens net besef dat ons wik, maar God beskik.

Saul raak desperaat! Hy roep sy seun Jonatan en sy offisiere bymekaar en gee opdrag dat hulle hom moet help om Dawid te vermoor. Jonatan doen egter die teenoorgestelde deur Dawid te waarsku teen die aanval wat daar teen hom beplan word. So red hy Dawid se lewe. Verder oortuig hy sy pa dat dit verkeerd sou wees om teen Dawid op te tree. Dawid het niks verkeerd gedoen nie en so 'n optrede teen Dawid sou net die koning (sy pa) se hande met bloed bevlek!

Saul slaan ag op sy seun se woorde en lê selfs 'n eed af dat hy Dawid nie sal dood nie. Vir 'n oomblik het daar weer vrede gekom. Dawid trek weer in die paleis in en alles is soos wat dit in die begin was. Dawid veg ook weer vir Saul teen die Filistyne en behaal die een oorwinning na die ander.

'n Mens sou dink dat dit dankbaarheid by Saul sou bring. Tog sien ons in die volgende gedeeltes dat dit net weer die jaloesie in Saul wakker gemaak het en dat hy weereens terugkeer na die ou weë met gedagtes van haat en moord.

Is dit ook hoe ernstig ons is om te breek met die sonde? Die een oomblik kies ons God se weë, net om die volgende oomblik weer ons eie weë op te soek.

Dit is juis om hierdie rede dat die Vader sy Seun na die wêreld gestuur het - om die straf vir die sonde te dra en só ons te herskep tot nuwe mense in Christus. Dank Hom daarvoor!

Dit is baie duidelik uit hierdie en die voorafgaande gedeeltes, dat Dawid baie geliefd was onder die Israeliete. Ons sien hoe die vroue van al die dorpe van Israel hoë waardering vir Dawid gehad het nadat hy vir Goliat verslaan het (1 Sam 18: 6). Ons lees ook dat Jonatan vir Dawid liefgekry het (1 Sam 18: 3). In 1 Samuel 18: 28 het ons gelees dat ook Mikal vir Dawid lief was. In ons tyd is dit nie vreemd om van 'n vrou te sê dat sy haar man lief het nie, maar in die tyd waarvan ons lees, was dit vreemd. Mikal is die enigste vrou in die Bybel van wie gesê word dat sy haar man liefhet.

Dat so baie mense vir Dawid liefgehad en waardering vir hom gehad het, sê baie. Dit sê in die eerste plek dat Dawid 'n besondere mens moes gewees het. Dit verklaar ook waarom Dawid so 'n groot

bedreiging vir Saul ingehou het. In 1 Samuel 18: 29 het ons gesien dat Mikal se liefde vir Dawid tot gevolg gehad het dat Saul al banger vir Dawid geword het. Hy het ook meer en meer vyandig-gesind teenoor Dawid geword. In ons gelese gedeelte sien ons hoe boosaardig Saul kon word. Dawid koes as Saul hom met sy spies wil deurboor en vlug dan na Mikal, sy vrou en Saul se dogter, waar sy lewe die nag deur haar gered word.

Die vraag kan nou gevra word: Hoe reageer u teenoor hulle wat soos Dawid sukses rondom u bereik? Is u 'n Saul wat hom/haar nie ruimte gee om te bly leef nie of gun u hom/haar sy sukses? Dawid is deur God gekies om suksesvol te wees, omdat God 'n plan met Dawid gehad het. As iemand u die geleentheid om suksesvol te wees, ontnem deur jaloesie, dien hierdie verhaal oor Dawid ook tot voorbeeld. Dawid het nêrens die reg in eie hande geneem en Saul se lewe probeer neem nie. Hy het nederig en onderdanig gebly, al kan dieselfde nie van Saul gesê word nie. Doen u dit ook?

11 Maart

***Saul weer tussen
die profete***

1 Samuel 19: 18-24

In hoofstuk 10 het ons gesien dat Saul tussen die profete is en optree en dat die Gees van die Here oor hom gekom het. Daar het die Gees van God oor Saul gekom as teken dat Saul toegeerus sou word om wel koning van Israel te wees (1 Sam 10: 6 en 7). Ongelukkig was Saul nie gehoorsaam aan God nie, ten spyte daarvan dat God hom bekwaam gemaak het om koning te wees. Daarom het God bedroef geraak oor Saul se koningskap omdat hy van God af weggedraai het en nie gehoorsaam aan Hom was nie (1 Sam 15: 11). Die gevolg is dat 'n ander koning, Dawid, as koning gesalf is.

Waar God se Gees (God self) vroeër vir Saul bekwaam gemaak het om te regeer en sy vyande te onderwerp, sien ons in die gedeelte hoedat God deur sy Gees Saul onbekwaam maak om oor sy grootste vyand, Dawid, te heers. Saul se probleme word meer en meer. Aan die ander kant word Dawid, op die oomblik die gehoorsame aan God, deur die Gees van God bevoordeel omdat Saul dit nie regkry om hom dood te maak tussen die profete nie.

Dit laat 'n mens net weer beseft dat gehoorsaamheid en toewyding aan God baie belangrik is. Saul is ongehoorsaam en daarom op die lang duur ongelukkig, terwyl Dawid as gehoorsame gelukkig is deurdat hy sy lewe behou. Verder kan 'n mens uit hierdie gedeel-

te weer duidelik sien dat God in beheer van die geskiedenis is en sy kinders beskerm. Al gebeur dit soms op vreemde maniere. Maar, aan God se liefde vir ons mag ons nie twyfel nie.

12 Maart *Jonatan red Dawid weer* 1 Samuel 20: 1-43

Jonatan het al by verskeie geleenthede in die verlede as tussenganger tussen Saul en Dawid opgetree. As lojale vriend van Dawid en as seun van Saul was hy die regte persoon om as tussenganger op te tree.

In ons teksgedeelte sien ons dat Dawid en Jonatan van mekaar afskeid moet neem omdat Jonatan nie meer oortuig is in sy pogings om Saul van sy planne te laat afsien om Dawid dood te maak nie. Saul se wantroue jeens Dawid neem toe en hy wantrou ook sy eie seun. Dawid het nou al so 'n groot bedreiging geword dat Saul selfs sy seun probeer doodmaak om Dawid te na te kom. Jonatan faal in sy pogings as tussenganger en Dawid moet vlug.

Dit laat mens dink aan ons Middelaar, Jesus Christus. Anders as Jonatan, het Hy nie met sy lewe daarvan afgekom nie. Hy sterf aan 'n kruis sodat ons, anders as Dawid, nie nodig het om te vlug nie. Anders as wat die geval met Dawid en Saul was, stel Hy die verhouding tussen ons en God reg. Anders as met Saul en Dawid is dit nie God wat in hierdie verhoudingsbreuk skuldig is, soos Saul nie, maar ons is die skuldiges! Omdat ons Middelaar volmaak is en sy lewe vir ons opgeoffer het, kan ons vry uitgaan. Dit is natuurlik as u dit glo en leef soos iemand wat dit glo. Kom ons dank die Here daarvoor!

13 Maart *Wat God wil of weghardloop?* 1 Samuel 21: 1-9

Die wêreld het vir Dawid te warm geword in Juda. Die volk het hom as koning gesalf en dit het vir Saul ontsettend kwaad gemaak omdat hy geglo het dat Dawid die koninkskap van hom gesteel het. Saul het aan sy hele weermag opdrag gegee om Dawid dood te maak. Hy was so vasbeslote dat hy self met sy spies na sy eie seun, Jonatan gemik het toe hy vir Dawid gepleit het. Dawid het vreesbevange geraak en sommer 'n koers in gevlug. Hy het nie kos en 'n wapen saamgeneem nie en toe hy by die priester in Nob kom, lieg hy om die priester gerus te stel.

Dawid het perspektief verloor. Hy het weggevlug omdat hy perspektief verloor het dat dit God is wat hom gekies het om koning te wees. Wanneer God jou kies en vir 'n taak uitsonder, kry jy saam met die taak ook die krag wat God gee om die taak vir Hom af te handel. Baie keer verloor ons ook perspektief omdat die dinge wat met ons gebeur, te groot lyk vir ons menslik kragte. Dan wil ons ook weghardloop. Staan sterk, want God gee krag.

14 Maart

***Van slingervel tot
Goliat se swaard***

1 Samuel 21: 10-15;

1 Samuel 22: 1-5

Desperaatheid laat 'n mens dinge doen wat nie altyd logies is of reg lyk nie. Dit laat 'n mens dinge doen wat vreemd is aan jou karakter. Die man in wie die Gees van God kragtig gewerk het, krap teen die poorte van die stad Gat van die Filistyne, en hy laat die spoeg in sy baard afloop sodat hulle sal dink hy is mal. Dit is die man wat met die swaard van Goliat die Filistyn in sy hand loop. Die reus wat hy met 'n slingervel doodgegooi het. Jy kom na my met 'n dolk en met 'n spies, maar ek kom na jou toe in die naam van die Almagtige. In die stad van dieselfde vyand, die Filistyne, hou Dawid hom mal, omdat hulle hom as die koning van Israel herken het. Is dit nie ironies nie. Die dapper Dawid kruip voor sy vyand uit desperaatheid. Sy desperaatheid is te wyte daaraan dat hy nie meer dieselfde vertroue in die Here gehad het as die tyd met sy slingervel in sy hand nie. Is desperaatheid nie 'n simptoom daarvan dat jy nie meer altyd die Here volledig vertrou nie.

15 Maart

Tyd vir omdraai

1 Samuel 22: 6-18;

1 Samuel 22: 19-33

In Moab vind Dawid skuiling vir hom en sy familie. Hier kon hy in relatiewe veiligheid wegkruip, waarskynlik omdat sy oumagrootjie, Rut, 'n Moabiet was. Maar hier in Moab praat die Here met Dawid. Hy moet teruggaan na Juda toe. Dawid moet al die gevare waarvoor hy gevlug het, in Juda gaan trotseer, want dit is daar waar die Here hom wil hê.

Die Here kan nie sy beloftes aan Dawid vervul as hy in Moab sit nie. Die Here werk in die werklikheid. Dit is menslik om van jou probleme af weg te hardloop, of om weg te hardloop omdat jy nie

kans sien vir die dinge wat die Here aan jou opgedra het nie. God wil egter nie hê dat mens moet vlug nie. Hy wil hê dat jy midde-in die situasie moet bly, want dit is waar Hy sy wonderwerke doen. Dit is waar die mense sy wonderwerke kan sien. Jy mag nie langer in jou skuilplek bly nie. Staan op en gaan terug na Juda toe.

Miskien vlug jy deur nie jou telefoon te beantwoord nie, miskien vlug jy deur mense te vermy en in jou huis toegesluit te bly.

Miskien neem jy jou toevlug na drank of iets anders. Draai om, kyk die wêreld met sy probleme in die oë, want die Here doen sy wonderwerke juis wanneer daar 'n krisis in jou lewe is. Staan sterk, want God is sterk.

16 Maart

Gebed versterk en bevry

1 Samuel 23: 1-5

In die jare voor Dawid se koningskap is hy deeglik deur God voorberei vir die taak wat op hom gewag het. Tydens hierdie episode het Dawid ook 'n belangrike ding geleer oor mense en oor God.

Dawid bid om God se leiding nadat die boodskap oor die moeilike omstandighede in die stad Keila hom bereik het. Hy vra God se hulp vir die uitvoering van sy plan en nadat God hom bevestigend geantwoord het, mobiliseer hy sy soldate. Die probleem is net: hulle mui! Die onaangename les vir Dawid is dat volgelinge soms nie eers op die grootste aansporing reageer nie. Nie eers die versekering dat hy tot God gebid het voordat sy oproepinstruksies gegee is, sou hulle oortuig om op te ruk nie. Moeilike en druk omstandighede het verlamrend op hulle ingewerk. Eers na 'n tweede gebed, waarvan die berig op so 'n wyse gegee word dat dit duidelik blyk dat die Here die oorwinning self sal deurvoer, kom daar 'n resultaat.

Die vraag is nou: Watter tipe lidmate is ons? Is ons soos die soldate wat wil wag en in die bekende wil bly, al is die omstandighede ongunstig? Is ons tevrede met hier waar ons is? Is die kerk en die gemeente goed genoeg en vertoef ons eerder in die salige rus in 'n bekende omgewing? Indien dit die geval is, hoe antwoord ons nog op die oproep om diensbaar te wees in die wêreld? Is ons nog 'n kerk wat in gehoorsaamheid aan die opdrag van eeue gelede leef. *Gaan en verkondig...*?

God is te vertrou - ook wanneer Hy opdragte gee. Dawid moes dit leer saam met die harde werklikheid dat mense nie so betroubaar is nie. Vertrou ons God, ook in die uitvoering van ons kerklike werk en opdragte of sit ons bloot rustig; tevrede met dit wat ons vermag het?

Soms het 'n bietjie sukses, status en posisie verstommende gevolge. Saul se optrede in hierdie stukkie getuig ook hiervan.

In die gejaag agter Dawid aan, gaan dit vir Saul nie meer om 'n moontlike vyand van die troon nie (indien dit ooit daarom gegaan het). Sy stryd is 'n persoonlike wraakveldtog teen sy onderdaan en midde in die stryd verloor hy heeltemal perspektief. 'n Aanduiding hiervan is dat hy nie eers meer op grond van inligting takties reageer nie, maar selfs bereid is om sy siening van God hardop te verklap.

By die aanhoor van die nuus dat Dawid in Keila tuisgaan, merk Saul met groot gerustheid op dat die Here teen Dawid gedraai het. Saul het nie hieroor gebid of gewonder nie. Hy is die koning en sy mening oor mense; oor gebeure; oor dinge - ja, selfs oor God, dra gesag. Saul hoef daarom ook nie verder oor God te dink of tot Hom te bid nie. Hy verstaan God en God se optrede. Saul is in beheer en God is aan sy kant. Dawid is in die knyp.

Saul se houding vind mens ongelukkig nog alte veel in die kerk. Alte dikwels is die antwoorde en die insigte van predikante en kerkraadslede só in die kol. Veral wanneer dit gaan oor die situasie van broers of susters in die geloof, maak ons maklik opmerkings oor presies hōe God nou eintlik oor hulle en hulle omstandighede dink of oordeel.

Wees versigtig! Volg eerder Dawid se optrede: Bid eer jy begin.... Dit is nie 'n werkwyse wat noodwendig gerief of aardse sekerheid tot gevolg het nie, maar ten minste trap 'n mens ook nie in die gat om allerlei valse getuienis oor God af te lê nie. Die gevolg van Dawid se gebed was dat hy die gasvryheid van Keila se mense prysgegee het en 'n vlugteling geword het. Juis in sy vlugtelingskap sou hy die genade van God leer ken. Hoe anders was dit nie vir Saul nie - hy wat eintlik gereken het dat hy God ken?

Die inhoud van die verbond tussen Dawid en Jonatan is nie vandag vir ons bekend nie. Dalk was dit nooit bekend nie. Tog staan die getuienis oor die verbond vas en dit is genoeg rede om iets oor die twee manne se lewe te sê.

'n Verbond, hetsy tussen God en mens of tussen mense, het te make met 'n belofte van trou. Dawid en Jonatan se verbond het waarskynlik neergekom op 'n verklaring van wedersydse vriendskap waarvoor hulle God as getuie geroep het. Dit sou verder impliseer dat hulle hulle daarvan weerhou om ooit die lewe van die ander een te bedreig. 'n Verbond met hierdie karakter en inhoud sou ongetwyfeld vir Dawid geweldig baie steun bied op 'n tydstip waarin hy onder geweldige spanning verkeer het.

Hierdie verbond het ook net tot stand gekom vanweë Jonatan se bereidheid om die spreekwoordelike ekstra myl te loop. Hy is na Goresa toe - geen maklike dagrit nie - en daar moes hy ook nog vir Dawid in die wildernis opspoor. Bloot sy aankoms by Dawid het al getuig van 'n besondere bereidheid om sy vriend by te staan. Dit is 'n daad van 'n gelowige aan 'n ander wat nie net besiel nie, maar hom werklik in sy vertroue op God bemoedig.

Slaag ons nog daarin om medegelowiges te bemoedig met ons bloete teenwoordigheid. Is dit vir ons naaste makliker om God te vertrou en in Hom te glo omdat hulle kan sê: *In die besoek van 'n medegelowige het ek gesien dat God ook nog vir my omgee?* Laat ons weer ons oë open vir die nood van die wat saam met ons in die juk trek - hetsy in die gemeente, ons werksakker of selfs ons huwelik. Sien die kommer - en soms naakte twyfel - raak, stap die paar treë tot daar en sê daardie woorde wat hoop bring en weer uitsig gee: *Bly vertrou op ons Here, Jesus Christus, Hy het ons swaarkry ter wille van ons saam met ons verduur.*

19 Maart Dawid spaar Saul se lewe 1 Samuel 24: 1-23

Baie keer word ons deur ander verontreg deur dit wat hulle aan ons doen of oor ons sê. Omdat ons dan diep seergemaak is, soek ons na die regte geleentheid om hulle terug te kry of om hulle op soortgelyke wyse te verneder. Ons regverdig ons denke en optrede selfs deur teksté wat ons aanhaal dat God nie onreg verdra nie! Wat moet Christene in sulke situasies doen waar hulle benadeel word of selfs met die dood gedreig word? In 'n land waar moord en plundery 'n alledaagse gebeuré geword het, wil ons partykeer na die swaard van vergelding gryp. Ons Skrifgedeelte wil vandag vir ons die pad in soortgelyke situasies aandui.

Dawid het 'n gulde geleentheid gehad om hom op Saul te wreek, maar dit tog nie gedoen nie. Selfs toe sy manskappe hom aangehits het om *volgens die wil van die Here* op te tree (vers 5) en Saul

se lewe te neem, het hy nie afgewyk van wat hy geweet het reg is nie. Die leier van die land was 'n gesalfde van die Here. Romeine 13 leer ons baie duidelik dat daar geen gesag oor ons aangestel word as dit nie van God af kom nie! Ons mag nie met geweld teen God se gesagsfigure optree nie - selfs nie wanneer daar onreg deur hierdie persone aan ons gedoen word nie. Verder is Dawid daarvan oortuig dat God alleen regter moet wees en ons moet nie die reg in ons eie hande neem nie. Hoe moeilik dit ook vir ons is om geduldig te bly in 'n onregverdige situasie, moet ons altyd onthou: *Dit is m'n reg om te straf, Ek sal vergeld, sê die Here* (Rom 12: 19), en die gedeelte gaan voort met die woorde: *As jou vyand honger is, gee hom iets om te eet ...want deur dit te doen, maak jy hom vuurrooi van skaamte.* Het Jesus ons dan nie self geleer dat ons ons vyande moet liefhê en dat ons moet bid vir die wat ons vervolg nie (Matt 5: 44)?

Dawid, as die een vir wie God baie lief was, het aan ons 'n duidelik voorbeeld gestel van hoe om in 'n onregverdige situasie op te tree. Jesus, as God se geliefde Seun, het aan ons die gebod van liefde en die pad van vergifnis geleer. Dit is nie maklik nie, maar wie het ooit gesê dit sal maklik wees om God voluit te volg?

20 Maart

Nabal beledig vir Dawid

1 Samuel 25: 1-38

Baie keer is 'n mens geneig om op te tree nog voordat jy 'n saak goed oordink het. Deur impulsief op te tree, veroorsaak jy egter dikwels meer skade as goed en die uiteinde bring meer tranes en verdriet. Die ouer geslagte het ons immers altyd gemaan om eers tot tien te tel voordat ons optree. Spreuke 13: 3 leer ons: *Wie sy mond in bedwang hou, behou sy lewe; wie sy mond nie kan hou nie, gaan sy ondergang tegemoet.* In Jakobus 1: 19 word ons vermaan om eerder te luister, nie te gou te praat nie en nie te gou kwaad te word nie.

Ai, Dawid is ook tipies mens. Net in die vorige hoofstuk kon ons by hom leer hoe om volgens God se wil op te tree toe hy Saul se lewe gespaar het. Hier verlaag hy homself deur net so dwaas soos Nabal op te wil tree en amper maak hy 'n klomp mense dood. As dit nie was vir die wysheid waarmee Abigajil, die vrou van Nabal, opgetree het nie, het Dawid amper weer 'n pad gevolg van die *reg in eie hande neem*. Hierdie keer is dit 'n mooi vrou wat Dawid tot sy sinne bring - op 'n ander keer het 'n mooi vrou hom weer laat struikell!

Abigajil leer nie net vir Dawid nie, maar ook vir ons almal hier 'n

kosbare les. As iemand na aan jou 'n ander persoon verontreg het, en die persoon, soos Nabal, is nie bereid om sy hardkoppigheid te los nie, mag jy nie jou hande in onskuld was en die rusie of onenigheid laat voortgaan nie. Nee, soos Abigajil 'n versoening bewerk het deur vir haar man by Dawid te gaan intree, moet ons ook alles in ons vermoë doen om partye tot versoening te bring. Jesus sê self dat ons eers ons gawe by die altaar moet los en vrede gaan bewerk tussen ons en ons broer (Matt 5: 23). Ons is juis ons broer se oppasser en mag nie ons hande in onskuld was nie. Weereens is dit nie die maklike pad wat ons moet volg nie, maar die pad van liefde en versoening!

21 Maart Dawid trou met Abigajil 1 Samuel 25: 39-44

Is dit regtig so dat in ons lewe *alles ten goede* meewerk? Ons is baie keer in 'n reeks onverklaarbare situasies vasgevang en dinge lyk dan vir ons deurmekaar en onderstebo. Neem nou vir Abigajil as voorbeeld in die Skrifgedeelte van gister en vandag. Sy is getroud met 'n man wat 'n regte korrelkop is en boonop is hy nog onbeskof ook. As sy nie met 'n slim plan vir Dawid tot ander insigte gebring het nie, sou haar man en 'n klomp ander mense gesterf het. Haar man kry 'n beroerte en tien dae later sterf hy - is dit wat sy nou kry vir haar edele daad: weduweeskap? Gelukkig kom Dawid en hy neem haar as vrou vir homself. Later word sy as gevangene weggevoer, maar Dawid bevry haar weer (1 Sam 30). Ons lees nog van 'n seun wat vir haar en Dawid gebore word (2 Sam 3: 3).

As gelowiges moet ons weet dat God in beheer is van elke situasie in ons lewe. Ons mag dalk nie alles verstaan wat met ons gebeur nie, maar ons hoef nooit daaraan te twyfel dat God ons in die steek sal laat nie. En God het ook 'n doel met alles: *My broers, julle moet baie bly wees wanneer allerlei beproewings oor julle kom, want, soos julle weet, as julle geloof die toets deurstaan het, stel dit julle in staat om te volhard ...sodat julle tot volle geestelike rypheid kan kom...* (Jak 1: 2-4). Ons weet nie waarheen God ons lei nie, maar een ding is verseker, Hy sal ook daar wees. Dawid kon daarvan getuig in Psalm 37: 5 as hy sê: *Laat jou lewe aan die Here oor en vertrou op Hom; Hy sal sorg.*

Nou, op hierdie oomblik, mag alles vir ons donker en onduidelik lyk, maar die oomblik as God ons pad weer vir ons verlig, sal ons sien ...*dat God alles ten goede laat meewerk vir dié wat Hom liefhet...* (Rom 8: 28).

Hoe is jou houding teenoor jou vyand? Saul is die een wat Dawid agtervolg het, maar Dawid spaar Saul se lewe 'n tweede keer. Mis-kien sal jy dink dat Dawid nou die kans gehad het om reg te laat geskied teenoor die onreg wat Saul hom aangedoen het, soos Abi-sai ook gedink het. Dawid neem egter nie die reg in eie hande nie. Hy sal nooit sy hand teen die gesalfde van die Here lig nie. Hy weet: God alleen beskik oor lewe en dood.

Vandag is dit nie gesalftes van die Here wat ons konfronteer en die lewe vir ons moeilik maak nie. Ons dag lewer sy eie kwota probleme en vyande. Wat ons uit Dawid se optrede leer, is dat ons, uit respek vir God se skeppingsmag, die minste moet wees teenoor elke mens, hoe groot sy oortreding in ons oë mag wees. Ons wil dikwels vir die geringste onreg wat ons ly, vergeld en verdelg. Dawid tree anders op, hy bly die minste. Hy ken 'n God wat regverdig is en geregtigheid sal laat seëvier. Hy neem nie die reg in eie hande nie. Deur Saul te vermoor, sal hy nie beter as Saul wees nie.

So waarsku die Nagmaalsformulier ons ook teen skeuring in die kerk en rewolusie teen die staat. Al is daar rede vir protes, moet die verset wyk. Ons mag nie die reg in eie hande neem nie. Die reg behoort aan God.

Dit is nie vir ons om te veroordeel nie. Ons mag nooit regter oor 'n ander se lewe wil speel nie - al sou dit jou vyand wees. Die lydensweke herinner ons opnuut hieraan. Christus het sy lewe vir jou afgelê; ook vir jou vyand!

Dawid soek asiel by die Filistyne. Hy moes in die buiteland sit en wag om te sien wat in sy eie land gebeur. Dit het seker vir Dawid na Godverlatenheid gevoel. In sy omswerwinge as voortvluggende was hierdie seker die grootste laagtepunt in sy lewe. Dawid is 'n man wat dikwels beproef is. Soms was dit vir hom erg moeilik om hom te beheer, soos in die geval van Nabal (hoofstuk 25). Maar elke keer het die Here vir Dawid gered van 'n optrede wat later baie swaar op sy lewe sou gedruk het. Soms het die Here ander mense op Dawid se pad geplaas om hom moed in te praat en te weerhou van 'n verkeerde optrede. Dink aan wat Jonatan en Abigail vir Dawid beteken het. Lees maar net die Psalms om iets van die beproewinge van Dawid te verstaan.

By dieselfde Filistyne van wie Dawid die baasvegter, Goliat, verslaan het, moes hy nou asiel soek. Dit het baie van hom geverg! Dawid se lewe was deurvleg met uiterstes: vrees en troos, erns en vrolikheid, liefde en haat. Hy het sy swak oomblikke gehad van wellus en leuens. Maar deur dit alles heen het sy vertroue op God oorwin. Dawid het sy roeping onthou. Die besef hiervan het hom seker in die land van die Filistyne staande gehou.

Want in die land van die Filistyne het Dawid die gevaarlike spel van skynoptrede teen sy eie volk gespeel, maar intussen verower hy die heidense volkere in die omgewing. Vir Dawid was God nie maar 'n God nie. Hy was die Verbondsgod wat die wêreld voorberei het vir die koms van die Messias; die Messias wat ons weer met Hom sou versoen. Dawid se roepingsbewustheid het hom onder ongunstige omstandighede getrou laat bly.

24 Maart

As God swyg

1 Samuel 28: 1-25

Met die lees van hierdie hoofstuk voel ons Saul se bewing en vrees aan. Hy is deur vyande bedreig, van God verlate, en nou spring hy nog dieper in sy eie ondergang - in sy radeloosheid gaan raadpleeg hy die dooies! Hy, wat eens in gehoorsaamheid aan God alle dodebesweerders en waarsêers uit die land verban het, soek hulle nou op. God het vir hom stil geword, maar nie omdat Hy Hom daarin verlustig of afwesig is in Saul se nood nie. God se stilte is dikwels die manier om ons aan te spreek. Waarheen sou Saul sy toevlug neem? Waarheen wend jy jou in tye van onrustigheid en onsekerheid?

Uit hierdie stuk geskiedenis van Saul sien ons duidelik hoe 'n mens wat eers die Woord van God nie wil hoor nie, dit uiteindelik ook nie meer kan hoor nie. Saul wend hom tot toordery, waarsêery en geestesbeswering. Saul verruil sy geloof finaal vir bygeloof. Dit bring hom net dieper in die ellende. Hy het van God se gebod afgewyk en nie sy toevlug tot God geneem nie.

Vandag gaan mense ook in die naam van hulle afgode met die okkulte om om daar na antwoorde te soek as God hulle nie antwoord nie. Hierdie mense se magte kom van die Satan en sy beseeste. God maak beslis nie sy wil aan hulle bekend nie. God wil nie sy volk leer deur die taal van dooie geeste nie, maar deur sy lewende Woord.

Maar die verantwoordelikheid lê by ons om sy Woord te hoor en te leef. Die lewende Woord van God is die enigste plek waarheen jy jou toevlug moet neem.

Verskeie karaktertrekke rondom die persoon van Dawid word duidelik wanneer ons die boek Samuel lees. Dawid was 'n gewone sondaarmens, maar hy was ook buitengewoon ten opsigte van die innige, persoonlike verhouding wat hy met God gehad het. Dit het dan in baie opsigte sy optrede bepaal.

Dawid het Saul gerespekteer as die gesalfde van God, daarom het hy (al het Saul volgehou om hom te vervolg) geweier om Saul dood te maak wanneer die geleentheid hom voorgedoen het. In hierdie gedeelte word Dawid se lojaliteit getoon teenoor die Filistyne wat aan hom onderdak gebied het terwyl hy vir Saul gevlug het en moeg geword het. Omdat hulle hom toegelaat het om in hulle land te bly, was hy selfs bereid om teen sy eie volksgenote te veg. Die besluit van die Filistynse leiers dat Dawid nie saam met hulle teen sy eie volksgenote moet gaan veg nie, het Dawid waarskynlik die harts-wroeging oor sy eie mense gespaar. Ook verhinder dit Dawid dat hy, wat Saul betref, nie teen sy eie voorneme in sou moes gaan en in 'n situasie beland waar hy Saul dalk leed sou moes aandoen nie.

Hoe dankbaar is ons om te weet dat God ook moeilike kwessies en omstandighede so rig dat dit uiteindelik vir ons ten goede meewerk (Rom 8: 28).

Was dit toevallig dat Dawid en sy manne vroeër moes terugkeer na Siklag? Kyk watter besondere wending neem hierdie verhaal. As Dawid hulle eers later sou laat terugkeer het, sou hulle moontlik nie betyds terug gewees het om iets aan die tragiese gebeure te doen nie. Dawid vaar ook nie halsoorkop agter die Amalekiete aan nie, maar raadpleeg eers die Here. Wat sou die regte ding wees om te doen? Wat is die wil van die Here in hierdie saak?

Ons weet dat hierdie optrede van Dawid hom nie net perspektief laat behou nie, maar dat ook die oorwinning oor sy vyande daardeur bepaal word. Die psalmis sê ook in Psalm 33: 16-18 dat die oorwinning nie deur 'n groot leër of sterk soldate bepaal word nie, maar deur die Here gegee word.

Wanneer sy manne oor die verdeling van die buit verskil, maak Dawid nie net 'n wyse beslissing nie, maar gee hy die eer aan God:

Wat het die Here nie alles vir ons gegee nie? Hy het ons bewaar en die bende wat teen ons gekom het, in ons mag oorgegee.

Gee ons aan die Here eer? Hy het ons in Jesus Christus gered deur sy groot mag van die ewige dood!

27 Maart *Sonder die Here is alles verlore* 1 Samuel 31

Vandat Saul ongehoorsaam teen die bevel van die Here was (1 Sam 15), neem sy lewe 'n wending wat sneeubal in tragiese gebeurte. Sy sieklike jaloesie, sy waansinnige optrede teenoor Dawid, sy hopelose radeloosheid (wanneer hy die heks van Endor besoek) en sy uiteindelijke selfmoord, skilder vir ons 'n patetiese figuur. En ja, kan ons hier, sonder om aanmatigend of veroordelend te klink, nie opmerk: Hoe baie van die mens se ellende is nie selfgemaakte ellende nie? Dit word veroorsaak deur die sondaarmens se eie toedoen en optrede. Wanneer Saul so ver gaan om sy hand aan sy eie lewe te slaan, is hy lankal van God vervreem en verkeer hy reeds in die donker dieptes van sy wanhoop.

Waar anders kan die mens veilig wees as onder die beskerming van die Here? Waar anders kan die mens tot sy potensiaal kom as onder die sorg van God? Waar anders vind ons die vrede van Jesus ons Here? Sonder die Here het ons niks en is ons niks nie!

28 Maart *Vra na die wil van die Here* 2 Samuel 2: 1-11

Saul, Dawid se vervolger, is dood. Daarmee is ook die rede vir Dawid se verblyf tussen die Filistyne opgehef. Weer tree Dawid nie oorhaastig en oorywerig op nie, maar vra hy eers weer na die wil van die Here. Moet hy na 'n stad in Juda gaan? Na watter plek moet hy gaan?

'n Mens kan nie anders as om bewus te word van Dawid se diepe afhanklikheid van God nie. Sy optrede herinner ons aan die waarskuwing in die brief van Jakobus: *Kom nou, julle wat sê: 'Vandag of môre sal ons na dié en dié stad toe gaan....' Julle moet eerder sê: 'As die Here wil, sal ons lewe en sal ons dit of dat doen'* (Jak 4: 13).

29 Maart *God self sal beskik* 2 Samuel 3

Dawid is reeds lankal deur Samuel gesalf as koning van Israel (1 Sam 16: 13). Dit was egter nie 'n openbare salwing nie. Ook is Da-

wid reeds deur die suidelik stamme van Juda in die openbaar as koning gesalf. Was daar al ongeduld in die hart van Dawid om oor die hele ryk van Israel koning te word? Heelwaarskynlik was hy. Daarom dat hy Abner so hartlik ontvang het met sy besoek aan hom. Ook daarom dat hy vra na Mikal, die dogter van Saul. As sy huwelik met Saul se dogter herstel is, kon hy dalk die guns en steun van Saul se familie en die Benjaminiëte wen.

Net as Dawid meen hy het 'n gunstige skuif in die vervulling van sy hartsbegeerte gemaak, gebeur die onvoorsiene deurdat Abner vermoor word.

Die mens is nie die outeur van sy eie lewensverhaal nie. Menslike plannetjies word so dikwels verongeluk deur onstandigheide buite ons beheer. Dawid sou wel koning word, maar volgens God se beskikking. Selfs die ywerigste pogings van die mens as bewerker van sy eie heil loop sonder God op niks uit nie. Hoe goed om te weet: God het ons in Jesus reeds voorsien van dit wat ons die nodigste het.

30 Maart

Wag op die Here

2 Samuel 4

Kon Dawid nie maar lankal self die koningshuis van Saul oorrumpel het en koning van die hele Israel geword het nie? Wat sou hom daarvan weerhou het?

Telkens wanneer 'n mens die boek Samuel lees, verneem jy dat Dawid gevra het na die wil van die Here. Hy het nie stormenderwys die troon oorweldig nie, maar gewag op die Here wat hom op hierdie pad moes lei en ook die pad na die troon sou oopmaak. As Dawid sy tyd afwag, sal hy ook die guns van sy onderdane wen en dit nie 'n gedwonge aanvaarding van sy koningskap wees nie.

Hierdie geduld is dikwels nie deur die mense rondom Dawid verstaan nie. Vir hulle was dit dalk al 'n uitgemaakte saak dat Dawid koning sou word. Maar dit het aanleiding gegee tot 'n vergryp teen die wil van die Here in. Daarom dat Dawid ook hier so streng optree teenoor die moordenaars van Is-Boset. Alhoewel Dawid as oorlogsman tot nou toe alreeds soveel bloed vergiet het, weerhou hy hom daarvan om onskuldige mense dood te maak.

Hoe dikwels wil ons nie wraak in eie hande neem nie? Ook in die Nuwe Testament (Rom 13) word ons daaraan herinner dat die wraak God toekom. Ons moet geduldig wag op die Here. Die Jesus wat gekruisig is, sal eenmaal geopenbaar word as Regter van die regters en Koning van die konings.

Dawid se koningskap oor Israel was baie meer as die vervulling van 'n lank gekoesterde ideaal. Hy is lankal reeds deur die profeet Samuel gesalf as koning van Israel. Tog moes hy wag vir die aanbreek van die groot dag. Juda het hom reeds aanvaar en gesalf, en uiteindelik ook Israel.

Dawid tree met wysheid op. Hy verower Jerusalem van die Jebusiete en die sentraal geleë stad word die hoofstad van Israel.

Dat die koning van Tirus 'n afvaardiging stuur met sederhout, skrynwerkers en messelaars om vir Dawid 'n paleis te bou, aanvaar Dawid nie as bloot vanselfsprekend nie, maar in hierdie guns van mense sien hy die guns van God raak. Hy leef uit die hand van God en besef: God seën sy koningskap.

Vir baie eeue word die koningskap van Dawid gesien as besonder. Na Jesus word ook verwys as die Seun van Dawid. Reeds lankal het Hy gegaan om sy koningskap in ontvangs te neem. Gelowiges oor die aarde sien uit na die koms van hulle Koning. Wonderlik sal die dag wees dat ook sy volk van ouds, Israel, Hom as Koning vereer (Rom 11)!

1 April *Ons kosbaarste besitting* 2 Samuel 6: 1-23

Koning Dawid het besef dat daar geen eenheid onder sy volk kan wees as daar nie godsdienstige eenheid is nie - eenheid in die geloof. Saul het geen poging aangewend om die verbondsark, die simbool van God se teenwoordigheid by sy volk, Israel, wat vir twintig jaar lank al in die huis van Abinadab was, te laat haal nie.

Dit was in die eerste plek vir Dawid belangrik dat Israel moes weet daar is net een God. Maar sy eerste poging om die ark te verskuif, het misluk. As 'n mens so met die eerste oogopslag 2 Samuel 6 lees, kan jy nie help om oor die regverdigheid van God te wonder nie. Moes Hy nie eerder vir Ussa dood laat neerslaan het, as hy nie die ark sou probeer keer het nie en die ark te pletter op die dorsvloer sou geval het toe die osse gestruikel het.

Hierdie eerste poging om die ark te verskuif, dra al die tekens van 'n grootse staatsgebeurtenis; die leer, die koning, die volk en die musikante in optog. Die ark word op 'n wa vervoer in stryd met die voorskrifte van Numeri 7: 9 en Deuteronomium 10: 8 - die Levitam moes die ark op hulle skouers dra. Hulle het die voorskrifte

van die Here verontagsaam. Dawid maak daarvan 'n staatsoptog, maar hy sou met 'n skok leer dat die simbole van God se teenwoordigheid nie misbruik kan word nie. Ussa het dood neergeslaan toe hy aan die ark voor die oë van die hele volk gevat het. Uit vrees vir die Here laat Dawid die ark by Obed-Edom in Gat bly totdat hy hoor van die voorspoed in Obed-Edom se huis sedert die ark by hom staan.

Die tweede keer wat hy die ark gaan haal, verkry dit 'n meer godsdienstige kleur deurdat dit nou oor God gegaan het. Daarom is die ark volgens voorskrif deur die Leviete gedra en is offers tot eer van die Here gebring. Dawid het 'n priesterlike skouerkleed gedra en die orkes is vervang met 'n ramshoring. Hoor u die verskil? Dawid het verkeerd verstaan oor hoe die ark van God se teenwoordigheid gehaal moes word. Maak seker dat dit waaraan jy glo, die waarheid is. Al vertel die koning of wie ook al vir jou dit is die waarheid, moet jy self seker maak. Die kosbaarste besitting wat jy en ek ooit kan hê, is die waarheid van die geloof in die enige Drie-enige God.

2 April

Die mens wik, maar God beskik

2 Samuel 7

Dawid wil vir die Here 'n huis bou, maar God het 'n ander plan. Dawid se bedoelinge was onselfsugtig, opreg en op God gerig. Die Here het egter iets baie meer verhewe as die bou van 'n aardse tempel in gedagte. *Jou koningshuis en jou koningskap sal vir altyd vas staan; jou troon sal altyd voortbestaan* (vers 16).

Daarom vra Dawid: *Wie is ek, Here my God, en wie is my nageslag dat U my só ver gebring het? ... Wat 'n toesegging aan 'n mens, Here my God!*

Uit die geslag van Dawid is Jesus Christus gebore. Lukas 1: 31-33 antwoord Dawid se vraag: *Die Here God sal Hom die troon van sy voorvader Dawid gee, en Hy sal as koning oor die nageslag van Jakob heers tot in alle ewigheid. Aan sy koningskap sal daar geen einde wees nie.*

Uit die geskiedenis van Dawid is dit vir ons duidelik dat die mens wik, maar God beskik. God kan ons in ons planne stuit omdat Hy groter en heerliker planne met ons het. Hoekom sukkel ek en jy tog so om dit te begryp?

Alle dank gaan aan God. Hy het ten spyte van die ontrou van Israel en sy konings trou gebly aan sy belofte aan Dawid en Jesus Christus as ewige Koning gegee.

Dawid wou die verowering van Kanaän wat deur Josua begin is, afhandel. Hy het die Jebusiete by Jerusalem verslaan en die Filistyne by Gat. Die Ammoniete, Arameërs en Moabiete was aan hom onderhorig. Verder het hy militêre poste in Edom ingerig en hulle belas. Die hoofsaaklike plig van 'n koning destyds was om sy volk van vyande te bevry en die staatsadministrasie te behartig. Dawid se sukses op hierdie terreine word hier in hoofstuk 8 geskets.

Die militêre poste het die ryk se belange beskerm en daar is toegesien dat belasting betaal word. Aangesien Dawid die heerser van die gebied was, kon hy al die handelsroetes beheer. Sy militêre suksesse is opgevolg met regverdige regering en goeie administrasie. Hy verkies drie pare topuitvoerende beamptes vir onderskeidelik die weermag, godsdienssake en administrasie.

Die rede vir Dawid se sukses weerklink soos 'n refrein deur die hele hoofstuk: Die Here het dit bewerk. Alle oorwinnings is aan die Here te danke. Dawid het nie die roem en eer daarvan aan homself toegedig nie. Hy ken aan godsdienssake 'n regmatige plek toe in sy landsadministrasie; God en geloof is nie 'n terloopse bysaak nie.

Waar ons leef, heers of onderdanig is, laat ons die dank en die eer aan God gee en Hom hoofsaak van ons lewens maak, nie die terloopse bysaak nie.

4 April

Hou jy jou woord?

2 Samuel 9: 1-13

In 1 Samuel 24: 22, 23 belowe Dawid aan Jonatan en Saul dat hy nie hulle nageslag sal uitroei en so 'n einde aan hulle familie sal maak nie. Dawid behandel Mefiboset, Jonatan se kreupel seun, soos wat hy belofte het. *Moenie bekommerd wees nie, want ek het besluit om jou onder my sorg te neem ter wille van Jonatan jou pa. Ek gaan al die grond van jou oupa Saul aan jou teruggee, en boonop sal jy van nou af by my aan huis eet.*

Ons sê so maklik: Dit is tog nie so erg om so af en toe 'n belofte te verbreek nie! As ons eerlik wil wees, moet ons vir mekaar vra: Beteken die mens van die jaar 2002 se woord nog enigsins iets? Daar is so weinig in hierdie lewe waarop ek en jy kan vertrou. Laat Christene se woord hulle eer wees. U ken die leë beloftes en praatjies waarmee ons mekaar verkul.

Dawid ontvang Mefiboset soos 'n eregas aan sy tafel. Om aan die

koning se tafel te mag wees, beteken nie net om soos 'n eregas ontvang te word nie, maar impliseer ook die beskerming van lewe en eiendom deur die koning. Dawid behandel sy teenstander soos 'n eregas, want sy woord is sy eer. Hy het die belofte voor God gemaak en daarom kon hy nie daarop teruggaan nie. As Christene leef en maak ons ook beloftes voor die lewende God. Onthou, jou woord moet jou eer wees.

5 April

Is oorlog nodig?

2 Samuel 10

Oorlog met die Ammoniete! Die aanleiding tot die oorlog was die vernedering van Dawid se gesante wat meegevoel met die dood van die koning in Ammon gaan betuig het. Die Ammoniete het Aramese versterkings uit die noorde gekry, terwyl hulle self hulle stad, Rabba, verdedig het. Joab en Abisai het hulle verslaan en na Jerusalem toe teruggekeer. Die Arameërs het hergroepeer en versterkings gekry. Dawid het toe self die Aramese koalisie by Gelam verslaan.

Die gevolg van die oorlog was dat Dawid die Aramese magte verslaan het en dat die konings wat voorheen onafhanklik was, nou aan Israel onderhorig geword het. Die Arameërs het daarna nie meer 'n bedreiging vir die streek ingehou nie. Dawid het gepoog om op goeie voet met die buurvolke te bly en het met 'n welwillendheidsgebaar na hulle uitgereik. Sy gesante, dus hyself en Israel, word egter deur hulle verneder. Die gevolg is dat hulle hulle vryheid in die proses verloor.

Soms is dit nodig dat ons oorlog verklaar, nie om wraak te neem nie, want die wraak kom ons nie toe nie. Nee, veel eerder moet ons die refrein van hoofstuk 8 herhaal, al die roem en die eer kom God toe, nie ons nie. Waar dit nodig is dat ons ter wille van sy Naam en die waarheid van ons geloof moet oorlog verklaar, laat ons dit op so 'n wyse doen dat ons ook daardeur Jesus Christus verkondig!

6 April

Sonde lei tot sonde

2 Samuel 11

Koning Dawid raak deurmekaar met 'n ander man se vrou. Wat 'n skokkende koerantopskrif! Dawid is dan ons held, die man na God se hart. Hy is die een wat in oorlogstyd die oorwinning behaal het. In hierdie gedeelte ly hy die grootste neerlaag.

Ja, hoe dikwels gebeur dit nie ook met ons dat 'n mens deur die oog val nie. Wat jy sien, begeer jy, dink jy oor en doen jy. Dit laat 'n mens sidder oor wat volwassenes maak met alles wat hulle in rolprente, die internet, letterkunde en waar ook al sien en lees. Ouers, hoeveel te meer moet jy weet waarna, waarheen en hoe jou kinders kyk, gaan en is!

Dawid was reeds op die pad van sonde. Batseba was swanger en hy moes 'n plan maak om sy sonde toe te smeer. Owerspel - valsheid - moord: sonde lei tot sonde.

Sonde kan nie toegesmeer word nie. Laat ons Hebreërs 4: 13 ter harte neem en onthou: *Daar is ook niks in die skepping wat vir God onsigbaar is nie; alles lê oop en bloot voor sy oë. En aan Hom moet ons rekenskap gee.*

7 April

Alles kom op die lappe

2 Samuel 12

Ons het altyd die antwoorde en oordele vir ander mense se sonde en foute, maar nooit vir ons eie nie. Dawid was baie onsteld oor die ongeregtigheid in die verhaal van die oilam wat Natan aan hom vertel het. Natan se woorde het seker vir Dawid byna van sy troon laat afval. *'Jy is die man!'* sê Natan toe vir Dawid. *'So sê die Here die God van Israel: Ek het jou tot koning van Israel gesalf. Ek het jou teen Saul beskerm. Ek het aan jou die koningskap van Saul gegee en boonop nog sy vrouens ook. Ek het die koningskap oor Israel en Juda aan jou gegee. En as dit nog te min was, sou Ek enigiets daar wou bygee. Waarom het jy nou die woord van die Here geminag deur so 'n verkeerde ding te doen?'*

Dawid was in hierdie saak nie die regter, die koning wat reg spreek nie, maar die aangeklaagde. Die oplossing vir lewensprobleme lê nie in ontvlugting nie. Jy kan nie ontvlug deur die waarheid te ontken nie. Jy kan dit nie ontvlug deur dit te verdoesel nie. Jy kan nie jou sonde weg verklaar deur die oorsake sielkundig te bepaal nie. Kortom, jy kan nie voor God vlug nie; nie deur die Woord van God te smoor of dit dood te swyg nie en ook nie deur van die kerk af weg te bly nie.

Ook die oplossing van jou lewensdrama kom alleen na ommekeer. Die oplossing het vir Dawid gekom toe hy opgehou het om vir God te vlug en sy toevlug tot God geneem het met die woorde: *Ek het gesondig teen die Here.* Hy het besef dat hy die Naam van die Here nietig geag het.

Sien u vir Dawid terwyl hy vas en ween en vir sy kind bid? Begryp u dan iets van die liefde van God *dat Hy sy enigste Seun gegee het, sodat die wat glo ...die ewige lewe sal hê?* So is God; in sy oordeel is sy genade opgesluit. Daarom bid Dawid vir sy kind, maar deur sy geloof ontvang hy ook berusting om die dood van sy eie kind te aanvaar. Ons kan nie vir God lieg of enige iets vir Hom wegsteek nie. Voor God kom alles op die lappe en as ons berou het, ontferm ons hemelse Vader Hom oor sy kinders.

8 April

Eiegeregtigheid

2 Samuel 13: 23-38

Van die begin van die skepping af vind ons die strewe by die mens om soos God te wil wees, om self God te wil wees. Wanneer Adam en Eva van die verbode vrugte eet, is dit nie net op aandrang van die listige slang nie. Dit gaan om die begerigheid van die mens om te weet wat God weet, om soos God te wil wees, om self God te wees. Hoeveel keer wil ons nie in ons eie lewe en ook in ander se lewe God wees nie? Hoeveel keer wil ons nie die geregtigheid en saligheid vir ons eie en vir ander se lewens bewerk nie?

Absalom wou dit ook doen en het dit ook gedoen. Hy was kwaad oor wat Ammon aan Tamar gedoen het, en hy wou God speel. Dit wat hy gereken het God moes doen, het hy self gedoen. Hy het vir Ammon laat doodmaak. Absalom besluit self wat reg en wat verkeerd is. Volgens hom laat hy die geregtigheid seëvier, en so verhef hy homself om God te wees. Weereens die oersonde, die mens se strewe om self God te wil wees.

Maar die almagtige en alwyse God weet van beter. Hy weet dat hierdie strewe van die mens sy einde kan beteken. Hoe Hy ook al deur die geskiedenis heen waarsku, die sondvloed, die slawerny in Egipte, die ballingskap, deur dit alles heen wil die mens nie luis-ter nie.

Dan die finale magsdaad van God. Sy Seun word as mens gebore. Hy moet die lydensweg loop om hierdie oersonde, die strewe van die mens na goddelikheid, uit te kanselleer.

Uit dankbaarheid vir die genade, kan ons nie anders as om God te eer vir hierdie offer wat Hy gebring het nie, en om Hom alleen God te laat wees in ons lewe.

Die vyfde gebod beveel ons: *Eer jou vader en jou moeder....* Ons leef egter in 'n tyd waarin almal gelykgestel word. Eerbied en gesag is begrippe wat nie gemaklik inpas in die wêreld waarin ons leef en die denkwysse van ons tyd nie.

Die vyfde gebod maan ons dat daar in ons sosiale verhoudinge, ook in die verhouding van ouers en kinders, 'n sekere orde van gesag is, dat daar 'n skema is wat die orde van gesag en gehoorsaamheid ken.

Wanneer ons na die lewensgeskiedenis van Absalom kyk, sien ons net die teenoorgestelde. Nadat hy vir Ammon laat doodmaak het, was sy pa, Dawid, woedend gewees. Uit vrees vir sy lewe, het Absalom gevlug, weg van sy pa af en onder sy gesag uit. Deur die intrede van Joab en die slim vrou uit Tekoa, versag die vaderhart en laat Dawid vir Absalom na sy land en na sy vaderhuis terugkeer. Hoe betoon Absalom sy dankbaarheid hiervoor teenoor sy pa? Hy doen dit nie deur dankbaar en onderdanig aan sy ouer- en koningsgesag te wees nie. Nee, hy kom in opstand teen sy pa se gesag as ouer en koning en wil op 'n slinkse manier homself tot koning van Israel maak.

Hoe skerp is die kontras nie tussen Absalom en Jesus Christus nie. Sy lewe lank leef Hy met die wete dat hy 'n opdrag het om uit te voer. Hy moet boet vir die sonde van die ganse menslike geslag. Hy moet boet vir die gebrek aan ontsag van die kinders teenoor hulle ouers en die gebrek aan eerbied van ouers teenoor hulle hemelse Vader. Getrou loop Jesus Christus sy pad van lyding tot aan die kruis, sonder om in opstand te kom of om van sy moeilike opdrag weg te vlug. Gehoorsaam aan sy Vader sterf Hy aan die kruis, sodat ons vir ons ongehoorsaamheid en oneerbiedigheid vergewe kan word.

Laat ons dan uit dankbaarheid gehoorsaam wees en ons eerbied betoon teenoor ons hemelse Vader en diegene wat in hierdie lewe oor ons gestel is.

Hoe onverstaanbaar is die ouerhart en hoe onblusbaar is die ouerliefde tog nie? Maar nou is dit juis in hierdie opsig dat ons vanweë ons menslike natuur nie soveel hartseer en ongelukkigheid

bereken nie. Hoeveel keer is ons optrede van so 'n aard dat die ouerhart wil skeur van teleurstelling en smart.

So was dit ook met Dawid en Absalom gesteld. Absalom wou die skande van sy suster, Tamar, wreek deur sy broer, Ammon, dood te maak. Ten spyte van die hartseer wat dit meegebring het, vergeve sy pa, Dawid, hom, en laat hy hom na sy ouerhuis terugkeer.

En hoe antwoord Absalom op hierdie onblusbare ouerliefde? Deur dankbaarheid, berou en onderwerping aan die ouerlike gesag? Nee, alles behalwe dit. Hy steek die volk op teen die koning, teen sy pa, en hy roep homself as koning uit in Hebron. Onvermydelik moet Dawid sy leër laat optrek teen sy opstandige seun. Aanvanklik wou hy saam met sy leër gaan veg het teen sy seun, maar hy word ooreed om dit nie te doen nie. Dawid se manskappe oorwin die leër van Israel in die Efraimbos, maar nog is dit nie die einde van sy hartseer nie. In die vlugtog raak Absalom se haredos verstrengel in 'n akkerboom en dit is waar Joab hom doodsteek. Toe die nuus Dawid bereik, is sy reaksie nie wat 'n mens sou verwag nie. Daar is nie verligting omdat die opstandeling dood is en sy leër verslaan is nie, nee, daar is hartseer in die vaderhart. Ten spyte van wat hy gedoen het, treur Dawid oor die dood van sy seun. So groot is die ouerliefde dat hy eerder self in sy seun se plek sou wou gesterf het.

Elke mens het 'n ouer of is 'n ouer in wie daardie onblusbare ouerliefde leef, maar meer nog, ons het ook 'n hemelse Vader wat oneindig lief is vir sy kinders. So lief het Hy sy kinders en so groot was sy hartseer oor ons sondeskuld, dat Hy sy Seun gestuur het om as mens te ly en met sy lewe te betaal vir ons ontrouheid en opstandigheid.

En ons reaksie op hierdie liefdesdaad? Ons bewys ons dankbaarheid deur niks minder nie as eerbied, diens en verootmoediging teenoor Hom wat vir ons so oneindig lief is.

11 April

Die Here is my rots

2 Samuel 22: 2-7

Wanneer Dawid voorraadopname van sy lewe maak, kom hy slegs tot een gevolgtrekking: die feit dat die Here God sy hele lewe by hom was. Die oorweldigendste van hierdie besef is dat ten spyte daarvan dat daar tye was dat Dawid ook maar redelik ver van God af geleef het, God altyd daar was. In die hoogte- en laagtepunte van sy lewe kon hy seker wees van God se nabyheid. Toe hy nog sy pa se skape in die veld opgepas het; toe hy Goliath verslaan het; toe hy

as koning aangewys is; toe hy teen vyandige volke moes veg en ook teen die vorige koning, Saul; toe hy die seer wat sy kinders oor hom gebring het, moes deurleef, was God altyd daar. Ja, ook toe hy gesondig het deur Uriah te laat sneuwel en sy vrou, Batseba, vir hom te vat, het God hom begenadig oor sy berou oor hierdie daad.

Daarom dat hy hierdie pragtige en roerende belydenis in sy danklied tot eer van God uitspreek. *Die Here is my rots, my skuilplek en my redder....* Hy luister na my wanneer ek om hulp roep. So is God ons Vader, die genadige, die barmhartige, die redder. So groot is sy genade en liefde, maar ook sy hartseer oor die sondeskuld van die mens dat Hy sy Seun gestuur het om verlossing en versoening te bring.

Jesus word mens, Hy ly en sterf om ons sondeskuld aan die Vader te betaal. Self kan ons dit nie doen nie, omdat dit wat Hy moes deurmaak, te veel vir ons sou wees. In Jesus kom die Vader naby aan ons sodat ons kan weet dat in die hoogte- en laagtepunte van ons lewe, Hy altyd daar is. In ons vreugde kan ons Hom dank en eer aan Hom bring en in ons nood kan ons na Hom roep en Hy sal uitkoms gee. Daarom kan ons saam met Dawid bely dat die Here God ook ons rots en redder is.

12 April

Die een en enigste God

2 Samuel 22: 29-32

Elkeen van ons bereik 'n stadium in die lewe dat ons ons eie potjie wil krap. So graag wil ons op ons eie krag en vernuf staatmaak om vir ons 'n plek te vind in die lewe en in die wêreld wil ons vir ons 'n staanplek in God se skepping maak. Ja, selfs wanneer ons nood en beproewing ervaar, wil ons deur ons eie pogings probeer om daaruit te kom.

Dawid, in al sy mag en glorie, het sekerlik hierdie versoeking ervaar as koning. As een van die magtigste van sy tyd, wou hy sekerlik ook met tye sake in sy eie hande neem, en self besluit wat reg en wat verkeerd is; wat die beste vir hom in die lewe is. Maar wanneer hy na sy lewe kyk en sy loflied tot eer van die Here sing, sien ons dat hy tot ander insigte gekom het. Hy besef dat hyself en vanuit sy eie mag tot niks in staat is nie. Selfs sy glorie as koning is nie deur sy eie toedoen nie. Daarom bely hy dat dit God is wat lig gee, wat sy lamp laat skyn, wat hom krag gee wanneer hy voor hindernisse te staan kom. Hy bely dat daar net een God is wat hierdie dinge moontlik maak.

Maar hoe moeilik is dit nie vandag vir ons om hierdie belydenis saam met Dawid uit te spreek nie. Ons is te slim, te sterk, te vernuftig, te eiegeregtig om te erken dat God God is en dat ons slegs in Hom en deur Hom kan lewe. Maar ten spyte van al ons kennis en vernuf kan ons nie betaal vir ons sondeskuld voor God nie. Hiervoor moes Hy neerbuig na ons toe om ons te kom verlos. Jesus Christus moes ly en sterf om ons sondeskuld by die Vader te betaal. Maar Hy het met sy opstanding ook die dood oorwin om aan ons die lewe te gee tot in ewigheid. 'n Nuwe lewe waarin God ons lig en krag is, 'n lewe waarin die almagtige en genadige God die enigste God in ons lewe sal wees.

13 April

Loof die Here

2 Samuel 22: 47-51

Wanneer Dawid in sy lied uitroep dat die Here leef, getuig hy met hierdie belydenis dit wat hy in sy lewe ervaar het. Opmerklik is sy reaksie wanneer hierdie besef opnuut by hom posvat. Hy wat as koning magtig was, wat klinkende oorwinnings oor sy vyande behaal het, wat ook tydens die donker en uitsiglose oomblikke van sy lewe God se nabyheid ervaar het, spreek sy dankbaarheid uit vir die reddende genade van God. Aan hierdie God wil hy sy lof en dank bring. Hy besef dat dit wat hy in sy lewe vermag het, nie moontlik sou gewees het sonder die bystand en hulp van die Here nie. Hy besef dat hy as mens nie uit eie mag en kennis tot hierdie dinge in staat sou gewees het nie. Hierdie belydenis en lofuiting van Dawid behoort vir ons as gelowiges as 'n goeie voorbeeld te dien.

Die mens was vasgevang in die net van sy sondeskuld voor God. Hoe ons ook al probeer het om hiervan ontslae te raak, om weer as geregverdigdes voor God te kan staan, dit het nie geslaag nie. In sy almag moes God ingryp om ons van die ewige verdoemenis te red en sy ingrype was radikaal. Met die lewe van sy Seun, Jesus Christus, het Hyself vir ons sondeskuld betaal. Hy skenk aan ons die oorwinning oor die sonde en dood deur in ons plek as die skuldige voor die Vader te staan. Deur sy lyding, pyn, angens en godverlatenheid gee Hy aan ons die oorwinning oor dit wat ons van die Vader af weggehou het.

Daarom kan ons nie anders as om saam met Dawid te bely en uit te roep: *Die Here leef! ...Ek prys my God wat my verlos het.*

14 April

**'n Offer tot vergewing
- Goeie Vrydag**

2 Samuel 24: 1-25

In diepe berou oor sy oortreding voor God, bely Dawid: *Ek het swaar gesondig met wat ek gedoen het. Vergewe tog nou my oortreding, Here!* Deur sy verhouding met God en sy vertroue op God weet hy dat alleen God hom sy oortredinge kan vergewe. Wanneer hy dan die raad kry om 'n altaar te bou en 'n offer tot versoening te bring, doen hy alles moontlik om dit wel gedoen te kry. Hy kry die grond, bou die altaar en bring sy offer. Die Here God neem die offer aan en daar is vir hom versoening.

Elkeen van ons behoort elke oomblik van ons lewe met die skuld-belydenis van Dawid op ons lippe te loop. Male sonder tal oortree ons teen God se wil en gebod, bring ons sonde ons in disharmonie met God. Maar dit is nie vir ons nodig of moontlik om 'n offer te bring om weer versoening met God te bewerkstellig nie. Hy het dit vir ons in en deur sy Seun, Jesus Christus gedoen. Op daardie Vrydag het dit donker geword oor die hele land. Jesus Christus het aan die kruis die offer tot vergewing en versoening gebring, ter wille van ons. Hy was van God verlaat as gevolg van ons sonde-skuld en oortredinge en Hy het die helse smart daarvan ervaar, sodat ons nooit weer van God verlate sal wees nie. In sy groot genade verskaf die Vader self die Offerlam om die donker kloof van die sonde en gebrokenheid te oorbrug.

Nou kan ons in die geloof en vertroue lewe dat ons met God versoen is en dat daar vir ons lewe is. Wanneer ons dan telkens in ons lewe tot die besef van ons sondigheid voor God kom, kan ons in ootmoed vra: *Vergewe my tog Here*, en kan ons in die vertroue lewe dat die offer gebring is en dat God se genade daar is.

15 April

'n Verbond verbreek

2 Samuel 21: 1

Tydens Israel se intog in die beloofde land, nadat Jerigo en Ai verwoes is, sluit die Gibeoniete 'n verdrag met Josua wat met 'n eed voor die God van Israel bevestig is. Nadat die Israëliete agtergekom het dat hulle deur die Gibeoniete om die bos gelei is, wou Israel die stede van die Gibeoniete verwoes, maar die eed wat hulle voor God afgelê het, het hulle weerhou om dit te doen. Hierdie Gibeoniete het toe as straf vir hulle bedrog teenoor Israel as houtkappers en waterdraers onder die Israëliete bly woon.

Saul het in sy ywer vir die saak van Israel en Juda probeer om hulle uit te roei. Die ywer vir die saak van die volk word verbloem asof dit die ywer vir die saak van God is en dit lei tot die oortreding van God se gebod. Hierdie verbreking van die gebod van God word nie sonder meer oor die hoof gesien nie. Jare later, onder die bewind van Dawid, straf die Here die volk met drie jaar droogte en hongersnood.

Ons vergeet dikwels dat ons optrede en ons ongehoorsaamheid aan die Woord van God ook gevolge vir die nageslag het. Daarom is my optrede vandag bepalend vir die toekoms van die nageslag. Die gemaklike verbreking van 'n ooreenkoms met mense, wat onder eed voor God bevestig is, word nie sonder meer deur God vergeet nie. Hoe dikwels hoor ons die woorde: *So waar as die Here leef...* om oomblikke daarna te vergeet wat ek gesê het.

Om saam te vat: in die daaglikse optrede moet ek vinnig wees om te hoor, stadig om te praat en altyd omsigtig in my optrede teenoor God.

16 April

Die oortreding gestraf

2 Samuel 21: 2-14

Na drie jaar van hongersnood raadpleeg Dawid die Here. God se antwoord is ondubbelsinnig: Saul het die Gibeoniete laat doodmaak; hy het die verbond verbreek wat Josua met hulle gesluit en met 'n eed voor die Here bevestig het. Hulle optrede het om bloedwraak geroep (omskryf in Numeri 35) waarby die Here Saul se familie insluit.

Dawid nader die Gibeoniete met die vraag hoe hulle vergoed moet word? Hulle wys geldelike vergoeding deur die familie van Saul af. In ooreenstemming met die gebruik eis hulle sewe lede van Saul se familie. Sewe, die getal wat dui op die volle betaling, word aan hulle oorhandig. Die sewe word deur hulle doodgemaak en in Gibea opgehang.

Die sondes van die vaders is besoek aan die kinders (tweede gebod). So word die geslagte aan mekaar gebind. Die een geslag is verantwoordelik vir die volgende een. 'n Goddelose en wederstrewige geslag se kinders en kleinkinders dra die straf.

Onder dié omstandighede speel 'n drama van moederliefde en toewyding af. Maande lank hou Rispa die aasvoëls en roofdiere van die lyke af weg. Dawid laat ook die gebeentes van Saul en Jonatan haal en begrawe dit saam met die sewe lyke in die graf van Kis, die vader van Saul. Daarna kom die reën, want die onreg was reggestel.

In hierdie ou geskiedenis sien ons die geregtigheid van God, maar dit is geregtigheid wat ons nie altyd verstaan nie. So ook die kruis op Golgota waar die enigste Seun van God onskuldig vir die sondes van skuldiges gesterf het.

17 April

Danklied na die stryd

2 Samuel 22: 1-22

(Psalm 18)

Dawid se lewe is, vanaf die dae toe hy skaapwagter was tot aan die einde van sy lewe, gekenmerk deur stryd. Hierdie man na die hart van God, was iemand wat lewensgevaar en angs vir die dood geken het. 2 Samuel 21 sluit af met die berigte van Dawid se laaste geveg teen die Filistyne. Teen die einde van sy lewe kyk hy as 't ware terug en dan volg hierdie danklied. Dit is 'n gelowige wat hier sing!

Dawid vertel van die vyande wat gesoek het om hom dood te maak. Maar God is vir hom 'n veilige toevlugsoord. Al word hy bespot omdat hy op God vertrou, roep hy God aan in sy nood. Hy behoort aan God en God red hom uit die gevaar.

Die beelde wat hy gebruik, is van die geweldige vreesaanjaende natuurkragte waardeur die vyand verjaag en verwar word. God laat hom veilig uitgaan juis toe alles verlore lyk. God red hom omdat Hy sy getroue dienaar liefhet.

Die beryming van Psalm 42: 5 bring sy dankbaarheid onder woorde:

*Maar die Heer sal in my lewe
weer oordag sy guns gebied.
Ook deur donker nag omgewe,
sing ek nog my pelgrimslied.
Ja, ek lofsing in die nag,
want ek bly die Heer verwag;
my gebed sal opwaarts strewe
na die bronwel van my lewe.*

18 April

***Net een wat God is:
die Here!***

2 Samuel 22: 21-32

By die deurlees van hierdie gedeelte lyk dit asof Dawid van al sy oortredinge vergeet het en dit wil voorkom asof hy skynheilig is. Hy

beroem hom daarop dat hy regverdig is. Hy sê dat hy volgens al die voorskrifte van God geleef het en op sy hoede was vir ongeregtheid. Maar dit staan in kontras met sy verlede. Dink vir 'n oomblik aan Natan se besoek aan Dawid nadat hy Urija laat vermoor het. *Jy is die man!*, was Natan se woorde aan Dawid.

Hierdie skrikwekkende woorde word ook ons werklikheid in Psalm 14: 3: *Almal het afgedwaal, die laaste een het ontaard; daar is niemand wat goed doen nie, selfs nie één nie.* Dus ook nie u en ek nie. Ook nie Dawid nie.

Hierteenoor staan die sekerheid van Dawid dat hy geregverdig is, nie deur eiegeregtigheid nie, maar deur die genade van God. Dawid het sy skuld met bittere berou en baie tranes bely. God het hom verhoor en sy skuld vergewe.

Ons het hier 'n vooruitskouing van die onbegryplike liefde van God in Christus vir die sondaar wat sy skuld opreg bely. Vir so 'n mens is God 'n bergvesting en vloei die woorde: *Waarlik, wie anders as die Here is God?*, as 'n loflied oor sy lippe.

19 April

Die Here leef!

2 Samuel 22: 44-51

Vir Dawid is een saak glashelder, naamlik dat God hom in staat gestel het om die byna bomenslike taak om regeerder oor Israel te wees, uit te voer. Sy taak was om die koninkryk van Israel op 'n vaste voet te plaas. Om dit te kon doen, moes hulle teen baie vyande wat gedurig teen Israel opgestaan het, veg en hulle oorwin, sodat die staat Israel kon uitbrei en vooruitgaan.

Nou sing hy 'n loflied tot eer van God. En die inhoud van hierdie lofpsalm is: *Die Here leef!* Vanuit hierdie terugblik op die verlede kyk hy met geloof die toekoms in. God het sy koningskap met 'n eed bevestig. Die seën wat Jakob oor Juda uitgespreek het, sal bewaarheid word (Gen 49: 8-12).

God bly getrou. Daarvan sing die engele jare later daardie eerste Kersnag: *Vandag is daar vir julle in die stad van Dawid (uit die geslag van Juda) die Verlosser gebore, Christus die Here!*

Dawid weet waar hy vandaan kom en hy is seker waarheen hy gaan.

So maak God al sy beloftes vir die gelowiges waar. Hierdie Verlosser, wat nadat Hy uit die dood opgestaan het aan die regterhand van die Vader gaan sit het, is ons Voorspraak tot in ewigheid. Dit is die waarborg vir my troos in lewe en in sterwe. Hoe neerdrukkend die omstandighede ook al is, ek weet: *Die Here leef!*

'n Volkstelling vind plaas na die opstand van Absalom teen Dawid. God wil op die manier die skuldiges straf wat Absalom gesteun het.

Die koning gee aan sy leërowerste Joab opdrag om saam met die offisiere 'n opname te maak van die weerbare manne. Toe Joab teëstribbel, maak Dawid dit 'n bevel. Joab toon hier 'n beter insig as die koning.

Die volkstelling, wat waarskynlik in voorbereiding vir 'n oorlog was, is in stryd met Eksodus 30: 12-16, waar die Here vir Israel sê dat hulle nie vir die vyand bevrees moet wees nie, al is hulle meer en oënskynlik sterker as die leer van Israel. Die sensus was verkeerd in die oë van die Here en Dawid se gewete kla hom aan. Voordat die profeet Gad hom aanspreek, bely Dawid sy skuld en oortreding voor God: *Ek het swaar gesondig met wat ek gedoen het... Waarlik, ek het baie dwaas opgetree.*

Die Here dryf Dawid in 'n hoek met 'n keuse van straf vir sy optrede. Dawid kies om liever in die hande van God te val as in die hande van mense. Hiermee laat hy die keuse aan God oor.

Die Here stuur 'n pes onder die volk waardeur baie sterf. Die sondige optrede van die koning het ook gevolge vir die volk ingehou. Hieruit is dit duidelik dat 'n mens se optrede nie in isolasie plaasvind nie. Maar God is barmhartig en na net een dag, voordat Jerusalem getref word, sê die Here dit is genoeg.

Vir die owerspelige vrou waarvan ons in Johannes 8 lees, het Jesus ook gesê: *Gaan maar en moet van nou af nie meer sonde doen nie.*

Dawid sien die engel wat die volk tref en hy bely weer sy skuld. Die volk is tog onskuldig in die saak. Hy is die een wat skuldig is!

Die profeet Gad gee aan Dawid opdrag om op die dorsvloer van Arauna, die Jebusiet, 'n altaar vir die Here te bou. Arauna was een van die oorspronklike inwoners van Jerusalem wie se voorregte nie deur Dawid weggeneem is nie. Hierdie dorsvloer was hoër geleë as Dawid se paleis en daarom gaan hulle op na die dorsvloer. Arauna

bied die hele dorsvloer met alles daarop aan as geskenk toe hy hoor dat Dawid daar 'n altaar vir die Here wil bou. Die koning koop dit egter omdat hy nie 'n offerande aan die Here wil bring wat hom niks gekos het nie. Dawid besef, dalk meer as ons, wat dit beteken om 'n offer aan die Here te bring.

Na die brandoffers waardeur Dawid versoening doen vir sy oortreding en voorspraak vir die volk, het die Here weer die gebede vir die land verhoor. Op dié plek word 'n nuwe heiligdom tot stand gebring waar Dawid brandoffers en maaltydoffers bring. Dit het ook die plek geword waar die tempel deur Salomo gebou is. In die herboude tempel het Jesus hier as kind begin om die Woord van God te verkondig.

Op Golgota sterf Jesus as offer vir die versoening van ons sonde en red Hy ons van die oordeel van God wat ons moes toegekom het.

22 April

In die hand van God

1 Konings 1: 1-53

Die verhaal van 1 Konings 1 handel oor twee partye, naamlik Adonia aan die een kant en Salomo aan die ander kant. As leser ervaar jy die een positief en die ander een negatief. Jy het meer deernis met die Salomo-party as die Adonia-party. Ons lees van menslike beplanning, sameswering en intriges. Dit is duidelik dat wanneer die mens planne maak, die geneigdheid daar is dat die slegte seëvier. Ons kry ook 'n beeld van menslike optrede wat verantwoordelik is vir onrus, ellende en seerkry.

Tog is alles in God se hand. In hierdie Skrifgedeelte is God op 'n baie subtiële manier betrokke. Deur Natan, Sadok en Banaja bring God sy wil tot uitvoer. Dit is duidelik dat God in beheer is van die wêreldgebeure en dat selfs menslike pogings dit nie kan ondermyn nie.

God is te alle tye in beheer, op alle plekke en selfs wanneer ons dit nie verwag nie. Selfs die Bose buig onder God se heerskappy en sy mag. Die vraag aan ons is: Is ek bereid dat God ook deur my werk? Is ek bereid dat God se wil deur my geskied, net soos Hy vir Natan, Sadok en Banaja gebruik het?

23 April

***Ten spyte van jou
doen en late...***

1 Konings 1: 1-53

Dawid is 'n man na God se hart! Dit is hoe die Nuwe Testament na Dawid verwys. Maar wanneer ons terugkyk na die gebeure met

Batseba en Urija is Dawid alles behalwe die toonbeeld van 'n gelowige. Daar is treurige hoofstukke in die lewensverhaal van Dawid. Tog sien ons in hierdie hoofstuk hoedat God, ondanks Dawid se sonde, sy heil laat seëvier.

Dawid se owerspel met Urija se vrou word na sy berou daaroor, deur die Here in iets goeds en mooi verander. Ten spyte van Dawid se sondes, foute en mislukkings, betoon die Here genade aan hom. Dawid en Batseba het gefouteer, maar hulle word vergewe en ontvang genade.

God hou nie boek van die kwaad nie. Hy vergewe ... om te vergeet. Ja, met respek gesê, as dit by my sondes kom en ek het berou daaroor, dan ly God aan geheueverlies. Op grond van sy genadeverbond reken Hy my om Jesus ontwil nie my sonde toe nie. Laat die Here toe om ook oor jou mislukking 'n suksesverhaal te skryf.

24 April

Voorwaardes vir sukses

1 Konings 2: 1-12

In hierdie eerste 12 verse van hoofstuk 2 word Salomo beveel om die gebooe en voorskrifte van die Here te gehoorsaam. Hierdie is 'n belangrike tema wat vanaf Deuteronomium tot 2 Konings voorkom: indien Salomo suksesvol wil wees, moet hy eers sekere vereistes nakom.

Hierdie verse laat ons nogal kopkrap. Is dit werklik so dat gelowiges wat gehoorsaam aan die Here is, altyd suksesvol is en dat goddeloses altyd misluk? As jy hieroor twyfel, is jy verseker nie die eerste een nie. Ons sien die verloop van hierdie denke dwarsdeur die Ou Testament: Psalms, Spreuke, Job en helaas Prediker. Maar dit is duidelik dat daar nie 'n noodwendige samehang tussen oorsaak en gevolg is nie. Dit gaan nie altyd voor die wind met gelowiges nie en daar is ongelowiges met wie dit baie goed gaan.

Nou hoe moet ons hierdie 12 verse in 1 Konings 2 verstaan? Wanneer ons ook die woorde van Prediker in hoofstuk 7 in aanmerking neem, kan ons die volgende gevolgtrekking maak: Om aan die Here en sy bepalings vas te hou, vrywaar jou nie van mislukkings nie, maar om naby die Here te leef, het wel sin. Die sekerheid, sielorus en vrede wat jy in jou verhouding met God ervaar, sal jou in staat stel om wel sukses en oorwinning in en deur jou mislukkings te ervaar.

Ons weet almal dat die wysheid van Salomo alombekend is. Maar, was hy regtig altyd so wys? As ons hierdie tweede hoofstuk van 1 Konings lees, kan ons een van twee gevolgtrekkings maak.

Die eerste gevolgtrekking is dat Salomo besig is om die wil van die Here te laat geskied wanneer hy die Dawid-dinastie met geweld suiver.

Die tweede gevolgtrekking wat ons maak, is dat Salomo, soos talle Oosterse maghebbers van sy tyd, oor lyke heen geloop het om sy mag te bevestig.

Alhoewel die eerste gevolgtrekking deels waar kan wees, wil dit tog lyk asof Salomo 'n verskuilde agenda gehad het. Hy het sy mag misbruik om verdere mag te bekom. Waar Dawid Simeï se lewe gespaar het, ontsien Salomo hom nie. Dit wil voorkom of Salomo sy magsbasis wou uitbrei.

Die Bybel spel die gevaar van mag pertinent uit. Wanneer 'n persoon of regering sy mag misbruik en homself nie aan die hoër gesag onderwerp nie, is hy besig om verkeerd te doen in die oë van God. In God se koninkryk is dit nie mag en heerskappy wat tel nie, maar diensbaarheid.

Is jy dalk besig om die mag wat jy het, subtiel te misbruik? Ont-hou, moenie God in jou planne en skemas probeer pas nie, jy moet by die planne van God inpas.

26 April *Ek wens ... ek wens* 1 Konings 3: 1-15

Sê nou maar net, in sprokiestaal, toe jy vanoggend wakker word, staan daar 'n feëttjie langs jou bed en sê vir jou dat jy drie wense kan wens. Jy kan wens vir enige iets wat jy graag wil hê.

Voor jy nou die Bybelgedeelte met aandag lees, dink eers vir 'n oomblik waarvoor jy sou gewens het. Of ons maak dit 'n bietjie moeiliker. Sê nou jy het net een wens gehad, waarvoor sou jy gewens het?

Lees nou 1 Konings 3: 1-15.

Waarvoor het jy gewens? Ek dink die meeste van ons het gewens dat ons baie geld moet hê, want in vandag se lewe kan ons feitlik niks sonder geld doen nie. Ons reken dat met baie geld, my probleme op 'n einde sal wees. Ek sal al my skuld kan betaal, 'n nuwe motor kan koop, 'n mooi huis kan koop, my eie besigheid kan begin of 'n lang vakansie kan onderneem.

Baie jare gelede het die Here in 'n droom na Salomo toe gekom. Op daardie stadium was Salomo so twintig jaar oud. Die Here het vir hom gesê: *Vra enige iets wat jy wil hê en Ek sal dit vir jou gee.*

En waarvoor vra hy? Vir wysheid.

Salomo was net soos sy pa, baie lief vir die Here. Hy was getrou en opreg en sy roeping was vir hom die belangrikste saak in sy lewe. Hy was nou die koning van Israel. Dit was 'n Goddelike roeping tot 'n bomenslike taak. Hy het dit raakgesien en daarom het hy vir wysheid gevra.

Elke gelowige het die roeping om Jesus te volg. Hoe belangrik is hierdie roeping vir jou? Jy kan die Here ook vra vir dit wat jy nodig het om hierdie roeping van jou te vervul - wysheid.

27 April

**Ouers, onderwysers,
predikante, leermeesters...**

1 Konings 3: 16-28

Het jy al die vrou op TV gesien met die blinddoek om haar oë en 'n weegskaal in elke hand? Dit is die simbool van die regstelsel. Die feite wat op die tafel is, word op die weegskaal geplaas; bewyse van 'n persoon se onskuld word op die een kant gesit en bewyse dat hy of sy skuldig is, op die ander kant. Dit word dan teen mekaar opgeveeg. Die feit dat die vrou geblinddoek is, dui op die regstelsel se onpartydigheid. As sy dalk die mense wat by die saak betrokke is, sou sien, sou sy dalk partydig in haar uitspraak kon wees.

Uit die voorbeeld van Salomo se wysheid leer ons feitlik die teenoorgestelde van hoe om by die waarheid uit te kom. Daardie blinddoek moet afgehaal word!

Alle ouers, onderwysers of predikante, enige soort leermeester het 'n les hieruit te leer. As ons enige situasie reg wil oordeel, sal ons die agtergrond van diegene wat daarby betrokke is, moet ken, verstaan en in ag neem. Die kind wat uit 'n gebroke, emosioneel onstabiele en liefdelose huis kom, se optrede kan nie op dieselfde manier beoordeel word as die kind wat uit 'n liefdevolle en stabiele huis kom nie. Ons sal moet onderskeid tref.

Salomo het koud en hard voorgekom in die wyse waarop hy daardie moeilike saak gehanteer het. Maar met sy woorde: *Sny die kind wat lewe in twee stukke en gee vir elkeen 'n deel*, het hy die waarheid gesoek deur 'n toets van liefde. Liefde soek nie eiebelang nie.

Enige iemand wat die voorreg het om ander mense te leer, het nodig om die Here te vra vir die nodige wysheid en insig. Haal jou

blinddoek af en sien die mens raak vir wie jy leer. Meer nog - wys jou liefde vir hom of haar deur sy of haar oë te sien en jy sal by die waarheid uitkom.

28 April

***Waar is jou hart? By die
bank of by die Here?
(Dankdag vir die oes)***

1 Konings 4: 20-34

Vandag wil ons die Here dank vir die oes wat die lande hierdie jaar opgelewer het. Dadelik dink ons dit het op die boere alleen betrekking. Dit het nie op my betrekking nie, want ek bly in die stad, ek het nie geploeg of geplant nie. Dit is egter nie waaroor die dankdag primêr gaan nie. Nee, hierdie dag behoort vir elke gelowige waarde te hê. Dit gaan oor die feit dat ons vir die Here moet dankie sê vir alles wat ons in ons lewe ontvang het. En hoe sê ek dankie? Deur terug te gee van dit wat in elk geval van Hom af gekom het.

Jy het vandag gelees van al die besittings wat Salomo gehad het en dat sy rykdom nie verdienste was nie, maar onverdiende guns en genade van God alleen. Daar is niks fout daarmee as gelowiges baie geld en besittings het nie, maar die probleem kom as ek as gelowige nie meer in staat is om daardie rykdom te beheer nie.

Dit waarmee ek in hierdie wêreld ingekom het - **niks** - is waarmee ek uit hierdie wêreld sal gaan - **niks**. As ek met ander woorde aan my besittings en geld begin vasklou asof ek dit alles verdien het of asof dit al is waaroor die lewe gaan, is ek besig om skatte bymekaar te maak waar mot en roes dit gaan verniel. En waar my skat is, daar sal my hart ook wees. Jesus het vir diegene vir wie geld so belangrik was, gewys op die voëls in die lug en die blomme in die veld en gesê dat nie eens Salomo in al sy prag soos een van hulle geklee was nie (Matt 6: 10).

Ons is slegs rentmeesters van alles wat ons besit. Moenie bang wees om te gee nie, omdat jy dink jy gaan nie weer ontvang nie, want wat jy het, het jy ook bloot uit genade ontvang.

Dankie, Here, vir alles waaroor ek rentmeester is. Help my dat ek nie beheer sal word deur wat ek besit nie, maar dat ek beheer daaroor sal hê.

29 April

Geestelike agteruitgang

1 Konings 6: 1-7: 1

In vandag se lewe word ons genoodsaak om lang ure te werk om 'n lewe te kan maak. Baie van ons se werksdae bestaan nie meer

net uit agt ure nie, ons werk tien tot twaalf ure op 'n dag. Ons werk selfs Saterdag en Sondag bly dikwels ook in die slag. Ons is besig. Ons werskaf. Ons bou aan ons toekoms. Ons maak geld bymekaar om daardie droomhuis te kan bou. Ons maak geld bymekaar vir ons aftrede om dan die vrug van ons arbeid te kan geniet.

Vir hoeveel jaar, as ek my ure sou optel, bou ek aan my eie koninkryk en hoeveel jare, as ek my ure sou optel, bou ek aan die Here se koninkryk?

Salomo het 'n fantastiese tempel vir die Here gebou. Ons het gelees van die moeite en detail en dat net die beste vakmanskap daarby betrokke was. Dit het hulle **sewe** jaar geneem om die tempel klaar te bou. Salomo het sewe jaar van sy lewe daaraan gewy om die tempel te bou, wat sy pa Dawid al wou gebou het, maar nie daartoe in staat was nie omdat hy gedurig in oorlog betrokke was.

Maar in hoofstuk 7: 1 lees ons dat Salomo sy eie huis ná die tempel begin bou het en dit het hom **dertien** jaar geneem om klaar te maak. 'n Mens moet dalk nie te veel hierby inlees nie, maar dit lyk vir my of Salomo se prioriteite begin verander het. Die wêreldse dinge het 'n groter plek in sy hart begin inneem as die hemelse.

Jy het seker al met maansverduistering gesien hoe die skaduwee van die aarde die lig van die son oorskadu wanneer die aarde tussen die son en die maan inbeweeg. Die Here het ons die vermoëns daartoe gegee om bymekaar te maak, maar moenie toelaat dat wat jy het, die lig in jou lewe oorskadu nie.

30 April

Die tempel van God

1 Konings 6

Salomo het die tempel laat bou en daar is streng volgens mates en voorskrifte gehandel. In vers 7 lees ons dat daar geen geraas van hamers, beitels of enige ander ystergereedskap was toe die tempel gebou is nie. Klink dit nie vir ons in vandag se tyd snaaks nie?

In die kerkgeboue waarin ons vandag aanbid, was dit baie anders gewees toe dit opgerig is. Die troffels het teen die stene gekap tydens die bouery en die hamerslae het weergalm toe die dak van die kerk opgesit is. Mensestemme het elke dag bevele uitgeroep en dit was 'n miernes van bedrywighede.

Net soos wat die tempel gebou is en 'n kerk gebou word, is die mens ook besig met bouwerk in sy lewe. Hy werk hard om sy lewensideale te verwesenlik en om vir hom 'n toekoms in hierdie wêreld uit te kap.

Waarom moes daar stilte wees toe die tempel gebou is?

Vir die Israeliete was die tempel die woonplek van God, en daarom 'n heilige plek. Die volk van God was daar in die teenwoordigheid van God. By die tempel is daar gemeenskap tussen God en mens en daarom is daar gewyde stilte. En dit is ook die rede waarom daar in ons eredienste gewyde stilte is wanneer ons in die teenwoordigheid van God saamkom. God is en was nog altyd vir die gelowige teenwoordig in die stilte.

Paulus gebruik in die Nuwe Testament ook die beeld van die tempel as hy van die gelowiges praat. Hy sê die gelowige se liggaam is die tempel van God. En elkeen wat aan God behoort, is 'n steen wat God self kom inmessel het in sy groot geestelike gebou. Ons as Christene saam en elkeen afsondelik is hierdie sierlike tempel vir God.

Wat 'n heerlike gedagte is dit nie. Ons is die plek waar God teenwoordig is! Laat ons stil word voor Hom.

1 Mei

Die bou van die paleis

1 Konings 7

In die gedeelte lees ons van die bouwerk aan die paleis van Salomo en 'n mens kan aflei dat dit 'n enorme plek moes gewees het. Die metrieke mates soos wat dit in die Nuwe Afrikaanse vertaling aangedui word, laat jou onwillekeurig dink aan die omvang van die koste. Dit was nie net 'n enorme gebou nie, maar ook die boumateriaal wat gebruik is, was van hoogstaande gehalte. Die vakmanskap aan die paleis moes van die hoogste standarde getuig. Om aan die vereistes te kon voldoen, is selfs die dienste van Hiram, die bronswerker, bekom om die binneversiering van die paleis te behartig. Net die beste was goed genoeg.

Hoeveel van ons het nie al ons woonhuise se konstruksie so van die grond af sien verrys nie? Dit was vir ons 'n tydperk van groot entoesiasme en geesdrif. Daar moes beplan word vir die toekoms. Geen koste is ontsien om dinge te laat doen soos wat ons dit graag vir die res van ons lewens wou hê nie. Dit is voorwaar 'n tydperk om te onthou.

Wat ons egter baie keer vergeet, is dat ons ook besig is om aan ons eie lewenshuis te bou. Baie van ons lewenshuise se konstruksie laat veel te wense oor. Daar is nie deeglik beplan nie en dinge is nie georden soos wat 'n mens sou verwag nie. Daar is soms 'n gebrek aan entoesiasme en die mates is dalk nie duidelik sigbaar

in ons lewensplan nie wat veroorsaak dat die konstruksie krom en skeef is. Die boumateriaal is nie van die beste nie. So kan ons voortgaan met voorbeelde.

Die deeglike beplanning van Salomo se paleis en die noukeurigheid waarmee dinge gedoen is, moet ook vir ons op geestelike vlak as voorbeeld dien. Uit die beskrywing van die bou van die paleis is daar vir elkeen 'n les te leer. Ruim tyd in jou lewe in, beplan vooraf, verkry die nodige kundigheid en groot dinge sal vir jou in jou geloofslawe bewaarheid word. Die paleis van Salomo het dertien jaar geneem om gebou te word. Hoe lank die tydperk is wat u en ek tot ons beskikking het om ons geestelike huis in orde te kry, weet nie een van ons nie. As jy nog nie begin het nie, is dit nou die tyd om te begin. Moenie wag totdat dit te laat is nie. Kry jou lewe in orde. Doen dit met die Woord van God as jou rigsgaaf, dan sal jy soos Salomo aan die einde gewyde gawes na jou huis kan bring.

2 Mei *Sou God werklik op die aarde woon?* 1 Konings 8

Die tempel is voltooi en die hele volk is rondom die tempel saamgetrek. Die priesters en die Leviete bring die ark en alles wat in die tempel hoort, na hulle regmatige plek toe. Daar word soveel geoffer dat dit nie getel of bereken kan word nie. Toe die priesters uit die tempel uitkom, het 'n wolk die tempel gevul. Die priesters kon daarna nie in die tempel aantree nie, want die Here se teenwoordigheid het die tempel gevul.

Koning Salomo begin sy toespraak deur aan die volk te sê dat die gebeure dié dag 'n bewys is dat God sy beloftes teenoor sy volk nagekom het. Na sy toespraak bid hy. Dit is 'n smeekgebed en hy staan op sy knieë daar by die altaar met sy hande na die hemel toe uitgestrek. Nadat hy opgestaan het, het hy die volk hardop geseën. Weer is offers gebring en so is die tempel ingewy en daar is vir dae aaneen feesgevier.

In vers 27 lees ons egter van 'n vertwyfeling by Salomo: *Sou God werklik op die aarde woon? Die hemel, selfs die hoogste hemel, kan U nie bevat nie, hoe dan nog hierdie tempel wat ek gebou het!*

Dit is sprekend van die mens. Al weet Salomo dat dit waarmee hy en die hele volk besig is, reg is, bestaan daar nogtans die mate van vertwyfeling by hom. Dit kom ook dikwels in ons lewens voor. Ons doen ons bes om te leef soos wat van 'n Christen verwag word. Ons bid gereeld, ons lees ons Bybel en gaan gereeld kerk toe, ons gee

ons tiende vir die kerk, ens. Nogtans twyfel ons soms of God werklik teenwoordig is om dit raak te sien. *Sou God werklik op die aarde woon?* Weet God werklik hoe opreg ons in ons optredes en gebede is? Weet Hy hoedat ons ons inspan om in hierdie deurmekaar wêreld as 'n kind van Hom te leef? Dié vrae het ook deur Salomo se gedagtes gegaan terwyl hy besig was met sy pligte gedurende die inwyding van die tempel.

Hoe gelukkig is ons nie dat God ons in die Bybel verseker dat Hy by ons is en ons gewillig maak om altyd volgens sy wil te leef nie. Hy vul ons as sy lewende tempels met sy teenwoordigheid soos wat dit was die dag met die inwyding van die tempel in Jerusalem. Ons kan daarom met volle oorgawe vir God leef.

3 Mei *Die Here wil in duisternis woon* 1 Konings 8: 1-21

Salomo begin sy toespraak tydens die opening van die tempel met die woorde: *Die Here het gesê Hy wil in duisternis woon* (vers 12). By hierdie plegtige geleentheid staan Salomo in die teenwoordigheid van die grootheid van God en hy besef dat niemand op die aarde of in die hemel met God vergelyk kan word nie. Daarom sê hy: *...daar is nie nog 'n God soos U nie.*

Ons lees op verskillende plekke in die Bybel van duisternis rondom God. Vergelyk gerus Eksodus 20: 21, Deuteronomium 4: 1 en 2 Samuel 22: 10. In die gedeeltes word duisternis rondom God veral verbind aan wolke. Maar hoekom wil die God van lig in duisternis woon? Staan die beskrywing van God as die God van lig dan nie direk teenoor dié uitspraak wat Salomo maak nie?

God woon in die hemel waar Hy deur lig omring is. Maar Hy buig Hom na die aarde toe. Dan moet Hy sy heerlikheid en sy grootheid verberg, anders sterf die mens wat met Hom te doen kry. 'n Mens kan nie permanent in die son kyk nie omdat dit jou verblind, en net so kan geen mens God se skitterlig aanskou nie, want jy word daardeur verteer. Daarom moet God Hom in die duisternis verberg en in donkerte aan die mens verskyn sodat die mens kan bly lewe.

God is in sy almagtigheid die mens genadig. Salomo begin daarom ook sy toespraak met die woorde dat God in duisternis wil woon sodat die mens nie deur sy verbysterende ligglans verteer word nie. Die feit dat God in duisternis wil woon, spreek van God se groot genade. Hy wil by ons bly, Hy wil hê ons moet lewe.

Die feesvieringe is verby en die lewe het weer normaal voortgegaan. Alles het voorspoedig gegaan. Dan verskyn die Here aan Salomo en sê aan hom dat Hy die tempel geheilig het en Hy maak nog ander beloftes aan Salomo. Dit is egter nie al nie, want die Here rig ook dreigemente tot Salomo. As die nageslag van die volk op die verkeerde weë sou gaan, of ander gode sou dien, sal Hy die volk uit die land verdryf en selfs die tempel vernietig. Hy sal die volk tot 'n bespotting vir die ander volke maak.

Dit is nie nodig om te sê wat jare later gebeur het nie, want ons ken die tragiese geskiedenis en ons weet hoe afvallig die latere konings geword het. Inderdaad is God se dreigemente bewaarheid.

Ons leef in 'n vinnig veranderende wêreld. Dit wat as bakens gedien het in navolging van God, word met groot gemak verander. Gebeure in ons tyd laat 'n mens wonder of God nie besig is om met ons volk te handel in ooreenstemming met die beloftes en dreigemente aan Salomo nie. Indien dit so is, kan met reg gevra word: Hoekom doen die Here dit? Die antwoord vind ons in vers 9 van die gelese gedeelte: *Omdat daardie volk die Here hulle God verlaat het...*

Is dit waar van ons volk vandag? Ons het dan nog steeds ons kerke en ons staan bekend as 'n land wat Christelike waardes navolg. Desnieteenstaande is die vraag: Het ons nie van God af weggedraai nie? Godsdiensgelykheid word in ons land verkondig en Christene aanvaar dit gelate. Is dit nie een van so baie ander redes waarom die Here soveel rampe oor sy kerkvolk bring nie?

Die paleis van Salomo is voltooi, die tempel van die Here is gebou en ingewy en dinge het vir Salomo na normaal begin terugkeer. Soos dit egter met enige huishouding gaan, het die mense gepraat en vriende en kennisse het van heinde en ver begin besoek aflê by Salomo in sy paleis.

Ons lees dat die koningin van Skeba ook besluit het om 'n besoek aan die belangrike koning te bring. Sy arriveer met haar groot gevolg by Salomo, en sy vertel hom wat sy alles van hom gehoor het. Sy begin dadelik om hom te toets en daaroor uit te vra, maar tot haar verbasing kon hy met gemak al die vrae antwoord wat aan hom gestel is. Hy antwoord haar trouens so goed, dat sy in verwondering staan oor sy wysheid.

Sy noem die volk van Salomo 'n bevoorregte volk om in sy diens te kon staan en die wysheid van so koning te kon aanhoor. Direk daarna begin sy ook die God van Salomo, wat sy heel moontlik nie eers geken het nie, te prys vir sy liefde.

Wanneer ons in die hedendaagse lewe ook 'n nuwe huis laat bou of gekoop het, kry ons ook meer as gewoonlik besoekers. So gebeur dit dat ons ook antwoorde op sekere vrae moet gee. Ons beantwoord dit dan met graagte, want ons is trots daarop om 'n nuwe woning te kon betrek. Die vraag is egter of ons die vrae so antwoord dat die vraestellers ook onder die indruk kom van die hand van God in ons lewens soos wat Salomo gedoen het? Beantwoord ons die vrae só dat ons die eer en die lof aan God gee wat op so 'n wonderbaarlike wyse vir ons sorg sodat ons die voorreg het om in 'n eie huis te mag woon? Gee ons aan God die eer en dank ons Hom vir sy liefde omdat Hy ons aangestel het om orde en reg te mag handhaaf in ons huise en ons gemeenskap?

As dit so is, weet dan verseker dat ons ewige Koning ons begeertes en behoeftes ken en daarin voorsien beter as wat Salomo ooit sou kon doen.

6 Mei *Die dwaasheid van die wyse Salomo* 1 Konings 11

Daar is baie dinge wat vir 'n mens waardevol in die lewe is. So kan verwys word na jou gesondheid, jou geliefdes of jou geld. Tog is die kosbaarste dit wat jy nie kan sien of met geld kan koop nie. Dit is jou verbintenis met God, wat ver bo jou aardse bestaan uitreik. Hier gaan dit nie om tydelike dinge nie, maar om die ewige.

Salomo kon alles koop wat sy hart begeer het. Die vroue was egter vir hom so belangrik dat hy nie omgee het wat hy prysgee om hulle te plesier nie. So verloor hy dit wat kosbaarder as enigiets in die wêreld is. Nieteenstaande sy wysheid besef hy nie dat God nie sal toelaat dat ander gode naas Hom gestel word nie.

Salomo het so vasgevang geraak in die alledaagse dinge dat die ewige dinge vergete gebly het. Hy het totaal perspektief verloor en so die God wat hom sy lewe lank gedra het en van soveel seëninge voorsien het, verloor. Nieteenstaande sy wysheid kon hy nie insien dat 'n mens nie God en die afgode tegelyk kan dien nie. In werklikheid het sy vroue vir hom kosbaarder as God geword. Selfs sy kinders sou gebuk gaan onder sy dwaasheid. Sy koninkryk sou in twee geskeur word.

Die wêreld en sy kosbaarhede gaan verby, maar God bly vir ewig. Dit maak nie saak of jy 'n gesiene persoon of 'n gewone burger van die land is nie, en of jy ryk of arm is. Jy moet bly en dankbaar voor God buig dat Hy in sy liefde sy Seun vir jou gegee het, sodat jy die kosbaarste van alle dinge kan hê: die lewe in Jesus Christus tot in ewigheid.

7 Mei

Die dwaasheid van Jerobeam

1 Konings 12

Jerobeam was slim genoeg om feitlik al die stamme van Israel in sy mag te kry. Tog was hy 'n verskriklike dom mens. Hy het nie geleer uit dit wat met Salomo gebeur het nie. Soos Salomo gedink het dat die guns van die vroue belangriker is en hy vir hulle afgode ingevoer het, so het Jerobeam gedink dat die guns van die volk belangriker as God is. Hy doen dieselfde as Salomo deur afgode vir die volk in te voer.

Die wysheid waarvoor Salomo deur die eeue heen beroemd geword het, kon nie verhinder dat hy die domste ding doen wat 'n mens kan doen nie. Al was Jerobeam so uitgeslape om koning te word, kon dit nie verseker dat ook hy die domste ding doen wat 'n mens kan doen nie.

God het bepaal dat na Salomo se dood die koninkryk in twee sou skeur. Dit was God se beskikking dat Jerobeam koning sou word. Tog keer hy sy rug op God en verlei die volk tot afgodery.

So moet 'n mens die kosbare dinge wat God jou gee, koester en waardeer. Jy moet dit nie vertrap nie. Die kosbaarste wat God jou gegee het, is Jesus wat aan die kruis gesterf het om ons van sonde te bevry. Ons moet hierdie kosbare skat wat God ons gegee het, hoog ag en waardeer en tegelyk waak dat ons dit nie vertrap in ons soeke na ydele eer nie.

8 Mei

***God bly genadig te
midde van ontrouheid***

1 Konings 14: 21-15: 15

Wanneer 'n mens hierdie gedeelte lees wat handel oor die koningskap van Dawid se agterkleinseuns, vervul dit jou nogal met gemengde gevoelens. Een ding is duidelik: Hierdie nasate van Dawid het hulle nie veel gестeur aan hulle voorvaders se toewyding en trou aan die Here nie. Dit is asof ons hier 'n ommekeer van hon-

derd en tagtig grade vind by hulle godsdienstigheid. Onder Rehabeam se regering is daar afgodediens reg oor die gebied van Juda en selfs manlike tempelprostitute in die land! Dink uself in, die tempel wat Salomo tot die eer van God laat bou het, word deur sy eie seun, Rehabeam, wat hom opvolg, ontheilig deur manlike prostitusie in die tempel toe te laat.

Dieselfde geld van Rehabeam se seun Abia, die troonopvolger. Ook hy het hom weinig gesteur aan sy oupa, Salomo en oupagrootjie, Dawid se geloofsoortuigings. Die indruk wat 'n mens kry, is dat toe die afgodery en onsedelike praktyke eers begin posvat het, daar geen keer aan was nie. Baie gou was hulle voorvaders se toewyding aan God iets van die verlede.

Tog is God gedurende hierdie fase van die volk se geskiedenis nie totaal afwesig nie. Dit is amper asof God agter die skerms aan die werk is. Daar staan dat daar gedurende hierdie tyd gedurigdeur oorlog gevoer is. Die volk en koningshuis het dus in onvrede met ander en met hulleself geleef. God wou met ander woorde nie toelaat dat hulle in vrede afgodediens beoefen en immoreel leef nie. God bewys Homself egter tydens hierdie gebeure as 'n geduldige God, want Hy straf hulle nie na hulle oortredinge nie. Ter wille van Dawid, sy troue dienaar, bewys Hy sy liefde en geduld tot in die derde geslag van Abia (Eks 20: 6).

Tog is hierdie nie slegs 'n donker verhaal van godsdienstige en morele verval nie, want Asa verskyn op die toneel as 'n ware ligstraaltjie. Hy doen wat reg is in die oë van die Here. Hy bring as 't ware die monargie van die Suidryk weer op die regte spoor. Ongelukkig was dit ook van korte duur omdat hy weer opgevolg is deur 'n koning wat ongehoorsaam aan die Here was.

Al het die monargie van Juda so 'n op-en-af kurwe vertoon met betrekking tot hulle toewyding aan die Here, hou die skrywer van die teks ons voortdurend bewus van God se teenwoordigheid en ook sy ingrype op bepaalde stadiums.

9 Mei

Hemelvaart

Handelinge 1: 1-11

Die teks van die boek Handelinge waarin die hemelvaart van Jesus beskryf word, is die mees omvattende verhaal van al die hemelvaart-tekste. Verder moet 'n mens in gedagte hou dat Lukas, die skrywer van die Evangelie volgens Lukas, ook die skrywer van die boek Handelinge is. Jesus se hemelvaart word egter slegs op-

geteken deur die Evangelie van Lukas en Handeling. Die Evangelies volgens Matteus en Johannes vermeld nie 'n hemelvaart nie en die gedeelte in Markus wat die hemelvaart vermeld, is 'n latere byvoeging tot dié Evangelie. Die konklusie waartoe 'n mens kom, is dat dit van al die evangelieskrywers slegs die skrywer Lukas is wat die hemelvaart van Jesus vermeld.

Die groot ooreenkomstige by al die tekste is egter nie soseer die vermelding van 'n fisieke of letterlike opstyging van Jesus se liggaam nie, maar wel iets anders. By al die vertellings kom dit duidelik na vore dat die Jesus wat gely, mishandel, verwerp en doodgemaak is, wel lewe. Hy lewe en Hy regeer met krag en heerlikheid.

Let ons nou hierop, naamlik dat die hemelvaart teen die horison van Jesus wat met mag en heerlikheid regeer, verstaan moet word, is die volgende opmerklik: Net voor Jesus se hemelvaart, volgens Handeling, vra sy dissipels aan hom 'n interessante vraag: *Here, is dit nou die tyd dat U die koninkryk vir Israel weer gaan oprig?* Die saak wat hier aan die orde kom, is koningskap, heerskappy, mag. Binne dié konteks het Hy opgevaar en is Hy met 'n wolk wegge-
neem sodat niemand Hom meer kon sien nie.

Die *wolk* waarvan hier gepraat word, is heel waarskynlik dieselfde tipe wolk waarvan ons in die Ou Testament lees. Die *shekina* wolk wat die tabernakel in die woestyn en Salomo se tempel oordek het. Dit was nie 'n gewone waterdamp (miswolk) nie, maar 'n simbool van die glorie van God. Die eintlike saak waaroor dit hier in die hemelvaartteks in Handeling gaan, is Jesus se heerskappy en mag. En wel nie as 'n wêreldse heerser nie, maar as 'n hemelse Koning met mag en heerskappy oor alles en almal.

10 Mei

Selfs onder die besembos

1 Konings 19

Agab vertel vir sy vrou, Isebel, van die Karmel-gebeure. Weens die dood van die Baälprofete spreek sy die vonnis oor Elia uit: binne vier en twintig uur sal hy doodgemaak word.

Met die aanhoor van die vonnis het Elia bang geword en besluit om ter wille van sy lewe te vlug. Die enigste plek waarheen hy kon vlug, was die verre suide. Elia se reaksie is tipies van iemand wat onder swaar spanning gebuk gaan. Die geringste teenstand ontken 'n hele reeks negatiewe belewenisse. Elia het, terwyl hy onder die besembos geskuil het, vir die Here gevra om hom liever te laat sterf. Hierdie profeet wat so baie gegee het vir die saak van die Here in die Noordryk, beleef alles as vrugteloos.

In hierdie moedelse situasie waarin Elia hom bevind, wys die Here dat Hy volkome in beheer is en dat Hy die mens se sterfdag bepaal. Twee keer verskyn 'n engel aan Elia met die opdrag om te eet. Elia eet en word oortuig dat die Here daaglik voorsien, want hy loop veertig dae en veertig nagte na die berg van die Here, Horeb.

Geliefdes, hoe baie keer gebeur dit nie in ons lewe dat ons ook onder die *besembos* gaan sit en vir die dood wag nie? Alles word te veel vir ons. As ons soos Elia besef dat die Here in al ons behoeftes voorsien, het ons die geloof om die pad vorentoe te loop. God het in ons moedeloosheid en nood voorsien in en deur die kruisdood van Jesus Christus. Dit is my krag, want daar het die Here vir my die bewys gegee dat Hy vir my lief is, dat ek vir Hom kosbaar is en dat Hy my hoog ag. Met hierdie woorde en bewys van God leef ek op pad na 'n ewige toekoms.

My anker, inspirasie en krag is God en God alleen. As God vir my is wie kan teen my wees? Elia, geliefdes, het dit besef en sy opdrag voltooi. En ons?

11 Mei *Vind vreugde in die Woord van die Here* Psalm 1

In hierdie psalm word daar twee paaie onderskei waarop 'n mens tydens sy lewe op aarde kan loop, naamlik die pad van die regverdiges en die pad van die goddeloses. As die Here Jesus Christus in die Nuwe Testament dieselfde tema aansny, praat Hy van die nou pad as die pad van die regverdiges en van die breë pad as die pad van die goddeloses.

Wat word bedoel met die pad van die regverdiges? Dit is die pad van gehoorsaamheid aan God, die pad met 'n sekere en vaste bestemming.

Daarteenoor is die pad van die goddeloses 'n pad van ongehoorsaamheid wat op 'n doodloop uitloop.

Die regverdige of Godvresende word as gelukkig beskrywe. Die regverdige vind sy vreugde in die Woord van die Here. In die 1993 vertaling word die Woord van God met die wet van God vertaal. Die regverdige moet hom deurlopend besig hou met die Woord, die wet van God. Dit moet hy doen deur die Bybel te lees en te bestudeer.

In die eredienste van die gemeente gaan dit om die prediking van en onderrig uit die Woord van God. Hoar hierdie woord en gehoorsaam dit. Die mens wat dit doen, is gelukkig en hy ken vreugde in sy lewe.

Hierdie geluk en vreugde word dan in die psalm soos volg beskrywe. Hierdie mens is soos 'n boom langs 'n waterstroom wat op die regte tyd vrugte dra en waarvan die blare nie verdroog nie.

12 Mei

Vind skuiling by die Here

Psalm 5

Waar vind 'n mens skuiling teen die angs en onsekerheid wat die aardse lewe elke dag inhou? Dit is 'n vraag wat mense deurlopend vra. Dit digter van Psalm 5 gee die antwoord op hierdie vraag as hy tot die Here bid.

Die psalmis wend hom tot die Here God in sy nood. Sy hulpgeroep klink op. Hy soek skuiling by die Here: *Luister tog na my woorde, Here, hoor hoe ek sug. Gee tog aandag aan my hulpgeroep, my Koning en my God....*

Die mens wat by die Here skuil, ken blydschap en hy jubel. Om in die huis van die Here in te gaan, bied skuiling. Daarom bid die digter dat hy deur die groot liefde van die Here in sy huis mag ingaan en in sy heilige tempel mag buig.

Daarnaas bid die digter dat die Here hom sal leer wat reg is en hom sal help om die wil van die Here te doen. Dit gaan goed met die regverdige wat die Here beskerm. Hy wat die wil van die Here doen, vind by Hom skuiling.

Die moordenaars en bedrieërs, die haters en die leuenaars gaan voort met hulle misdade. Goddank daar is skuiling by die Here se groot liefde. Die liefde verdra, behou en laat skuiling vind.

13 Mei

Geborge en veilig

Psalm 16

Elkeen van ons het 'n behoefte aan veiligheid, geborgenheid en sekerheid. Juis te meer in die onveilige en dikwels baie onsekere lewensomstandighede waarbinne ons ons bevind.

Die psalmdigter is ook hiermee bekend. Hy is egter oortuig in sy belydenis: By God kan ek skuil. Ek kan God vertrou. Ek kan Hom op sy Woord neem. Daar is niks wat hiermee vergelyk kan word nie. Hy leer my selfs hoe om te lewe.

Die digter is oortuig van God se nabyheid elke dag van sy lewe. Hy wou dit ook tuisbring by die lesers na hom. Selfs in ons dag is en bly dit steeds waar. So sing ons ook onder andere in Lied 311.

Die Paasfeesgebeure, die hemelvaart, pinkster, ja alles verkondig

aan die gelowige dat ons veilig en geborge by God kan voel. Veilig vir tyd en ewigheid.

Wie so bly glo, vir hom bly die lewe met al sy kwellinge steeds sinvol. Dit bly die moeite werd om te stry en te worstel en aan te gaan met jou lewe.

Hoe is dit moontlik? Onthou! Geloof is nie net 'n klomp leerstellings nie, dit is juis daar vir die praktyk van my lewe elke dag. Wie dit so beleef, word nie moedeloos nie en twyfel ook nie. God is en bly teenwoordig en dit verkondig en beteken sekerheid, geborgenheid en veiligheid.

14 Mei

Die wonder van die skepping

Psalm 19

Die psalm bestaan in hoofsaak uit twee dele. Verse 1 tot 6 handel oor die natuur en verse 7 tot 15 handel oor die mens.

Die digter is oortuig dat die skepping 'n wonderwerk is, dit wil sê dat dit nie toevallig so is nie. Dit getuig ook nie van een of ander mag of krag wat daar agter sit nie. Vir hom getuig die skepping van die almag en alvermoë van die Skepper-God. Vir hom is alles wat hy in die skepping sien en ervaar, volmaak. Maar al is die natuur hoe pragtig en al kan ons daarin baie wonders aanskou en selfs rustigheid in die gemoed ervaar wanneer jy jou in die natuur bevind, bly dit steeds waar: Die natuur leer ons nie wat die liefde en genade van God beteken nie. Hoe ons moet lewe, hoe ons die natuur moet waardeer en bewonder en oppas - dit leer ons uit sy Woord. In vers 8 lees ons byvoorbeeld sy Woord is volmaak en gee lewe. Die Woord leer aan ons dat die God van die skepping onge-looflik groot en magtig is.

Die gelowige het daarom die voorreg om as gelowige God te kan ken en bely as die Skeppingsmagtige. Die gelowige kan ook die skepping geniet as gawe uit God se hand. Ons kan ook glo dat Hy vir sy skepping sorg en tegelyk ook vir u en vir my. Ons kan Hom hieroor alleen net loof en prys.

15 Mei

Die stem van die Here is magtig

Psalm 29

Die digter van Psalm 29 bring ons opnuut onder die besef van die almag van God. God spreek en dit gebeur, God beveel en dit geskied. Teen die agtergrond van die veelgodedom waarin die volk Is-

rael hulle op hierdie stadium bevind (die verering van die Kanaänitiese hoofgod, El; Baäl, die god van vrugbaarheid; Mot, die god van die dood en Jam, die god van die see), bevestig die digter opnuut die almagtige teenwoordigheid van die enigste en ware God, die Skepper van die heelal. Die lied word ingelei deur 'n lofrede waarin die eer en mag van God geprys word. Hy is nie 'n natuurgod of 'n blote krag soos die gode van die ander nasies nie. Nee, Hy is 'n persoonlike God wat bemoeienis maak met sy kinders. Op 'n ontsagwekkende wyse openbaar God Hom deur 'n enkele woord. Sy stem weerklink oor die waters, op sy bevel dreun die weer en is die see onstuimig. Hy kloof die seders van Libanon, die berge Libanon en Sirjon spring rond soos kalwers, die woestyn bewe, en die wildsbokke ruk van skrik. In die hemel (God se paleis) en op die aarde kom die mens onder die diepe besef van die magtige teenwoordigheid van God.

Aangesien God deur sy Woord die skepping regeer, dwing dit ons om met blydschap daarvan te getuig. God moet bo alles geprys word en deur almal bely word. Die stem van die Here is magtig. Mag ons as gelowiges dit opnuut besef, en derhalwe in eerbied die almagtige God aanbid en met ontsag dankbaar voor Hom leef.

16 Mei

Laat jou lewe aan die Here oor

Psalms 37

Die digter leef in 'n tydperk waarin dit wil voorkom asof die goddeloses voorspoed geniet ten koste van die regverdiges. Ons het hier te make met die sogenaamde *teodisee*-vraagstuk (waarom die regverdige wat God ken, oënskynlike teenspoed beleef, terwyl die wat goddeloos is en leef, voorspoed beleef). Teen hierdie agtergrond roep die digter die opregtes op om nie afgunstig te wees op die goddeloses nie en ook nie in opstand te kom weens die oënskynlike onreg nie, want God is in beheer. Die regverdige moet volkome op God vertrou, Hy sal vir hulle sorg. Die voorspoed van die goddelose is maar net skyn, hulle is soos kortstondige groenigheid in 'n droë klimaat, want onverwags gaan hulle ten gronde. Die Here lag vir die goddeloses, hulle dag kom.

God handhaaf sy verbondsbeloftes aan hulle wat in verantwoording voor Hom leef. God help die regverdige, die hulpelose, die arme, die vrome, die opregte. Die wat volgens die Woord van die Here leef, word deur hom beskerm. As hulle val, help Hy hulle weer op. Vir die opregtes is daar 'n toekoms, daar is hoop, daar is lewe,

maar vir die goddelose wag die dood. Dikwels lyk dit asof goddeloosheid seëvier. Hulle wat God nie ken nie, beleef rykdom en aansien, maar hierdie voorspoed is van korte duur. Vir die gelowige wat op God bly vertrou en volhard en nie moedeloos word nie, wag daar blydschap en vreugde in oorvloed. Laat ons ook nie moedeloos word nie, maar volkome op God vertrou.

17 Mei

Vertrou op God

Psalm 42; 43

Het u al gewonder of u geloof in God tevergeefs is. Kom 'n mens nie soms in vertwyfeling as dit finansieël swaar begin gaan nie, as jy in die aand bang en onseker gaan slaap oor die dag van môre nie. Vrae ontstaan: Is God nog 'n lewende God wat my menswees hier op aarde raaksien?

Die digter van Psalm 42 en 43 het net soos baie van ons gesukkel met die vraag. Sy antwoord na diepe worsteling moet steeds voorgelê word as die regte antwoord, naamlik: *Vertrou op God! ...Hy is my helper en my God!* Vir die digter was hierdie worsteling geen maklike stryd nie. Hy beskryf dit as 'n *dors*. In hierdie omstandighede word hy egter nie moedeloos en gee sy geloof in God prys nie. Nee, hy worstel met God, hy vertrou op God. God beskik deur sy Gees dat hy oor die vertwyfeling seëvier.

Wanneer ons dus bang, moedeloos en onseker oor ons geloof is, is dit nie die tyd om die Bybel op die boekrak te laat bly lê nie. Dit is juis die tyd om dit op te tel en daarin te lees, want dan tree ons in ontmoeting met God en openbaar God Hom aan ons.

18 Mei

God ons toevlug

Psalm 46

Die mens is altyd aan die planne maak en besig om sy lewe te organiseer. Daarby bedink ons allerlei aanvalstrategieë om onself of die kerk te beskerm en suiwer te hou. God se Woord bring egter 'n tydigse boodskap wat ons tot kalmte maan, want die Here is die Almagtige, die enigste God en die veilige beskutting vir die gelowige. Deur Jesus Christus se lydensweg en oorwinning oor die magte van die sonde en die dood kom ons soveel te meer onder die besef dat die Drie-enige God ons veilige vesting is.

Erken ons God as die almagtige God, dat Hy nieteenstaande ons pogings en aanvegtinge self in liefde ons kom versorg? Dit sal ook

bepaal of ons met kalmte die dag van môre tegemoet sal gaan, dat ons nie saamgesleep sal word met die tydsgees nie, maar sal be-
daar en God sal erken as die enigste God.

Wanneer ons hierdie wete ons eie gemaak het, sal ons verstaan
waarom hierdie psalm die *hooglied van die geloof* genoem word en
dit Martin Luther geïnspireer het om die lied, *'n Vaste burg is onse
God*, te skryf.

19 Mei

Lewende God gee lewe!

Psalm 63

Terwyl die digter vir sy vyande vlug en hy ver van die heiligdom
verkeer, ervaar hy 'n intense verlange. Hy verlang na die veiligheid
wat hy ervaar het toe hy in die heiligdom verkeer het, en die Here
teen sy vyande vir hom ingetree het. Sy omstandighede dwing hom
om na te dink oor die sin van die lewe en lewensgeluk. Om hieroor
uitspraak te kan lewer, kan hy alleen die ervarings van die verlede
betrek. Sodoende kom hy tot die ontdekking dat die verlede uiteen-
val in twee realiteite. Aan die een kant verguising, agtervolging, te-
leurstelling, verraad en ontnugtering. Aan die ander kant die erva-
ring van God se versorgende genade te midde van krisismomente.
Wat aan die lewe betekenis gee, is vir hom nou die werklikheid van
God se verbondstrou te midde van die aanslae van die lewe. As dit
nie daarvoor was nie, was hy lankal as brose mens tot niet (vers 4).

Dit is dan ook geen verrassing dat die digter verklaar dat die sin
van sy toekoms geleë is in die verbondstrou van God nie (vers 9).
Sy verlange (vers 2) is dan as 't ware 'n verlange na 'n nuwe koms
van God in sy lewe.

Die gelowige se verlange dat die geluk wat hy in die verlede deur
die nabyheid van God ervaar het, ook in die toekoms mag realiseer,
word dan gestil deur die gebed, *Maranata! Kom Here!*

20 Mei

Die Here red!

Psalm 54

Dawid voel die vangnet van sy vyande al stywer om hom span.
Selfs diegene wat hy gemeen het sy vriende is, verraai hom. Sy
smeekgebed om redding bring hom tot die besef dat sy vyande se
planne tot vernietiging van sy lewe nie rekening hou met God se
plan vir sy lewe nie. Die smeekgebed word 'n dankgebed as hy er-
kenning aan God gee vir al die geleenthede toe die ingrype van God

hom staande gehou het. As die Here hom dan ook hierdie keer red, sal hy hom verlustig in die seëvierende plan van die Here met sy lewe.

Die uitstorting van die Heilige Gees verteenwoordig deel van die Here se voortgesette plan tot redding van die gelowige. Deur die gawes van die Gees word ons bemagtig en toegerus om in sy krag in hierdie gebroke, sondige en vyandige wêreld te oorleef. Steeds kan ons ons verlustig in die seëvierende, reddende genade van God.

21 Mei

Noudat ek oud geword het

Psalm 71

Hoe voel dit om oud te word? Dit sal jy net weet as jy so gelukkig is om oud te word. Ouer mense praat nie vrylik daaroor nie, en al sou hulle, sal ons nie werklik begryp wat hulle sê nie.

Menslik gesproke moet naderende ouderdom jou benoud maak. In jou lewe kan jy baie probleme oplos, uit baie situasies ontsnap, maar uit hierdie hoek kan jy nie ontvlug nie.

Die ouderdom bring nuwe gewaarwordinge: Nuwe pyne, die wêreld wat toenemend verby jou snel, die besef van die tydelikheid van alles. Dit bring ook verlies: Jou vriende word minder, jou sintuie verswak, jy kan nie meer doen wat jy voorheen gedoen het nie. Jy begin besef dat elke dag *geleende* tyd is.

Daarom smee die psalmdigter: *...nou dat ek oud geword het... moet my tog nie alleen laat... nie*. Die psalmdigter doen die enigste ding wat uitkoms kan bring in die woestyn van die ouderdom; hy praat met God en plaas sy hoop op Hom. Sonder God is die ouderdom 'n hopelose stryd.

Maar met God in jou lewe gebeur daar 'n paar lewensbelangrike dinge. Jy word nie alleen oud nie, God dra jou elke tree. En jy word nie net oud nie, want deur Christus word jy van dag tot dag vernuwe. Jy word miskien *minder van jouself*, maar jy kan meer soos Christus word. Jy kwyn nie net weg nie, maar jy kan inderdaad groei. Jy verloor nie net krag nie, maar in Christus kan jy al hoe sterker word. Hoe verder jy die wêreld agterlaat, hoe nader is die hemelstad.

Die psalmdigter smag na uitkoms. Die uitkoms vir ons is Jesus Christus. Hy het elke struikelblok vir ons oorwin, insluitend die dood. In ons jare van hoë ouderdom is Hy deur sy Gees by ons. Hy is ons troue bystand en vernuwende krag. So gesien, is die ouderdom nie die begin van die einde nie, maar die weg na vernuwung en bevryding.

'n Land waar vrede en voorspoed heers en 'n koning wat goed regeer oor sy onderdane, is al wat die gemiddelde burger vra. Maar helaas, teëspoed, swaarkry en ordeloosheid is volop in baie *koninkryke*. Hoe smag ons nie na 'n koning soos in die Skrifgedeelte nie; 'n koning wat die armes red, verdruktes help, hom oor die swakke en behoeftige ontferm, kwesbares van onderdrukking en geweld bevry, die kosbaarheid van lewens besef, goed regeer, regverdig is en oor sy onderdane waak. Hoe klaaglik struikel al ons konings nie? Ons praat van die konings van ons eie lewe (ek), die konings van ons huise, werksplekke, kultuurorganisasies, politieke partye en ook ons land. Die mens het nog altyd die nuk in hom gehad: Hy weet nie mooi hoe om mag te hanteer nie. Te dikwels oorwin eiebelang. Dan maak die koning die lewe bitter vir sy onderdane.

Miskien moet ons minder op konings en prinse vertrou. Miskien moet ons minder koning probeer speel in ons eie en ander mense se lewens. Dit is 'n goeie manier om die ware Koning te ontdek, ons Koning wat eenmaal 'n doringkroon gedra het by Golgota. Hierdie Koning stel nie eiebelang voorop nie. Het Hy dan nie een geword met armes, verdruktes, swakkes en behoeftiges nie? Hy het almal wat swaarkry, vrygekoop, nie met goud en silwer nie, maar met sy kosbare bloed.

Die bese konings van hierdie wêreld doen darem een goeie ding vir ons. Hulle laat ons smag na die ware Koning: Jesus Christus. Hierdie Koning sal alle ander konings tot verantwoording roep. En Hy sal heers tot in alle ewigheid. Dit is waar en seker.

Dit weet die psalmdigter goed en daarom is hy op pad na die tempel toe. Hy versmag van verlange om daar uit te kom, by die lewende God. Dorre laagtes keer hom nie. Hy volhard, want die liefde vir God se woning spoor hom aan.

Dit gaan vandag ook goed met die mens vir wie God se huis 'n tuiste is. En daarvoor hoef hy nie 'n pelgrimstog na Jerusalem te onderneem nie. God bied u 'n tuiste aan waar daar twee of drie in sy Naam bymekaarkom, want daar is Hy aanwesig. Daar ontvang u alles wat die tempel van Jerusalem gebied het; ja, nog meer,

want God se sorg en genade het nie minder geword nie, maar meer. In Christus het God nog nader gekom as in die tempel, en sy liefde het 'n nog groter offer gebring as wat mense ooit na die altaar in die tempel kon bring.

*Ons rig op Hom ons oog
en volg Hom as ons koning
Hy bring ons in sy woning
Jerusalem omhoog.*

24 Mei *Sing 'n nuwe lied tot eer van die Here* Psalm 96

Ons het onlangs 'n nuwe Liedboek aanvaar met 'n hele aantal nuwe liedere daarin. Ons het hiermee seker aan die oproep van hierdie psalm gehoor gegee. Is dit regtig so? Is dit wat die digter van hierdie psalm bedoel het?

Wanneer ons hierdie psalm self lees, kry ons glad nie die indruk dat dit hier om 'n nuwe lied gaan nie. Dit openbaar vir ons hoege-naamd geen nuwe dinge nie. Inteendeel, alles wat daarin genoem word, vind ons ook in baie van die ander psalms, in sommige selfs woordeliks.

En tog kan daardie ou waarhede wat daar besing word 'n nuwe lied word vir die gelowige wanneer hy daardie ou bekende waarhede nie soos afgesaagde, tradisionele stellings pligmatig sing nie, maar met die blydschap van 'n gelowige wat daarin troos en geloofsekerheid gevind het. Uit daardie geloofservaring kan 'n nuwe lied gebore word, maar dit maak ook 'n ou lied van 'n ou psalmdigter tot 'n nuwe lied wat opklink uit die mond van 'n nuwe gelowige, tot nuwe eer van die Here.

25 Mei *Mag daar vrede wees binne jou mure, rus in jou wonings...* Psalm 122

Jerusalem, met sy stewige mure en hoë torings, sy indrukwekkende paleise en die reusagtige tempelkompleks, het destyds menige Israeliet se hartsnare geroer. Die psalmdigter is hier aan die woord en hy vertel van sy ervarings by die tempel in Jerusalem tydens een van die tradisionele Joodse feeste. Hiervoor word die hele volk opgeroep deur niemand anders as God self nie - want die doel van die pelgrimsreis na Jerusalem toe was om God in die tempel

te aanbid. Om die mensemassa in gesamentlike aanbidding by só 'n geleentheid te kon beleef, moes 'n gevoel van ontsag en respek by die mense opgewek het. Om in die huis van die almagtige God te kon staan, was immers nog nooit 'n nietige saak nie. Dit is die rede waarom daar 'n amperse *saluut* aan die stad gebring word en die psalmdigter bekommerd is oor die welstand en die voorspoed van hierdie pragtige stad. Hy nooi sy vriende uit om saam met hom te bid vir die vrede van Jerusalem en hy spreek die wens uit dat almal wat 'n liefde vir Jerusalem het, in vrede daar mag woon.

Sy gebed weerspieël sy liefde vir sy volksgenote en sy liefde vir die aanbidding van God in die tempel. Die aanbidding van God sou immers vir die Israeliete ten gronde gegaan het as die stad Jerusalem en die tempel tot niet sou gaan, omdat die fokus van die Joodse geloof by die tempel gerus het. Dit is waar God gewoon het op aarde. Later is die volk wreed ontnugter toe die stad en die tempel wel vernietig is.

Hoewel baie Christene vandag nog 'n gevoel van deernis teenoor die plek het, deel ons maar min met die ou Israeliete, behalwe dieselfde Godsgeloof. Vir ons is Jesus Christus die middelpunt van ons geloof. God word ook nie deur geboue - selfs kerkgeboue - ingeperk, sodat ons Hom net daar sal vind nie. In Jesus het Hy só na aan ons gekom dat Hy ons liggame sy blyplek gemaak het. Paulus sê dit duidelik in Efesiërs 2: 20-22: *Julle is 'n gebou wat opgerig is op die fondament van die apostels en die profete, 'n gebou waarvan Christus Jesus self die hoeksteen is. In Hom sluit die hele gebou saam en verrys dit tot 'n heilige tempel vir die Here, in wie julle ook saam opgebou word as 'n geestelike huis waarin God woon.* Jesus Christus het ons tot tempel vir God gemaak deur sy versoeningswerk aan die kruis. Ons verwag nou slegs die nuwe Jerusalem, omdat die een waarvan die psalmdigter sing, nou nog net 'n toeriste-aantreklikheid is. Maar God is steeds Immanuel - God met ons - en ook God in ons. *Mag daar vrede wees binne jôu mure, rus in jôu woning(s)....*

26 Mei

**'n Noodroep in moeilike
omstandighede**

Psalm 123

As dit voel of die lewe 'n mens aan die keel beet het en besig is om die laaste krag uit jou te wurg, dink jy onwillekeurig in enige rigting wat uitkoms kan bring. Die slawe wat in die dae toe mense

nog as eiendom gekoop en verkoop is, gebruik is totdat hulle nie meer 'n doel gehad het nie en dan weggemaak is, het waarskynlik dikwels só gevoel. Hulle moes gedurig opkyk na die ongenadige hand van hulle meerderes wat slae en mishandeling uitgedeel het. Gelukkig kon hulle ook gereeld opkyk na die hand van hulle eienaars wat hulle jammer gekry en hulp en genade uitgedeel het wanneer ander mense hulle gewetenloos misbruik het.

Vir die skrywer van Psalm 123 het dit gevoel of die lewe en sy omstandighede nie net vir hom nie, maar die hele volk aan die keel beet het. Hy sê hulle is keelvol vir die verdrukking en vernedering van mense wat spottenderwys vra: *Waar is julle God?* Hy rig sy oë in gebed op God - sy smeking gaan na die Een vir wie Israel *óns God noem*, na Hom wie se Naam Here is. Hy het 'n verbond met hulle gesluit wat ewig hou. Hy deel genade en lewe uit wanneer mense nie meer iets anders as die dood verwag nie.

Moeilike omstandighede behoort ons nie laer as tot op ons knieë af te dwing nie. Soos die psalmdigter sy volle vertroue steeds op God plaas, moet ons as gelowiges en gemeentes van die kerk ook ons vertroue in dié God plaas wat in Jesus Christus met ons 'n ewige genadeverbond aangegaan het. Só bid ons in alle omstandighede om hulp vir onself en ons medegelowiges. Calvyn het gesê: *Ons sien die kerk, ontdaan van al sy wêreldlike beskerming, lê onder die voete van sy vyande, wat rol in hulle rykdomme en wat met ontsettende mag gewapen is.* Ook sulke omstandighede vernietig ons nie, omdat ons oë gerig is op die Here ons God - totdat hy Hom oor ons ontferm.

Laat ons dus nie net vir onself bid nie, maar ook vir die hele gemeente, omdat ons weet ons God sal ons gebede hoor. Dit gee weer vertroue vir die toekoms wanneer alles hopeloos lyk. Dit gee ons die vertroue om dié psalm saam met hierdie pelgrim te bid.

27 Mei

***Ons is bevry - ons hulp
kom van die Here!***

Psalm 124

Wanneer 'n mens dringend hulp nodig het, sien jy nie altyd kans om na jouself toe te draai nie, want soms raak dinge net te moeilik vir jou om dit self te hanteer. Almal van ons loop ons die een of ander tyd in 'n situasie vas waar ander mense jou nie meer kan help nie. Trouens, dit is dikwels ander mense wat die oorsaak daarvan is dat ons in die eerste plek in die moeilikheid beland het!

Selfs gelowiges begin dit dan oorweeg om maar handdoek in te gooi en die stryd gewonne te gee - of om deur 'n onbeheerbare vloedgolf van probleme meegesleur te word. In sulke omstandighede is dit net deur God se tussenkoms dat daar nog vir ons 'n kans op redding is.

In Psalm 124 gee die digter juis die dank aan God omdat Hy altyd sy reddende hand na ons toe uitsteek in tye van chaos - in daardie tye wanneer selfs familie en vriende nie meer kan help nie. Só sê die digter: As die Here nie daar was vir hulle toe die dodelike gevaar gedreig het nie, sou hulle omgekom het. Toe mense hierdie man se lewe bedreig het soos 'n siedende vloed, soos 'n wilde dier wat hom wou opvreet, het die Here die uitkoms gebied waarvoor hy gebid het.

As die Here Hom aan ons sou onttrek, sal die lewe se problemsituasies vir ons te veel raak. Maar vir God is mense se probleme verganklik van aard. Hy laat Hom nie deur ons probleme keer om uitkoms te gee nie. Hy het ons nog altyd beskerm. Hy beskerm sy kerk en hy gee uitkoms in elke situasie waarin ons dink die wip het reeds toegeklap. In Jesus Christus het God juis aan gelowiges lewe en vryheid kom gee. Hy het selfs die wip van sonde en dood wat ons bedreig het, kom verbreek.

Kom ons glo dit, leef daarmee, en gee ons dank aan Hom saam met die psalmdigter.

28 Mei

Alles is tevergeefs sonder God

Psalm 127

Om 'n huis te bou, is vir die meeste van ons sterflinge vandag 'n alte duur saak om sonder meer goedsmoeds aan te pak. Dit is waarskynlik die rede waarom baie mense dit deesdae self probeer doen - en dan misluk hulle. Om ons stede te beveilig, blyk deesdae ook nie alte maklik te wees nie. Ontvolkte middestede en hoë heinings is sprekende voorbeelde daarvan. Dit laat mens soms in die versoeking kom om maar self die situasie te probeer regstel. Mense is ongelukkig nie in staat om dit alleen reg te kry nie; daarvoor is ons te broos en feilbaar.

Die digter van Psalm 127 kan dit nie genoeg beklemtoon dat ons pogings om hier alleen en self te wil oorleef sonder God, uit die staanspoor tot mislukking gedoem is nie. Hy skryf oor veel dieper dinge as net huise bou en stede patroleer. Hy skryf oor die vergeefsheid van 'n lewe sonder die hulp van God, en van God wat

sonder weerga alles wat ons nodig het, voorsien sonder dat ons dit verdien. As die Here nie die huisgesin versorg en beskerm nie, is ons skamele pogings nie genoeg om dit te laat slaag nie. En as die Here nie die gemeenskap beskerm nie, sal ons tevergeefs probeer om dit alleen te doen. Die Here wil immers vir ons sorg. Dit waarvoor die ongelowiges op hulle eie so hard swoeg, wil die Here in elk geval vir ons gee - sonder dat ons dit verdien.

Hy gee, as dit sy wil is, selfs vir ons kinders. Kinders was in die tyd van die Ou Testament baie belangrik, want jou kinders was jou siekeboeg, jou ouetehuis, jou lewenspolis. Hulle het jou versorg as jy oud en broos geword het. Hoe meer seuns jy dus gehad het, hoe stewiger het jou toekoms, menslik gesproke, gelyk. God voorsien op elke gebied. Hy doen dit nie sodat ons agteroor moet sit en wag dat alles in ons skoot val nie, maar dat ons nie op eie houtjie hier hoef te oorleef nie. Dit weet ons kan ons nie, want die lewe op hierdie planeet is te breekbaar. Maar God gee lewe - die lewe wat die wet ons nooit kon bied nie, maar wat ons onverdiend by Jesus ons Here gekry het.

Ja, die Here sorg hier en nou op elke gebied vir ons. Hy sorg ook vir die ewige lewe in ons toekoms.

29 Mei

Tevredenheid by God

Psalm 131

In hierdie millennium het almal van ons - kinders ingesluit - 'n vryer sê oor mekaar as wat ons ooit gedink het moontlik sou wees. Dit laat 'n mens nou en dan nogal watertrap met al die vryhede wat die konstitusie ons bied. Veral vir vroue en kinders het 'n era aangebreek waarin hulle in wat vroeër 'n manlik gedomineerde wêreld was, al hoe meer die menswaardigheid kry wat aan hulle as kinders van God toekom. Vroue se rol strek deesdae baie wyer as om net ma te wees. Hulle plant harte oor en verdedig hofsake met welslae en reis na die buitenste ruim toe. Maar ons koester hulle die meeste as moeders. Ten spyte van al die vryhede is ons soekend na sekuriteit en liefde - soos 'n babatjie na haar ma se bors soek vir kos en troos en warmte. Later in 'n mens se lewe, is net die nabyheid van jou ma genoeg om troos en kalmte te bring in die meeste situasies wat jy as bedreigend ervaar - van 'n stukkende knie wat 'n pleister moet kry, tot 'n gewonde soldaat wat sterwend na sy ma roep. Ja, ons het 'n behoefte aan 'n ma - na haar moederlike liefdevolle figuur wat haar gesag op 'n liefdevolle manier

aan ons oordra, en vir wie ons altyd haar seuntjie of dogtertjie sal bly - al word ons ook sestig jaar oud.

Die digter van hierdie psalm vind 'n moeder in God. Sy vaste ver-
troue in God bring rus en kalmte in sy gemoed wat mense in hier-
die lewe dikwels net by hulle ma kry. Hy is tevrede by God - soos
'n kindjie by sy ma tevrede en kalm is.

Wanneer 'n mens 'n groot dunk van jouself en jou eie vermoëns
het, lei dit maklik tot 'n miskenning van God in jou lewe. Stille
vertroue in God vind jy net as jy ophou om agter jou eie aspirasies
aan te hardloop, en skuiling by Hom gaan soek. Selfs die bevryde,
eiesinnige mense van ons tyd word nederig en vol kalmte wanneer
hulle hulle vertroue op die Here stel. Sô vind die digter van hierdie
psalm rus by God na sy ervarings in ballingskap. Jesus Christus
het ons uit die ballingskap bevry van sonde en dood en ons vrede
en kalmte laat vind by God. Hy ontvang ons soos sy eie kinders en
gee aan ons die troos en vrede wat 'n ma haar kinders gee. Dit is
immers ons diepste behoefte.

Kom ons word rustig in die teenwoordigheid van God.

30 Mei

Ons stryd is dikwels maar aards

Psalm 140

Voorspoed kan 'n mens maklik van God laat vergeet. Dit is die tye
wanneer die Bybel in die huis 'n dik stoflaag vergaar, en jou ge-
bedslewe ingekort word tot 'n kort preweling voordat jy gaan slaap
- as jy enigsins onthou. Die bose geeste in die lug waarteen die
Nuwe Testament sê ons stryd gaan, is dan baie vaag - net nog spo-
ke wat 'n mens nie regtig kan kwaad doen nie solank jy hulle net
vermy. Dit is wanneer jou stryd erg aards raak dat jy die Bybel af-
stof en weer vurig begin bid: *U is ons God!*

Gelowiges se stryd is nie altyd geestelik nie. Meer dikwels is dit
doodgewone mense soos ek en jy wat 'n mens se lewe vergal en jou
slapelose nagte besorg met hulle valsheid en wraakgierigheid. Die
digter van Psalm 140 het sy stryd in die lewe prakties sô ervaar.
Mense het hom leed aangedoen. Hulle het hom beskinder en plan-
ne beraam om hom tot 'n val te laat kom - soos sô dikwels in ons
lewens ook gebeur. Wie ken nie die gevoel as 'n jaloerse opponer
geen steen onaangeroer sal laat om jou sleg te laat vertoon op al
die regte (verkeerde?) plekke nie? Die digter gaan so ver om hulle
persoonlik by God te gaan verkla en te bid dat God self sal optree
en hulle in hulle eie strik sal laat val. Die digter sien homself as

weerloos - iemand namens wie God optree en vir wie God self verdedig. Maar dit is eers wanneer 'n mens besef dat die vergelding vir alle ongeregtighede die Here toekom, dat jou klaaglied soos hierdie digter s'n in 'n loflied aan God kan verander. God verhoor ons gebede as ons om hulp roep na Hom. Ons het boonop die versekering dat Jesus Christus die weerloses beskerm, en dat Hy genade in soveel oorfloed kom uitdeel het dat selfs tollenaars en sondaars by Hom tuis was. Maak jou behoeftes aan Hom bekend, en vertrou Hom om die regte besluite oor jou weerlose lewe te maak. Die vergelding is syne, en Hy hou ons in sy hand.

31 Mei

Die lewe is 'n lied!

Psalm 146

Die laaste reëls van hierdie psalm gee alreeds voldoende rede waarom die hele lewe 'n loflied is: *Die Here regeer vir altyd!* Die lewe is 'n lied wanneer 'n mens eers tot hierdie besef gekom het. Ons vertrou nie maklik op God alleen nie. Ons sien op na bankbestuurders wat ons met lenings uit die finansiële verknorsing moet help; en prinsesse-teen-plofstof moet die wêreld oortuig om liewer te onderhandel as om vernietigende wapens te gebruik. Besittings en aansien is vir ons onweerstaanbaar, en die mense wat dit het, is benydenswaardig. En tog bring hierdie dinge vir ons geen sekerhede nie. Selfs hooggeplaastes se lewens en planne word beëindig deur die dood. Slegs God bestaan en heers vir altyd. En die feit dat dit die genadige en liefdevolle God is wat altyd heers en regeer, is reeds genoeg rede om van jou hele lewe 'n loflied te maak.

Volgens Markus 1: 15 het Jesus se eerste preek begin met die woorde: *Die tyd het aangebreek, en die koninkryk van God het naby gekom.* Jesus was hier om iets van die koninkryk van God reeds hier op aarde te laat deurbreek. Hy het 'n koninkryk kom vestig vir alle mense - nie net vir Jode nie. God bemoei hom hier met eenvoudige mense, met blindes, hongeriges, tronkvoëls, vreemdelinge, weduwees en weeskinders. Dit is die moeite werd om op Hom wat altyd regeer, te vertrou. Hy maak die lewe sinvol, ten spyte van swaarkry en leed. As jou lewe sin maak, sing jy eerder 'n loflied as 'n klaaglied. As jou vertrou in God is en nie in mense nie, selfs nie hooggeplaastes nie, is die lewe 'n lied omdat jy weet waar jou verlossing vandaan kom.

Daar is dikwels baie min lofprysing in ons lewens sigbaar. O ja, ons prys God in ons harte en ons gebede. Ons prys Hom in ons kerke en ons huise, soos wanneer ons die bekende Gesang 336 jubelend saamsing in die erediens. Maar daar lê 'n oproep in Psalm 150 opgesluit wat ons pogings tot lofprysing soms maar valerig laat lyk. Die psalm op sigself is 'n dawerende loflied. Die psalm begin met 'n lofbetuiging, *Prys die Here!*, en dit word nie minder as tien maal herhaal nie, net soos die skepping met tien skeppingswoorde uit God se mond tot stand gekom het, en sy wet in tien verbondsworde opgesom word. Die digter roep met 'n tiental oproepe die ganse skepping bymekaar om die lof aan die Here God te bring. Alle moontlike instrumente van die tyd word ingesluit by die orkes wat die lofsang begelei - blaasinstrumente, snaarinstrumente en slaginstrumente. Alles wat asemhaal, moet die Here loof, Israeliet en nie-Israeliet, almal word by die lofsang ingesluit.

Om in geloof aan God gehoorsaam te wees, vra ook dat 'n mens Hom onbelemmerd kan prys. Dit is wanneer jou gehoorsaamheid aan die eise van sy wet ook oorgaan in 'n jubelende verering en bewondering van ons God en Verlosser. Jesus Christus het juis deur sy gehoorsaamheid tot die dood toe dit vir ons moontlik gemaak om sonder ophou dankbaar, prysend 'n nuwe lewe voor God te kom leef. Dit is tog jammer dat die mensdom al vir soveel eeue probeer om die stem van God in hierdie skepping stil te kry - soveel so dat die wêreld al hoe harder lawaai om die lofsange aan God te oordonder. En ons lawaai ook maar dikwels saam hoor! Ons aandag is by soveel plekke in die wêreld, selfs wanneer ons erediens hou en tot God se eer kan lofsing, dat ons loflied dikwels net oor die lippe klink, maar nie uit die hart kom nie. Kom ons dink weer met hart en verstand as ons die Here loof. Kom ons roep as gemeente en as individue nie net *Halleluja* uit nie, maar ook saam met die kerk oor eeue: *Amen! Kom Here Jesus!* Laat ons ons Verlosser prys saam met alles wat asemhaal - in wat ons dink, in wat ons sê en in hoe ons leef. Mag ons lewens lyk soos ons in Gesang 336 sing:

*Allerhoogste Hemelvader,
lofgesange prys u Naam;
in ons kerke in ons huise
loof ons, dank ons U, tesaam
Hoor die loflied, vreugdesange,
neem dit aan in Jesus Naam.*

Wat 'n besondere troos kan ek as Christen vandag ervaar om te weet my Here en my God is in 'n tyd soos hierdie nog net so onveranderlik soos aan die begin van die skepping. Hierdie kennis van God vul my met 'n onuitspreeklike en ongekenende vreugde, want ek as mens put krag uit die wete dat dieselfde God wat vandag vir my sê Hy is onveranderlik, se liefde net so onveranderlik teenoor my as sondaarmens is. Daarom het God sy Seun na my toe gestuur om my te kom vrykoop, my te kom verlos, al is ek dit nie werd nie en al verdien ek dit nie. Daarom was Christus tot aan die einde toe bereid om my lydensbeker te drink, want Hy het my lief.

Om hierdie liefde van God vir die mens te ervaar, vra die gelese gedeelte dat die mens allereers na Hom sal soek, na Hom sal leef en na Hom sal luister. Alleen as jy God jou eie gemaak het en sy dienaar is, sy slaaf word, sal jy in Hom kan begin leef, veilig wees, geborge voel, want dan sal jy besef dat al verander alles - soos die natuur daarbuite wat op die stadium bibberend koud is, God en sy liefde en trou verander nooit nie. Die allerbelangrikste oproep in die hoofstuk is daarom die belangrike lering in die Woord van God: *Span jou in om elke dag meer van God te leer, te weet, te ken en die Woord te oordink*. God is en moet my as mens se eerste kommer, eerste lering en eerste prioriteit wees.

God is nie bereid om tweede viool te speel nie. Hy sê ook duidelik dat Hy nie na jou sal luister as jy Hom net sekere tye aanroep om jou van jou nood te verlos nie. God vermaan jou ook om weg te bly van enige verkeerde weë, want Hy wil jou nie sien seerkry nie. Weer dink ons daaraan dat Jesus wat vir my gesterf het omdat Hy my as sondaar genadig was, vir my lief is en bo alles, my nie wil laat seerkry nie, want dit is wat die ewige dood inhou. Omdat Jesus nie wil hê dat jy moet seerkry nie, versoek en vermaan Hy jou om weg te bly van alle goddelose handelinge en planne af.

Bo alles wil Jesus jou nie Godverlate sien nie - Jesus wil jou nie Godvervreemd sien nie en nog minder ewig dood, maar Hy wil jou veilig, geborge en sonder enige ramp laat leef. Dit is alleen moontlik as jy vandag na God in jou lewe sal soek en Hom sal toelaat om jou lewe vir jou te leef. As jy vandag na die soort wysheid soek en daarna smag, sal jy ook as kind van God kan ervaar hoe die werksdruk, die tydmonster, die vreeslike koue, die eensaamheid wat net 'n wintersnag kan bring, by die agterdeur van jou lewe uit verdwyn, want dan sal jy 'n onveranderlike, genadige, liefdevolle God

ontmoet wat jou te wagte is. Wysheid, sê Salomo, is dus geen raaisel, geen onmoontlikheid nie, maar dit begin met die dien van die Here (Spr 1: 7). Mag jy God se vreugde ervaar waar jy Hom elke dag weer opnuut begin dien!

3 Junie

***Ontdek wat dit is om
God te dien***

Spreuke 2: 1-22

'n Maandag is seker die ongenaakbaarste dag wat 'n mens jou kan voorstel. Uit 'n ontspanne nagraus vanuit die sabbatdagonderhouding word al wat leef en beef in die wêreld se ratte van chaos gedompel. Die dag spook al wat mens is, groot en klein, hulle byna katswink om net te kan oorleef, net te bly bestaan deur al die sinnelose mensgemaakte reëls en regulasies. Dit is ook op hierdie eerste werksdag dat elke Christen soms sy grootste toets van die lewe, die wysheid dop. Ook ons word so deur die wêreld en chaos wat daar heers, vasgevang dat ons allereers vergeet - sommer baie vinnig vergeet - dat juis God my onveranderlike, onoorkombare en onuitputlike bron is waaruit ek leef en bestaan. Dit is hier waar ek my hemelse wysheid wil verruil vir my werk, my kinders, my sport, vir al my verpligtinge van die dag soos ek my in 'n duisend en tien stukkies probeer onderverdeel om net by die nodigste dingetjies uit te kan kom. Dit is ook op hierdie punt waar die mens vergeet van gister. Al wat nou vir jou saak maak, is jyself, jou ambisies, jou drome en ideale en alles wat daarmee gepaard gaan. So vergeet ek dat God sê my lewe moet in balans wees. Prestasie is nodig en baie doeltreffend, maar as ek nie ook plek en tyd maak vir ekstase (die vermoë om te kan juig en jubel en om bly te wees in my Skepper, myself en die lewe) en entase (die vermoë om vir my siel krag te gee) in my daaglikse lewe nie, baat geeneen van die drie my nie. Ons samelewing is juis een wat prestasie oorwaarddeer. Moet jy as kind van God nie dieselfde fout maak nie, maar luister na God en maak vandag 'n afspraak met Hom om jou siel ook te voed. Die siel is die allerbelangrikste deel van die liggaam, die res word daardeur gevoed. Moenie toelaat dat die kosbaarste deel van jou menswees verlore gaan vir werk, sport, of 'n besigheidsafspraak nie. Die kool is die sous beslis nie werd en die lewe is gans te kort daarvoor. Maak nou allereers vir die week jou afspraak met God en hou te alle tye daarby.

Ja, bedaar nou net eers, sê God se Woord vir ons, of jou dag nou

begin het of alreeds op sy rug lê, en kom kry wysheid en insig vir jou dag. Kom haal krag, troos, rus en bemoediging vir jou dag of dit nou eers begin het of alreeds iets van die verlede is. Die krag, troos en alles waarna jy as Christen soek, is by die Here te vinde. Dit is al wat jou weer van binne sal heel, sal sterk maak vir die dag van môre, want dit is waar jou krag lê. Wysheid en insig is alleen by God te vind. Rus en vervulling in jou werk is alleen te vind as God deel van jou lewe is en jy uit dankbaarheid teenoor God elke dag jou arbeid verrig. Dit is waar baie van ons telkens faal, want ons sien ons werk en lewe as ons eie prestasie, terwyl dit 'n gawe van God is. Maak jou afspraak met God en beleef die werklike sin in jou lewe die week, en bo alles: hou daarby!

Gun God die geleentheid om jou kragte te vernuwe, jou wysheid te laat vind en jy sal 'n Dinsdag soos nog nooit beleef nie.

4 Junie

'n Ryk en 'n vol lewe

Sprenke 3: 1-35

Hoe klink die volgende of is daar iets meer wat jy begeer: 'n vol lewe; 'n gunsteling onder God en die mense; 'n persoon waarna almal opsien en begeer om soos hy te wees; 'n persoon wat altyd gee; 'n persoon met wie God gemoeid is; 'n persoon wat oor rykdom en eer, rus, vrede en nog baie meer beskik. Jy, sê God, is al hierdie dinge beskore; Hy belowe dit alles vir elkeen wat wysheid by Hom soek. Weereens word die waarde van wysheid intens beklemtoon as die skrywer meedeel dat die waarde daarvan groter is as die grootste rykdom of kosbaarste besitting wat jy mag besit. Daar is niks groter of meer werd as om God se kind te mag wees en Hom te mag ken en dien nie. Daar word egter in die gedeelte op die wysheid uitgebrei. Ware liefde en trou is slegs te vind as ek in God se Woord wandel, leef en daaglik daarin bly. Is die woorde nie vir elkeen van ons waar nie? Dink net hoeveel agting jy as mens het vir 'n eerlike en opregte persoon en dat jy 'n lang en gelukkige pad saam met so 'n persoon kan loop. God se Woord beaam juis hierdie feit van die lewe as God sê dat so 'n persoon by Hom sowel as die mense groot byval sal vind, want ook God hou van 'n eerlike en opregte mens wie se lewe spreek van liefde en trou. God vra van ons om sy Woord in ons lewens toe te pas en so aan die arm en deurmekeer wêreld waarin ons leef, liefde en trou te bewys wat Hy aan my as sondaarmens bewys het deur sy Seun Jesus Christus wat vir my, my sondes, my straf en vloek kom dra het en al my skuld op Hom geneem het.

Ek moet werklik bereid wees om liefde en trou deel van my alle-daagse lewe te maak om so aan my Redder, Jesus, dankie te sê. Om God se liefde en trou te ervaar en die beloftevervulling deel van jou lewe te maak, vra God van jou as mens laastens, maar baie belangrik, om Hom vir jou ganse bestaan te vertrou. Vertroue is om, ondanks allêrens steeds te bly glo en vas te hou aan God se Woord. God gee aan ons 'n wonderlike riglyn in dié verband as Hy ons as sy dankbare kinders aanmoedig om goed te doen aan almal wat op ons pad kom. Begin om al die beloftes deel van jou lewe te maak deur vandag te begin om aan ander goed te doen. Dit is werklik moontlik; al wat God vra, is om te bly in, by en deur Hom.

Dankie Here, vir sulke beloftes aan my as sondaarmens. Het u al gedink hoe bevoorreg elkeen van ons is? Lees weer die gedeelte en dank God vir al die beloftes wat Hy aan jou toevertrou.

5 Junie

'n Gejaag na wind?

Spreek 4: 1-27

In hierdie hoofstuk word daar van vasberadenheid gepraat. Dit is 'n begrip wat ons alte goed ken, maar weens ons sondigheid selde toepas. God se Woord beklemtoon weer die belangrikheid van wysheid in die gedeelte. Hier word intendeel pertinent in vers 7 gesê dat die soeke na en onderhouding van wysheid in my lewe te alle tye eerste prioriteit moet wees en bly. Die vraag is of ek hard genoeg probeer en vasberade is om dit in my lewe te laat gebeur? God belooft om jou daarmee te help mits jy Hom met jou hele wese dien. Daar is niks meer vervullend of beter vir 'n Christen as om naby God te wees nie. Herhaaldelik word die absolute vasberadenheid van jou as Christen gevra en benadruk met die wonderlike bystand van God se krag as jy daarna vra en soek. Hieruit spreek dit ook vanself dat dit duidelik uit God se Woord is dat dit nie 'n ligtelike of maklike saak is wat deur my aangepak word nie. Wees daarop ingestel om, soos Paulus dit stel, voortdurend die wenstreep voor oë te hou. Laat dit jou motivering vir jou vasberadenheid en deurstellingsvermoë wees. Werp alles waartoe jy beskik in die stryd, hou koers, en veg voort vir al wat jy werd is om as Christen staande te bly. Moenie vir een oomblik tou opgooi nie, en hou jou oë die hele tyd op Jesus Christus gerig en doen dit in sy krag wat Hy aan jou belowe deur die Heilige Gees. Het u al ooit gewonder wat sal gebeur as u vir sê maar 'n ganse week so moet leef. Ek nooi u vandag uit om God op sy Woord te neem en Hom daarby te hou en te

toets - ek belowe u dit sal die beste week van jou lewe wees. Die grootste en wonderlikste ontmoetingsgebeure lê vir jou voor met die lewende God as jy dit met Hom en sy Woord waag. Die wysheid wat u sal vind en in die tyd gebruik, sal werklik soos die pragtige oggendlik ook u hele lewe verlig. Waag dit met God.

In Spreuke 5: 1-23 word gewaarsku teen enige verhouding met 'n goddelose en die teendeel word duidelik aan ons geskets van wat sal gebeur as ons nie na die wysheid van God streef en daarna lewe nie; as ons dit nie ten volle met God in ons lewens waag nie. Alles wat hier genoem word, is so kenmerkend van die wêreld waarin ons leef, wat ons ken, en die ergste van alles is dat dit so kenmerkend van ons as Christene se lewens is. Dit laat 'n mens nogal dink, nie waar nie? Alles loop vir die mens wat nie na God se Woord soek en daarin bly nie, net op verdriet uit, en jy ervaar 'n gevoel van wanhoop en 'n nuttelose lewe. Die lewe word hier geskets as 'n gejaag na wind, 'n onversadigbare drang, 'n mors van tyd en 'n belewenis van totale wanhoop. Dit is die gevolg van die goddeloses en hulle manier van lewe.

Gaan soek jy as Christen liefde, troos en bystand by God en sy mense, die kerk. Dit is al wat vervulling kan bring. Dit is waar dat daar ook baie seer by die kerk en gelowiges is wat nie daar hoort nie, maar onthou allereers dat jy daar is en daar dien om wysheid te vind en naby God te wees. Wees jy vandag iemand wat God van ons vra.

6 Junie

Wat God van ons vra

Spreuke 6: 1-35

As jy gebuk gaan onder borgskap wat jy vir iemand geteken het, probeer om dit vandag nog te verbreek, want 'n mens gaan by God alleen gebuk, gebuk onder sy liefde en genade. Dit is wat Hy van jou begeer. Doen elke dag jou deel, want God wil hê dat dit met jou goed moet gaan.

Hier vind ons sewe dinge wat die wysheid nie verduur nie en wat ek, as God se kind, moet aanleer om nie te doen nie: hoogmoed, leuens, moord, komplotte om ander te na te kom, 'n afgedwaalde voet, 'n valse getuie, 'n rusiemaker tussen gelowiges. As jy hieraan deel het, beywer jou dan vandag om dit ter wille van jouself, jou kindskap by God - prys te gee. Gaan op jou knieë en vra God om jou te help om nie deel daaraan te hê nie. God beloof dat Hy jou sal help as jy jou opreg na Hom keer. God wil 'n nuwe en blywende

lig in jou lewe wees. Dit beteken 'n ewige verhouding met jou - nou en altyd en nie net een of twee dae 'n week, 'n maand of jaar nie. Nee, God wil altyd deel van jou lewe wees. Dit is hoe 'n ware Christen se lewe daar moet uitsien. Gaan oefen dit, gaan streef daarna en vra God om jou hierin te help.

7 Junie

***My huweliksverhouding
is so tipies van my
verhouding met God***

Spreuke 7: 1-27

Daar word baie klem gelê op die gevaar van 'n verhouding met 'n ongelowige. God sê dat so 'n verhouding te alle tye vermy moet word. Die mens in Christus vermy so 'n verhouding omdat hy weet dat dit nooit sal deug nie. Moet nooit dink dat jy so 'n persoon sal kan verander nie. Dit is nie moontlik as dit nie reeds voor die huwelik volkome verander het nie. Keer jou rug daarop, want dit gaan jou pragtige, unieke verhouding met God laat skade ly.

Spreuke 8: 1 -36 vra: Het jy al die week moedeloos geword, gevoel of jy nooit God se kind kan wees nie, of dat jy nooit werklik die soort wysheid sal kan vind nie? Skep weer moed, sê die Here, want jy is syne. Dit is moontlik, dit is haalbaar. Gaan nou weer op jou knieë en vra die Here om jou te help. Dit is immers al wat die moeite werd is in die lewe, naamlik om God te ken en te dien. Probeer weer en weer en weer en moenie moed opgee nie. God is hier by jou, Hy wil jou help en Hy sal jou help. Vat in vertroue sy hand - jy is dit werd al voel dit nie so nie.

8 Junie

Omdat God omgee...

Spreuke 9: 1-18

Die gelowige se wêreld is om by God te leef en Hom te vind in alles wat jy mag doen. Hier word pertinent verwys na die wêreld wat deur so baie mense aangehang word as die belangrikste vir die mens se bestaan. Dink maar aan al die drome en wense en planne wat ons daaglik maak - dit is so baie male ek-gesentreerd en op die wêreld gemik. Dit is ook juis hierdie uitkyk wat vir ons oneindig hoofbrekens besorg, want as 'n bevordering, 'n droom of 'n wens nie realiseer nie, is ek in sak en as en voel dit of ek myself, my gesin en my hele familie gefaal het.

In die gelese gedeelte word ons juis vermaan om nie deur sulke

dinge verblind en mismoedig gelaat te word nie. Dit gebeur so maklik en vinnig dat jy en ek veels te laat besef dat ons in die greep verstriek geraak het. Hoeveel maal het jy nie al iets gedoen wat jy weet verkeerd is nie, maar dit voel tog so goed dat jy doodluiters voortgaan om dit te doen? Soms word jy uitgevang en ander kere nie. Hoe ook al, ons meet ons sukses, ons bestaan en ons doen en late teenoor die wêreld in plaas van aan God en sy Woord. God wil vir ons in die gedeelte sê dat Hy van daardie daad, daardie woorde en optredes van jou weet, of die wêreld daarvan weet of nie. Dit maak wel vir God saak dat jy weet Hy weet, al dink jy dat niemand behalwe jyself weet nie. Ook van daardie mislukte pogings wat jou so intens mismoedig maak, sê God vir jou Hy weet daarvan. Maar waarom maak dit vir God saak?

- Want God is 'n jaloerse God en Hy wil dat jy jou by Hom sal skaar en so ook al jou vreugde en jou ganse lewe by Hom sal soek, want dit is die enigste lewe wat blywend is en ewige vreugde besit. Daarom moet jy deur alles wat jy sê en doen, getuig dat jy aan Jesus behoort.
- God gee om vir jou en Hy wil graag vir jou werklike en blywende vrede, liefde en lewe gee sonder enige geheime wat nie met sy Woord strook nie. Die enigste geheim in so 'n lewe is die wonderlike werking van die Heilige Gees met my as sondaar wat alte goed weet ek verdien niks nie, terwyl ek so baie ontvang. Daarom wil ek soos Paulus getuig dat om Christus my Here te kan ken, alles by verre oortref.

So nooi God jou as 't ware self uit om weer na Hom te soek. Gryp die geleentheid in gebed en met jou hele lewenswandel aan. God self sal jou hierin ondersteun. Die belofte van 'n lewe saam met God vir ewig word aan jou verseker as jy wysheid gevind het. Is dit nie dalk waarna jy regtig soek nie, eers aanvaarding by God, dan al jou persoonlike wense en drome wat bewaarheid word? Die ewige lewe begin as ek my Here soek en vind. Dit beteken as ek Hom met my hele hart dien, bo myself stel, my sport, my werk, my wêreld, my kinders, my kleinkinders, my plesier en nog alles wat tussen my en my Here kom staan.

Die belangrikste is dat God se Woord ons leer dat die reis self baie belangriker as die eindpunt is. Dit beteken dat die soeke na God en sy goedheid en die uiteindelijke vind van God alles oortref - al my drome, al my wense, al my wêreldse geluk - niks kan daarmee vergelyk word nie.

Mag God jou hierin lei, rig en leer dat jou lewensreis - jou soeke

na God, die belangrikste vir jou word. Dit alleen is waar die werklike waarheid, die ewigheid, die kennis, die lewe vir jou as kind van God lê. Soek daarna en vind die grootste en bevredigendste ontdekking ooit.

9 Junie

In die smeltkroes gelouter

Spreuke 17: 3

Silwer word in 'n smeltkroes gelouter en goud in 'n oond, maar dit is die Here wat die gesindheid toets.

Edelmetale soos goud en silwer word in die aarde gevind. Wanneer hierdie metale gemyn word, word die erts waarin dit gevind word in tonne geweeg, terwyl die waardevolle metale, wanneer dit geskei is, in onse geweeg word. Die suiweringsproses vind in 'n oond plaas. Tonne erts word in die oond geplaas, waar die metale geskei word deur dit te smelt. Die metale is baie swaarder as die afval (slak) en wanneer dit begin smelt, sak dit af na die onderkant van die oond. Wanneer die oond die erts tot die regte temperatuur verhit het, begin die smeltkroes om die erts te roer.

So toets die Here ook ons harte. Die psalmdigter sê: *U het ons beproef, o God, ons gelouter soos silwer....* God suiwer ons. Hy skei die waardevolle edelmetale van ons harte van die afval van die sonde.

Wanneer God ons gesindhede toets, wanneer Hy ons in die smeltkroes louter, besef ons dat die afval in ons lewe in tonne geweeg word. Maar dit leer ons ook dat die suiwer edelmetale van liefde en gehoorsaamheid, as dit gevind word, net in onse geweeg kan word.

Tog, te midde hiervan het God sy enigste Seun, Jesus Christus, na die aarde toe gestuur om ons van die sonde te verlos - om die afval uit ons gesindhede weg te ruim, sodat net die suiwer edelmetale in ons harte sal oorbly. So groot is sy liefde vir ons, dat Hy die tonne en tonne sonde uit ons harte verwyder vir die paar onse liefde en gehoorsaamheid wat Hy daarin kan kry.

Leef daarom elke dag met 'n dankbare gesindheid jeens hierdie groot en liefdevolle God.

10 Junie

Oor verstandiges en swape

Spreuke 19: 27

My seun, hou gerus maar op met luister na wat jou geleer word as jy jou nie wil steur aan verstandige raad nie.

Tussen luister en doen is daar 'n nou verband. Ons lees in die Ou

Testament hoe God Israel verwyt omdat hulle nie na Hom luister nie en doen wat verkeerd is. Omdat Israel weier om na God te luister, beteken dit dat hulle in die sonde volhard het.

In die lewe van die goddelose mense vind ons dieselfde hardnekkigheid. Hulle luister nie na God nie, daarom is hulle nie gehoorsaam aan Hom nie. Hulle dwaal soos skape sonder 'n herder, soos 'n blinde sonder sy stok struikel hulle. Die blinde se stok is in hierdie geval die Woord van God.

Want om God te gehoorsaam, is nie moontlik sonder die Woord van God nie: *U Woord is die lamp wat my die weg wys, die lig op my pad* (Ps 119: 105). Wie die bevel van die Here eerste stel, weet hoe om God opreg te dien. Paulus waarsku: *Wees baie versigtig hoe julle lewe: nie soos onverstandige mense nie, maar soos verstandiges* (Ef 5: 15).

Hoe leef die onverstandige mense? Hulle lewe soos die onkundiges, die grootpratens en die swaap van Spreuke 1. Hulle luister nie na God nie en hulle slaan sy raad in die wind. Hulle laat hulle nie tereg wys nie. Hulle haat God se kennis en wil niks daarmee te doen hê nie.

Verstandige mense, daarteenoor, tree anders op. In Efesiërs 5: 17 lees ons: *Moet daarom nie onverstandig optree nie, maar probeer te wete kom wat die Here wil dat julle moet doen*. Dit is die geheim van 'n gehoorsame, Godgewilde lewe.

Luister na sy Woord en doen wat Hy sê, dit is wat God van jou vra.

11 Junie

'n Vol of leë lewe

Spreuke 21: 16-17

As iemand ophou om verstandig te lewe, beland hy tussen die dooies.

Wie plesier voorop stel, word arm; wie lief is vir wyn en lekker kos, word nie ryk nie.

Waarvoor leef jy?

As jy vir geluk lewe en die fokus van jou lewe plesier is, sal jy dit nie kry nie. As die hoofdoel van jou bestaan is om goed te voel, dan is jou lewe vlak en sal jou lewe gevul wees met 'n gevoel van leegheid.

Ons leef in 'n wêreld wat ingestel is op plesier. Baie mense spandeer hulle hele bestaan om volheid in hulle lewens te verkry, maar op die uit einde eindig hulle met 'n leë lewe. Want die plesier waar-

aan hulle vashou, verdamp vinnig en laat hulle sonder enige vervulling. Op soek na vervulling hardloop hulle van die een plesier na die ander, in die hoop om iewers geluk te vind.

Maar geluk en plesier is nie dieselfde nie. Geluk kan jou na plesier lei, maar plesier kan jou nie na geluk lei nie. Spreuke 21 sê as jy vir plesier lewe, gaan jy arm wees. Die armoede waarvan die Spreukedigter hier praat, is nie 'n tydelike armoede nie, maar 'n spirituele bankrotskap. Die grootste armoede wat daar is, is om arm teenoor God te wees. Dié gedeelte waarsku ons dat as ons vir plesier lewe, dan hou ons op om verstandig te lewe, en beland ons tussen die dooies. Die dooies is diegene wat binne-in leë is; diegene wat probeer om lewe van lewelose bronne te verkry.

Spreuke 16: 20 sê: *Wie ag gee op die woorde van die Here, sal voorspoed geniet; wie op die Here vertrou, met hom gaan dit goed.* Wie ag gee op die woorde van God, sal voorspoed geniet - ware voorspoed. Vul jou lewe met sy Woord en jou lewe sal werklik vol wees.

12 Junie

God gee...

Spreuke 22: 4

Wie nederig is, dien die Here en ontvang rykdom, eer en lewe.

Daar is mense wat baie voorregte in die lewe geniet. Hulle is ryk en word deur ander hooggeag. Dit lyk of die Here hulle uitsonderlik seën. Ons weet egter dat al hierdie voorregte nie noodwendig tot ware vreugde en vrede lei nie. Oorvloed in my *daaglikse brood* beteken nie noodwendig dat die Here my seën nie. Spreuke 22: 4 laat blyk dat die Here sy seën aan dié mens onttrek wat in hoogmoed glo dat hy vir sy eie *daaglikse brood* sorg en homself prys vir die voorspoed wat hy in hierdie lewe ervaar.

Teenoor die mens wat in hoogmoed op homself vertrou, staan die gelowige wat in opregte nederigheid die versorging van die Here soek. Wanneer is 'n mens opreg nederig? Die Spreukedigter trek 'n direkte lyn tussen nederigheid en die *vrees van die Here*. Opregte nederigheid behels dat 'n mens 'n diepe respek vir die Here het en met dieselfde respek teenoor Hom optree. Die mens wat nederig is, begryp sy totale afhanklikheid van God, en hy weet dat dit God is wat aan hom die krag, geleentheid, vermoë en uithouvermoë gee om te kan werk. Die mens wat deur Christus verlos is, word deur die Heilige Gees gelei om met hierdie nederigheid die versorging van die Here te soek. Hy/sy bid: *Gee ons vandag ons daaglikse brood....*

In Spreuke 22: 4 is daar 'n duidelike belofte aan die gelowige wat die wysheid besit om in nederige afhanklikheid van die Here te lewe: hy sal *rykdom, eer en die lewe* ontvang. Die woorde *rykdom, eer en die lewe* wys op die oorvloedige en geseënde versorging van die Here. Op hierdie versorging mag die nederige gelowige reken. Hy versorg my met alles wat nodig is vir die liggaam

13 Junie

Die regte pad

Spreuke 23: 19

Luister, my seun, soek die regte insig: bly op die regte pad...

Die woorde, *bly op die regte pad*, veronderstel dat daar meer as een pad is: die regte pad en die verkeerde pad. Jesus Christus praat in Matteus 7 van die breë pad wat na die verderf lei en die smal pad wat na die ewige lewe lei. 'n Mens kan van die een pad oorgaan na die ander een. Wie van die donker pad oorstap na die smal weg van die ewige lewe, is dié mense wat tot bekering kom. Die mense wat van die regte pad oorgaan na die verkeerde pad, is mense wat God verloën en afvallig word. Die sondige mense betree die verkeerde pad as hulle nie hou van die atmosfeer en leefwyse op die regte pad nie. Hulle verlaat die pad van die geloof waarin hulle opgevoed is. Hulle maak hulle los van die gemeenskap van die lig en gaan doelbewus oor tot die weg van die verderf waar die duisternis regeer. Hulle haat die lig en het die duisternis lief.

Om te verhoed dat sy kinders hierdie pad volg, gee God aan hulle die wysheid van die Woord. Wie die wysheid van die Woord van God aanneem, wie die regte insig soek, sal die kennis hê om te kan onderskei tussen die regte en die verkeerde pad. Wie vir Jesus Christus in sy lewe het, sal op die regte pad loop.

Hy sê self vir ons in Johannes 12: 35: *Lewe in die lig terwyl julle dit het sodat die duisternis julle nie oorval nie. Wie in die duisternis lewe, weet nie waar hy gaan uitkom nie.*

Kyk na die Woord van God, hou jou oë op Jesus Christus gerig en volg Hom op die regte pad. So sal jy nie afdwaal nie.

14 Junie

God waarsku dwase

Spreuke 27: 1

Moenie roem oor wat jy môre verwag nie; jy weet nie wat die dag sal oplewer nie.

Selfversekerdheid is om só seker te wees van jou sukses dat jy nie daaroor twyfel nie. Só lyk dwase mense se geestelike lewe. Hul-

le is arrogant, verwaand en aanmatigend. Daarom sê God: *Die dwase word vernietig deur hulle selfversekerdheid...* (Spr 1: 32b). Die Hebreeus vir selfversekerdheid beteken *rus geniet*, met dié bygedagte, *valse rus*. Dit grens aan selfvoldoening of selfvoldaanheid.

Om geestelik só te wees, is dodelik. Die dwase is só selfversekerd dat hulle nie eens die moeite doen om na God te luister nie (Spr 1: 23-24). Onbekommerd en onbesorgd oor hulle ewige wel en wee geniet hulle hulle eie doen en late. Oortuig daarvan dat niks met hulle sal gebeur nie, is hulle vrolik terwyl hulle die lekker van die lewe geniet.

Maar hulle dra hulle ondergang met hulle saam. Wanneer God se oordeel hulle tref, sal dit blyk dat hulle nie slagoffers van 'n wrede noodlot is nie, maar dat hulle bewerkers van hulle eie ondergang is. God sal elke selfvoldane en verwaande mens wat hom teen Hom verhef en sy Woord ignoreer, verseker met die ewige oordeel straf. Elkeen wat onversetlik in die kwaad bly voortlewe, sal deur God vernietig word. Letterlik staan daar, God sal hulle *ruïneer*. Ná God se oordeel sal daar net ruïnes agterbly.

God waarsku jou oor jou gerustheid. Hy wys op die gevolge daarvan om op die verkeerde pad te beland. Moenie te veel vertrou op jou stewige bankrekening of jou goeie betrekking wat jou soveel gemoedsrus gee nie. Keer liewer terug na 'n lewe van vertroue op God. Daardie gebou wat jy deur jou eie selfvertroue gebou het, breek hom af en bou jou fondament op Christus, dan sal jy ook ewig kan bly staan.

15 Junie

Wegsteek of bely?

Sprenke 28: 13

Wie sy sonde wegsteek, moet niks goeds te wagte wees nie; wie sy sonde bely en daarvan afsien, sal genade ontvang.

Is die probleem wat ons almal ervaar, nie dat ons sonde veels te veel met mense-oë bekyk nie? As daar gesondig word, kyk ons dadelik na mekaar en nie in die eerste plek na die Here, ons hemelse Vader nie? Die sondaar is bekommerd oor wat die mense nou van hom of haar gaan sê en dink. En die omstanders het weer stof vir bespreking, sodat hulle hulle koppe kan skud en kan skinder: *Wie sou dit nou van haar kon dink? Of 'n mens kon dit natuurlik van so 'n persoon verwag het!*

Is dit nie meestal die oordeel van ander mense wat die gewig van ons skuldgevoel bepaal nie? En dan probeer ons natuurlik nog om

soveel as moontlik van ons sondes te bedek. Niemand moet dit te wete kom nie. Ons wil nie ons aansien by die mense verloor nie. Ons wil liever die skyn bewaar en onself beter voordoen as wat ons werklik is.

Gaan dit nie dikwels so daaraan toe nie? Wie van ons durf openlik uitkom met sy sondes waarmee sy lewe gevul is? Ons het almal wel van daardie kamers in ons lewens wat ons maar liewers dig toehou. Ander mense, selfs jou huisgenote hoef niks daarvan te weet nie. Self wil ons eintlik ook nie daarvan weet nie. Ons praat met niemand daaroor nie. Ons dwing dit weg uit ons gedagtes.

Maar al sulke wegsteekpogings is dwaasheid. Daar is Een vir wie ons dit nie verborge kan hou nie. Daar is Iemand wat presies weet wat in jou lewe aangaan; Iemand wat presies weet hoe jou lewe lyk. Bely daarom jou sonde teenoor Hom. Erken jou afhanklikheid van Hom. Dan sal Hy sy genade ook aan jou gee.

16 Junie

Ondersoek alles

Prediker 1: 12-15

'n Tiener het eenmaal vir my gesê: *Ek slaap dag en nag om van hierdie mislike wêreld weg te kom. Wat help alles tog? Wat help dit dat ek werk en aansukkel? Alles is tog 'n mors van tyd!*

Het u al ooit so gevoel? Het dit al ooit vir u gevoel of alles in die lewe sinneloos en 'n gejaag na wind is? Of u beste bedoelings en pogings in elk geval geen verskil aan u lewe sal maak nie? Wel, dit is presies die probleem waarmee die Prediker oënskynlik geworstel het. Hy het ook gewonder wat die sin daarin is om voort te gaan met die geswoeg en gesweet. Hy het ook tot die gevolgtrekking gekom dat alles in die lewe op niks uitloop nie.

Ons as Christene moet onself die vraag afvra of dit waar is? Loop alles in die lewe regtig op niks uit nie? Is alles regtig 'n gejaag na wind? Wel, die Prediker dink so. In Prediker 1: 12-2: 26 lees ons van sewe proefnemings wat hy gemaak het in sy soeke na die sin van die lewe. Elke keer het hy tot die gevolgtrekking gekom dat dit 'n gejaag na wind is.

In die eerste proefneming, Prediker 1: 12-15, ondersoek die Prediker alles wat in hierdie wêreld gebeur, en dan kom hy tot 'n gevolgtrekking: *God het 'n harde taak aan die mens gegee om hom mee besig te hou* (Pred 1: 13b). Die rede hoekom hy dit sê, is omdat hy goed na hierdie wêreld gekyk het en bevind het dat die mens nie regtig 'n verskil kan maak nie. Want, sê hy: *Wat krom is, kan nie*

reguit word nie; wat nie daar is nie, kan nie getel word nie (Pred 1: 15). Volgens die Prediker kan 'n mens nie verander aan die werke van God nie. Wat hierdie magteloosheid nog erger maak, is dat God hierdie taak vir die mens oplê. Dit is God se wil dat ons vasgevang is in 'n lewe wat vergelyk kan word met dié van 'n donkie wat 'n meul draai. Ons loop en loop en werk en werk en op die ou einde is ons weer waar ons was.

Maar is dit die waarheid? Is die lewe net 'n gejaag na wind? Kom dit alles werklik tot niks nie? Dit kan seker so wees, maar jy maak die verskil of jy die lewe so ervaar of nie. Nee, jou ingesteldheid moet een van lof en vreugde wees, dan sal jy die lewe nie as 'n doellose *meul-donkie* ervaar nie. Ons leuse in die lewe moet eerder die wees van Psalm 37: 4: *Vind jou vreugde in die Here, en Hy sal jou gee wat jou hart begeer*. Dan sal ons onself nie die heelyd die vraag afra of alles dan werklik op niks uitloop nie.

17 Junie

Wysheid

Prediker 1: 16-18

In Spreuke 3: 16 lees ons: *Die wysheid gee met die een hand 'n lang lewe en met die ander rykdom en eer*. Maar as ons kyk na wat die Prediker in hoofstuk 1: 16-18 oor die wysheid te sê het, is dit duidelik dat hy nie daarmee saamstem nie. In sy lewe het hy homself daarop toegelê om meer wysheid as enige iemand te hê, hy het daarna gestrewe om te verstaan wat wysheid en kennis is. En in sy soeke na wysheid en kennis moes hy tot die gevolgtrekking kom dat dit eintlik ook net 'n gejaag na wind, 'n nuttelose saak is. Die Prediker het in hierdie lewe nie die lang lewe en rykdom, waarvan daar in Spreuke 3: 16 melding gemaak word, gevind nie.

Dit kan sekerlik maklik gebeur dat mens tot so 'n gevolgtrekking kom. Dit is ongelukkig so dat in die soeke na kennis gewoonlik meer vrae gevra word as wat antwoorde verskaf word. Dink aan sake soos die evolusie, die mediese wetenskap, die astronomie. Die een vraag lei tot 'n volgende en nog 'n volgende. As ons oor wysheid en kennis nadink, kan dit sekerlik wees dat ons ook later sal sê dit is bloot 'n gejaag na wind. Gelukkig weet ons as kinders van God dat Wysheid, ja, Wysheid met 'n hoofletter, veel meer is as dit waarna die wêreld soek.

Waar kry ons hierdie Wysheid vandaan? In Spreuke 2: 6 lees ons: *Dit is die Here wat die wysheid gee, uit sy mond kom die kennis en die insig*. Ja, as jou soeke na die wysheid van die wêreld is,

kan jy maklik teleurgesteld staan, maar as jou soeke na die wysheid is wat God gee, gee dit 'n ander betekenis aan jou lewe. Selfs die Prediker moes later erken dat Wysheid 'n verskil in ons lewe kan maak. In Prediker 8: 1 lees ons: *Wysheid maak 'n mens vriendelik, dit verander 'n strak gesig.*

Soek God se Wysheid en jy sal sin in jou lewe begin ervaar.

18 Junie Plesier, vreugde en vrolikheid Prediker 2: 1, 2

Ook plesier, vreugde en vrolikheid is sinneloos, 'n gejaag na wind. Die Prediker kom in sy derde proefneming tot hierdie gevolgtrekking. Hy het homself aan plesier oorgegee en die lewe geniet, maar moes na dit alles erken dat plesier ook net 'n gejaag na wind is. Baie belangrik is dat ons moet onthou dat hy nie alle plesier, vreugde en vrolikheid van die tafel wil vee nie. Nee, dit is wanneer jy genot najaag asof dit die belangrikste saak in die lewe is, wat hy hier as sinneloos afmaak. Dink maar aan al die rolprent- en musieksterre wat hulle lewens geneem het na 'n lewe van sinnelose plesier en vrolikheid. Hoeveel van hulle het nie al 'n tydstop in hulle lewens bereik waar hulle tot die besef gekom het dat hulle eintlik 'n leë en doellose lewe lei nie? As dit die tipe plesier, vreugde en vrolikheid is wat jy nastreef, sal jou lewe ook leeg en sinneloos wees.

Maar wanneer plesier, vreugde en vrolikheid as gawe van God in jou lewe aanvaar word, het dit betekenis. Die verhaal word vertel van die Hindu in Indië wat vir 'n Indiese Christen gevra het watter medisyne hy gebruik om sy oë so te laat glinster. Die Christen het vir hom gesê dat hy geen medisyne gebruik nie, waarop die Hindu gesê het hy weet hierdie man en al die ander Christene gebruik daardie medisyne, want almal se oë glinster. Hierop het die Indiese Christen geantwoord dat dit die verlossing in Christus is wat uit hulle oë straal. Ja, Christus is hulle medisyne wat hulle vreugde laat beleef.

'n Ware kind van God kan nie anders as om uit die genade van God die plesier, vreugde en vrolikheid van die redding en verlossing te ervaar nie. In 2 Korintiërs 4: 16-18 kry ons 'n alternatief op ons nuttelose soeke na plesier. Ons lees daar: *Om hierdie rede (dat God die eer kan ontvang) word ons nie moedeloos nie. Al is ons uiterlik besig om te vergaan, innerlik word ons van dag tot dag vernuwe. Ons swaarkry in hierdie lewe is maar gering en gaan verby, maar dit loop vir ons uit op 'n heerlijkheid wat alles verreweg oortref*

en wat ewig bly. Ons oog is nie op die sigbare dinge gerig nie, maar op die onsigbare; want die sigbare dinge is tydelik, maar die onsigbare ewig.

Soek jou vreugde en plesier in die ewige, die onsigbare. Soek jou plesier en vreugde in God en jy sal sin in jou lewe ervaar.

19 Junie *Bring besittings vreugde?* Prediker 2: 3-11

Die Prediker het op die harde manier uitgevind dat besittings geen ware vreugde bring nie. As koning het hy verskeie projekte aangepak om aan hom plesier in die lewe te verskaf. Hy het homself geen geld of moeite ontsê in sy soeke na plesier nie. Hy het huise en damme gebou, vrugteboorde en wingerde aangeplant; hy het slawe en slavinne, beeste en skape, sangers en sangeresse, goud en silwer en 'n harem vol mooi meisies bekom, dit alles sodat hy die lewe kon geniet. En die gevolgtrekking waartoe hy gekom het? Alles is 'n gejaag na wind, 'n sinnelose saak. Al sy pogings het vir hom geen plesier gebring nie.

Iemand vertel my eenmaal die verhaal van sy lewe. As jongman het hy begin om opgang in sy werk te maak. Hy was die jongste direkteur by sy firma. Op 45 het hy alles bereik wat hy vir homself ten doel gestel het. Op 50 het hy afgetree en teruggekyk na sy lewe en besef dat alles 'n gejaag na wind was. Die rede? Hy het meer geld, sukses en besittings gehad as wat die meeste mense van kan droom, maar hy het sy vrou en kinders verloor. Hy het nie van sy vrou geskei nie en sy kinders was nie fisies weg nie, dit was net dat hy hulle eenvoudig nie meer geken het nie. Hy was te besig en in sy strewe na sukses, na geld, plesier en prestasies, het hy nie eens agtergekom dat sy gesin van hom af weggedryf het nie.

Dit is wat die Prediker bedoel as hy sê dat sy soeke na plesier in geld en besittings 'n gejaag na wind is. Al hierdie dinge sonder die liefde van God en die liefde vir jou naaste is leeg, sinneloos, 'n gejaag na wind. Hendrik Ibsen het dit mooi gestel toe hy gesê het: *Geld bring kos, maar nie 'n aptyt nie; medisyne, maar nie gesondheid nie; kennis, maar nie vriende nie; diensknegte, maar nie lojaliteit nie; dae van vreugde, maar nie ewigduurende vrede en vreugde nie.*

Alleen God gee ware vreugde, plesier en vrolikheid.

In hierdie, die vyfde proefneming, keer die Prediker terug na die saak van wysheid. Hierdie keer stel hy ondersoek in na die verskil om wysheid te hê en om nie wysheid te hê nie. Sy gevolgtrekking is dat dit tog beter is om wysheid te hê as om sonder wysheid deur die lewe te gaan, selfs al kom ook dit tot niks nie. Hy vergelyk dit met lig en duisternis en kom tot die gevolgtrekking dat lig beter as duisternis is. Dit is steeds beter om wysheid en oordeelsvermoë te hê as om sonder kennis en insig deur die lewe te gaan. Dit is dus voordelig om wysheid en insig na te streef.

Maar nadat hy goed oor hierdie saak gedink het, kom hy tot 'n verdere gevolgtrekking. Hy sê dat as jy mooi daaroor nadink, ook hierdie soeke na wysheid eintlik op niks uitloop nie, want aan die einde van die lewe sterf die wyse net soos die dwaas. Dan is daar geen sin meer in die soeke na wysheid nie. Dan word die wysheid ontmasker vir wat dit is, 'n sinnelose saak en 'n gejaag na wind.

In hierdie argument van die Prediker lê daar vir ons 'n baie belangrike waarskuwing opgesluit. Dit is wel goed om krities deur die lewe te gaan, dit is trouens een van die kenmerke van ons tydsges. Maar 'n mens moet versigtig wees dat jy nie in rigiede denke verval nie; dat jy nie jou hele lewensbestaan op een slagspreuk, Bybelvers of gedagte bou nie. Die gevaar om na die lewe deur 'n bepaalde bril te kyk, is dat jy tred verloor met die ander kant van die werklikheid. Wanneer jy vanuit 'n bepaalde voorafopgestelde perspektief na die lewe kyk, sien jy ook, soos die Prediker, nie meer die wysheid vir wat dit is nie, maar jy sien net die sinneloosheid in jou bestaan. Dan kom 'n mens maklik by 'n punt in jou lewe dat jy ook, soos die Prediker, 'n negatiewe beeld van die lewe kry en sê: *Ek het die lewe gehaat, want alles wat in hierdie wêreld gebeur het, het vir my sleg afgeloop* (Pred 2: 17).

Haal eerder die bril waarmee jy na die wêreld kyk, af en kyk deur die genade en liefde van God na die wêreld rondom jou. Dit is juis omdat die apostels na die wêreld deur die genade van Christus gekyk het dat dit vir Paulus en Silas moontlik was om lofliedere te sing terwyl hulle in die tronk was (vergelyk Hand 16: 25).

God se wysheid maak dat ons die positiewe selfs in die donkerste oomblik raaksien.

Die Prediker se voorgangers het geglo dat die regverdige mens 'n erfenis sal nalaat wat sy kinders en selfs sy kleinkinders sal kan geniet. Daarteenoor het hulle geglo dat die erfenis van die sondaar in die hande van 'n regverdige sou val. *'n Goeie mens laat 'n erfenis na ook vir sy kleinkinders; die besittings van die sondaar kom in die hande van die regverdige* (Spr 13: 22).

Nadat die Prediker die lewe baie goed bestudeer het, het hy tot die gevolgtrekking gekom dat dit nie noodwendig waar is nie. Die lewe is nie so eenvoudig soos Spreuke 13: 22 wil voorgee nie. Die vraag wat die Prediker gevra het, is: Wat gebeur as jy jou erfenis aan dwase nalaat wat nie daarvoor gewerk het nie? Is dit dan nie 'n gejaag na wind, 'n nuttelose saak om jou voor af te sloof nie? Gaan kyk ons byvoorbeeld wat van Salomo se erfenis in die hande van sy kinders geword het (2 Kon 12); word dit duidelik wat die Prediker bedoel. Salomo se erfenis is verdeel en vernietig. Sy moeisame arbeid het tot niks gekom nie.

Gelukkig vir ons het God ons Vader nie so na die lewe gekyk nie. Nee, vir sondaars en dwase soos ons het sy Seun, Jesus Christus die Here op Golgota gesterf en so vir ons die grootse erfenis denkbaar nagelaat. Jesus Christus se moeisame arbeid was nie 'n gejaag na wind nie. Dit het vir ons die ewige lewe as erfdeel gebring.

Gebruik die erfdeel wat God jou gegee het.

In hierdie gedeelte kom die Prediker tot die slotsom dat God die gang van ons lewens bepaal. Hy maak die afleiding dat God witbroodjies en swartscape het. As jy een van sy witbroodjies is, gun Hy jou dit om alles te geniet, maar as jy een van sy swartscape is, sal jy wat jy bymekaargemaak het, uiteindelik aan 'n ander moet gee om te geniet. Maar is dit so?

Hier waar ons aan die einde van hierdie gedeelte kom waarin die Prediker na die sin van die lewe soek, moet ons 'n keuse maak. Ons gee óf toe dat die Prediker gelyk het, dat alles in die lewe sinneloos, 'n gejaag na wind is, óf dat ons van hom verskil en anders na die lewe kyk. As 'n mens luister na hoe negatief die mense van ons volk is, lyk dit of daar klaar gekies is. Alles is 'n gejaag na wind, 'n

nuttelose saak. Daarom het die tiener vir my gesê, slaap hy die heeldag, want hy wil van die siek wêreld weggom. Daarom het mense nie meer 'n gesonde siening van die toekoms nie. Daarom is daar meer Suid Afrikaners in die vliegtuie wat van Suid Afrika af wegvlieg as in dié wat terugkom. Maar is alles tevergeefs? Is God werklik net 'n Noodlots-God wat witbroodjies en swartskape het?

In Jeremia 29 gee die Here aan Jeremia opdrag om 'n brief vir die volk in ballingskap te skryf. Hulle het alles verloor, hulle politieke mag, hulle vryheid, hulle besittings, hulle families en nou kla hulle by die Here oor hulle lot. Daarom moet Jeremia vir hulle die brief skryf waarin die Here vir hulle sê om voort te gaan met hulle lewens. Hulle moet huise bou, vee aanskaf, boorde plant, trou en kinders kry, betrokke raak by die land waarin hulle hulle bevind, want hulle sal 70 jaar daar vertoef en dan weer huis toe gaan. Dit is 'n belofte. En dan volg in verse 11-13 seker een van die mooiste beloftes in die Skrif waar die Here vir die volk sê: *Ek weet wat Ek vir julle beplan, sê die Here: voorspoed en nie teenspoed nie; Ek wil vir julle 'n toekoms gee, 'n verwagting! Dan sal julle My aanroep, tot My kom bid, en Ek sal julle gebede verhoor. Julle sal vra na my wil en julle sal dan my wil ken as julle met julle hele hart daarna vra* (Jer 29: 11-13).

Die Here is in beheer van ons lewens, of dit nou goed of sleg met ons gaan. Moenie moed verloor nie, want selfs die Prediker moes in Prediker 7: 14 erken dat ons lewens in die hande van die Here is. Daar lees ons: *Wees bly op die dag van voorspoed, en as daar 'n dag van teëspoed kom, sien dit so: soos die een het God ook die ander gegee, sodat die mens nie sal weet wat vir hom voorlê nie.*

Hou moed, die lewe is nie so mislik as wat die tiener gedink het wat eerder heeldag wou slaap om van hierdie mislike wêreld weg te kom.

23 Junie

Die boek Jesaja

Jesaja 1: 1-3

Ons gaan die volgende paar dae uit Jesaja 1 tot 6 lees en daaroor praat. Jesaja is die eerste van die profetiese boeke in die Bybel. 'n Profesie is gegrond op die beginsel dat God sy wil aan mense bekend maak. 'n Profeet is dus in 'n sekere sin die mondstuk van God.

Jesaja se roeping as profeet het 'n onuitwisbare indruk op hom gemaak. Sy roeping en die heiligheid van God wat hy ervaar het, het sy prediking wesenlik beïnvloed. In sy prediking word die heiligheid

van God en die sondigheid van God se volk skerp geteken. Jesaja het dan ook veral die oordeel van God oor sy volk aangekondig.

Jesaja se boodskap is egter nie sonder hoop nie. Uitkoms is moontlik as die volk op God vertrou. Juis dit maak die boek so belangrik vir vandag. Die boek wil dit duidelik aan ons stel dat God die onveranderlike Metgesel op ons lewenspad is. Die boodskap is duidelik, naamlik dat ons ons oë moet oopmaak om in die geloof die oorwinningspad te loop wat God vir ons voorberei het.

Die boodskap van die boek Jesaja is in wese 'n oproep om terug te keer na God toe, jou sondes te bely en te glo dat jy in Christus verlos is. Die profeet spel dit uit: Jou Verlosser het gekom - en Hy kom weer!

24 Junie *Leer om God waarlik te dien* Jesaja 1: 10-20

Is God werklik by elke aspek van my lewe betrokke? Is Hy by die opdraendes en afdraendes, die hoogte- en laagtepunte, die vreugdes en die teleurstellings betrokke? Ons vra maar sulke vrae. As dit goed gaan, is dit maklik om te glo dat God naby is. Maar as dit swaar gaan, sê ons God het ons vergeet. Jesaja is baie duidelik oor God se betrokkenheid by die wel en wee van die gelowiges. Die boek vertel juis hoe God oor eeue heen 'n pad met sy volk loop. Telkens op hierdie pad is God daar om aan die volk die oorwinningspad te wys. Elke keer lei God sy volk op 'n nuwe toekomspad en na nuwe moontlikhede.

God sê deur sy profeet aan die volk om tot inkeer te kom en te leer om Hom waarlik te dien, anders is dit klaarpraat met hulle. Hy sê vir die volk dat hulle godsdiens opreg moet wees. As dit nie so is nie, sal Hy nie langer luister as hulle bid nie. As die volk die rug op Hom draai, sal Hy sy rug op hulle draai. Skyngodsdiens is oëverblindery en dit het 'n verskriklike resultaat.

Ons as mense kan nie speletjies met God speel nie. Hy sien deur die front wat ons voorhou. Hy ken ons werklike bedoelinge. Loop daarom die pad na 'n nuwe toekoms, want God is werklik by elke aspek van ons lewe betrokke.

25 Junie *Verlossing verander 'n mens* Jesaja 2: 1-5

Wanneer God se koninkryk in die wêreld deurbreek, gebeur daar 'n wonderwerk. Dit word duidelik dat God die Skepper is. Die ganse kosmos behoort aan Hom.

Ons, soos Israel, is slegs die instrumente waardeur Hy sy bedoe-
ling met die wêreld 'n werklikheid laat word.

'n Mens wat God ontmoet het, kan nie dieselfde bly nie. Jou lewe verander radikaal. Wanneer God koning oor alles en almal is, verdwyn vyandigheid. Die behoud van die lewe is vir Jesaja prioriteit en nie verwoesting en bloedvergieting nie.

Die toekoms kan nie 'n werklikheid word as God se mense nie leef asof God 'n werklikheid is nie. Ons as Christene, volk van God, moet 'n verskil maak in ons wêreld, in ons gemeente, in ons huis en by ons werk. Daarom roep Jesaja die volk op om te lewe uit wat van God kom. Sy koninkryk moet 'n werklikheid word in ons gebroke wêreld. Oordeel is nooit sy laaste woord nie. Sy woord dui op die voltrekking van die geskiedenis. Hy wil die heilstyd laat aanbreek en wanneer Hy sy volk van hulle sonde gereinig het, sal almal weet dat die God van Israel die engste God is. Die profeet wil daarom hê dat ons God se heerskappy oor die wêreld sigbaar moet maak. Dan sal ander mense Hom ook as God herken. Dit is egter net moontlik as Hy in ons lewe teenwoordig is. As dit so is, sal my belange nie langer vooropstaan nie, maar God s'n.

26 Junie

***Wanhopige pogings,
vergeefse planne***

Jesaja 3: 1-12

In hierdie gedeelte beklemtoon Jesaja weereens die oordeel van God oor sondaars. Die prentjie wat hy teken, is van 'n samelewing wat in duie stort. Totale wanorde heers wanneer mense sonder God probeer leef. Juis hierdie gedeelte maak die boek Jesaja so relevant vir ons tyd. Dit is steeds waar dat mense wat sonder God probeer lewe, eintlik geen sekuriteit het nie. Dit is onafwendbaar dat sulke mense se lewens sal ineenstort. Omdat die volk openlik meedoen aan die sondige praktyke, gaan 'n ramp hulle tref. Die enigste mense met hoop is die regverdiges. Met hulle sal dit goed gaan en hulle sal die vrug van hulle dade geniet. Ellende wag egter vir die skuldiges - wat hulle aan ander doen sal aan hulle gedoen word.

Jesaja wil hê dat ons hieruit moet verstaan dat ons ons weë en ons handeling reg en goed moet maak. Al ons pogings om sonder God na sekuriteit in ons wêreld te soek, is tevergeefs. Ongehoorsaamheid is die hoofrede vir die verval van Israel. Dit is ook ons probleem, want ook ons is ongehoorsaam. Ons vertrou ook dikwels

op ons mensgemaakte sekuriteit. Die vraag is egter of ons sekuriteit die toets van God se oordeel kan deurstaan. Dit is 'n saak waaroor ons vandag behoort te dink. 'n Verskriklike einde wag op die mense wat dink dat hulle sonder God kan leef.

27 Junie

'n Heerlike toekoms!

Jesaja 4: 2-6

Die gedeelte beklemtoon die feit dat die dag van die Here nie net oordeel bring nie, maar ook verlossing. In teenstelling met die oordeel oor die sonde, hou die dag van die Here vir sy kinders verlossing in. Daar is dus vir die kinders van God die moontlikheid van 'n nuwe lewe. Die profeet sê dan ook dat die land hom sal verlustig in die goeie gawes wat God skenk. Die Here sal sy volk weer seën.

Die teenwoordigheid van God bring wel oordeel, maar sy kinders hoef nie bang te wees nie. Hulle word nuwe mense, God se mense wat volgens sy wil leef. Die profeet belowe die blywende teenwoordigheid van die Here. Trouens, Hy is teenwoordig by elke plek, elke woonplek van sy kinders. Hy self sal vir sy volk skuiling bied teen gevare en rampe.

Hoe wonderlik is dit om te weet dat as God my van my sonde gereinig het, ek 'n nuwe mens is en dat God by my is. Hy is my skuilplek en toevlug in tye van nood. Watter heerlike belofte is dit nie vandag vir ons nie. 'n Belofte wat tot in die verre toekoms geld.

28 Junie

***Wat kan ek nog vir my
wingerd doen?***

Jesaja 5: 1-30

Hierdie gedeelte is 'n pragtige lied waarin die verhouding tussen God en sy volk vergelyk word met die sorg van 'n boer vir sy wingerd. Die boer het die wingerd getrou versorg, maar die wingerd het geen vrug gedra nie. Wat moet die boer met die wingerd doen?

Daar ontstaan 'n regsgeding tussen die boer en sy wingerd. Die inwoners van Jerusalem en Juda word tot arbiters in die regsgeding geroep. Hulle oordeel oor die wingerd word eintlik 'n oordeel oor hulleself. Die boer dui aan dat hy niks meer vir die wingerd kan doen nie. Hy gaan dit tot niet maak. Dit is 'n hopelose saak. 'n Wingerd wat net suur druiwe voortbring, is niks werd nie.

Die implikasie van die verhaal is duidelik. Die Here is die boer en die volk sy wingerd. Hy het vir sy volk gesorg. Hy wou Hom in hulle verlustig. Hy het verwag dat daar reg sou wees, maar daar was onreg.

Die volk kan God nie kwalik neem as Hy hulle oordeel nie. Hy het immers alles gedoen wat Hy kon. Die probleem lê by hulle. As ons die sorg en die liefde van God verwerp, moet ons nie verbaas wees as Hy negatief oor ons oordeel nie.

29 Junie

Die roeping van Jesaja

Jesaja 6: 1-13

Jesaja ontmoet die Here van aangesig tot aangesig. Dit verander sy lewe onherroeplik. God verskyn aan Jesaja in die treurspel en hy beleef die heilige teenwoordigheid van God intens. God is groter, magtiger en heiliger as wat enige mens kan begryp. Die verhewe God is egter nie onbetrokke by sy skepping nie. Die gesig van God se almag, sy majesteit en sy heiligheid ontlok 'n skuldbelydenis by Jesaja.

'n Sondaar wat voor God te staan kom, kan nie anders nie as om uit te roep: *Dit is klaar met my - ek is verlore*. 'n Sondaar wat voor God te staan kom, weet: Elke woord oor my lippe is onrein.

Maar die wonderlike genade is juis dit: God kan 'n sondaar reinig en in sy diens gebruik. 'n Mens wat leeg gestroop van hebsug, hoogmoed, afgodsdien, beginselloosheid, eiewysheid en eie belang voor God staan, is juis geskik om diens te doen in God se koninkryk. 'n Mens wie se sonde weggeneem is, kan in God se diens gebruik word. Dit gebeur met Jesaja. Hy is gereinig van sy sonde. Nou hoor hy die Here vra: Wie kan ek stuur?

Dit is ook vir ons moontlik. Die Here stuur ons. Soos Jesaja moet ons ook 'n boodskap verkondig. Kom laat ons dit vandag doen.

30 Junie

God se beloftes

Jesaja 7: 1-25

Miskien kan jy boeke vol skryf oor tye wat jy wakker lê. Die soort wakker lê wat hand aan hand gaan met bekommernis, angs en onsekerheid. Bekommernis oor 'n onafwendbare krisis wat voor die deur is en waaraan jy niks kan doen nie. 'n Krisis wat al jou planne deurmekaar kan gooi met verreikende gevolge vir jou lewe voortoe.

Ons is almal bang vir sulke krisisoomblikke. Miskien omdat 'n mens so hulpeloos voel, so onbevoeg is en uitgelewer aan dit wat op pad is: die onafwendbare. In Jesaja 7 ontmoet ons vir Agas, die koning van Juda, wat in groot moeilikheid is. Sy volk se veiligheid

word bedreig as gevolg van 'n sameswering tussen die Aramese koning Resin en die Israelitiese koning Peka. Op hierdie stadium het koning Agas beslis slapelose nagte, bekommernis wat hom magtelos laat en 'n ongekende vrees. Waarheen gaan 'n mens met jou vrees? Hoe hanteer jy dit?

Ongelukkig maak koning Agas dieselfde fout as wat ons vandag nog maak: hy maak op sy eie vermoëns staat. Hy probeer die probleme kaalvuus takel. In sy benoudheid probeer hy homself oorreed dat hy oor al die vermoëns beskik om die probleme die hoof te bied. God stuur die profeet Jesaja om hom en sy volk gerus te stel: God tree daadwerklik op, Hy gryp in, Hy gee arms vol vrede in hierdie uiters moeilike tyd. Agas veg egter nog sy eie stryd: hy is so besig met sy noodplanne en sy krisisbestuur, dat hy verby dit kyk wat God vir hom gee: 'n teken wat sê dat 'n jong vrou swanger sal word en 'n seun sal baar en sy sal hom Immanuel noem. Immanuel wat dit so duidelik uitspel: *God by ons!* God by jou in jou grootste krisis!

God by jou in jou benoudste oomblik. Is jy vandag steeds blind soos die koning van Juda wat die hand van God nie wou raaksien nie of lewe jy 'n Immanuel-lewe waarin hoop en genade soveel meer is as enige vrees?

1 Julie

Boodskap van hoop

Jesaja 8: 11-23

Dit is nie maklik om altyd die pad saam met God te stap nie. Dit vra dikwels baie van 'n mens. Dit bring mee dat jy baie maal nie met ander kan praat nie, want mense stel nie werklik belang in dit wat jy te sê het nie. Dit was nie anders met Jesaja gewees nie. Die profeet het ervaar dat sy woorde verwerp word. Dit is makliker om na 'n ander se opswepende raad te luister as na die boodskap van God.

Vir koning Agas het dit meer sin gemaak om by Assirië te gaan aanklop vir hulp in sy stryd teen Resin en Peka as om na God te luister. Agas en sy volk sou 'n dure les leer. Vir Jesaja en sy volgelinge is daar egter hoop: hulle word opgeroep om op God te vertrou. Hulle word aangespoor om gehoorsaam te bly al is dit hoe moeilik. Dit is dikwels baie moeilik om getrou te bly; om gehoorsaam te bly, want die mense rondom jou maak dit so moeilik. So was dit ook met Jesaja en sy volgelinge gewees. Tog bring God se boodskap nuwe hoop en uitkoms. 'n Boodskap wat duidelik uitspel: *Hou aan My vas!* Dit is woorde wat daarop dui dat God die enigste skuilplek, die enigste beskutting bly, selfs te midde van die

grootste krisis. God bly vasstaan soos 'n rots: As jy aan Hom vashou, is jy verseker van skuiling en troos by die rots. As jy sy woorde ignoreer, word Hy 'n rots waaroor jy struikel en waarteen jy jou te pletter loop.

Is God vandag die Een by wie jy skuil? As dit nie so is nie, is dit tyd dat jy na sy stem luister. By Hom vind jy vrede, selfs tydens jou grootste krisis.

2 Julie

Van donkerte na lig

Jesaja 8: 23 - 9: 4

Die volk wat in donkerte geleef het.... In Jesaja 9:1 word van hulle vertel. Op 'n stadium was hulle God se volk, God se mense. Hulle het daarop geroem dat God hulle altyd sou beskerm, dat Hy altyd by hulle sou wees. God waak oor die wat Hom liefhet en aanbid, selfs al gaan dit nie altyd goed nie. God sorg vir die wat afhanklik van Hom bly en selfs in krisistye sy Naam bely. Maar as jy van God vergeet, as jy jou verhouding met Hom verwaarloos, as jy jou vertrouwe in jou eie vermoë stel om elke krisis op jou eie te hanteer, word dit baie maal donker. Pikdonker. Dit word donker, want jy het vergeet wie God is. Dit word donker, want op 'n stadium droog jou planne op en jou antwoorde raak minder as jy op jouself aangewese is. Dit word donker, want jou eie vermoëns is beperk. Sonder God is enige mens verlore. Vergete.

Dit was nagdonker vir God se volk. Gelukkig beteken duisternis nie dat alles verby is nie. Alles is nie tevergeefs as mense afdwaal en van God vergeet nie. God vergeet nie! God los nie iemand in die duisternis nie - selfs al het hulle dit werklik verdien. In die diepste donkerte, waar die mens van sy eie antwoorde gestroop is, daar breek die lig van God juis deur. Dit is God alleen wat die donkerte wegvat sodat Jesaja later opmerk: *...oor dié wat in die donker land was, het 'n lig geskyn.*

Enigee kan in die donkerte beland. Dit is hoe ons is. Ons vergeet so maklik waar ons krag vandaan kom en by wie ons hoop lê. Niemand is van die duisternis gevrywaar nie. Miskien bevind jy jou vandag in die donkerte. Jy weet wat om te doen. God alleen verander die donker hoopeloosheid in ligstrale van hoop. Glo jy dit?

3 Julie

Vrede vir 'n vuilsvuig wêreld

Jesaja 9: 5-6

Wat gebeur as 'n mens moeg raak vir die dinge wat jy rondom jou ervaar? Wat gebeur as die koerantopskrifte jou begin onderkry en

die realiteit vir jou te veel raak? Ons lewe in 'n tyd waarin die woord *vrede* 'n skaars woord geword het. Dit is byna 'n uitgesterfte woordspesie! Ons lewe in 'n tyd waar nuusberigte oor geweld, moord en chaos die botoon voer. Dit is berigte wat 'n mens ontstel en laat wonder waar alles gaan eindig.

Ons situasie is nie so uniek nie, want in Jesaja se tyd was dit nie anders gewees nie. Berigte oor dood, pyn en swaarkry was aan die orde van die dag gewees. Hoe wonderlik was dit dan nie om uit die bloute 'n nuusberig te ontvang wat anders klink nie! 'n Berig wat alles wat bestaan, en alles wat nog moes gebeur, in 'n ander lig sou stel: Daar is 'n nuwe Koning op pad..., het die berig die goeie nuus uitgedebuël. 'n Nuwe Koning wat met liefde en vrede sal regeer en Hy sal genoem word: Wonderbare Raadsman, Magtige God, Ewige Vader, Vredevoers. 'n Nuwe Koning wat vrede bring vir 'n vuusvoers wêreld! Vir elkeen wat daarna smag, is dit 'n wonderlike boodskap! 'n Mens wonder hoe vinnig die goeie nuus versprei het. God wat belowe om 'n Koning uit die geslag van Dawid vir sy mense te stuur. God wat ingryp en tot redding van die mense kom wat lankal hoop en moed verloor het. 'n Koning wat gestuur word om vrede te bring. Vandag weet ons dat die profesie later vervul is. Een stille nag, toe niemand dit verwag het nie en daar nêrens vir Hom plek was nie, het die Koning opgedaag en vrede gebring vir elkeen wat daarna soek.

Vir diegene wat die Koning vandag nog steeds nie ken nie, is vrede nog 'n vreemde begrip. Vir die wat na die goeie nuus geluister het, is daar reeds vrede, al woed die storm nog daarbuite. Is daardie vrede deel van jou lewe?

4 Julie

Werktuig vir God

Jesaja 10: 12-27

Jy moes dit tevore al gehoor het: Iemand moes al vir jou gesê het dat jy 'n werktuig vir God in hierdie wêreld moet wees. 'n Werktuig, 'n gewillige instrument wat gebruik kan word om sy wil te laat geskied. Jy moes seker ook al oor die saak nagedink het, want jy het seker al gewonder of jy nie meer as net 'n blote instrument kan wees nie - of daar nie iets is wat jy self kan doen om jou eie heil te bewerk nie. Om maar net as werktuig bekend te staan, klink so karig, so onvolledig. *Daar moet meer wees...*, is soveel mense se redenasie vandag. Ek moet op my eie voete kan staan, anders is ek 'n swakkeling. Ek moet my eie baas wees, my eie besluite neem,

my toekoms self bepaal. God is wel daar as ek Hom nodig het. 'n Blote hulpmiddel as ek so nou en dan vashaak op my lewenstog, maar ek is die een wat dinge laat gebeur, alles hang van my af.

Alles hang van my af. Dit is presies wat die koning van Assirië ook gedink het. Hy was 'n man wat onder die indruk was dat hy enigiets kan regkry, dat hy alles op sy eie kan vermag. Daar was inderdaad 'n string indrukwekkende oorwinnings waarop hy hom kon roem: Voorrade wat geplunder is, rykdomme wat afgevat is, lande wat eenvoudig oorgeneem is. So 'n mens is tog meer as net 'n instrument, of hoe?

Die werklikheid moes as 'n groot skok gekom het: 'n Byl kan nie grootpraat teen die een wat met hom kap nie. 'n Stok kan nie die een swaai wat hom optel nie. God sou Assirië swaar straf oor sy trots en selfversekerdheid. 'n Lewe sonder God is 'n lewe vol eenzaamheid. Ons maak vandag nog dieselfde fout. Ons dink ons kan sonder God lewe. Ons dink ons kan op ons eie bene staan. Keer op keer moet ons dan uitvind dat ons net as instrumente in God se hand ware vrede kan ervaar.

5 Julie

Lewe na dood

Jesaja 11: 1-16

Die beeld van 'n droë boomstomp vertel dat daar op 'n stadium lewe was. lewers, ver terug in die verlede, lê daar 'n stuk geskiedenis wat getuig van groei, vooruitgang en vooruitsigte. Maar nou is die boomstomp droog. Die lewe is weg. Al wat oorbly, is die stil, nuttelose getuienis van iets wat eens kosbaar was.

Die lewe laat so dikwels droë boomstompe agter. In die wêreld is daar soveel mense wat op 'n stadium gelukkig was. Daar is mense wat kan vertel van 'n tyd, lank, lank gelede toe dinge nog anders in hulle lewens was. Daar is mense wat vashou aan dit wat mooi was voordat alles verander het; voordat siekte, ellende, eenzaamheid, swaarkry, pyn en verwerping die lewe in hulle weggeneem het en hulle verdor agtergelaat het. Droë boomstompe vra baie vrae. Droë boomstompe raak dikwels opstandig oor die las van doodsheid wat hulle moet dra. Droë boomstompe sê die Here het van hulle vergeet. God kan tog nie so wreed wees nie!

Waar ons die volk van God hier in Jesaja 11 aantref, is daar by hulle nie veel tekens van lewe nie. Daar het baie min lewe oorgebly nadat God sy oordeel voltrek het. Die stomp is dood. Van hoop is daar dus nie sprake nie. Die volk van God is seker daarvan dat

God hulle vergeet het. Maar God vergeet nie. Dit is die lewensles wat droë boomstompe vandag nog moet leer. Selfs in troostelose oomblikke kan sy teenwoordigheid lewe terugbring: Uit 'n dooie boomstomp spruit 'n takkie voort, wat vertel van 'n nuwe belofte vir 'n moeë wêreld: hoop, genade en verlossing.

Miskien is dit tyd dat die droë boomstompe die lewe binne-in hulle begin raaksien.... Die lewe wat God gee in Jesus Christus deur sy Gees.

6 Julie

Loflied van die verlostes

Jesaja 12: 1-6

Dankbaarheid het baie gesigte. Jy sien dit in die oë van hongermense nadat hulle kos gekry het. Jy sien dit in 'n paar oumenshande as die kinders uiteindelik kom kuier het. Jy sien dit in wye-mond glimlagte as gebede beantwoord word. Jy hoor dit in die loflied van die verlostes.

Dit is wat die volk van God sou sing: 'n Loflied van verlostes. 'n Loflied wat sou uitbasuin dat die lyding verby is, dat God deur sy almag ingegryp het en sy kinders van hulle laste bevry het. 'n Loflied wat nooit weer stil sou word nie! Dit is wat uiteindelik sou gebeur: Die loflied sou nooit weer stil word nie. Op hierdie stadium was dit nog net 'n belofte, iets waaraan die mense van God kon vashou.

Ons weet vandag dat daardie belofte uiteindelik waar geword het. God het sy kinders verlos. Met blydschap het hulle water geskep uit die fontein van redding. Met vreugde het hulle gejubel oor God wat uitkoms gegee het. Die loflied van die verlostes strek ver en wyd....

Dit is 'n lied wat vandag nog gehoor moet word. 'n Lied wat vertel van die Koning wat in genade en vrede optree. Die Koning wat sy hand uitsteek na elkeen wat moeg en verlore voel. Die Koning wat uiteindelik sy eie lewe sou gee sodat elkeen wat in Hom glo, nie verlore sal gaan nie. Dit is hoekom daar vandag dankbaarheid op jou gesig moet wees en in jou hart moet leef. Dit is die rede waarom jy ondanks pyn, hartseer en ellende, steeds uit volle bors die loflied van die verlostes kan saamsing.

7 Julie

Nóg koud nóg warm

Jesaja 21: 11, 12

Nadat Jesaja reeds die lig oor verskeie volke begin aankondig het, staan die Edomiete nog steeds in die nag van oordeel. Dit moes vir hulle 'n baie intense ervaring gewees het, want dit is asof die nag

net nie wil wyk nie. *Wagter Jesaja, wanneer is die nag verby?* Die profeet begin orals lig sien, aan die een kant oor die heidene en aan die ander kant oor die volk van die Here. Net oor Edom is alles nag.

Waarom is dit so?

Die Edomiet staan as 't ware tussen die Jood en die heiden. Hulle het 'n besondere plek gehad omdat hulle uit die bloed van Esau voortgekom het. Edom was dus voortdurend naby aan die almagtige God, net soos dit die geval met Israel was. Maar hulle het hulle broeder Jakob (Israel) bly haat en daarom word Edom later verwoes, soos dit deur Jesaja bekend gemaak is.

Maar Edom staan tussenin, hy is nie volk van God of heiden nie. Is dit nie ook waar van ons vandag nie? Op Sondae is ek 'n belydende lidmaat van die kerk, maar in die week sal niemand my verbind aan wat ek glo of bely nie. Ek is nóg koud nóg warm. Gaan maak reg, Edom, en kom vra dan weer of die lig kom. Al die inligting is tot ons beskikking, die Bybel, die erediens, daar is selfs ampsdraers en medegelowiges om my vrae te antwoord. Ons kan nie onkundig wees nie, maar die vraag is: Leef ons daarvolgens?

8 Julie

Vraende Christene

Jesaja 21: 11-12

Soos ons reeds gesê het, stam Edom uit die nageslag van Esau. Daarom sou ons kon verwag dat die Edomiete iets van die geloof in die almagtige God gehad het. Daar was voortdurende kontak tussen hulle en die kinders van Israel. Maar wanneer die nag van God se oordeel kom, spreek hulle optrede van totale geestelike onkunde. Die Edomiete wat weet waar die wagtters van die Here staan, wat weet waar die kennis van die toekoms te vinde is, hulle vra die vraag van totale ongeloof: *Wag, wanneer is die nag verby?* Hoe ironies is dit nie dat die ligdraers, wanneer die duisternis kom, met niks meer as 'n vraag op hulle lippe staan nie.

Ons almal is dit eens dat ons in ons land ook gebuk gaan onder die nag van moedeloosheid weens omstandighede in ons land. Dit is waar, die wetteloosheid, moord, misdaad en onsekerheid is vir niemand van ons maklik nie. Maar die vraag is: Waar staan ons as gelowiges wanneer die nag aanbreek? Staen ons met die evangelie van hoop en lig op ons lippe omdat ons weet van die môre wat vir ons opgekom het in Jesus Christus of staan ons ook met niks meer as vrae soos Edom nie? Laat ons as Christene die troue wagtters wees wat in die donkerste nag sal getuig van die môre wat weer sal kom.

Ons kan altyd iets by Jesaja leer van vaderlandsliefde. Wanneer almal vrolik is, treur hy oor sy volk (Jes 22: 4). Maar onder watter omstandighede is Jesaja so troosteloos?

Vir 40 jaar het hy as profeet en staatsman opgetree en voortdurend het hy Juda gewaarsku om nie 'n verbintenis met Egipte aan te gaan nie en nou het dit gebeur. Teen God se wil het die volk Egipte ingeroep vir hulp teen die Assiriërs.

Die profetewoord word waar, die Egiptenaars word verslaan nog voordat hulle vir Juda iets kon beteken, en nou is die koning in Jerusalem vasgekeer soos 'n voël in 'n hok. Alles is verby en daarom kom die inwoners bymekaar met die gesindheid van: *Laat ons eet en drink, want môre is ons dood.*

As ons rondom ons kyk, sien ons ook hoedat die verval in ons land al meer en meer begin intree. Selfs mede-Christene verloor moed. Mense verruil dit wat altyd vir hulle goed was, vir dit wat tydelike genot en uitkoms bring. God se Woord word verbuig om aan te pas en by die mense in te pas.

Laat ons tog nooit moed opgee nie. Daar is altyd 'n oorblyfsel, soos Hiskia en sy volgelinge, wat vasgehou het aan die ware God. Ook in ons dag is daar altyd oë wat sal oopgaan, ore wat wil hoor en harte wat verstaan. Daarom moet ons saam met Jesaja ween, maar ook soos hy werk tot die einde toe.

10 Julie

Goddelike beskikking

Jesaja 23

In Jesaja 13 tot 23 het ons te make met doem-orakels teen verskillende volke. Gewoonlik word sulke gedeeltes in die Bybel doodgewoon oorgeslaan omdat dit sogenaamd nie meer tot ons spreek nie. Maar dit is nie waar nie.

Die Here neem een vir een volk. Hy begin by Israel self, dan gaan Hy al hoe verder weg. Elke keer word 'n sekere oordeel aangekondig volgens die wyse waarop 'n volk teenoor God se volk of teenoor Homself opgetree het. Die oordeel kom dus nie oor hulle as vyande van Israel nie, maar vanweë hulle oortredinge. God het nie die verskillende volke tot vernietiging bestem nie. Daarom kondig Jesaja dit 'n bietjie later aan dat na die nag die môre sal aanbreek.

God is almagtig, Hy beskik oor die lotgevalle van nasies, maar telkens het elke volk ook die verantwoordelikheid om te kies. Die Here beskik die goeie, maar die menslike keuse bring baiekeer die slegte.

God se beskikking in menselewens maak ons dikwels bang, maar laat ons nie daaroor twyfel dat God vir elkeen net die beste begeer nie. Ons het egter die verantwoordelikheid om vir God se wil te kies. Elke dag word geleenthede op ons pad geplaas waar ons in verantwoordelikheid keuses moet maak. God is lankmoedig en genadig vir elkeen wat in Jesus Christus berou het, maar laat ons nooit daardeur ons eie verantwoordelikheid tot gehoorsaamheid verskraal nie. Kom ons soek opnuut na God se wil in sy Woord en in die verkondiging daarvan.

11 Julie

Sukses

Jesaja 14

Uit hierdie gedeelte kan 'n mens net weer 'n bevestiging kry van die mag van die koning van Babel. Hierdie koning was deur almal rondom hom gevrees. Dit is geen wonder nie, want die Godsvolk het onder die Babiloniërs die grootste verdrukking en lyding ervaar. Jesaja verplaas ons na die doderyk waar hierdie koning onder die gerig van God kom. Dit is hier waar hy die vrugte pluk van sy suksesverhaal op aarde.

Dit bring ons by die vraag: Wat doen sukses aan 'n mens se siel en sy verhouding tot ander mense? Is die suksesvolle man gewild? Maak hy vriende om hom bymekaar? Word hy gevrees en gehaat? Christus het die vraag gevra wat steeds deur die wêreld weergalm: *Wat help dit die mens om die hele wêreld as wins te kry en sy lewe te verloor, sy vriende, sy geloof en sy siel?*

Hierdie koning van Babel was die regeerder van die wêreld, hy het menslik gesproke alles gehad, rykdom, mag, beheer en besit van menselewens. Maar teen watter prys? Hy sit op 'n bloedbevleete troon, vriendeloos, gevrees en wanneer hy sterf, weergalm die wêreld van dankbaarheid en almal vier sy dood met 'n gejuig.

Ons as gelowiges weet dat dit nie ons lot sal wees nie, maar dit laat ook die vraag by ons opkom: Wat is die prys wat ek op hierdie oomblik betaal vir my strewe na sukses in hierdie wêreld? Wat betaal ek in my huisgesin, die opvoeding van my kinders, my geloof, my verhouding tot ander mense? Sal jy die prys vir jou sukses as die moeite werd reken?

12 Julie

God is in beheer

Jesaja 18

Ambassadeurs uit Etiopië arriveer in Jerusalem om moontlike samewerking teen die Assiriërs te bespreek. Op 'n treffende wyse ver-

tel Jesaja in 'n paar woorde vir ons iets van Ethiopië en sy mense. Met hulle bronskleurige lywe en papirusbote het hulle sekerlik 'n groot indruk gemaak op die inwoners van Jerusalem. Elkeen het waarskynlik gehoop op 'n vennootskap teen die Assiriërs. Maar Jesaja laat ons 'n ander gesig sien, die gesig van God wat op sy troon sit en swyend wag. Terwyl die mense skarrel om planne te maak, uit vrees bondgenootskappe stig, strategieë beplan, hou hulle nie rekening met God wat met sy alwysheid en met die grootste geduld sit en toekyk nie.

Al lyk alles na een groot chaos, is God in beheer. Die mens wik, maar God beskik. Dit is nie die mens wat bepaal hoedat sake afloop nie, maar God. Op sy tyd bepaal Hy wanneer die oes ryp is. Op sy tyd bepaal Hy wanneer die Assiriërs se tyd uitgedien is.

Wanneer ons rondom ons kyk, lyk dit dikwels of ons passasiers op 'n bus is wat buite beheer geraak het. Ons gryp dan na elke straatjie hoop. Jesaja herinner ons weer aan die stille vertroue wat daar altyd by gelowiges moet wees: Ons God is in beheer van volke en gebeure. Niks kan gebeur as dit nie in sy groot raadsplan so beskik word nie. Dit geld vir ons land, ons volk, maar ook ten opsigte van ons elkeen se lewe.

13 Julie

Christene is soms anders

Jesaja 20

Vandag word baie geld spandeer aan beplanning oor hoe om *in* te wees. Mense het 'n obsessie om te verander om vir die wêreld so aanvaarbaar moontlik te wees. Om eenders te wees, is baie gemakliker as om anders te wees. In ons persoonlike lewens ervaar ons dikwels hoedat ons eerder stilbly of saamstem, alvorens ek sal opkom vir die waarheid. Wat vroeër vir my 'n beginsel was, word om praktiese redes vervang of van vergeet. In elkeen van ons se lewens is daar 'n saak waarvoor ek vroeër sou geveg het as dit daarop sou aankom, maar nou aanvaar ek dit net om nie anders te wees nie.

Die gedeelte van die kaal profeet is alles behalwe die beeld wat ons van 'n dienaar van die Here het. Om die waarheid te sê, lyk dit vir ons eerder absurd. Maar dit is hier juis deur die profeet se andersheid dat God krag verleen aan sy oordeel oor Egipte en Kus. Dit was vir die toeskouers ook onsinnig, absurd, totaal onvanpas gewees. Maar Jesaja gehoorsaam God se woord onvoorwaardelik. Die vraag gaan vir hom nie oor wat aanvaarbaar is of wat nie, maar wat God wil hê ek moet doen.

Daar is niks mee fout om in te skakel en deel van die groep te wees nie. Maar laat ons weet dat gehoorsaamheid aan God vra dat ons soms anders moet wees, dat ons nie altyd die leiding sal neem en populêr sal wees nie.

14 Julie

Die owerheid en ons

Jesaja 36: 1-22

Die koning van die volk wat aan God behoort het, was veronderstel om as voorbeeld op te tree en God se koningskap uit te leef. Koning Hiskia moes die priesterlike waardigheid, die bemiddelende funksie tussen God en die mense, die lewende krag, die wysheid en die onderskeiding tussen goed en kwaad, maar ook die rol as die verskaffer van geregtigheid veral aan die armes, die ellendiges en die onderdruktes as koning van Israel weerspieël. Die konings van die Godsvolk se gehoorsaamheid aan God, hulle regverdigheid of hulle goddeloosheid, hulle magsmisbruik en onreg, het altyd iets laat deurskemer van die situasie van die volk. Dit geld vandag nog.

Hiskia was 'n goeie koning en het ooreenkomstig die wil van God geleef. Maar wat gebeur met 'n volk of land indien dit nie die geval is nie? Die Bybel leer ons dat God die reg herstel. Maar hoe moet ons vandag reageer? Hoe is dit moontlik om nie vyandig teenoor die owerheid te wees nie?

God eis van ons om onderdanig aan die owerheid te wees, hoe moeilik dit ook al mag wees. Daarby gee Hy aan ons die geleentheid om te doen wat reg is teenoor mekaar, saam met die riglyne vir ons optrede. Omdat Hy self regverdig is, verwag Hy van ons om op alle lewensterreine reg te handel.

In plaas daarvan om ons oë op die regering van hierdie land te plaas, moet ons hele menswees op Jesus Christus gerig wees, Hy wat in sy koninkryk regeer met barmhartigheid en vol liefde. Sy regering van liefde, van genade en selfopoffering wek by sy onderdane wederliefde en genade. Die goeie nuus vir ons vandag is dit: Waar Hy regeer, word harte bly, armes vind hulp en vermoeides kan rus. Terwyl reg en geregtigheid hoogty vier in die koninkryk van God, sal owerhede rekenskap moet gee vir die wyse waarop hulle God se Naam verheerlik het in hulle werksaamhede hier op aarde.

15 Julie

Gebed is nodig

Jesaja 37: 1-29

Elkeen van ons het sekerlik al op 'n stadium van ons lewe moedeloos geraak as ons bid. Ons is moedeloos omdat ons gebede nie

verhoor word nie, of altans omdat dit voel asof dit nie verhoor word nie. Dalk is daar van ons wat op hierdie oomblik voel asof ons gebede nie verder as die plafon gaan nie. Ons bid elke dag, maar dit voel asof God ons nie wil antwoord nie.

Hiskia het presies geweet wat om te doen toe hy die slegte tyding gekry het. Hy het nie vir een oomblik geaarsel om na die huis van die Here te gaan en tot God te bid nie. Ons moet besef dat gebed 'n baie belangrike rol in ons lewens speel. Gebed is die enigste manier waarop ons met God kan kommunikeer. Juis daarom is gebed die middelpunt van die verhouding wat daar tussen ons en God bestaan. Gebed is die wyse waarop ons moet sorg dat daar wel 'n lewendige en groeiende verhouding tussen ons en God bestaan.

Gebed is ons aandeel aan die tweerigtingkommunikasie met God. Dit is die enigste manier om vertrouwe op God 'n deel van ons daaglikse lewe te maak. Ons moet nie die krag van gebed onderskat nie. As ons nie bid nie, selfs as ons nie gereeld bid nie, word ons geloof of ons vertrouwe op die Here slegs deel van ons geskiedenis. Sonder gebed verloor ons mettertyd ook die geloof.

Eers wanneer ons bid, sal ons in staat wees om God se grootheid en mag te sien. Eers dan sal ons sy genade en barmhartigheid, sy goedheid en lankmoedigheid, sy liefde en sy krag in ons lewens kan ervaar. Eers wanneer ons bid, kan ons in plaas van ons eie elendigheid, die kruis van Jesus op Golgota sien as die selfopofferende daad van liefde. Dit is wanneer ons gebid het, wanneer die tweerigtingkommunikasie tussen ons en God aan die werk is, dat ons soveel van God se mag en majesteit, soveel van sy liefde en genade beleef, dat woorde van lof en dank uit ons gemoedere borrel.

16 Julie

'n God van beloftes

Jesaja 37: 30-38

Hierdie gedeelte bevestig aan ons dat die God wat ons ken, iemand is wat beloftes maak, en dat Hy ook iemand is wat sy beloftes nakom. Hy is iemand wat sondaars soos ons liefhet en ons help om ons beloftes na te kom. Dit is die God wat Hiskia geken het. Hiskia het God geken as 'n liefdevolle God wat beloftes maak en sy beloftes nakom.

Ons lees in vers 36 dat die engel van die Here honderd vyf en tagtig duisend man in die Assiriese kamp doodgemaak het. Die Here het weereens uitkoms aan die Israeliete gebied in hulle moeilike omstandighede. Die Here het 'n belofte aan Hiskia gemaak wat Hy

nagekom het. Hierdie paar verse herinner ons daaraan dat Israel, maar ook ons verlede onder die beskerming van God is. In geloof aanvaar ons dat ons toekoms by Hom verborge is soos dit Hom behaag. Dit is die Drie-enige God wat die Israëliete bygestaan het en vir hulle die oorwinning gegee het.

Dit is dieselfde God wat ons ondersteun as ons val en nie in staat is om op te staan nie. Dit is die God wat aan elkeen van ons die deursettingsvermoë gee om aan te hou wanneer dit vir ons voel asof ons nie verder kan gaan nie; die God wat uitkoms gee wanneer ons in 'n hoek gedryf is. Daarom is dit belangrik dat ons onself gereeld sal herinner aan die grootste daad van liefde, die grootste belofte wat ooit gemaak is. Toe almal gedink het dat God van die wêreld vergeet het, het Hy die belofte wat Hy gemaak het, nagekom, naamlik die belofte van sy enigste Seun, Jesus Christus, wat vir elkeen van ons se sondes gesterf het. Dit is die God wat ons liefhet, Hy wat beloftes maak en sy beloftes nakom.

Wees soos God, iemand wat daar is vir ander, iemand wat liefhet ongeag die omstandighede. God het aan Hiskia belowe dat Hy hulle sal bevry van die Assiriese mag en Hy het dit gedoen omdat Hy vir hulle lief was. Dit is waarom ons in ons lewe nie net doelgerigte beloftemakers moet wees nie, maar ook doelgerigte beloftehouers.

17 Julie

'n God van genade

Jesaja 38: 1-8

Jesaja kom by Hiskia aan en sê vir hom dat hy sy laaste wense aan sy gesin moet meedeel, want die siekte wat hy het, sal die einde van sy lewe beteken. Hierdie tyding moes vir Hiskia geruk het. Ten spyte van die tyding wat hy ontvang het, maak hy nog eenmaal aanspraak op God se genade vir hom. Dit is merkwaardig. Die oordeel van die Here word in die vorige hoofstukke aangekondig en nou word sy genade aangekondig.

God oordeel omdat die mens verdorwe is, maar Hy red omdat die mens verdorwe is. Dit is waarom Paulus sê dat hoe meer die sonde geword het, hoe oorvloediger het die genade van die Here geword. As God na ons toe kom met sy toorn om ons as sondaars te straf, omarm Hy ons tegelykertyd met sy genade om ons te red. Dit is die God wat ons ken. Hy oordeel mense, maar Hy red ook mense.

Op sy duidelikste sien ons God se genade wanneer Hy sy Seun op Golgota tref met dié toorn wat bedoel was vir die sondaars hier op aarde, om tegelykertyd daarmee sy arms om die aarde te slaan.

Hierdie omhelsing van God strek van Jerusalem tot Judea tot in Samaria en tot in die uithoeke van die aarde.

God sal nooit die werk van sy hande laat vaar nie, God sal ons nooit uit sy hand laat glip nie. Hy het ons tegemoetgekom en ons daarmee begenadig. Al voel ons soms om soos Jona te sê: *U het my die diepte ingegooi, diep in die see, en die watermassa het my omring. U het golf na golf oor my laat gaan*, mag ons dan nog steeds glo: Dit is ons God wat sy hande om ons slaan, dit is ons God wat sy genade om ons vou.

18 Julie

Hiskia se lied

Jesaja 38: 9-22

Hierdie lied van Hiskia sê vir ons verskriklik baie van sy geloof in God, sy vertroue op God. Hy skryf dit in reaksie op die genesing van sy siekte. Hy is oorweldig met vreugde, blydschap en dankbaarheid, want hy besef dat God hom begenadig het ten spyte van al sy sondes en tekortkominge. Want as God hom nie begenadig het nie, sou hy sonder twyfel nie in die teenwoordigheid van God gewees het nie, sou hy nie toegelaat gewees het om in die teenwoordigheid van God te kom nie.

Ons is nie Christene omdat ons goeie mense is nie. Alhoewel ons sondige mense is, is ons Christene omdat God ons genadig is en sy Seun gestuur het om ons van die sonde te verlos. Daar sou geen begin in die lewe van 'n Christen gewees het as dit nie vir die redende genade en liefde van God was nie. 'n Christen is iemand wat besef dat, alhoewel hy homself nie kan vergewe nie, kan en sal God hom vergewe op grond van sy genade. God is deur niks in beweging gebring nie, behalwe deur sy eie liefde vir ons. Ten spyte van wat ons was en is, die dinge wat ons elke dag doen, dink en sê, is God nog steeds by ons. God het sy Seun hierheen gestuur, na die wêreld soos ons dit ken.

Deur ons eenheid met Christus het ons die moontlikheid om onder alle omstandighede nogtans te kan sê: Want ons is saam met Christus gekruisig, ons het saam met Christus gesterf, ons is saam met Christus begrawe, ons het saam met Christus opgestaan uit die dood, en ons sit saam met Hom aan die regterhand van God in die hemel. Wat waar is van Hom is waar van ons! Christus is in ons en ons is in Hom. Ons word deur God gehelp en bygestaan deur die leiding wat Hy ons bied deur sy genade. Dit is hoe Hy ons van die sonde wil verlos en ons tot nuwe mense maak! Ten spyte

van my omstandighede, ten spyte van myself, ten spyte van die waarheid aangaande my, sal ek nogtans jubel in vreugde vir God se genade en liefde vir my.

19 Julie

Oordeel van God

Jesaja 39: 1-8

In die boek Jesaja sien ons dat die Babiloniese bedreiging nie net 'n politieke bedreiging was nie, maar dat dit ook God se oordeel oor sy volk en die stad voorgestel het. Die rede hiervoor was dat die volk van God af weggedraai het. Jesaja sien dus God se handskrif in die geskiedenis. Daarom moes hy die oordeel van God, maar ook die hoop oor sy volk aan hulle gaan verkondig. Jesaja moes die boodskap van die einde verkondig, die einde van die ou wêreld met sy valse sekuriteit en bedrieglike voorspoed. Maar Jesaja moes ook 'n ander woord bring: die boodskap van die nuwe begin by God.

Omdat ons hoop in ons verhouding met God lê, is dit juis deur die oordeel dat die hoop moontlik word. Oordeel staan nie lynreg teenoor God nie. God oordeel juis oor die bestaande werklikheid omdat Hy iets dieper en heerliker vir ons as mense wil. Die hoop kom nie los van die oordeel nie, maar juis deur die oordeel. Op ons eie is ons verlore en sal ons definitief vir ewig geestelik sterf, maar juis deur die liefde van God is ons vry daarvan en is daar vir ons hoop.

Ons hoef nie skaam te wees om te hoor van dinge soos drankmisbruik, owerspel, bedrieëry, skinderstories en onderlinge bakleiery wat verkeerd is in die oë van God nie. Dit moet ons eerder daartoe oproep om op die oordeel van God te reageer. Ons hoef nie bang te wees om hier by die kerk te hoor van die sonde van die lewe, om te hoor van God se regverdige straf daarop en sy haat daarteenoor nie. Want deur die dood van Jesus Christus is daar vir ons die moontlikheid geskep om hierdie toorn en straf van God vry te spring.

Hoekom moet ons bang wees om die waarskuwing te hoor dat gelowiges wat nie berou het nie, gestraf sal word? Want as gelowiges weet ons dat as ons van die oordeel en die straf van God hoor, sal ons tegelykertyd van die liefde en genade van God hoor.

20 Julie

Die vryheid van God

Jesaja 39: 1-8

In Jesaja 38 vers 6 kondig God die redding van die stad aan. Hy sal hulle beskerm teen die Assiriese mag en vir hulle uitkoms bied. In Jesaja 39 vers 5 lees ons dat die teenoorgestelde gaan plaasvind: *Daar sal niks oorbly nie, sê die Here.*

Hierin sien ons iets van die karakter van God. God is vry en Hy vra gehoorsaamheid. Maar hierdie God is nie 'n onverbiddelike God nie. God is selfs bereid om van besluit te verander as die volk sou verander. Die gedagte hier is nie om Israel se sonde in die lig van God se almag te beklemtoon nie. In hierdie verse word beklemtoon dat God in 'n spesifieke verhouding betrokke is by die mens en dat Hy in beheer van hulle lewe is.

Die uitspraak dat mense se lewe in die hande van God is, kan baie van ons as gelowiges met 'n gevoel van ongemaklikheid laat. Dit word dalk nie as 'n troostende woord beleef nie, maar eerder as 'n verdrukkende woord wat ons ons vryheid ontsê. Die een oomblik kondig God uitkoms aan en die volgende oomblik kondig Hy oordel aan. Is ons vry om te doen wat ons wil?

Soos Martin Luther gesê het: Ons is weliswaar vry van die wet, maar ons is nooit vry van God en ons naaste nie. Vryheid kan daarom nooit losgemaak word van liefde tot God, ons medemens en die skepping nie. Ons hoef nie te kies tussen vryheid en liefde nie. Hulle is inmeekaargevleg. Dit beteken nie dat ons vryheid weg-geneem gaan word nie, maar dat ons dit juis as gevolg van God se oorvloedige liefde as 'n gawe ontvang.

Jesaja 39 herinner ons: God is vry. God misbruik egter nie sy vryheid om mense af te skryf nie, maar juis om hulle nader te trek en meer soos sy beeld te maak. Ons is dalk nie geduldig met die manier waarop Hy werk nie, maar ons kan weet: Vryheid is juis om toe te laat dat God se hande ons verander en dat ons deur hierdie hande in die ideale vorm hervorm kan word. Om los van dié hande te wees, is juis om misvormd te wees.

21 Julie *Die Here se woord in die wêreld* Hosea 1: 1

Die profeteboek Hosea, die eerste van die twaalf klein profete, begin met 'n gewaagde woord. Dit begin met die aanspraak dat die Woord van die Here in 'n mens se lewe gehoor word. In dié Bybelboek lees ons dat die woord van die Here tot Hosea gekom het. Van Hosea se lewe is min bekend. Hy het soos alle seuns voor sy pa Beëri opgegroeï. Hy het as kind gehoor van Dawid se glorieryke koninkryk, en daar is sekerlik ook vertel van die ontevredenheid ná Salomo se heerskappy, die oorloë tussen die nageslagte van Juda en Efraim-Manasse en Benjamin en die uiteindelijke skeuring tussen die noordryk en die suidryk. As burger van die noordryk het

Hosea saam met sy volk slagoffer geword van konings en politieke magte se intriges; hy was ook getuie van die sedelike verval en armoede en uitbuiting wat met wanorde gepaard gaan.

Maar Hosea het nie 'n getuie gebly nie. Die woord van die Here het tot hom gekom en dié woord het deur Hosea ook tot konings en priesters en ander mense gekom. Hosea het nie uit eie krag geroem dat hy oor God se woord beskik nie. Nee - God beskik self oor sy woord. Die Here bring sy woord tot die mens, ten spyte van konings en magte. En dié woord het gesag omdat dit God se woord is. Sy woord is nie aan wêreldse ideologieë of politieke intriges of selfs aan die sondaar-wees van die mens onderdanig nie, want anders sou Christus, die vleesgeworde Woord, op Golgota uitgewis kon word. Nou getuig Christus se leë graf dat God sy woord handhaaf ondanks ons sonde en dwarsdeur die dood.

22 Julie God se woord eis gehoorsaamheid Hosea 1: 2-9

Ten spyte daarvan dat die Here sy woord in die profetemonnd gelê het, het Juda dié woord geïgnoreer. Dit was nie die eerste keer dat Juda hulle doof gehou het vir God nie. Daarvan kon Amos en voor hom ook ander profete getuig. Daarom gee die Here aan Hosea opdrag om 'n prostituut as vrou te neem. Hy moes in gehoorsaamheid aan God se woord met Gomer, die dogter van Diblajim, in die huwelik tree. Hy moes op God se woord sy lewe volgens dié woord inrig, sodat 'n dowe en verharde volk nou met hulle oë die Here se woord kon sien. Hulle moes sien dat hulle verhouding met die Here soos die huwelik tussen 'n profeet en 'n prostituut is.

God kla sy volk deur hierdie sigbare woord aan, want Juda het soos 'n prostituut geword. Sy het haar vertroue in God verruil vir vertroue in eie krag en dit het tot gevolg gehad dat die ware aanbidding van God verruil word vir 'n gemengde bygelowigheid. Tussen diens aan God en die Baälkultus het hulle 'n religie volgens hulle eie voorkeure gesmee. Die Baälkultus het onder meer die binding tussen 'n godheid en die landbougrond met allerlei rituele uitgebeeld. Seksuele rites en 'n oormaat drank was van die metodes hoe om met die godheid in aanraking te kom.

Dit was nie God se woord wat hulle lewe gevorm het nie, maar hulle eie voorkeure en begeertes en 'n eie godsbeeld. Teenoor die afgodsdienste het Hosea gehoorsaam voor God se woord gebuig. Tereg kan ons vra: Is ons lewe in ooreenstemming met God se woord of ons eie voorkeure?

Die Here gee weer aan Hosea 'n opdrag. Maar nou gryp die Here se opdrag dieper as die eerste keer toe hy met Gomer in die huwelik moes tree. Gomer se ontrouheid en onsedelikheid het sulke growwe afmetings aangeneem dat sy haar in slawerny bevind en Hosea moet haar hieruit terugkoop. Sy word dus as slaaf teruggekoop en nie as bruid nie. Maar die opdrag om haar terug te koop, eis meer: Hosea moet haar liefhê! Daarom belet hy haar om met ander om te gaan. Deur die afsondering moes Gomer gedwing word om naby haar man te leef.

Deur dié lewensgebeure van Hosea het die Here God sy liefde en sorg teenoor Israel bewys. Ten spyte daarvan dat Israel hulle in die mag van sonde bevind het, het die Here hulle opgesoek. Maar sy genade oor die sondige volk word ook gekenmerk deur sy regverdigheid. Israel moes eers afgesonder word, sodat hulle God se heil en genade kon aanskou. Vir die sondaarmens bied God se soeke troos, Hy het in Christus mens geword en ons in die sonde-slawerny kom opsoek, maar sy soeke na die sondaar is nie ten koste van die geregtigheid nie. Sy oordeel oor die sonde word in sy kruisiging die voorwerp van ons verlossing.

Die talle paleisrewolusies ná Jerobeam II se troonbestyging het alle gesagstrukture aangetas. Op feitlik alle lewensterreine het onwettigheid en ongehoorsaamheid die botoon gevoer. Moord, diefstal, onreg en onsedelikheid was alledaags. Maar die verbrokkeling wat in die lewe van Israel gegeld het, was nie net vanweë politieke invloed nie. Nee, die priesters het meegedoen aan afgodediens, korrupsie en verval. Vir die Israeliete was die priesters se deelname 'n regverdiging vir hulle eie dade. Die priesters het 'n besondere posisie in die samelewing beklee. Dit is nie verniet dat Deuteronomium 17: 9 ten opsigte van ingewikkelde regsake voorskryf: *Gaan dan na die Levitiese priesters en die regter wat aan diens is, en vra raad by hulle. Hulle sal vir jou die regte uitspraak lewer.* Dit was dus gerieflik om die priesters te beskuldig en só die veroordeling aan ander toe te skryf. Maar God veroordeel deur sy profeet Hosea die priesters se ongehoorsaamheid en so word die volk ook van self-regverdiging gestroop.

Ons vind dat lidmate dikwels kritiek teen die kerk rig: ouderlinge, diakens en predikante, gebruike en so meer word maklik die prooi van kritiek. Die kritiek kan geregverdig wees, maar die kritiek teen die kerk word dikwels ingespan om eie kritiek te verbloem. Op Golgota het die Here alle kritiek deur sy kruis verlig; op Golgota het Hy almal van verskonings gestroop en ons skuldig verklaar. Maar dáár het Hy ons skuld ook gedra.

25 Julie

God as teëstander

Hosea 5: 8-15

Die verminking van die diens aan God by die tempel en in die burgerlike lewe het ook in die politieke arena weerklank gevind. Hosea se amp as profeet word uitgebrei. Hy het nou ook die rol van 'n wag gekry; hy moes alarm maak en waarsku, want Israel en Juda het die Here verlaat. Israel se koning, Peka het saam met Resin van Aram, magte saamgesnoer, want Tiglat-Pileser, die koning van Assirië, was op pad om Israel in te val. Peka en Resin het probeer om Agas van Juda by hulle in te sluit, maar dit was sonder sukses. In 'n wanhopige daad het hulle Juda aangeval en Jerusalem beset, menende dat die suidelike grens as buffer kon dien. Hulle pogings het misluk, want in 733 v C is Israel ingeval en verstrooi. Die noordryk, wat Efraim genoem word, en die suidryk, word albei die slagoffers van die Assiriërs.

Maar bo die historiese gebeure klink die profetewaarskuwing. Dat die profeet van God alarm maak en waarsku is reeds 'n aanduiding dat die werklike teëstander God is. Wie God verlaat, vind dat God sy teëstander is en daarom klink die waarskuwing van oordeel en vernietiging. God spaar niemand nie, daarom het Hy ook nie sy Seun aan die kruis gespaar nie, maar Hom oorgelewer om verdwaalde sondaars weer te vind.

26 Julie

Ongeërgde godsdiens

Hosea 6: 1-6

Die wonde wat deur God se oordeel toegedien is, het die volk tot die werklikheid teruggeroep. Onder die hardvogtiges bespeur die profeet die eerste tekens van besinning en berou, maar die tekens is oppervlakkig van aard. Selfs deur die klanke van berou klink die vals klank van afgodsdiens. Dié keer het die volk nie die afgodsdiens aan Baäl opgesoek nie, maar het hulle hulle eie gebruike tot afgodsdiens verhoog. In plaas daarvan om hulle skuld voor God te bely, het hulle hulle sekuriteit in uitwendige gebruike gaan soek.

Hulle godsdienstigheid word dus nie voor God geleef nie, maar gaan op in gebruike, gewoontes en ander uiterlike tekens; dit het 'n menslike prestasie geword en daarom was die berou nie opreg nie. Al was hulle gebruike by die tempel en hulle offers gerig op diens aan God, het hulle nie hulle afhanklikheid van God daardeur bely nie. Godsdiens sonder God is afgodsdiens.

Wanneer ons dus in die erediens bymekaarkom of God rondom die huisaltaar aanbid, ons belydenis met hart en mond uitleef of ons dankoffer aan die diaken gee, moet ons met God se teenwoordigheid en sy eer en sy liefde rekening hou. Wie God so ontmoet, kan nie anders as om sy afhanklikheid van God te bely nie.

27 Julie *Die belofte van die nuwe lewe* Hosea 14: 2-10

Nadat Samaria geval het, nadat die ballingskap verskeur en gebreek het, staan die volk van God sonder enige hulpmiddels. Die stryd tussen God en die Baälgodsdiens, die stryd tussen die Here en die politieke intriges, die kultus en menslike selfstandigheid het tot 'n einde gekom. Alle afgode is vernietig, sodat die volk in afhanklikheid voor die Here kan kom buig en sy beloftes vasgryp.

Die beloftes wat God vir sy volk voorhou, lei hulle na sy liefde. Die profeet het na die natuur gegryp om die beloftes van God uit te beeld: die Here sal vir Israel soos dou wees. In die reënlose somers was die dou snags 'n heerlike uitkoms vir die natuur. Dit het die verskil tussen lewe en dood beteken. So sal God se liefde vir Israel wees, dit sal verkwik en dit sal lewe wek. Sonder God is daar net ondergang en dood, maar by God vind die afhanklike mens lewe.

Maar die beloftes van God word gedra deur die profesie van die Messias en daarmee het Hosea sy profetiese diens afgesluit. Ons kyk vandag terug na die vervulde profesie in Jesus Christus. Deur Jesus Christus het God nuwe lewe vir die mens gewek. Christus het deur sy koms, lyding en kruisiging die pad na die leë graf en die hemelvaart oopgemaak. Hy is die herskape mens wat 'n nuwe volk die ewige lewe inlei.

28 Julie *Wanneer die Here brul* Amos 1: 1-2: 16

Die geskiedenis suggereer dat tye van groot materiële voorspoed skynbaar ook tye van morele en godsdienstige agteruitgang was. Amos tree in 'n tyd van voorspoed op. In Amos 1: 1 word vertel wie

koning van Juda en Israel was, en dan word gesê: *Dit het twee jaar voor die aardbewing gebeur.* Wat hiermee bedoel word, word duidelik wanneer 'n mens verder lees tot aan die einde van hoofstuk 2.

As Amos sê: *Wanneer die Here uit Sion brul...* (v 2), is dit klaarblyklik 'n verwysing na die aardbewing en 'n aanduiding dat die natuurverskynsel verstaan moet word as 'n reaksie van God. Waarop sou dit 'n reaksie wees? Agt keer profeteer Amos teen verskillende volke, Israel en Juda ingesluit. Die patroon is elke keer dieselfde: die betrokke volk het alle perke oorskry in hulle optrede. Wat is die aard van die optredes? Sonder uitsondering gaan dit oor die optrede van mense teenoor mekaar: marteling (Amos 1: 3); wegvoering van mense in ballingskap (Amos 1: 6); verbreking van ooreenkomste (Amos 1: 9); verloëning van broederliefde (Amos 1: 11); die oopsny van swanger vrouens en die uitbreiding van hulle gebied deur anneksasie (Amos 1: 13); verbranding van beendere (dit wil sê ontering van die dooies, Amos 2: 1); verwerping van die wet van die Here en afgodediens (Amos 2: 4); onreg teenoor die swakkes in die samelewing (Amos 2: 6-8) en teenoor die godsdien (Amos 2: 12).

Amos kondig onheil aan vir almal wat onreg aan 'n medemens doen. Die Here *laat... julle vasval net waar julle is...* (Amos 2: 13). Spoed en krag sal jou dan nie red nie: *Selfs die sterkste soldaat sal daardie dag kaal weglug, sê die Here* (Amos 2: 16).

Jy moet jou naaste liefhê soos jouself, sê ons tweede groot gebod. Dit is nie 'n grap nie. Elkeen wat onreg teenoor 'n medemens doen, dit goedkeur of daaroor swyg, sal die brul van die Here hoor, en sal by rekenskap kaalgestroop staan.

29 Julie Dubbele verantwoordelikheid Amos 3: 1-4: 13

Amos roep die volk Israel tot verantwoording. Die Here het hierdie volk uit al die volke van die aarde gekies. Maar om gekies te wees, is nie net 'n voorreg nie - dit bring ook verantwoordelikhede mee. Verantwoordelikheid vir jou medemens is nie net 'n saak van algemene moraal en persoonlike gewete nie. Dit word 'n verpligting waarvan rekenskap aan God self gegee moet word.

In Amos 3: 3-6a vra die Here 'n aantal vrae: *Sal twee saamloop as...? Sal 'n wip op die grond toeklap as...?* Die antwoord op elkeen van hierdie vrae is: *Nee.* 'n Voël sal nie in 'n wip gevang word as daar nie 'n wip gestel is nie. Daar sal nie alarm gemaak word as die inwoners van die stad nie geskrik het nie.

In Amos 3: 6 vra hy: *Sal daar 'n ramp oor 'n stad kom as die Here dit nie gebring het nie?* Weer 'n keer is die antwoord: *Nee*. Dan verander die vrae: *Die leeu het gebrul, wie sal nie bang wees nie?* Antwoord: *Almal sal bang wees*. *Die Here God het gepraat, wie sal nie as profeet optree nie?* Antwoord: *Almal sal as profete optree*. Wat sal hulle sê? Dat die wat onreg teen ander pleeg; die wat in selfgenoegsaamheid en weelde leef en geen gedagte gee aan die armes en verdruktes nie; ja, die wat na die heiligdomme kom en sonde bedryf omdat die taal van hulle mond en die daad van hulle hand nie met mekaar ooreenstem nie, sal gestroop word van al hulle sekerhede en hulle sal hulle bevoorregte posisie verloor. Want hulle bedryf godsdienst soos hulle daarvan hou, nie soos God dit wil hê nie.

As gelowiges wat in 'n verhouding met God staan, het ons 'n dubbele verantwoordelikheid om te onderskei waar dit op aankom, en om nie net na ons eie welsyn om te sien nie, maar te veg vir die reg van die swakkes en weerloses. Daarvan sal ons rekenskap moet gee.

30 Julie

Die treurlied

Amos 5

Amos het 'n moeilike taak. Hy moet in opdrag van die Here vir Israel 'n treurlied sing - 'n lied wat handel oor die vernietiging wat vir die volk voorlê. Die woorde van die lied (Amos 5: 2) stel dit voor asof dit reeds gebeur het: *Israel het geval en hy sal nie weer opstaan nie; hy lê neergegooi op sy grond en niemand help hom op nie*.

Die treurlied moet hulle laat skrik. Dit moet hulle dwing om met ander oë na hulleself te kyk. Hulle moet hulleself sien soos God hulle sien. Dan sal hulle weet om te vra: *Hoe kan ons uitvind wat reg is? En wat kan ons doen om reg te maak wat ons verbrou het?*

Die Here antwoord: *Vra na my wil, dan sal julle lewe!* Die heiligdomme in Bet-El, Gilgal en Berseba kan nie help nie, want hulle neem self deel aan die onreg. Hulle kan nie meer onderskei tussen reg en verkeerd nie. Die Here self sal intree as hulle sý hulp vra. Hy sal hulle leer wat reg is. Dan alleen sal hulle lewe.

Hoe kan hulle regmaak wat verbrou is? Hulle moet ophou om die reg te verkrag met omkoopgeskenke en om die mense wat die waarheid praat, te verguis (Amos 5: 10-12). Die weg tot die lewe lê in die doen van wat reg is. Daarom moet elkeen 'n eerlike poging aanwend om goed te doen. Hulle moet die goeie najaag en die verkeerde haat. Hulle moet sorg dat die regspraak in die howe regverdig is. As hulle dit nie doen nie, wag daar groot ellende op hulle. Dan sal selfs hulle godsdienst vir God walg (Amos 5: 21-23).

Watter soort lied verdien ons? Is dit die weemoedige note van 'n treurlied wat sweef oor die ruïnes van ons lewe, of is dit 'n bruisende loflied oor mense wat weet wat reg is en dit ook doen?

31 Julie

Argelose sonde

Amos 6

Die ergste sonde is die argelose sonde. Dit vind plaas wanneer mense nie eers daaraan dink dat dit waarmee hulle besig is, dalk iemand kan benadeel nie. Of, nog erger, wanneer die nood van ander nie eens in hulle gedagtes opkom nie.

Amos beskuldig die Israeliete hiervan, veral dié wat rustig en veilig woon, die vernames. Hulle lê op hulle beddens wat met ivoor ingelê is of strek hulle weldadig uit op rusbanke, selfgenoegsaam in die waan dat hulle verhewe is bo die alledaagsheid van ander se lewens. Hulle eet kalfs- en lamsvleis, komponeer musiek, drink wyn, laat hulle masseer met die beste aromatiese olies. Hulle is connoisseurs in die genietinge van die fyner dinge. Oor die vernietiging van Juda bekommer hulle hulle nie; hulle dink trouens nie eens daaraan nie.

Amos stel dit sterk: Die Here het 'n eed by Homself afgelê om hierdie hooghartigheid tot niet te maak. Die mense sal doodgemaak word en die mooi huise sal platgeslaan word tot alles in puin lê. Dit sal gebeur omdat hulle die ondenkbare gedoen het (Amos 6: 12) - hulle het van die reg iets gemaak wat giftig is, van die regspraak 'n bitter saak, want geregtigheid het nie plaasgevind nie. Hulle staan kollektief skuldig, nie net omdat hulle toekyk dat die reg vertrap word nie, maar omdat dit totaal by hulle verbygaan dat dit gebeur. Sulke argeloosheid by die wat van beter moet weet, is vir die Here onaanvaarbaar.

Dit is 'n lastige en pynlike aanklag wat hier direk tot ons spreek. Lastig, want dit laat geen wegstreep nie - ons is almal skuldig aan die argeloosheid dat ons nie die nood van ander bedink of raaksien nie. Pynlik, want ons as volk staan skuldig voor hierdie presiese aanklag ten opsigte van ons onlangse verlede. Dit is 'n wekroep: Wees wakker, waak oor die reg se belang, want dit is God se belang!

1 Augustus

Gesigte van die oordeel

Amos 7

Die Duitse teoloog, Dietrich Bonhoeffer, het 'n keer gesê: As jy op 'n trein geklim het wat in die verkeerde rigting ry, help dit nie jy hardloop in die gangetjie af in die teenoorgestelde koers nie. Hy be-

doel daarmee dat dit partykeer onmoontlik is om dinge *van binne af reg te maak* omdat die hele saak en die hele koers fundamenteel verkeerd is. Die trein moet gestop word of, as dit nie moontlik is nie, moet jy in die ry afklim. Hoe langer jy op die trein bly, hoe verder weg ry jy van waar jy behoort te wees. Die Here wil hê die volk moet afkom van die *trein* waarop hulle is. Hulle moet van koers verander, want hulle bestemming is onheil en die straf van God. Amos hou dit in die vorm van gesigte aan hulle voor.

Die Here het hom laat sien hoe 'n sprinkaanswerm elke groen sprietjie in die land afvreet. Hongersnood en lyding was die uiteinde. Amos het vir hulle gepleit, en die Here het daarvan afgesien. Toe sien hy 'n vuur wat oor die land trek en die oeste verteer en selfs die water laat opdroog. Weer het Hy gepleit, en die Here het dit laat vaar. In die derde gesig sien hy die Here by 'n loodregte muur met 'n skietlood in die hand. Daarmee meet 'n bouer die bouwerk om vas te stel of dit regop is en nie sal omval nie. Die Here sê vir Amos dat hy Israel finaal gaan meet, en hom nie langer gaan spaar nie. Amos pleit nie verder vir die volk nie. Nou is dit Ikabod.

Vir die wat nie die waarheid wil aanhoor nie en nie duld dat ander dit hoor nie, is daar 'n duidelike waarskuwing: As jy figuurlik gesproke op die verkeerde trein is, klim af en slaan die regte koers in.

2 Augustus

God se skrikwekkende oordeel

Amos 8

Die profeet Amos was nie 'n tipiese profeet nie. Hy het nie aan een van die profetekweekskole gestudeer nie en was nie aan een van die staatsheilighedomme verbonde nie. Hy was eintlik net 'n gewone veeboer (Amos 7: 14, 15). Maar die Here het hom uit Juda, die suidelike ryk, met 'n boodskap na Israel (die noordelike ryk) toe gestuur. Die boodskap was een van felle kritiek. God was nie gediend met die manier waarop hulle die mense se regte geminag en weelderig gelewe het ten koste van ander nie. Daarom moes hulle hulle bekeer of die geweld van God se oordeel te wagte wees....

Amos sien in 'n visioen 'n mandjie met ryp vrugte. Die woord vir *ryp vrugte* (eintlik *somervrugte*) klink baie soos die woord vir *einde*. Die Here sê: *die einde het gekom vir my volk Israel*. Die nuwe Afrikaanse vertaling gee dié woordspel weer met *ryp vrugte* en *die tyd is ryp*. Die tyd van somervrugte was 'n vreugdetyd, maar vanweë God se oordeel sal die liedere in 'n gehuil verander, en dan in doodse stilte oorgaan (vers 3). God sal hulle vrolikheid in rou verander.

God se oordeel is onafwendbaar. Niks was sekerder as die jaarlikse vloed in die Nyldelta nie (vers 8) en niks was meer skrikaanjaend as 'n aardbewing (vers 8) of 'n sonsverduistering nie (vers 9). So seker en verskriklik is God se oordeel.

Die boek Amos maak 'n mens ongemaklik as jy dit lees. Dit peper jou met vrae oor die diepte van jou eie godsdien. Dit lê 'n toets aan vir jou geloof. Maar dit bied ook hoop vir elkeen wat opreg na die wil van God vir sy of haar lewe soek.

3 Augustus

God se genade

Amos 9

God gaan sy volk straf oor hulle sonde. Om te vlug, sal nie help nie, want God sal hulle in die uiterstes van die geesteswêreld (doderyk of hemel) en die fisieke wêreld (Karmel of seebodem) opspoor en kwaad aandoen. Selfs in ballingskap is hulle steeds nie veilig nie. God se arm van straf omvat die wêreld.

Dit is klaar met Israel! Dit is die indruk wat die boek Amos op 'n mens maak. Die bedoeling is egter nie dat God sy volk onvoorwaardelik gaan straf nie. Die aankondigings van oordeel is bedoel as 'n waarskuwing sodat hulle hulle kan bekeer. God het die redding van die sondaar in die oog, nie sy ondergang nie. Redding is egter alleen moontlik as ons besef wie God is en watter implikasies ons verhouding met God vir ons verhouding met ons naaste het.

Die valsheid van Israel se godsdien het tot uiting gekom in die manier waarop arm en onskuldige mense mishandel is. God eis die toepassing van die reg en beveel dat geregtigheid sal geskied. Dit beteken dat mense reg sal optree, in ooreenstemming met die eise van God se wet. As dit nie gebeur nie, ly ons verhouding met God skade. Ons verhouding met ons medemens moet dieselfde klem ontvang as ons verhouding met God. So het God dit immers self in sy wet bepaal: *Jy moet die Here jou God liefhê met jou hele hart.... Dit is die grootste en eerste gebod. En die tweede, wat hiermee gekoppel staan, is: Jy moet jou naaste liefhê soos jouself* (Matt 22: 37-40).

4 Augustus

Straf en belofte

Miga 1

Die profeet Miga is grootliks onbekend. Volgens Miga 1: 1 was hy afkomstig uit Moreshet, 'n klein dorpie wat 'n paar kilometer suidwes van Jerusalem geleë is. Uit plekname wat hy gebruik, word

dikwels afgelei dat hy 'n veeboer in die heuwels suidwes van Jerusalem (die sg Sjefelah) was (vgl Miga 1: 10-15; 5: 6-7).

Jerusalem en Samaria word gewaarsku dat die einde op hande is. Samaria sal 'n puinhoop word. Dit sal nie meer bewoonbaar wees nie. Ten diepste moet die rede vir die stad se vernietiging gesoek word in die afgodediens wat daar bedryf word. In plaas daarvan om die Here te dien, het die inwoners deelgeneem aan die Kanaänitiese vrugbaarheidsgodsdiens. Afgodsbeelde en tempelprostitute het die plek van die Here ingeneem. Hierdie sondige praktyke sal heeltemal uitgeroei word.

Dit is ook die lot wat Jerusalem gaan tref. Ook Juda kom tot 'n val. Geen wonder dat Jerusalem aangeraai word om haar kop kaal te skeer en te rou nie. Niemand is veilig nie. Die wat die oordeel vryspring, sal in ballingskap weggevoer word. Geen sondaar is veilig nie! Mag hierdie woorde van Miga ook vir ons 'n waarskuwing wees.

Miga was egter nie net 'n onheilsprediker nie, maar ook 'n verkondiger van 'n heilsboodskap. Op die oordeel volg redding. Die volk kry hulle verdiende loon, maar die Here het hulle nie vergeet nie. Hy is bereid om van voor af met 'n oorblyfsel te begin.

Deur die genade van God kry ons ook soveel keer 'n nuwe kans. Verlossing word elke dag deur Christus vir ons 'n nuwe moontlikheid. Laat ons daardie genade aangryp voordat dit te laat is!

5 Augustus

Belydenis en lewenswyse

Miga 2

God oordeel oor die sonde van sy volk. Die volk se godsdienstigheid vind geen praktiese neerslag nie. Die samelewing het heeltemal korrup geword. Dié wat mag het, buit die hulpeloses uit. Hulle beplan hulle wandade sorgvuldig en voer dit dan uit. Hulle is daarop uit om steeds meer en meer vir hulleself in te palm, ongeag die resultate daarvan vir diegene wat al hulle besittings verloor. Hulle tree in stryd met God se gebod op en kan nie langer as volk van God beskou word nie. Daarom sal die volk alles verloor. Hulle word uit die stad en uit die land verjaag.

Ons moet ons optrede gedurig onder 'n vergrootglas plaas. Hoe dikwels is ons nie besig om ons eie belange bo dié van God en ons medemens te plaas nie. Tree ons nie dalk ook so op dat ons medemens daardeur benadeel word nie?

Die kloof tussen die Judeërs se belydenis en hulle lewenswyse word in die boek Miga sterk onder die soeklig geplaas. Die volk het die naam dat hulle volk van God is, maar in werklikheid is hulle

leuenaars en bedrieërs, uitbuiters van die hulpeloses en liefhebbers van onreg. Skynbaar is hulle godsdienstig, maar in werklikheid leef hulle baie ver van God af.

Skyngodsdiens is nog nie diens aan God nie. God vra van ons nie net 'n belydenis met ons lippe nie, maar 'n lewe wat totaal aan Hom gewy word. Ons belydenis en ons lewenswyse mag mekaar nooit weerspreek nie.

6 Augustus

Menslike selfsug en gierigheid

Miga 3

Die oordeel van God oor sy volk word hier toegespits op die leiers en die profete wat die volk met hulle verkeerde optrede uitbuit en mislei. Die leiers van die volk wat veronderstel is om die voorbeeld te stel, om leiding te gee, is die grootste sondears.

Die leiers van die volk word veroordeel omdat hulle in hulle strewe na mag die gewone mense vertrap. Miga veroordeel die vorste en regters wat moes toesien dat reg in die samelewing geskied. Die regspraak het egter heeltemal korrup geword. Regters word omgekoop en verslind hulle slagoffers soos kannibale.

Die vals profete word ook aan die kaak gestel. Die geestelike leiers het ewe korrup geword. Hulle verlei die volk deur net dié dinge te profeteer wat hulle graag wil hoor. Hulle faal in hulle taak om die wil van God aan die mense bekend te maak. Hulle tree in hulle eie belang op, daarom veroordeel God hulle. Hulle het hulle profetiese amp misbruik, nou sal dit van hulle af weggeneem word. Dit blyk dat die hele samelewing korrup geword het. Regters, priesters en profete is almal ewe korrup en net op eie gewin ingestel. Dan het hulle die vermetelheid om hulp van die Here te verwag! Die verwoesting van Jerusalem kan direk aan hulle sondige dade toegeskryf word!

In 'n samelewing waar God se wil nie meer die norm is nie, neem menslike selfsug en gierigheid oor. Dit geld ook vir ons dag. Politieke en geestelike leiers moet gedurig hulle eie optrede onder die vergrootglas bekyk en seker maak dat hulle eie gewin nie die dryfveer vir hulle optrede geword het nie.

7 Augustus

God se regstellingsaksie: Die enigste ware God

Miga 4

Vanaf die vroegste tye het mense van uiteenlopende gelowe 'n verskeidenheid gode aanbid. Hierdie gode verskil in voorkoms, tipe en

vorm en elkeen is veronderstel om sy eie besondere krag te besit. Een algemene kenmerk is dat hulle lewelose voorwerpe is. Die wonder van die lewe ontbreek in elkeen van hulle. Dit ontbreek hulle ook aan sensitiwiteit en liefde. Daarom dat sommige afgode gevrees word, terwyl ander weer gepaai word met geskenke en offers.

Sekere dinge moet ons dikwels hoor omdat dit ons sekerheid bied. Een van die dinge wat ons dikwels moet hoor, is die waarborg van God se beskerming in jou lewe. Ons lewe is aan soveel onsekerhede en gevare uitgelewer. Ten spyte van die gesofistikeerde middele waarmee ons onself beskerm en al die sekuriteite wat ons versamel, bly die lewe, dag na dag, 'n waagstuk. Ons bly soekers na sekuriteit.

Die Bybel vertel ons dat daar hoop is, want daar is 'n ewige God. Hoop is so belangrik, want as ons nie meer hoop nie, verloor ons die sin van ons lewe. Hoop is altyd positief omdat niemand ooit vir die slegte hoop nie. Ons lewe word deur hoop aangedryf, dit word die stukrag in terneergedrukte omstandighede.

Die Here het egter 'n ander plan. Slegs Hy is almagtig en vir altyd in beheer, daarom bied Hy onvernietigbare vrede en voorspoed. Hy bied 'n veilige plek op die berg. Hy kan vernietigende wapens, waarop die mens reken, verander in nuttige gebruiksartikels. Swaarde word ploegskare en spiese snoeiskêre. Hy bied selfs meer aan, Hy belowe om self te help.

Hoor ons vandag nog God se beloftes? Dit is iets om na uit te sien. Kom ons neem God op sy Woord. Dit is die hoop wat die Christen bely. Dit is die hoop wat jou die toekoms met vertroue laat teemoetgaan.

8 Augustus

Om te sien soos God sien

Miga 5

Ons lewe word bedreig. Oral is daar *vyande* - politieke vyande, ekonomiese vyande, mense wat jou nie 'n plek onder die son gun nie. Hulle versuur jou lewe. Daar is soveel dinge wat ons slapelose nagte besorg. Die kontrak wat in die weegskaal is, die besluit wat jou kan maak of breek, die kinders se toekoms, die vete met die buurman of 'n kollega, die derde party wat besig is om jou huwelik te kelder, inflasie, inkomstebelasting, siekte....

Die mense van Miga se tyd het dieselfde gevoel van magteloosheid en weerloosheid geken. Werklike vyande het teen hulle in opstand gekom en hulle in 'n krisis laat beland. Ook 'n geloofskrisis, want waar is God in hulle nood?

Hier leer ons een van die opwindende benaderings wat 'n mens in die Skrif ontdek. Dit is die uitdaging om na die lewe te kyk soos God dit sien. As ons weggevoer kon word om langs die troon van God te staan en ons lewe te sien soos God dit sien, sou ons gesindheid binne 'n enkele oomblik verander het. Daar aan sy sy sou ons ontdek dat God soms teen alle menslike besluite in die geringe kies om sy taak te doen. Daar sou ons ontdek dat alles wat God in ons lewe toelaat, alleen maar is om by te dra tot sy doel met ons lewe.

Indien daar geen manier was waarop probleme en moeilikhede sou bydra om sy doel met ons te bereik nie, sou Hy dit nooit toegelaat het nie. Dit beteken dat enigiets wat met 'n Christen gebeur, nooit teen God se beswil vir ons werk nie. Dit is nie soseer wat met ons gebeur wat tel nie, maar wel wat ons met ons struikelblokke en probleme doen.

9 Augustus

Net die beste is goed genoeg

Miga 6

Dit is net menslik om die allerbeste te begeer wat die lewe jou bied. Dit is egter belangrik om te weet wat die beste is. Geen mens durf met die naasbeste tevrede te wees nie. Dit is ontstellend dat baie mense na 'n doel streef wat hulle dink vir hulle die beste is, terwyl hulle ideaal eintlik edeler moet wees. Dit gebeur omdat die mens 'n valse begrip van waardes het. Dit ontbreek ons aan die vermoë om die dinge te onderskei waarop dit wesenlik aankom. In Miga se tyd was dit ook so. Die mense het gedink hulle kan God behaag met hulle offers. Miskien sal Hy duisende ramme en tien-duisende offers van olie of selfs hulle eersgeborenes aanvaar vir hulle oortredinge.

Enige beoordeling vereis egter standaarde. Die suiwerste standaard het God aan die mens bekend gemaak. In vers 8 lees ons: *Hy vra van jou dat jy reg sal laat geskied, dat jy liefde en trou sal bewys, dat jy bedagsaam sal lewe voor jou God.* Verklaarders het al opgemerk dat dié gedeelte 'n samevatting van die hele Bybel is.

Dit gaan hier om ons daaglikse lewe, om reg te laat geskied, selfs die reg van die swakkes, hulpeloses en minderbevoorregtes. 'n Mens kan op baie maniere die reg skeeftrek. Ons moet die reg bewaak. Is ons maatstawwe nie soms so effe van die merk af nie? Is ons te alle tye eerlik? Die Here haat oneerlikheid. Vir God is dit óf reg óf verkeerd. Ons kan God nie bedrieg nie.

Liefde en trou is 'n standaardkombinasie in die Ou Testament,

onlosmaaklike pasmaats. Die een kan nie sonder die ander een funksioneer nie. En so hoort dit. Om getrou te wees aan jou liefdeswoord, is die bewys van die opregtheid van jou liefde. Om bedagsaam voor God te lewe, is om jouself volkome aan Hom oor te gee. Dit is om met Hom te wandel op so 'n manier dat almal sal weet Hy is ons lewe.

Wanneer hierdie dinge jou lewe beheers en jou gewete bepaal, sal jy ontdek dat God se beste vir jou jou wildste drome ver oortref.

10 Augustus

Vertrou God

Miga 7

Geloofsvertroue is een van die genadegawes van God aan die mensdom. Deur vertroue word die onmoontlike moontlik en die onbereikbare bereikbaar. Vertroue en afhanklikheid word gekweek in die smeltkroes van die lewe. Jou verhouding met die Here verinnig dikwels as gevolg van 'n siekbed, gebroke verhoudings, 'n graf of dalk korrupsie. Ons leef maklik los van God wanneer ons lewenspad voorspoedig en knikvry verloop.

In vers 7 tref ons die mooiste woorde uit die mond van 'n mens aan. Om te vertrou, beteken om die beheer van jou lewe aan iemand anders oor te gee; om jou lewe kinderlik in God se hand te plaas. Dit is nie altyd maklik nie, want die lewe het ons geleer dat daar maar min mense is wie ons met ons lewe kan vertrou. Daarom ook die waarskuwing in vers 5 en 6 teen 'n maat, 'n vrou, 'n seun en selfs 'n dogter. Dit bly dus 'n belangrike besluit oor wie ons met ons lewens wil vertrou.

Die Here laat ons soms wag voordat daar uitkoms kom, maar om te wag, is die toets vir die egtheid van ons vertroue. Kan jy op die Here wag?

'n Persoon wat op die Here vertrou, vind dit maklik om te bid. Hy weet God hoor nie net nie, maar verhoor ook. Die gebed van 'n gelowige het 'n kragtige uitwerking. Gebed is nie 'n luukse nie, maar 'n geestelike noodsaaklikheid. Daarsonder kan daar van geestelike groei of volwassenheid geen sprake wees nie. Terwyl jy dit nougeset beoefen, ontvou 'n nuwe lewensbenadering in jou gemoed.

Ons het geen rede om God nie te glo en te vertrou nie. As daar enige twyfel oor sy getrouheid bestaan, onthou dat al sy beloftes waar geword het. Dink weer hoe Hy jou bygestaan het toe die pad vir jou te lank geword het. God is nie soos 'n mens nie. Hy verbreek nooit 'n belofte nie. Dit is die blye boodskap van die Christelike geloof. God belowe om jou nooit in die steek te laat nie.

Assirië was die magtigste volk in die wêreld van die Bybelse geskiedenis. Hulle het hulle mag misbruik en niks of niemand kon voor hulle staande bly nie. Volke is onder 'n swaar juk van slawerny geplaas, mense is uitgemoor en ander is weggevoer na 'n vreemde land.

Die profeet Nahum het hom op dié wyse as 'n vreemdeling in 'n vreemde stad bevind. Vanuit Nineve teen die agtergrond van bogenoemde omstandighede profeteer hy. Sy profesie het 'n tweekledige boodskap. God regeer en tweedens sê hy God sal altyd daar wees vir sy vertrouelinge. Niemand kan stand hou teen die almagtige God nie. Hy beheer die natuur en die opkoms van die nasies. Hy gooi die juk af, Hy beheer hulle.

Daar is talle mense wat deur hulle probleme oorweldig word en uiteindelik knak hulle. Verteer deur bekommernis en spanning knak hulle gees omdat hulle op eie krag steun. Hier hoor ons van 'n God wat begaan is oor sy volk, 'n God wat wil help. Dit kan ons glo en daarop kan ons reken.

Jou geloof in God is nie 'n waarborg dat jy nooit probleme sal ervaar nie, maar dit is sonder twyfel die enigste manier om jou probleme suksesvol te hanteer. Volkome vertroue op God is die sleutel tot oorwinning oor jou probleme.

12 Augustus

Soldate met rooi skilde

Nahum 2-3

'n Vreeslike oordeel word hier oor die goddelose Ninevé uitgespreek. Die Assiriërs wat soveel ellende vir Israel en Juda veroorsaak het, gaan uiteindelik betaal vir die onreg wat hulle die volk aangedoen het. Nahum, die profeet wat waarskynlik saam met die tien stamme weggevoer is, stuur hierdie blye boodskap aan Juda. Die Assiriërs sal nie weer met hulle vernietigingswerk deur hulle land trek nie. Bloediglik en gewelddadig sal hul vernietig word deur die soldate met hul rooi skilde, simbolies van die bloedige oordeel, en deur die Tigrisrivier wat die stad gaan oorstrom!

Maar wil God regtig hê dat sy kinders hulle moet verheug oor ellende wat ander mense gaan tref, al is dit hulle vyand? In die Nuwe Testament word ons dan geleer om selfs ons vyande lief te hê?

Indien ons ons blind staar teen die wrede beelde en die klem op die oordeel laat val, dan lyk dit so. Maar dan mis ons die eintlike

boodskap. Indien ons egter onthou dat hierdie profesie nie na Nivê gestuur is nie, maar na Juda, en daarmee saam onthou van die versekering in Nahum 1: 2: *Die Here is 'n God wat baie begaan is oor sy volk*, dan sal ons besef dat die eintlike boodskap 'n boodskap van genade eerder as van oordeel is.

Die volk moet hoor dat God hulle nie vergeet het in hulle ellende nie; dat Hy hulle nood raakgesien het en hulle daarin bystaan. Is dit nie 'n wonderlike troos om te weet dat, ten spyte van vele bedreigings in ons lewens, God ons ook nooit vergeet nie en dat ons ook op sy genadige bystand kan vertrou? Dit maak nie saak watter beproewing ons vandag bedreig nie, ons kan gerus wees in die wete dat die Almagtige daar is vir ons en dat Hy ons lewens in sy hande hou!

13 Augustus Wag in stilte op die Here Sefanja 1: 1-2: 3

Die volk van God was nie verkramp gewees nie. Nee, hulle was kinders van hulle tyd en het aangepas by die nuwe tye waarin hulle gelewe het. Hoewel hulle steeds in God geglo het, het hulle ook soos die mense van hulle tyd aan die Baalkultus deelgeneem en in die aand, op hulle huise se dakke, die hemelliggame verheerlik (soos die magtige Assiriërs). En dan het niks hulle verhinder om tegelyk aan God en Milkom trou te sweer nie, al was Milkom 'n Ammonitiese god. Ja, as moderne mense het hulle hulle laat beïnvloed deur die gewoontes en gebruike van die heidennasies (met hulle vreemde klere) en het hulle ook aan dieselfde bygelowe as die ander mense vasgehou.

Mense moet mos aanpas by veranderde omstandighede, selfs al raak dit ook hulle godsdienstige beskouings, want tye verander! God sou dit seker ook verstaan? Dit is egter net waar hulle die fout gemaak het. God het nie verstaan nie! Hy het 'n profeet met die naam Sefanja gestuur, 'n tydgenoot van Nahum en Jeremia. Van Sefanja weet ons nie veel nie, slegs dat hy uit die nageslag van Hiskia kom en in die regeringstyd van Josia (vanaf 640 v C) opgetree het. Die sentrale tema van sy profesie is die dag van die Here wat gaan aanbreek. Vir hierdie byderwetse volk moes sy boodskap nogal 'n skok gewees het, want daaruit blyk dit duidelik: As die dag van die Here aanbreek, en dit is naby, gaan sy toorn geweldig wees oor elkeen wat hom met ander gode, kultusse, feeste en bygelowe ophou. Want al het die wêreld verander, God het nie veran-

der nie! Hy eis steeds gehoorsaamheid aan die eerste gebod: *Jy mag geen ander gode voor sy aangesig hê nie!*

'n Moderne tydsgees kan nooit verskoning wees om God se gebooie te minag nie! Spreek hierdie profeet se boodskap nie net so hard en duidelik tot ons as moderne mens van 2001 nie? Ons kan immers net so maklik in die veranderende tye aanpas by die moderne wêreld dat ons God se gebooie en beginsels in die proses minag.

14 Augustus

***Soos leeus en wolwe
op soek na 'n prooi...***

Sefanja 2: 3-3: 20

As die dag van die Here aanbreek, sal dit nie net die heidense volke wees wat geoordeel word nie (hoofstuk 2), maar ook die volk van God, die inwoners van Jerusalem wat ontrou aan die Here is. Dit is heel onverwags, want Jerusalem is dan die stad waar God se huis gesetel is, waar God se volk woon. Hoekom sal hulle geoordeel word? Die boodskap van Sefanja is baie duidelik: Elkeen wat ontrou aan die Here is, moet sy oordeel verwag. Of dit nou sy volk, sy stad, of sy kerk is, dit verseker nie God se genade en vergifnis nie. Slegs getrouheid aan God, getrouheid wat in die Nuwe Testament deur geloof in Jesus Christus getoon word, is al wat die mens van God se oordeel kan red.

Hierdie stad se inwoners het gedink hulle weet beter as God. Hulle het hulle nie aan teregwydings gesteur nie. Maar God beleef hulle ongehoorsaamheid as ontrou teenoor Hom. Hoewel hulle sy volk was, was daar geen eerbaarheid en integriteit by hulle te vinde nie. Hulle het self onreg gepleeg, soos leeus en wolwe wat die minderbevoorregtes, die swakkeres, uitgebuit het. Selfs die priesters en profete, wat die voorbeeld behoort te gestel het, het aan hierdie uitbuiting deelgeneem deur die Woord van God en die wet van God te verdraai soos dit hulle gepas het. Daarom die dringende waarskuwing: *Die dag van die Here is naby!* As daardie dag aanbreek, sal niemand wat ontrou is teenoor die Here, voor sy oordeel staande bly nie! Wie ons is en wat ons doen, gaan nie saak maak nie. Al wat gaan saak maak, is die vraag of ons in die geloof in Jesus Christus aan God getrou was, so getrou dat ons liefde vir Hom en ons liefde vir ons medemens, veral die swakkeres en minderbevoorregtes, uitgestaan het in ons lewens?

Ag, Here my God, ...ek kan nie goed praat nie, ek is nog te jonk. Ja, soos die profeet Jeremia het ons as mense ook dikwels goeie redes en verskonings waarom ons nie in die Here se diens kan werk, of Hom selfs getrou en gereeld kan dien en aanbid nie. Maar die Here weet waarom dit vir Jeremia moeilik is om aan sy roeping gehoorsaam te wees. Hy was immers nog jonk toe hy in die regeringstyd van koning Josia in Juda (ongeveer 626 v C) geroep is. En al was hy 'n priester in 'n tyd toe die priesters die volk in die wet moes leer en onderrig en ook aan die konings en regeerders die wil van die Here moes bekend maak, het dit nie sy taak makliker gemaak nie. Want die priesters was in daardie tyd self ook baie ver van die Here af en het deel gehad aan die ongeregtighede van die tyd. Boonop het die uitbuiting van die armes deur die rykes en vernames hoogty gevier. Jeremia, as jong profeet, sou dus die kerklike leiers sowel as die gemeenskap se leiers en belangrike mense moes aanspreek. Daarvoor was hy bang, soos ons goed kan verstaan. Daarom gee die Here hom die versekering: *Moenie vir hulle bang wees nie, want Ek is by jou....* Ook in sy onsekerheid, oor wat hy as jongmens moet sê, sal die Here hom bystaan: *Ek het nou my woorde in jou mond gelê.*

Is dit nie 'n wonderlike troos vir ons om te weet dat God ons ook sal bystaan in ons roeping as gelowiges nie? Daar hoef nooit enige redes of verskonings te wees waarom ons Hom nie met oorgawe en toewyding kan dien of in sy kerk kan werk nie. Ons is almal geroep as gelowiges, as kinders van God wat tot sy eer moet lewe, geroep om as arbeiders in die wingerd van sy koninkryk te werk, geroep om Hom eerste in ons lewens te stel. Ons hoef ook nooit bang te wees om daardie roeping te gehoorsaam nie, al is daar bedreigings, al is dit 'n alleenpad in 'n vyandige wêreld, al is ons onseker oor hoe ons dit moet doen.

Om God te vergeet, is ongelooflik, skrikwekkend, ja so skrikwekkend dat selfs die hemele sidder. Hoe kon die volk dit doen? Die profeet waarsku die inwoners van Jerusalem, ook die priesters en die regeerders: Die oomblik as julle van God se reddingsdade vergeet, is dit so goed as om Hom te vergeet! As ons vergeet dat Hy

Israel uit Egipteland bevry het, as ons vergeet dat Hy sy Seun vir ons gestuur het, as ons vergeet dat Hy ons elke oomblik bystaan, gaan ons Hom uiteindelik vergeet! Want God maak Hom bekend deur sy Woord sowel as deur sy daade van liefde en genade. Dit is skrikwekkend, want om vir God te vergeet, is so goed as om te sê dat Hy onbelangrik is, nie belangrik genoeg om te onthou nie. In daardie tyd was Hy so onbelangrik dat selfs die priesters en kerkleiers Hom begin vergeet het. Hulle het eerder gedoen wat die volk gevra het, wat die mense wou hê, as om aan God gehoorsaam te wees en sy wil aan die mense bekend te maak. Wie was vir hulle die belangrikste?

Dan kom die laaste aanklag. Heidense volke wat nuttelose afgode aanbid, sal nooit daardie afgode van hulle vergeet of vir ander gode verruil nie. Maar hierdie volk wat die lewende God aanbid, 'n God wat hulle dikwels in die verlede bygestaan en gered het, sy volk vergeet Hom - ongelooflik! Ander dinge raak belangriker in hulle lewe as om hulle God te dien! Die volk se verweer was: Hulle het God nie vergeet nie! Hulle is dan steeds sy volk, hulle bring nog hulle offers by die tempel, hulle gaan nog gereeld kerk toe. Die Here se antwoord is: Dit is nie waarna Hy kyk nie. Hy kyk na hulle lewens, na die keuses wat hulle in hulle lewens maak. Hy kyk na wat in hulle harte is. En daar sien Hy dat Hy nie meer eerste in hulle lewens kom nie.

Wat wil God in ons harte sien? Hy wil sien dat ons Hom onthou, sy reddingsdade onthou, sy liefde en genade onthou. Hy wil sien dat dit vir ons so belangrik is, dat Hy altyd eerste in ons lewens kom. Hy wil sien dat Hy so belangrik is vir ons dat ons geen keuse in ons lewens maak sonder om Hom in ag te neem nie, sonder om te vra wat sy wil is en wat tot eer van sy Naam is nie. Dan weet die Here, ons het Hom nie vergeet nie!

17 Augustus

***Jeremia se voorbid-
ding vir die volk***

Jeremia 14: 1-15: 9

Dit is skrikwekkend! Kan God so liefdeloos en sonder genade wees? Dit lyk of God met verwyte, haat en harteloosheid optree teen sy eens geliefde volk. Hulle moes seker gewonder het: Waar is die God van liefde?

Jeremia, die jong priester wat deur God geroep is om profeet te wees, smeek by God, maar dit lyk nie of God sy besluit om die volk

te straf, gaan laat vaar nie. Jeremia begin deur die situasie van sy volk weer aan God te verduidelik. Die droogte is ondraaglik; die hongersnood word deur mens en dier gevoel; peste en oorloë maai onder sy volk. Selfs die vrou met sewe seuns (simbool: geseënde vrou) sal 'n weduwee word. Weer en weer pleit Jeremia namens die volk en hy doen 'n beroep op God om die volk te red ter wille van sy eie Naam. Hy erken teenoor God dat die volk baie keer afgedwaal het, maar kan God hulle nie maar vergewe nie?

Die Here hou vol dat die volk daarvan hou om van Hom af weg te dwaal, daarom is Hy hulle nie meer goedgesind nie. God sê vir Jeremia dat hy maar moet ophou pleit, want ten spyte daarvan dat die volk vas en offers bring, is hulle nie opreg nie en is hulle godsdiens skynheilig. Hulle kan hulle nie weerhou van die wêreld en sy verleiding nie. Die probleem word verder gekompliseer deurdat die volk se godsdiensleiers en volksleiers hulle laat glo dat daar niks fout met hulle lewe voor God is nie. Daarom dat God sê: *Wie vir pes bestem is, pes toe, wie vir die swaard bestem is, swaard toe, wie vir hongersnood bestem is, hongersnood toe, wie vir ballingskap bestem is, ballingskap toe.*

Dit is nie God wat die keuse gemaak het nie, maar die volk wat die pad van verderf self gekies het. Nie eers Moses of Sameul (twee groot profete) sou God kon laat afsien het van sy plan nie. Die jongman Jeremia en die hele volk moes leer dat God die almagtige God is wat nie met Hom laat spot nie. God verwag van sy volk aanbidding en dan bedoel Hy hulle volle aanbidding!

18 Augustus God se doel met Jeremia 15: 10-16: 21
Jeremia se eensame pad

Jeremia is jonk en onervare, en tog het God hom geroep om profeet te wees. Jeremia se roeping moes seker baie vir hom beteken het omdat hy aansien onder sy vriende en volksgenote sou geniet en belangrik in die oë van die mense geag sou word. Maar die teenoorgestelde het met hom gebeur. God se profeet ervaar swaarkry, lyding en verwerping. Omdat hy doen en lewe soos God dit van hom verwag, wil niemand met hom vriende wees nie. As jongman beleef hy eensaamheid en hy voel dat dit nie meer die moeite werd is om te lewe nie. Hy deel dit ook aan God mee en hy vervloek selfs die dag van sy geboorte, want as hy nie gebore was nie, sou hy nie hierdie emosies beleef het nie.

God verwyf nie vir Jeremia nie. Hy verstaan dat Jeremia so kan voel. Maar Hy het 'n groter plan met al hierdie dinge. Die voorbeeld wat deur Jeremia gestel word, moet die volk laat besef wat die regte pad is om te bewandel. Jeremia sal as gevolg daarvan verwerp word, maar God self sal hom sterk maak soos koper of yster wat nie breek nie.

Jare na Jeremia het die wêreld weereens 'n profeet verwerp omdat hulle nie die pad wou bewandel wat Hy gelê en verkondig het nie. Hierdie profeet was die groot profeet Jesus Christus. Jesus het ook pyn, lyding, verwerping en bespottig ervaar. Dit alles moes Hy ly sodat die Vader se plan om vir die mensdom verlossing te bewerk, kon realiseer. Vandag is dit dikwels nog dieselfde. Weet u wat u predikant in sy bediening beleef? Doen u gereeld voorbidding vir hom? En dit is nie net predikante wat soms hierdie negatiewe emosies beleef nie, maar ook hulle wat as gehoorsame kinders van God wil lewe. Hulle word dikwels uitgeskel as skynheilig, vroom en so meer, net omdat hulle die pad wat God wil hê, bewandel. Vir ons wat gehoorsaam aan God wil lewe, is daar die troos dat Hy ons sterk sal maak, soos yster en koper wat nie kan breek nie.

19 Augustus

***God sal die volk
weer begenadig***

Jeremia 16: 4-21

Die aandag van die jong profeet en sy belewenis van al die dinge word weggeskuif na die doel van God se straf vir die volk. Die oordeel van God teen sy volk moes die mense so oorweldig het dat die samestellers van hierdie gedeelte reeds vooruitgegryp het na die aanhalings in Jeremia 23: 7-8. Die straf wat die volk as ballinge aan die uitdien was, sou tot 'n einde kom. God self belowe dat die straf nie vir altyd sal aanhou nie. Hy gaan self 'n einde maak aan die volk se straf. Hy sal dan vir Homself 'n nuwe volk tot stand bring wat aan Hom alleen gehoorsaam sal wees en nie agter die afgode sal aanhardloop soos die volk wat in ballingskap weggevoer is nie. Hulle sal 'n nuwe geskiedenis met God begin, soos hulle vroeë voorvaders 'n nuwe geskiedenis met God begin het tydens die uittog uit Egipte. God sal sy volk na al die pyn, swaarkry en hartseer weer uitlei. Hierdie keer nie uit Egipte nie, maar uit ballingskap.

Hierdie belofte geld steeds vandag vir ons. Behalwe dat God ons nooit bo vermoë sal beproef nie, sal Hy ons altyd weer uitlei uit ons

swaarkry en hartseer wat ons dikwels in die lewe ervaar. God sal nooit vir ewig toornig bly nie. Hy is 'n God wat in sy wese vergewensgesind is. Dit is wel duidelik uit die twee beelde van vissers en jagters dat die volk swaarkry beleef het omdat hulle 'n les moes leer. God gaan sy mense soos met vishoeke nadertrek en daar sal op hulle jag gemaak word in hulle skuilplek. Niemand kan vir God wegkruip nie! God is wakker en waaksaam en daarom sien Hy wat aan die gang is.

Soos met die profeet Jesaja, leer Jeremia en sy mense dat God se straf oor sy volk die ander nasies ook ten goede kan kom, want deur die vergelding wat Israel vanweë hulle beelddiens sal moet dra, sal die ander volkere die nutteloosheid van hulle eie afgodery sien. God gebruik dus sy volk as voorbeeld om ander mense sy ware almag te laat besef. God werk vandag ook nie anders nie, Hy werk steeds met mense deur ander mense.

20 Augustus

***Die lewe met God en
die lewe sonder God***

Jeremia 17: 1-27

Die gesprek tussen die almagtige God - wat teleurgesteld in sy volk se louheid is - en Jeremia gaan voort. God verduidelik steeds waarom Hy geen keuse het as om die volk vir hulle ongeregthede te straf nie. In die eerste verse sê God dat hulle nie die onsedelikheid onder hulle wil uitroei nie en dit word gesimboliseer met die pale en groen bome. Hierdie beeld word ook raakgelees in Hosea 4: 13. Die feit dat 'n ysterbeitel of diamantpunt nodig is om op die harte van God se volk te skryf, beteken dat hulle van klip of yster gemaak is. Hulle is dus onversetlik en wil nie luister nie. Daarom sal hulle wat deur vrugbaarheids gode (prostitusie het 'n noue band met die aanbidding van die vrugbaarheids gode) die land wou vrugbaar maak, die grond nou as ander se slawe bewerk. Verder was die Here baie teleurgestel in die volk se oneerlikheid teenoor ander mense. Mense kan mekaar wel bedrieg en so ryk word, maar God wat die mens se diepste bedoelings peil, sal hulle dit vergeld. God se kinders moet 'n eerbare lewe ly en hulle geestelike krag by Hom soek. Hy is hulle enigste hoop op geluk. Om as gevolg van oneerlikheid bevorder te word, 'n eksamen te slaag of roem te verwerf, kan nooit God se seën dra of blywende geluk bring nie.

As Jeremia weer aan die beurt kom, probeer hy om God te oor-
tuig om nie die straf oor hom ook te laat kom nie. Hy is immers die

enigste een wat nog probeer om reg te lewe en boonop skroom hy nie om God se boodskap te verkondig nie, selfs al word hy daaroor gespot. Soos Jeremia, kan ons ook bid dat ons van enige gewetensbinding vry voor God mag staan, maar anders as Jeremia wat net homself wou regverdig, moet ons die Here Jesus se lering en voorbeeld ter harte neem om ook vir ons vervolgers te bid. Om vir jou vervolgers te bid, beteken nie dat jy hulle in hulle kwaad sterk of dat jy instemming toon met hulle verkeerdhede nie, maar dat jy tot God bid dat hy deur sy Gees sal werk om 'n ommekeer in die harte van jou vervolgers te bewerkstellig. Hoe bid u vir u vervolgers?

21 Augustus *Die les van die pottebakker* Jeremia 18: 1-12

In die voorbeeld van die pottebakker en die klei verneem Jeremia 'n tydlose boodskap vir sy volk, 'n boodskap ook vir ons in die jaar 2002. God is die pottebakker. Ons is slegs die klei en die klei kan nie vir die pottebakker sê wat hy moet doen nie. Hoe dikwels wil ons nie aan God voorskryf wat met ons lewens moet gebeur nie. Hoor ons gebede: Dit is wense van hoe ons wil hê dit met ons en ons geliefdes móet gaan. Ons bid moeilik dat God se wil met ons lewens moet gebeur. Soms bid ons dit, maar bedoel ons dit, ongeag van wat God se wil mag wees?

Die volk vra waar die sogenaamde oordeel van God, waarvan Jeremia so preek, dan is? Hulle reken dat as hy wel van God is en sê wat God met hulle gaan doen en dit gebeur nie nou nie, dan lieg óf die profeet óf God gee nie om nie. Jeremia kry die antwoord op die pottebakker se skyf. God is nog besig om sy volk te vorm. Dit is duidelik dat die vorm nog nie reg is nie. En solank God besig is om die klei te vorm, wag Hy geduldig op die uitkoms van sy werk. Hy kon dit oorweeg het om die voorwerp plat te druk en die klei van voor af te vorm, maar Hy probeer nog. God stuur sy profeet (die hande waarmee Hy werk) om aan die volk te druk en te skaaf. As hulle hulle dalk sou laat vorm, sal God, ten spyte van sy besluit om hulle te vernietig, dit nie doen nie. Die volk het egter besluit dat hulle nie meer gevorm kan word nie. Hulle is immers die volk van God, daarom sal God die klei moet platdruk en van voor af begin. Jeremia, die volk en ons moet leer dat die keuse, of daar voortgegaan word en of daar opnuut begin moet word, nie by die klei lê nie, maar by die pottebakker.

Israel se hardkoppigheid verbaas 'n mens. Die profeet praat en praat, maar die volk luister nie. In die voorafgaande gedeelte stel God sy straf 'n wyle uit in die hoop dat die woorde en aankondigings van sy profeet die volk tot inkeer sal dwing. Dit gebeur egter nie, want hulle volhard in die sonde. Israel word met die heiden-nasies vergelyk. Eintlik kan Israel bevoorreg voel, en behoort hulle uit dankbaarheid vir God se goedheid en guns in hulle geskiedenis anders as die ander volke te sê en te doen. Die doen is baie belangrik, want die volk sê hulle glo, maar hulle leef nie soos God wil nie.

Anders as die natuur se neiging om in gebaande weë te beweeg, verlaat Israel die pad van ouds en begin om ompaai op ongebaande weë te loop. En omdat hulle verkies om so teen hulle natuur in te handel, sal God hulle nie keer nie. Hulle sal op hulle pad kan loop, maar end-uit, want dit is 'n pad na selfvernietiging. As Israel maar net soos die ander volke was waaroor hulle so maklik geskinder het. Israel is eintlik slegter as die ander volke, want hulle verlaat ten minste nie hulle afgode nie, terwyl Israel die lewende God verlaat het vir afgode in hulle sondige eiewilligheid. Jeremia sê dat as die volk die einde van die pad bereik het wat hulle gekies het om te loop, sal die ander volke net hulle koppe skud en fluit oor wat hulle sien. God sal soos 'n warm woestynwind word wat oor sneeu waai. Die sneeu sal smelt en wegloop. Die verbasing sal nie net wees oor die feit dat Israel verstrooi word nie, maar veral oor die wyse en intensiteit van die vernietiging van die volk.

Kan ons dit vandag nog bekostig om met 'n liewe Jesus my maatjie God gedagte rond te loop? Is God nie die Almagtige, gans ander God wat nie met Hom laat spot nie, veral nie deur sy eie volk nie?

In die gedeelte gaan dit om twee simboliese handelinge: die koop van die kleipot (verse 1-2) en die breek van die pot (vers 10). Die beelde word nie net gebruik nie, maar ook verklaar, sodat die volk presies sou weet wat God deur die profeet vir hulle wou sê. Jeremia moet 'n nuwe kleipot gaan koop, een waaraan die pottbakker

(God) sy goedkeuring verleen het en wat as simbool kan dien vir die feit dat God Israel goed geskep het en sy goedkeuring aan hulle gegee het.

So het God elkeen van ons in ons eie tyd en lewe ook goed geska-pe. Ons kan nie vir God blameer en vir Hom die skuld gee vir die verkeerdhede in ons lewe nie. Saam met Jeremia en sy politieke en godsdienstige leiers kan ons ook dalk vandag by die Potskerfpoort staan. Die naam herinner aan 'n gebreekte kruik. God is dus by die punt om sy kruik, Israel te breek. Die rede waarom God hierdie verskriklike ding wil doen, word weer uitgespel en die redes kom sterk ooreen met dit wat die profeet al by verskillende geleenthede geprofeteer het. Dit beklemtoon net weer die volk se ongelooflike ongehoorsaamheid.

Hoor en luister ons vandag as God met ons praat deur die Woord en sy kerk? Het ons nie net so doof geword vir God se wil soos die volk in Jeremia se tyd nie? Vir God was die vergieting van onskuldige bloed en spesifiek die offer van kinders nou eens te veel. Ons offer nie ons kinders letterlik nie, maar ons laat ons kinders dalk te maklik toe om op die verkeerde paaie te gaan net omdat ons nie ons verhouding met hulle wil skend nie. As ons deur ons woorde en daade verkeerde voorbeelde aan ons kinders stel, is ons eintlik ook besig om hulle bloed te vergiet en hulle te offer en sal dieselfde woorde wat God tot sy volk gerig het, tot ons spreek. Jerusalem sal beleër word en as hulle uitgehonger is, sal hulle hulle eie kinders eet om te oorleef, maar die uiteinde is oorgawe en vernietiging. God laat nie wandade teen kinders ongestraf nie.

24 Augustus

Jeremia die getroue

**Jeremia 1: 1-8;
Jeremia 26**

Uit die dorpie, Anatot, het daar 'n merkwaardige man in die geskiedenis van die Ou Testament ingetree. Jeremia is op ongeveer 24-jarige ouderdom geroep om as profeet van die Here onder Juda op te tree. Aanvanklik was hierdie roeping vir Jeremia te groot vir hom en het hy teen die wil van God geprotesteer. Maar God weet beter as die mens; Hy is immers ook die Alvermoënde. Hy bestier en rig die lewensgang van sy verbondskinders. Vir Jeremia sê God dat Hy hom geken het nog voordat hy gebore is. Jeremia moes beseef dat hy 'n verbondskind is en juis daarom verseker God hom van die feit dat Hy, die Alvermoënde, vir hom die krag en genade

sal gee om sy taak uit te voer. God het ook vir ons as kinders van die nuwe verbond 'n taak en 'n opdrag om in hierdie wêreld uit te voer. Dit is daarom nodig dat ons moet weet dat God ook ons lewensgang bestier. Hy gee aan ons krag om sy opdrag in hierdie wêreld uit te voer.

Dit lewenspad van Jeremia het elke dag binne die raadsplan van God geloop. Hierdie werklikheid het dit vir Jeremia moontlik gemaak om teenoor die God-vyandige wêreld standpunt in te neem. Jeremia is elke dag deur die genade van God gedra, daarom kon hy die onmoontlike doen. Hy kon dag en nag aan die beloftes van God vashou omdat God vir hom gesê het: *Moenie vir hulle bang wees nie, want Ek is by jou....*

Ons leer Jeremia ken as die getroue profeet wat onvoorwaardelik die wil van die Here gedoen het. Jeremia het dit baie moeilik in sy lewe gehad, maar nooit het hy aan die Here ontrou geword nie. Hy was 'n gehoorsame verbondskind van God.

In die deurmekaar wêreld van ons tyd is ons Godgegewe opdrag: Verkondig Jesus Christus as enigste Here en Verlosser. God sal ons die krag gee om hierdie opdrag uit te voer. Al wat ons moet doen, is om soos Jeremia gehoorsaam en getrou te wees.

25 Augustus

Gehoorsaam die Here

Jeremia 27

Ten tye van die lewe en die werk van Jeremia het Juda op die vooraand van die ballingskap na Babel gestaan. Die oordeel van God oor Juda was in die lug. Onder Juda was daar profete wat vir koning Sedekia en die volk onder die valse indruk gebring het dat God nooit vir Juda aan die heidendom sou uitlewer nie. Hierdie profete het die indruk geskep dat God as 't ware verplig was om Jerusalem en die tempel in alle omstandighede te beveilig.

Jeremia kry van God die opdrag om die dwaasheid van die vals profete aan die kaak te stel. Jeremia moes 'n juk maak en dit op sy skouers sit. Op hierdie wyse moes die volk simbolies sien wat daar in die toekoms op hulle gewag het. Dit sou vir Juda beter gewees het om die juk van die Babiloniese ballingskap te dra as om in opstand teen Nebukadnesar te kom. Die ballingskap was immers God se straf oor die volk wat Hy as sy eie gekies het, maar wat nie werklik die verbondsvolk van God wou wees nie. Jeremia stel dit baie duidelik dat die kosbare godsdienstige voorwerpe wat daar nog in die tempel oor was, deur Nebukadnesar weggevoer sou

word na Babel toe. Die volk Juda sou tot in sy fundamente geskuud word wanneer die heidene die mure van Jerusalem sou afbreek en die tempel sou ontheilig.

Jesus Christus het vir ons, die Nuwe-Testamentiese verbondsvolk, verlos uit die ewige ballingskap van die Satan toe Hy vir ons aan die kruis gesterf het. Ons is genadiglik tot kinders van God gemaak. Maar wat maak ons met die onbeskryflike groot voorreg om kind van God te wees? Baie maak soos wat Juda gemaak het. Hulle gebruik die Here wanneer hulle Hom nodig het. Wanneer daar nood is, word daar gebid, maar wanneer dit goed gaan, is die God van die verbond van geringe belang. Dit het Juda ook gedoen en daarom was die ballingskap in Babel as straf vir hulle bestem. God se nuwe verbondskind se lewe word gerig deur Christus wat in hom lewe. Die ander leef 'n ewige ballingskap van Godverlatenheid tegemoet!

26 Augustus *Jesus Christus, ons hoogste* **Jeremia 28;
Profeet en Priester* **Markus 11: 27-33***

Jeremia het herhaaldelik teen daardie heilsprofete gewaarsku wat die valse boodskap voorgehou het dat die Here nie sou toelaat dat sy verbondsvolk onder die slawejuk van Babel ingedwing sou word nie. Gananja was een van daardie profete. Hy het verkondig dat die mense wat reeds in ballingskap in Babelonië was, en die voorwerpe wat uit die tempel geroof is, binnekort na Jerusalem sou terugkom. Dit was net 'n kwessie van 'n jaar of twee en alles in Jerusalem sou weer normaal verloop. Hierdie boodskap van Gananja was reëlreg in stryd met die boodskap wat Jeremia verkondig het. Jeremia was geen vals profeet nie. Hy het die boodskap van God verkondig dat die ballingskap vir sewentig jaar sou duur en dat die tempelvoorwerpe eers na 'n lang tyd weer na Jerusalem teruggebring sou word.

Hier in hoofstuk 28 word Jeremia direk gekonfronteer deur Gananja. Gananja beweer dat God aan hom dinge geopenbaar het wat strydig is met dit wat Jeremia verkondig. Jeremia antwoord op die uitsprake van Gananja deur te kenne te gee dat hy eintlik wens dat dit wat Gananja sê, die waarheid en die wil van God kon wees. Jeremia het immers nie die ondergang van sy eie volk gesoek nie.

Gananja het die juk op die nek van Jeremia gebreek as 'n simboliese handeling van die vernietiging van die mag van Nebukadne-

sar. Wanneer Jeremia hierteenoer verkondig dat die Here sê dat houtjukke met ysterjukke vervang sal word, is dit 'n boodskap wat sê dat daar geen volkerebondgenootskap sou kon bestaan wat die mag van Babel sou kon vernietig nie.

Die valsheid van die boodskap van Gananja word deur die geskiedenis bevestig. 'n Doodsvonnis is oor Gananja uitgespreek. Hierdie vonnis is inderdaad deur God self stiptelik, soos aangekondig, voltrek. Op hierdie wyse is dit bevestig dat Jeremia waarlik die profeet van die Here was.

Hierdie gebeure in die lewe van Jeremia laat 'n mens dink aan die vraag wat die priesterhoofde en die skrifgeleerdes en die familiehoofde aan Jesus gevra het. Hulle wou weet op grond van watter gesag Jesus oor God praat en wondertekens gedoen het. Ook tydens die lewe van Jesus was die vraag oor die ware en vals profeet aan die orde van die dag gewees. Vir wie moes die mense glo, vir Jesus of vir die Fariseërs? Soos Jeremia, het Jesus ook dinge gesê wat lynreg gebots het met die leerstellings van die kerkleiers van destyds. In die geval van Jesus kon slegs die opstanding uit die dood op hierdie vraag na die ware profeet 'n antwoord gee. Dit is waarom die belydenis van die opstanding van die Here Jesus Christus so 'n belangrike fondament in die geloofslewe van die Christen is. Sy opstanding het bevestig dat Hy ons hoogste Profeet, Priester en Koning is!

27 Augustus

God straf regverdig en red genadiglik

Jeremia 32

In die jaar 587 v C is Jerusalem deur die Babiloniese magte beleër. Uiteindelik sou Jerusalem ingeneem en vernietig word. Die situasie het tot gevolg gehad dat die normale lewenswyse tot 'n stilstand gekom het. Jeremia was onder huisarres in Jerusalem.

Die koning, Sedekia, wou van Jeremia weet waarom hy as profeet deurgaans net 'n negatiewe boodskap vir die volk en vir die koning van Juda gehad het. Waarom het Jeremia keer op keer verkondig dat Sedekia en die volk na Babel weggevoer sou word?

Hierop het Jeremia geantwoord deur te vertel van die besoek van sy neef Ganamel. Ganamel het vir Jeremia gevra om sy grond by Anatot te koop. Die Here het vir Jeremia opdrag gegee om die grond te koop, wat hy inderdaad gedoen het.

Met hierdie simboliese handeling was die boodskap aan Sedekia

dat daar geen keer was aan wat noodwendig moes gebeur nie. Dit was egter nie die einde van die pad wat God met sy volk geloop het nie. Dit was eerder die begin. Daar sou weer grond in Juda gekoop en verkoop word.

Dit is opmerklik dat Jeremia aan die opdrag van God gehoorsaam is al het hy nog nie verstaan waarom die opdrag aan hom gegee is nie (v 25). Al is hulle God die Skeppergod, Reddergod en die Verbondsgod, het dit vir Jeremia gelyk asof die pad van die volk van God nou sou doodloop. Ware geloof kom duidelik na vore wanneer 'n mens, ten spyte van omstandighede wat jou wil oorweldig, met die gewone lewe voortgaan en in die vaste vertroue leef dat God in sy liefde die pad enduit met jou sal loop.

Die Here God is die regverdige God, daarom straf Hy soos wat Hy belowe het. Maar baie duidelik is die feit dat God nie net regverdig is nie, maar ook genadig. God red sy verbondsvolk. God verklaar die grondkoopsimbool aan Jeremia. Hy sê vir Jeremia dat Hy weer 'n nuwe bedeling sal skep waarin Juda nog meer sou ontvang as wat hulle gehad het. God sou sy volk in die vreemde bymekaarmaak, Hy sou hulle terugbring en hulle God wees. Hy sou met hulle 'n blywende verbond sluit en nie ophou om aan hulle goed te doen nie. Dit wat hulle in die ou bedeling kortgekom het, naamlik toewyding aan die Here, sou God self aan hulle skenk. Grond sou weer gekoop en verkoop word. Daar sou 'n nuwe toekoms vir die verbondsvolk wees.

Die boodskap aan Sedekia is met die grondkooptransaksie uitgebeeld dat die straf van God regverdig is, maar dat dit nie die einde van die pad vir die volk van God is nie. God sou hierdie volk op so 'n wyse seën dat hulle tot aan die einde van die tyd 'n seën vir al die nasies sou wees. Uit hierdie volk sou Jesus Christus, op die Godgegewe tyd, gebore word.

28 Augustus

Gehoorzaamheid

Jeremia 35

Soos die linnegordel, die werk van die pottbakker, die breek van die kleipot, en die aankoop van die grond simbole geword het van dinge wat in Jerusalem verkeerd geloop het, so is die Rekabiete ook gebruik as simbool om die verkeerde dinge onder Juda uit te lig.

Die Bybel prys hier nie die tradisies van die Rekabiete nie, maar hulle gehoorzaamheid aan hulle voorvader word op die voorgrond gestel. Hierdie voorvader, Jonadab, seun van Rekab, het meer as

250 jaar tevore 'n opdrag aan hulle gegee en hulle het dit in die tyd van Jeremia steeds gehoorsaam en met getrouheid uitgevoer. Daarteenoor het die Here God voortdurend met sy volk gepraat, maar hulle het nie geluister nie. Die ooreenkoms tussen die twee groepe was dat die opdragte waarvan daar gepraat word, almal ten doel gehad het om 'n lang verblyf in Kanaän te verseker.

Die twee groepe se gehoorsaamheid het radikaal van mekaar verskil, daarom word straf oor Juda aangekondig en 'n belofte van seën aan die Rekabiete gemaak. God belowe die Rekabiete dat daar altyd 'n nasaat van hulle voorvader sal wees wat God sal dien. Jonadab was gekant teen die Baälafgodediens in Israel. Hy het in die tyd van Jehu gehelp met die poging om hierdie afgodediens onder Israel uit te roei. Hy en sy nageslag se lewenswyse was moontlik juis 'n reaksie teen die natuurgodsdienste soos die Baälaanbid-ding. As 'n mens nie 'n wingerd of saaigrond gehad het nie, was jy nie so blootgestel aan die versoeking van die natuurgodsdienste nie. By die Baälkultus is daar baie wyn gedrink en sedeloos gelewe. Deur wyn en die landbou te vermy, kon die Rekabiete die slag-gate van die Baälgodsdienste omseil.

Die Rekabiete is deur Jeremia as 'n voorbeeld aan Juda voorgehou. Die Rekabiete het die wyn wat Jeremia vir hulle aangebied het, nie gedrink nie, want hulle was aan hulle voorvader gehoorsaam. Ja, hulle was ten alle koste aan 'n mens gehoorsaam. Hierteenoor het Juda gestaan. Die Here was hulle God. Hy het met hulle gepraat en van hulle gehoorsaamheid gevra, maar Juda het nie na die Here geluister nie. Die Rekabiete was nougeset gehoorsaam aan die opdragte van 'n mens. Juda, aan die ander kant, was die verbondsvolk van God, maar hulle het hulle nie aan die wil van God gesteur nie.

As ons vandag na die wêreld om ons kyk, sien ons die getrouheid van talle mense aan hulle heidengodsdienste. Hulle leef die opdragte van 'n godsdienstige voorvader, wat eeue gelede al gesterf het, getrou uit. En wat doen die Christene? Wat doen die verbondsvolk van die enigste en ewige lewende God? Hulle dien nie meer die Here nie; hulle is nie meer ligdraers van die evangelie nie. Baie Christene het soos Juda van ouds geword. Die Here God het vir hulle 'n vreemdeling geword. Hulle luister nie meer na sy Woord nie en hulle aanbid nie meer in die kerk nie. Ons moet daarom nie ophou om dringend tot die Here God te bid dat Hy ons en die baie dooie Christen-lidmate om ons weer lewend sal maak vir sy Woord en sy kerk nie.

Hierdie hoofstuk verplaas ons terug na die jare 609-598 v C en dien as illustrasie van die wyse waarop die leiers in Jerusalem vir Jeremia as profeet van die Here behandel het. Hier word dit duidelik dat niemand hulle werklik aan die profeet gesteur het nie en sy taak was dus baie moeilik gewees.

Van God het die profeet die opdrag gekry om al die profesieë op te skryf wat hy oor die afgelope twintig jaar uitgespreek het. Jeremia het toe die woorde aan sy sekretaris, Baruk, gedikteer en hy het dit neergeskryf. Toe dit klaar was, het Jeremia, wat onder huis-arres was, sy sekretaris gestuur om die boekrol in die tempel te gaan voorlees. Die rede vir hierdie daad lê in die hoop dat die volk dalk tog uiteindelik na die boodskap sou luister en berou sou kry en hulle sou bekeer.

In die jaar 603 het Baruk die boekrol in die tempel voorgelees. Die hoë staatsamptenare het van die inhoud van die boekrol te hore gekom. Die dreigemente teen die staat, wat duidelik uit die boodskap van die boekrol na vore gekom het, het daartoe aanleiding gegee dat die koning ingelig is oor die inhoud van die boekrol. Die koning, Jojakim, wou self hoor wat in die boekrol geskryf was, daarom moes dit aan hom voorgelees word. Soos die boekrol afgerol en gelees is, het die koning die gelese gedeeltes afgesny en in die vuur gegooi. Die koning het hierdie dringende boodskap van God as blote politieke propaganda vir die Babiloniërs beskou en daarom het hy dit stuk vir stuk verbrand.

'n Mens kan die Woord van God nie doodswyg nie. Die Bybel, as die Woord van God, is al baie keer in die openbaar verbrand. Gelowiges is al verbied om in die Naam van God te praat. Getuienis van die reddende genade van God in Jesus Christus is al by die duisende in tronke gegooi en tot die dood toe gemartel. En tog weerklink die Woord van God nog steeds oor die aarde. Dit is ook die boodskap van hierdie hoofstuk. God kan nie stilgemaak word nie, nie deur die inperking van die profeet nie, nie deur die perkament waarop die wil van God geskryf is te verbrand nie, en ook nie deur dit as waardelose propaganda af te maak nie. In sy Woord sê die Here God self: *My woord is soos vuur, sê die Here, soos 'n hamer waarmee klippe stukkend gebreek word.*

Ons gebed van elke dag moet ook inhou dat God deur die krag van die Heilige Gees sal gee dat ons die Woord van God daaglik

sal hoor. Dat ons dit op so 'n wyse sal hoor dat ons aangespoor sal word om dankbaar en God-vererend in die wêreld te lewe.

30 Augustus

God is sy kinders genadig

Jeremia 45

Aan die einde van die aantekeninge oor die lewe van die profeet Jesaja, skryf Baruk, die sekretaris van Jeremia, 'n kort opmerking oor homself. Die gebeure waarna verwys word, het reeds in die tyd van koning Jojakim afgespeel. Die geleentheid waarna verwys word, is baie duidelik dieselfde as wat in hoofstuk 36 beskryf word. Dáár gaan dit onder andere daaroor dat Baruk al die profesieë van die voorafgaande dekades, soos dit deur Jeremia gedikteer is, moes opskryf en aan die amptenare van die regering moes voorlees - om net daarna alles, en nog meer, weer neer te skryf nadat Jojakim die eerste boekrol verbrand het. In die proses van die neerskryf van die oordele van God het Baruk moedeloos gesug en gesê: *Dit is klaar met my*. Daarmee het hy waarskynlik te kenne gegee dat hy bang is om die toekoms tegemoet te gaan, aangesien die oordele wat die volk sou tref, in elk geval ook vir hom sou tref.

Op hierdie moedelose gekerm van Baruk het Jeremia reageer met 'n woord van God. As dit vir die sekretaris moeilik was om die oordele van God aan te teken en by hom klagtes ontklok het deur net daaraan te dink, moes hy homself 'n keer in die plek van God indink. God moes daardie oordele uitspreek. Maar nog meer as dit: God moes deur die oordele sy eie handewerk tot niet maak en dan nie net die mense nie, maar die hele land wat Hy aan sy volk gegee het. Hoe vergelyk die bietjie lyding van Baruk met dit wat daar in die hart van God moes omgegaan het wanneer Hy, as die eerste dikteerder van hierdie oordele, vir 'n laaste keer moes sê dat die verskriklike oordeel wel sy volk sou tref? Baruk moes nie net aan homself dink nie, maar hy moes die saak van die Here se kant af beskou. Tog neem God nie vir Baruk kwalik oor sy gesug nie. Intendeel, Hy beloof aan Baruk sy beskerming wanneer Hy sy oordele 'n werklikheid sou maak. En dit is waarskynlik die rede waarom hierdie episode uit die lewe van Baruk aangehaal word. God het inderdaad vir Baruk gered en beskerm, want hy kon aan die einde van sy lewe getuig dat sy meester, Jeremia, waarlik 'n man van God was.

Ons tree ook dikwels soos Baruk op. Ons is ontevrede met ons lewensgang en ons lewensituasie. Maar kom ons kyk ook vir 'n oomblik vanuit God se oog na ons hier op die aarde. Om te verhoed

dat sy ganse skepping, en ook ons, tot niet sou gaan, het Hy ons gered. Hierdie redding was vir God nie sonder pyn nie. Jesus Christus sou aan die kruis sterf sodat ons vir ewig uit die mag van die bese gered kon word. Daarom mag die Christen nie sug en kla oor sy lewe en lewensomstandighede nie. Inteendeel, die Christen behoort elke dag 'n jubelende dankbare mens te wees, want op grond van die offerdood van Jesus Christus is hy vir ewig deel van die volk van God.

31 Augustus

God kom na ons

Esegiël 1: 1-28

Vir ons as lesers kan die boek Esegiël soms baie duister voorkom, veral omdat daar heel aan die begin na die verskyning van 'n visioen verwys word. Dit maak dit vir ons moeilik om die gedeelte te verstaan, omdat ons nie bekend is met visioene nie, veral nie met die tipe visioen waarvan Esegiël praat nie. Daarom is daar 'n paar aspekte wat ons in gedagte moet hou om hierdie boek te kan verstaan. Ons moet van die begin af besef dat die profeet Esegiël vanuit sy eie lewenservaring en belewenis hier optree. Met die beskrywing van die verskyning van die visioen, moet ons nie wil poog om na hedendaagse voorwerpe, wat aan die beskrywing sou kon voldoen, te gaan soek nie. Ons moet eers na die geheelbeeld kyk en poog om die betekenis van die geheel te bepaal.

Wat wel in die begin van hoofstuk een van uiterste belang is, is die beskrywing van hoe die visioen verskyn het. Die verskyning, soos dit in vers 4 beskryf word, vorm ook die kern van die visioen. In Esegiël 1: 4 word dit aan ons gestel dat daar 'n storm vanuit die noorde gekom het. Die verskyning van God word dikwels in die Ou Testament met 'n storm in verband gebring. Die verskyning uit die noorde hang saam met die opvatting dat die woonplek van God in die noorde gesetel is (Ps 48: 3). Die Here was volgens hierdie volk wat hulleself in ballingskap bevind het, ver van hulle af weg. Hy was, volgens hulle, net in die tempel teenwoordig en nêrens anders nie. Deur hierdie visioen wys die Here vir hulle dat Hy na hulle kom. God kom dus vanuit sy woning na Esegiël toe en dit is die begin van groot troos. Hier bevestig Hy ook aan ons dat Hy altyd na ons kom, by ons is, in ons is elke dag van ons lewe. Ons hoef nooit alleen te voel nie, want Hy is met ons. Al is daar soms dae wat ons Hom vergeet, vergeet Hy ons nooit nie. Al is daar soms dae wat ons nie ons lewens na Hom rig nie, rig Hy Homself altyd tot ons, waar ons ook al mag wees.

Die aanspreekvorm *mens* in vers 1 dui daarop dat alhoewel die profeet met visioene en openbaringe begenadig word, hy nog 'n aardse wese bly, 'n sondaar onder sondaars. Dit behaag God om Esegiël as sy openbaringsinstrument te gebruik, maar Esegiël mag hom nie daarin beroem nie. Alle roem is uitgesluit en God alleen ontvang die eer. Hierdie titel kom ons ook toe as daar na Jesus Christus verwys word. Deur Jesus Christus is ons ook geroep om as instrument vir God te dien, maar net soos Esegiël, bly ons ook sondige mensekinders wat hierdie opdrag nie vanuit onself kan uitvoer nie.

In Esegiël se geval het die bekwaammakende Gees van God hom die krag gegee om die opdrag van God te kon uitvoer. Hy kon spreek en die wil van God tot oordeel en blye boodskap aan sy volk bekend maak. Met die krag van die Gees kon hy opstaan en hierdie boodskap gaan verkondig. Ja, die Gees maak hom gewillig en gereed om na die volk te gaan wat genoem word *moedswillige en hardkoppige mense*. Net soos in die geval van die profeet maak God se Gees ons ook bekwaam vir die opdrag wat aan elkeen van ons gegee is, naamlik om sy Woord uit te dra die wêreld in. Ons is sy instrumente en daarom mag ons nooit huiwer nie.

Soms mag die gedagte by ons opkom dat ons nie daartoe in staat is om so 'n groot opdrag uit te voer nie, ons kennis is dalk beperk of ons geloof is dalk te klein, maar aan God die dank, Hy tel ons op ons voete en gee aan ons deur sy Gees die krag om wel ons taak en ons roeping te volvoer.

Wanneer ons die gedeelte lees, kom ons nader aan die saak waaroor die hele visioen handel. Die klem val nie op die beskrywing soos in die vorige hoofstuk gesien, van hoe die Here lyk nie, maar veel meer op sy woorde. In die gelese gedeelte is dit die sprekende Here. In die gesprek van die Here met Esegiël vind ons, net soos by die profeet Jeremia, drie elemente, naamlik 'n opdrag, instruksie en toerusting. Die opdrag lui dat hy hom gereed moet maak om die woord van die Here te hoor. Wat hy hoor, moet hy aan Israel gaan oordra. In die gelese gedeelte word daar 'n baie negatiewe teken van Israel gebied wat impliseer dat hulle nie baie gewillig sal wees

om te luister nie. Maar desnieteenstaande is die instruksie dat Esegïël nog steeds moet gaan en onbevrees die woorde van God aan die volk moet gaan oordra. Hulle sal dalk nie wil luister nie, maar dit moet hom nie stuit nie. Wat wel van belang is, is dat hy moet praat sonder enige vrees of huiwering. Daarvoor sal die Gees van God hom toerus soos wat ons in die begin van hoofstuk 2 gelees het. Die Gees sal hom staan maak voor almal, maar hy moet ook op sy hoede wees dat die gesindheid van die volk nie by hom ook teenwoordig sal wees nie. Hy moet 'n ware profeet bly en God se opdrag eerlik en nederig uitvoer.

Deur hierdie woorde leer ons dat al is ons eie omstandighede ook soms duister en moeilik, moet ons sonder ophou na die Woord van God luister en dit uitleef. Al wil die mense rondom ons dalk nie altyd na die Woord van God luister nie, mag dit ons nooit stuit om onverpoosd God se Woord deur woord en daad te verkondig nie. Soms mag dit dalk vir ons moeilik wees, maar die Gees van God sal ons ook elke dag toerus om staande te kan bly.

3 September

Die Woord is soet

Esegïël 3: 1-11

Wanneer hierdie gedeelte begin met die woorde, *eet hierdie boekrol*, word daar nie bedoel dat dit letterlik geëet moet word nie, maar wel die positiewe inneem van die kennis van die visioen. In ons taal praat ons ook van 'n *saak herkou*, en met hierdie doel voor oë, moet Esegïël die rol waarop al die nodige kennis geskrywe is, eet. Hy moet dit goed bestudeer, deel van sy siel, deel van homself maak. Wat baie opvallend is, is dat Esegïël ook nie die inname van die kennis vermoeiend vind nie. Dit is nie vir hom 'n straf nie. Hy vind dit intendeel wonderlik goed, dit is vir hom soet soos heuning. Hierdie woorde van God vind hy vullend en kragtig, net soos wat ons ook die Woord van God vind.

Wanneer ons werklik begin om die Woord van God deel van ons lewens te maak, wanneer ons ook God se Woord begin eet, sal ons ook vind dat dit soet is, net soos die profeet dit ervaar het. Maar dit is hartseer dat ons soms 'n mate van weerstand bied. Ons probeer die minimum inneem in plaas van die maksimum. Daarom moet ons onself elke dag opnuut instel om moeite te doen met God se Woord. Ons moet soveel aandag aan die prediking op Sondae skenk en die Bybel tuis bestudeer sodat ons op die ou end aan die wêreld die *soete* evangelie kan verkondig en die sielevoedsel van die lewe kan uitleef, soos wat God dit van ons vra.

In die gedeelte bring die Gees van God vir Esegiël na die oostelike poort van die huis van die Here waar hy vyf en twintig manne aantref. Hy bevind hom hier in die geselskap van die vorste van die volk, ons sou kon sê die geestelike leiers of die kerkraad van Sion. In hierdie vergadering is Esegiël 'n stille toehoorder. Tydens die vergadering is almal van dieselfde oortuiging. Hulle is van mening dat die stad vergelyk kan word met 'n pot en hulle is die vleis. Die stad Jerusalem word vergelyk met 'n pot wat op die vuur staan. Die vlamme kan maar rondom die pot brand, die pot sal niks oorkom nie, ook sal die inhoud, naamlik die inwoners van die stad, niks oorkom nie. Hierdie oortuiging is die toppunt van selfoorskating en selfverheffing.

Dit voel vir ons amper of die profeet in ons tyd 'n wandeling neem deur die kerkrade en kerke op aarde. Ons kan soms so maklik op valse gerustheid steun. Ons wil voorgee dat ons niks sal oorkom nie, want ons is in die kerk. Net jammer ons geestelike lewe is gewoonlik net op Sondae sigbaar, en in die res van die week leef ons soos die wêreld. Indien dit die geval is, kan ons ophou om te roem in die suiwerheid van ons leer en lewe. Ons is dan besig om vir onself 'n rat voor die oë te draai, want alleen hulle is kinders van Abraham wat dit geestelik is, wat nie ydel roem in uitwendige voorregte nie, maar in die Here roem. Mag ons ook vandag weer opnuut die Here vra om ons nederig te maak met dankbare harte vir sy groot genade.

In dié gedeelte word die profete van Israel deur die profeet Esegiël aan die kaak gestel as valse profete. Die profeet Esegiël wys hulle daarop dat hulle eintlik profete uit eie hart is. Hulle sê wat hulle weet die volk graag wil hoor, maar wat nie noodwendig die waarheid is nie. 'n God-gestuurde profeet spreek egter nooit uit sy eie hart nie. Want selfs die hart van die aller begenadigste is maar 'n troebel bron. Daarom spreek die diensknegte van God altyd *uit die Woord* al is dit hoe swaar en al gaan dit lyreg teen hulle eie sielsbegeertes in. Maar so doen die valse profete nie. Hulle spreek wat hulle harte vir hulle sê, en dikwels doen hulle dit met oortuiging

en entoesiasme. Hulle gebruik sover moontlik *Bybelse* terme waaraan hulle 'n eie inhoud gee. En waar die profete van Israel in die gelese gedeelte *jakkalse* genoem word, word daar onwillekeurig gedink aan die verwoesting wat deur *jakkalse* aangerig word. Hulle grawe gate en ondergrawe alles wat groei. Hulle wat heil belowe het, het onheil gestig. Hulle word verwytdat hulle nie gegaan het na waar die muur omgeval het en weer 'n muur om Israel gebou het sodat hy staande kan bly in die oorlog wanneer die oordeelsdag van die Here kom nie. Eintlik was dit hulle roeping: Hulle moes vir die volk instaan en so weer die mure om Sion bou. Maar hulle het dit nie gedoen nie; hulle het nie gedoen wat van hulle gevra is nie en dit het sy tol geëis.

Laat ons dan as gelowiges, wat elkeen die amp van profeet het, uitgaan om God se Woord te verkondig, met ons gebede in hierdie tyd waarin ons leef in die bres tree vir ons medegelowiges, sodat ons nie eenmaal as dwase nie, maar wel as ware profete bevind sal word. Kom ons rig ons oë op Hom sodat Hy aan ons die krag kan gee om waarlik opreg op te tree soos profete, nie soos *jakkalse* nie, maar soos skape van sy weiding.

6 September God ken ons bedoelinge Esegïel 14: 1-11

Op 'n sekere dag het 'n eerbiedwaardige geselskap na Esegïel gekom. Dit was die oudstes, ons kan maar sê die leiers van die volk, die manne na wie die volk opgesien het. Hulle het gekom om by Esegïel van God se Woord te hoor. Hulle wou God raadpleeg en daarom het hulle by sy voete gaan sit om vir hom te wys dat hulle nie gekom het om te debatteer nie, maar dat hulle kom raad vra het. Esegïel was bly dat hy uiteindelik resultate begin raaksien het, min wetende dat hulle wat voor hom sit, nog steeds in hulle harte die afgode raadpleeg, dat hulle nog steeds in dieselfde sonde verval is.

Maar dan kom die woorde van die Here tot hulle en dit vlek hulle sondes oop. Die Here sê baie duidelik aan hulle dat Hy nie so iets sal duld nie. Verder sê Hy dat Hy so 'n man se teenstander sal wees en dat Hy van hom 'n voorbeeld sal maak, dat Hy hom van sy volk sal afsny. Dan sal hulle besef dat Hy die Here is. Die Here spreek duidelik sy misnoeë teenoor hierdie oudstes van die volk uit en Hy toon aan hulle dat Hy dwarsdeur hulle sien. Hy sien hulle bedoelinge raak en Hy weet dat dit nie met opregtheid is nie, want hulle is skynheilig.

Die Here God wil wel 'n helper in nood wees, maar nie net as noodhulp nie. Daarom moet ons onthou dat God ook ons bedoe-linge ken net soos wat Hy hier in ons gelese gedeelte vir ons wys. Diegene wie se gebede ophou sodra die nood verby is, om dan maar weer net staat te maak op eie wysheid of insig, beledig die Here. So iemand moet hom ook nie daaroor verwonder wanneer die Here teenoor hom sê: *Moet Ek My deur hulle laat raadpleeg?*

Begin elke dag met eerlikheid teenoor God, dan sal dit ook 'n voortvloei- sel in jou lewe wees.

7 September

***Genade is nooit
goedkoop nie***

Esegiël 20: 1-44

Esegiël begin met die woorde: *Die geskiedenis leer ons....* En met hierdie oorsig oor die geskiedenis bied Esegiël aan ons 'n verklar- ing vir die situasie waarin Israel hulle bevind. Esegiël kry die op- drag dat hy God se oordeel moet aankondig en die afskuwelike dade van hulle voorvaders aan die volk moet voorhou. Die geskie- denis is die aanklag teen hulle. Van die vroegste tye af het hulle verkeerd gehandel en deur die eeue het hulle die genade van God vertrap en geminag. En juis daarom kon hulle slegs die oordeel van God te wagte wees. Dan word die geskiedenis in die drie groot tyd- perke aangehaal:

Verblyf in Egipte: Die Here het Israel tot sy volk verkies, maar reeds van die begin af is hulle ongehoorsaam aan Hom.

Die woestynstog: God straf die volk met 'n lang woestynstog en tog leer hulle nie uit hierdie straf nie.

Israel in die beloofde land: God bring die volk, ten spyte van hulle ontrouheid, na die beloofde land. En tog neem hulle ontrouheid daar toe.

Met hierdie oorsig word beklemtoon dat Israel van die begin af on- trou was, nie geluister het nie, en nie gedoen het wat God gesê het nie. 'n Kenmerkende eienskap van die volk van God hiervolgens is hulle ongehoorsaamheid.

In Esegiël herhaal die geskiedenis homself. Die ballinge hoop om spoedig terug te keer na hulle land, maar hulle moes eers leer om die hede te aanvaar. Dit is God wat hulle na vreemde nasies toe weggevoer het, maar God sal weer van voor af met sy volk begin. Hy sal sy volk teruglei na sy land toe en daar sal hulle Hom aanbid en dien. Daar sal Hy goedgesind wees teenoor hulle en hulle offers aan- vaar. En daar sal Hy Hom deur al die nasies laat ken as die Heilige.

Vir Israel is daar nie goedkoop genade in hierdie heilsgeskiedenis nie. Hulle sou die straf vir hulle dade moes dra. En sonder dat hulle dit sou verdien, sou die Here ingryp omdat dit nie om hulle gegaan het nie, maar om die besef dat die Here God is.

Dit is tragies dat die mens wat God se reddende genader ervaar, so gou so ver van Hom kan afdwaal. Hierdie gedeelte mag nie goedkoop vergeestelik word nie, Maar 'n mens in nood kan weet: God bly getrou ten spyte van ons menslike ontrouheid. In sy liefde begin God telkens met ons ook weer van voor af. Met sy dade het Hy een doel: dat die mens moet besef dat Hy God is.

8 September

***God spreek die
laaste woord***

Esegiël 21: 1-32

Esegiël spreek hierdie oordeel oor die Suidland uit: Hy profeteer dat die Here die land aan die brand sal steek met 'n vuur wat alles vernietig en nie geblus kan word nie. Op dié manier toon die Here aan dat Hy nou Israel se vyand geword het as gevolg van hulle verkeerde dade. Na die heilsaankondiging in die vorige gedeelte kom die gedeelte as 'n skok: Die Here se genade is nie goedkoop nie en Hy sien alles raak wat, verkeerd is. Hy tree regverdig op en niemand ontkom aan sy oordeel nie. Die oordeel oor Israel word besing in die vorm van 'n swaardlied. Dit is waarskynlik 'n verwerking van 'n ou gebruik waar 'n swaardlied gesing is as deel van die voorbereiding vir 'n oorlogsituasie. Dit gaan hier egter nie om Israel se vyande nie, maar om die swaard wat teen Israel gerig is. Op profetiese wyse word die val van Israel aan die hand van die koning van Babel besing.

Die feit dat die oordeel hier in drie agtereenvolgende gedeeltes aangekondig word, en op grond van die krasheid van hierdie beskrywing, kan 'n mens nie anders as om tot die besef te kom van die erns waarmee Esegiël die komende oordeel aandui nie. Tot watter verskriklike dieptepunt het hulle sondige lewenswyse nie gelei nie.

Ook oor die Ammoniete word die oordeel uitgespreek, veral omdat hulle gespot het. Die oordeel van God is duidelik, die Ammoniete sal oorgelewer word aan die mag van wrede mense en hulle sal deur vuur verteer word sodat selfs die gedagtenis aan hulle sal verdwyn.

Teenoor die verheerliking van die swaard aan die begin, eindig

hierdie gedeelte met 'n anti-swaardlied. Dit is 'n onheilsboodskap aan Babel wat weer 'n heilsboodskap vir Israel is. Alhoewel Israel hierdie afrekening nie sal ontkom nie, kan hulle bly vertrou op God. Want die mag van die swaard spreek nie die laaste woord nie, maar wel die Here van die geskiedenis wat verneder en verhoog. So kan ons ook op die Here vertrou, want Hy sal ook telkens die laaste woord in ons lewens spreek.

9 September

God is in beheer

Esegiël 25: 1-32: 32

Die oordeelswoorde teen die vreemde volke neem 'n redelike groot plek in die boek Esegiël in, en strek oor hierdie hele gedeelte. Daar moet in gedagte gehou word dat hierdie woorde oor die verskillende volke juis aan Israel gerig word. Dit is dus God se boodskap aan Israel oor die volke.

Die vraag is nou: Waarom praat die Here met Israel oor die volke en wat sou die boodskap wees wat hieruit na vore kom?

Nou is dit so dat Israel nog altyd kontak met ander volke gehad het. En hiermee word aangetoon dat by mense daar nie heil te soek is nie. Ook word beklemtoon dat almal onder God se leiding en bestuur staan. Die ballinge het aanvanklik gemeen dat hulle spoedig sou kon terugkeer, dat die ballingskap maar net 'n tydelike tussenspel was en dat hulle na hulle eie land sou kon terugkeer sodra alles weer genormaliseer het. Dit het Esegiël nou finaal afgewys. Die gevaar was nou daar dat mense op ander nasies sou steun vir hulp, en dit word afgewys. Daar is geen hulp in politieke ooreenkomste, in handels- of militêre verdrae nie.

'n Ander belangrike element wat nou na vore kom, is dat die ballinge op hierdie tydstip met 'n groot wrewel in hulle hart kon rondloop teenoor ander volke, as gevolg van hierdie volke se optrede in die verlede. Dit sou kon lei tot die siening dat hierdie mense buite die Here se beheer staan en daarom eintlik kon doen wat hulle wil, asof God Hom net bemoei met sy eie volk en sy kinders. Ook dit word in hierdie gedeelte baie sterk afgewys.

God se totale regverdigheid word hier bewys. Alle onregverdiges sal gestraf word. God is in beheer, nie net van die geskiedenis van Israel nie, maar ook van die lotgevalle van alle volke en nasies. Net soos God vandag nog steeds in beheer van ons en ons lewens is.

Die eerste skokkende nuus wat Esegïel moet verneem nadat hy weer sy spraak herwin het, is dat Jerusalem geval het. Nog skokkender vir hom is die optrede van sy eie volk op hierdie gebeure: Hulle is skynbaar godsdienstig en luister na die profete, terwyl hulle hulle inderwaarheid nie aan die profete steur nie. Hulle leiers doen alles behalwe wat van 'n leier verwag word. En teenoor die optrede van die leier kom die belofte van die Here. Hy sal die verdwaaldes gaan soek, hulle weer bymekaarmaak en hulle beskerm. Hierdeur moet die volk weet dat die Here hulle Herder bly.

Israel se val raak ook hulle bure, Edom. Tussen die twee volke was daar nog altyd jaloesie en haat gewees, en van Edom se kant af onmenslike optrede. En hierdie dade sou nou na hulle terugkom. Jaloesie en haat lei tot vyandskap en tot baie negatiewe dade en uiteindelik loop dit uit op selfvernietiging. Dit wat jy aan ander doen, kom na jou toe terug - soms net in 'n erger vorm. Vreugde oor die nood en lyding van ander bly nie ongestraf nie.

Hierdie hele gedeelte handel oor die terugkeer van die Here. Die Here wys dat Hy omgee en genade vir sy volk het, deurdat Hy belowe om hulle te herstel. Dit is 'n gedeelte van hoop, al kom daar nog oordeelselemente voor. Die kerngedagte hier is die mens se verantwoordelikheid en God se genade en regverdigheid. Die kern van die boek Esegïel kom hier na vore: God wil nie hê dat sondaars omkom nie, maar dat hulle hulle tot Hom sal bekeer en lewe. Mens kan nie op hulle goeie dade roem as hulle nog onreg pleeg nie. Bkering sluit meer in as net woorde; dit vra ook dat mense moet regmaak wat hulle verkeerd gedoen het. Die mens plaas so dikwels die blaam op God. Tog is dit juis God wat altyd in alles reg en opreg handel, terwyl die mens verkeerd optree.

Israel se herstel is meer as net hulle terugkeer. Die Here gee vir hulle 'n nuwe hart (denke) en gees (gesindheid), sy Gees - waarvan die dal vol doodsbeendere die teken is. Die Here gee nuwe lewe en begin weer van voor af met sy volk. Hy vee die geskiedenis en alles wat verkeerd was, uit en begin voor. Vandag wil God steeds met ons voor begin. In die tyd waarin ons leef, is dit noodsaaklik om te weet: Te midde van die chaos en wetteloosheid lê ons sekuriteit by God. Hy beskerm en bewaar ons en by Hom is ons veilig.

Die rede waarom Jerusalem gestraf gaan word, is geleë in sy optrede. Die inwoners van die stad het goddeloos geleef. Godsdienstige, sosiale en morele verval was aan die orde van die dag gewees. Hulle het geleef asof God nie daar is nie, asof God nie eens by hulle is nie, wat nog te sê bestaan. Hulle optrede is sodanig dat hulle hulle eie naam deur die modder sleep, dat die ander volke met hulle spot en dit die Here in verbasing sy hande laat saamslaan. Ook die hedendaagse leser is geskok wanneer hy/sy van al hierdie dinge lees. Maar die vraag is: Is ons samelewing nie gevaarlik baie soos dié van Esegiël nie? Is daar by ons nie ook sedelike verval, sosiale snobisme en idealisering van alles en almal behalwe God, teenwoordig nie.

Israel het inderdaad soos metaal geword, hard, koud en gevoelloos. Deur metaal te smelt, kan dit gesuiwer word! En kan dit nuut gevorm en bruikbaar gemaak word. Dit wat Israel nou gaan beleef, sal 'n smeltproses wees, 'n radikaal ingrypende en pynlike gebeurte.

Esegiël wys nog 'n keer die wandadé van die hele volk uit. Die regeerders tree soos leus op; die priesters doen die wet van die Here geweld aan; die amptenare is soos verskeurende wolwe; die profete praat alles goed; die burgers van die land verdruk, beroof en buit mense uit. In sy liefde soek God iemand wat vir die stad in die bresse sal tree - iemand soos Moses wat vir die volk gebid het. Maar dit is tevergeefs! Daarom sal hulle hulle verdiende loon kry - vanweë hulle dade en die feit dat niemand vir hulle by God om genade gesmeek het nie.

Ons moet nie soos Israel vergeet waar ons krag vandaan kom nie. So maklik raak ons ook verstrikt in die dinge en gebruike van die wêreld dat ons ook maklik hard word en eers gelouter moet word.

Die woord van die Here kom weereens by wyse van 'n verhaal. Die geskiedenis van Israel en Juda word vertel as die verhaal van twee onsedelike susters: Ohola en Oholiba. Die jongmeisies het hulle reeds in Egipte onsedelik gedra.

Ohola (dit is Samaria, die Noordryk of Israel) was openlik onsedelik en ontrou. Daarom het God hulle oorgegee in die mag van haar

minnaars, die Assiriërs wat hulle verneder het. Haar voorbeeld moes ander afskrik. Maar dit het helaas nie gebeur nie.

Oholiba (die Suidryk of Juda), het nog erger as Ohola tekere gegaan. Dit het daartoe gelei dat die Here 'n teësin in haar gekry het en so ook haar minnaars, die Babiloniërs. Deur hulle gaan God nou 'n end maak aan haar afstootlike gedrag. Verskriklik sal die straf wees wat sy nou sou moes deurleef. In krasse taal word die ontrouheid van Juda aan die Here tot op die been oopgevelek. Daarom roep God 'n volksvergadering byeen om die wat ontrou is, dood te gooi en hulle huise af te brand.

'n Mens is dikwels geneig om die geskiedenis te idealiseer. Hier vind ons die teenoorgestelde. Maar nou mag ons hierdie gedeelte nie lees asof die doel daarvan was om die verlede af te kraak en die blaam op die voorgeslagte te plaas nie. Dit gaan daarom dat hulle moes besef dat hulle van die begin af 'n ontroue volk was wat God se straf verdien het. Bo alles moet ons ook krities kyk na ons hede en verlede en vra of ons nie ook die straf van God verdien nie.

13 September

***Die feeslied word
'n doodslied***

Esegiël 24: 1-27

Esegiël moet hier weereens 'n gelykenis vertel. Moontlik was dit 'n ou feeslied wat by 'n feesmaal gesing is, 'n lied oor die voorbereiding van die allerbeste vleis. Maar helaas, uit die verklaring blyk dit dat dit geen fees sou wees nie. Die dood is in die pot. Die pot is die simbool van die stad wat sy inwoners moes beskerm. Maar hierdie pot is erg verroes. En die roes is *jou afstootlike onreinheid*, wat eenvoudig nie afkom nie. Nou is die straf van die Here onafwendbaar. Die tyd van genade is verby. Wat hulle verdien, gaan hulle kry. Die feeslied word 'n doodslied.

Esegiël moes ook dikwels simboliese daade verrig. Hierdie daad was sekerlik die moeilikste van almal. Sy vrou, wat hom soveel vreugde besorg het, het skielik gesterf, en Esegiël mag nie huil of treur nie! En as hy gevra word waarom hy so optree, kom die antwoord: Dit is wat julle sal doen as die Here die tempel verlaat, die stad val en julle kinders sterf. Dan sal hulle soos Esegiël optree. Die dag waarop hulle stom geslaan is omdat hulle bron van vreugde weggeneem is, op die dag sal die stom Esegiël weer praat. Die ramp wat wag, sal so verskriklik wees dat daar geen woorde, geen trane en geen emosie sal wees nie. Met God se waarskuwing mag daar nie gespeel word nie.

In die jaar 540 v C is die volk Israel van die Babiloniese heerskappy bevry toe die Persiese ryk aan bewind gekom het. Kores, die eerste heerser van hierdie ryk, het aan die Jode verlof gegee om na hulle vaderland terug te keer en die tempel te herbou.

Aanvanklik is die bouwerk aan dié tempel met groot ywer aangepak. 'n Tydelike brandofferaltaar is opgerig. So kon die offerdiens spoedig hervat word. Tog het alles net so gou as wat daarmee begin is, weer tot stilstand gekom en so het die bouwerk aan die tempel vir sestien jaar stilgestaan.

In die jaar 520 v C is die volk by geleentheid van 'n nuwemaansfees byeen. By dié geleentheid was Haggai aan die woord. Sy boodskap was helder en duidelik en pynlik op die man af. Hy het gesê: *So sê die Here die Almagtige: Hierdie volk sê dit is nie nou die tyd om die tempel te herbou nie. Toe het die Woord van die Here weer deur die profeet Haggai gekom: Is dit nou die tyd vir julle om in pragtige huise te woon terwyl my huis in puin lê* (Hag 1: 2-4)?

Haggai laat die misnoeë van die Here baie duidelik blyk. Hy spreek hulle aan as *hierdie* volk in plaas van *my* volk. Huise kan vir julleself gebou word, maar 'n huis vir God is nie moontlik nie. As dit vir julle self is, weet julle hoe om met ywer en toewyding die swaargheid te oorwin. Waar dit egter die diens van die Here geld, ontbreek die ywer geheel en al.

Hiermee sê Haggai dus vir die volk en ook vir ons, God eis onvoorwaardelike gehoorsaamheid aan Hom. Hy vra algehele toewyding - ons hele hart, ons hele lewe.

Ongeveer 500 jaar later het die groot Profeet op die berg geklim. Toe Hy die skare sien, het Hy begin preek en onder andere gesê: *Julle moet julle dus nie bekommer en vra: 'Wat moet ons eet of wat moet ons drink of wat moet ons aantrek?' nie.... Julle hemelse Vader weet tog dat julle dit alles nodig het. Nee, beywer julle allereers vir die koninkryk van God en vir die wil van God, dan sal Hy julle ook al hierdie dinge gee* (Matt 6: 31-33).

So wys Christus ons ook op prioriteitsherstel. En weet dit: God is nie tevrede met die deel van jou tyd wat jy vry het nie; die deel van jou geld wat jy oorhet nie; die deel van jou krag wat beskikbaar is wanneer jy reeds moeg is nie; die deel van jou lewe wat onbruikbaar is nie. Nee, God se saak is prioriteit nommer een.

En moet julle nie kwel nie. God weet wat julle nodig het. Maar herbou eers die tempel, soek eers die koninkryk van God, doen eers sy wil.

Die volk was vir die loofhuttefees byeen. Hierdie fees was eintlik 'n groot vreugdefees waartydens die wonderlike leiding en beskerming wat God aan die volk Israel tydens die woestynreis gebied het, herdenk is. Ook was dit 'n dankfees vir die wynoes. Tog het daar 'n somber atmosfeer geheers; die spontane vreugde het ontbreek.

Haggai het dit opgemerk en daar op die loofhuttefees begin hy praat en gee hy uitdrukking aan die gedagtes wat by die volk heers. Hy vra: *Wie van julle het gesien hoe mooi die vorige tempel was? Hoe lyk dié een vir julle? Lyk hy nie na niks in vergelyking met die vorige nie* (Hag 2: 3)?

Was dit dan nog die moeite werd om met die bouprogram voort te gaan? Moes die werk nie liever gestaak word nie? Nee, sê Haggai: *...Serubbabel, skep moed... en jy Jesua ...en julle almal, burgers van die land, skep moed.... Begin met die werk, want Ek is by julle, sê die Here die Almagtige* (Hag 2: 4-5).

Wat 'n heerlike toesegging is dit nie aan hierdie ou volkie nie! God sê eintlik vir hulle: Moenie dat dit wat voor julle is, julle bedreig nie. Ja, God roep hulle op om verby die geringe en onaansienlike te kyk en Hom raak te sien.

Hierdie troosryke woord geld ook vir ons. Want soos Israel van ouds op daardie loofhuttefees moedverlore was, so wil ons, die Israel van die nuwe verbond dikwels ook moed verloor.

As jy soos 'n Paulus ontdek dat jy die goeie wat jy wil, nie doen nie, maar die kwaad wat jy nie wil nie, dit doen jy; as jy teleurgesteld word in jou stryd; as jy soms wanhoop aan God se genade; as al die waaroms vir jou te veel word en jy dit oorweeg om soos 'n Job in die as te bly sit; as die toekoms vir jou onseker lyk; as jou kwellinge vir jou te veel word; as dit lyk of daar van al die stryd niks sal kom nie en jy alles maar moet prysgee en laat los, skep dan moed, sê die Here die Almagtige, want Ek is by julle. Moenie bang wees nie.

Hy, die almagtige God is by julle; Hy, die troue God dra julle; Hy, die sterke God onderskraag julle deur sy Gees. So wil God vandag en môre en oormôre met ons wees. Daarom, skep moed. Pak elke dag met al sy sorge, sy kwellinge en probleme met nuwe moed aan. Werk, herbou die tempel van die Here in jou hart, in jou lewe en in die gemeente. Weet dit en onthou dit: In Jesus Christus is ons meer as oorwinnaars deur Hom wat ons krag gee.

Die wêreld bly 'n wêreld vol van gevare en bedreigings - dit is deel van ons lewenswêreld. Maar vir ons is dit nie magte buite God nie, maar gebeurle binne God se beheer.

16 September *Hoe sal ons daaruit kom?* Sagaria 1: 1-6

Die profesieë van Sagaria vind plaas in 'n tyd wat dit met die volk Israel werklik baie sleg gegaan het. Hulle word deur 'n vreemde volk regeer. Die volk bevind hulle in haglike maatskaplike omstandighede. Op ekonomiese vlak gaan dit ewe sleg. Wanneer ons Israel in hierdie omstandighede sien en ons kyk ook na môre se dagstukkies, is daar ten opsigte van hulle lewensomstandighede groot ooreenkomste met ons lewensomstandighede.

Sagaria beskou al hierdie negatiewe dinge in die volk se lewe as deel van God se straf. En as God die Een is wat al hierdie dinge oor hulle gebring het, is Hy ook die enigste Een wat hierdie juk en las van hulle kan wegneem. Omdat God 'n genadige God is, 'n God wat lief is vir sy volk, sal Hy hierdie juk weer van sy volk afgooi.

God wil weer 'n nuwe begin met sy volk maak. Hy wil nie sy toorn vir altyd oor sy volk hou nie. Hy wil ook weer sy liefde en goedheid toon. Maar liefde kom nie van een kant af nie. Daarom vra hierdie nuwe tyd waarin God weer van voor af met sy volk begin, 'n nuwe lewenswyse. Dit is 'n lewenswyse waar teruggekeer word na God; 'n lewenswyse van terugkeer na die wet van God; 'n lewenswyse van gehoorsaamheid aan God.

En as bewys dat God die juk van hulle sal afgooi indien hulle hulle tot God bekeer en weer in gehoorsaamheid aan Hom lewe - as bewys dat God sal doen wat Hy sê - voer Sagaria die volgende aan; net soos God voor die ballingskap aan die volk belowe het dat Hy hulle in ballingskap sal stuur indien hulle nie hulle ongehoorsaamheid staak nie en dit wel gedoen het (soos hulle dit wel aan hulle lyf gevoel, gesien en ervaar het in hulle lewe), net so sal God ook hierdie belofte en woorde van Hom gestand doen.

God se beloftes aan Israel is vir ons vandag nog steeds van krag. Ongehoorsaamheid lei tot die straf en toorn van God. En om die straf en toorn van God weer af te wend, beteken dat ons ons tot God moet bekeer. Ons moet 'n besef hê van ons ongehoorsaamheid wat tot God se straf gelei het; dat ons bêrou daaroor sal toon en ons tot God sal bekeer. Dieselfde beloftes wat vir Israel gegeld het, geld ook vir ons vandag en vir alle mense van alle tye. Hierdie oor-begin lê by God, en daarom begin ons herstel by ons gebede tot God.

Misdaad in ons land is so uitermatig hoog dat die regering verlede jaar geweier het om die misdaadsyfers bekend te maak. Hulle het selfs belowe om diegene wat enige statistiek bekend maak, te straf. Daar is geen twyfel nie dat die situasie in ons land handuit geruk het. En dit lyk of die regstelsel óf onbevoeg óf nie in die vermoë is om iets daaraan te doen nie. Om nie eers te praat van die oorvol tronke nie wat net weer veroorsaak dat sommige, sonder dat hulle hulle volle straf uitgedien het, weer vrygelaat word.

Dit laat ons nie net met frustrasie nie, maar ook met vrees en angs. Want dit beteken dat ons aan hierdie misdadigers uitgelewer is. Ons weet nie wanneer ons die slagoffers van hulle misdade sal word nie. Dit is genoeg om ons ons eie wraakgedagtes te laat koester.

Verder laat die saak ons ook nog ontevrede omdat wanneer straf uitgedeel word en skuldiges aan die pen ry, die straf nie die misdryf regverdig nie. Ons is van mening dat die straf in vele gevalle te lig is. Geen wonder dat navorsing getoon het dat die grootste gedeelte van die land se bevolking die doodstraf terug wil bring nie.

In die gelese gedeelte gaan dit ook oor misdaad en sonde wat nie deur die regstelsel tot verantwoording geroep word nie. En dan kom die antwoord dat God diegene nie sal laat begaan nie. Die mens moet nie dink dat indien hy op aarde weggekom het met die wêreld se regstelsel, dit daarmee afgehandel is nie. Die mens mag God nooit buite rekening laat nie, veral nie in die bedryf van misdaad en sonde nie. En belangrik is dat wanneer God straf, die straf die misdryf sal regverdig; God sal straf ooreenkomstig elke misdryf.

Ons moet daarteen waak om nie self wraakgierig te raak nie. In Romeine 12: 19 lees ons: *Moenie self wraak neem nie, geliefdes, maar laat dit oor aan die oordeel van God. Daar staan immers geskrywe: 'Dit is m' reg om te straf; Ék sal vergeld,' sê die Here.*

Miskien moet ons hierdie gedeelte weer lees. Ons het gister na die gedeelte gekyk en sekere omstandighede wat ook in ons land aan die gebeur is, herken. Ons het ook die hoë misdaadsyfer en die magteloosheid en onvermoë om iets daaraan te doen, raakgesien. Maar miskien moet ons hierdie gedeelte weer 'n keer noukeurig lees. Veral vers 3 dra klem.

Met die woord *misdaad* word nie bloot net misdaad bedoel nie, maar sonde. Dít wat die wêreld se regstelsels ontkom het en deur die wêreld se regstelsels ongestraf gebly het. Verder dien dit vermeld te word dat hierdie vervloeking en straf oor die hele aarde strek. Indien ons so gretig is om straf te laat uitdeel, moet ons ook deeglik kennis dra van ons eie sonde. Want hierdie boekrol wat die vervloeking en straf dra, dra dit vir of teen alle misdaad en sonde wat deur die wêreld se regstelsels ongestraf gelaat is. Ons behoort gevolglik self nie te ontkom aan hierdie vervloeking en straf nie.

En ons moet deeglik bewus wees hiervan; dat ons sonde dieselfde straf en vervloeking verdien as die misdaad waaraan ons so graag straf toewens. Jakobus 2: 10-11 sê immers: *As iemand die hele wet onderhou, maar (net) in een opsig struikel, is hy skuldig ten opsigte van al die gebooie. God wat gesê het: 'Jy mag nie egbreuk pleeg nie,' het ook gesê: 'Jy mag nie moord pleeg nie.'* Ons moet gevolglik versigtig wees indien ons ons eie oortredings geringer wil ag as diegene s'n vir wie ons straf toewens.

God het ons vervloeking en ons straf gedra deur dit op sy Seun Jesus te laai sodat Hy die vervloeking en die straf vir ons aan die kruis gedra het, en ons vrygespreek kan word daarvan en ons dit nie meer toegereken word nie. Die Heidelbergse Kategismus vraag en antwoord 56(a) stel dit duidelik dat God aan ons oortredings nooit meer wil dink nie. Die verskil lê in hierdie laaste paragraaf en nie in die oortreding wat begaan is nie. Die verskil lê in die ware geloof in Jesus Christus en die vervloeking wat Hy vir ons oortredings gedra het en nie in wat gedoen is of deur wie dit gedoen is nie.

19 September

***Ons moet ons weer
bemagtig in die land***

Sagaria 6: 9

Ná 1994 het die Christelike beskawing die politieke mag van hierdie land verloor. Ons is ontmagtig soos sommige gesê het. En aangesien ons nou geen mag meer oorhet nie, is na ander weë gesoek om ons weer mag te laat kry. Want mag beteken dat ons weer seggenskap in die land sal hê. Mag sou beteken dat ons weer kan deel in die regering van die land. Daarom het ons gereeld gehoor dat ons ons weer moet bemagtig. Die ideale manier om ons te bemagtig, so is op daardie stadium aan ons verkondig, is om ons op ekonomiese gebied te bemagtig. Ons moet die geld en die eiendom hê. Want sonder geld kan die land nie regeer word nie. En die een wat

geld het, sal ook 'n aansienlike seggenskap in die land se regering hê. Ons moes ons bemagtig deur die geldmag te word.

Sedertdien is ons almal finansiëel slegter daaraan toe. Ons het ook nou al op redelike skaal ons geldmag verloor. En sedertdien poog ons tevergeefs om onself te bemagtig. Ons het tot hede toe nie daarin geslaag om onself te bemagtig nie. Miskien het ons op die verkeerde plek begin, of miskien het ons verkeerd te werk gegaan om ons te probeer bemagtig.

Onder die haglike omstandighede waaronder die volk Israel hulle bevind het nadat hulle uit ballingskap teruggekeer het, was dit vir die profete Haggai en Sagaria baie belangrik om nie eers na hulle eie behoeftes om te sien nie; om nie eers weelde en huise vir hulle self te bekom nie, maar eers die tempel te herbou. Dit sou eerstens simbolies wees van hulle geloof in God en van die feit dat hulle hulle tot God bekeer; dat hulle in gehoorsaamheid aan Hom sal lewe.

En dit is presies waar ons ook moet begin om ons te bemagtig. Ons moet begin soos die Israeliete. Keer terug na die tempel. Bemagtiging begin by geloof en om na die wil en Woord van God terug te keer. Ons moet ook begin met die herbouwerk aan ons geloof. Ons moet hierdie land en sy regering aan God opdra. En ons moet die Here toelaat en vertrou om te doen soos Hy wil. Ons moet ons bemagtig in geloof en ons vertrou op God stel en nie ons uitkoms en heil in finansiële en politieke mag soek nie.

20 September

'n Volk ontmasker

Maleagi 1: 1-2: 17

Haggai en Sagaria het die volk aangemoedig om die tempel te herbou. Die belofte was baie sterk dat die Verlosser sal kom en die volk van onderdrukking sal bevry. Maar nou, ongeveer tagtig jaar later, het daar nog niks gekom van die bou van die tempel nie en nog minder iets van die Verlosser. Die volk se entoesiasme het getaan. Dit was 'n baie moeilike tyd vir die volk en van die beloofde welvaart het net mooi niks gekom nie.

Maleagi tree as profeet in hierdie tyd op en kritiseer die volk baie skerp omdat hulle alreeds van al God se goedheid en genade vergeet het. Die tussentyd (voordat die Messias kom) het te lank geduur en dit is duidelik dat die dinge wat verkondig word, nie meer aktueel is en hulle aanspreek soos vir hulle voorvaders nie. Maleagi is opgeskeep met 'n volk wat geestelik moedeloos of eerder oningelig en wantrouig is. Hy ervaar die volk as 'n volk wat in die

sonde volhard. En juis hierdie sonde van die volk sien Maleagi as 'n verbrekeing van die verbond wat God met die volk gesluit het. Die priesters het die verbond korrupt gemaak en weet nie meer wat dit is om reg te doen nie. Die volk het geen eerbied vir God nie en wil Hom nie gehoorsaam nie. Hulle bring swak en siek diere om te offer in plaas van die beste wat hulle het. Die volk en die priesters was verveeld met die aanbidding van God en het dit as onnodige moeite beskou. Hulle was vals in die offergawe wat hulle gebring het en het eerder aan hulle eie skatkamers gedink as om aan God te gee wat Hom toekom. Hulle het God nie meer lief gehad nie en nie meer geweet hoe om dankbaar tot eer van God te leef nie.

Saam met die ontmaskering van die volk en die priesters se ontrouheid beklemtoon Maleagi aan die volk die volgende:

- God kies uit wie Hy sal lief hê. Hy is die Almagtige, niemand kan daaraan verander nie.
- Hy eis die eer wat Hom toekom, nie halfhartige offers wat spreek van bedrog en selfbedrog nie.
- Hy het ons nie nodig nie en sal die valsheid straf!

In hoofstuk 1 vers 10 sê God deur Maleagi dat Hy nie van hulle hou nie. En watter ontnugtering moes dit nie vir die volk gewees het nie. Hulle het werklik gedink hulle kan doen wat hulle wil en dan net vra: *Waarmee het ons Hom moeg gemaak?* Maar God sien al hierdie valsheid raak.

God het ons nie nodig nie! Dit is dalk 'n ontnugtering vir diegene wat altyd op die kantlyn staan en dreig met hulle lidmaatskap. Maleagi 1 en 2 leer ons dat dit nie die mens is wat die kerk aan die lewe hou nie, maar God. Indien dit van die mens sou moes afhang, kan ons maar die kerk se deure toemaak. Nogtans kan ons hieroor baie blydschap ervaar, want die kerk is nie van ons krag afhanklik nie, maar van die krag wat God in ons uitoefen. Ons dien nie mense nie, maar die lewende God wat elke daad en hartsoortuiging van ons ken. Hy is die lewende God en Hy eis onverdeelde trou. Hy het ons nie nodig nie, maar sy liefde vir ons is so groot dat Hy tog genadig is en selfs sy Seun vir ons laat sterf het.

Het jy nog die moed en die oortuiging om met opregtheid en oorgawe te wag op die wederkoms van ons Here Jesus Christus? Is hierdie tussentyd vir jou 'n tyd van blye afwagting of is dit dalk 'n tyd waarin jou entoesiasme getaan het? Hoe lyk die offer wat jy aan God bring?

God gee Juda kans om weg te keer van hierdie sondige bestaan en gee aan hulle die belofte dat Hy vir hulle uitkoms sal bring. Juda het slegs twee vrae oor die hele aangeleentheid:

- Waarom moet ons ons bekeer?
- Met ander woorde, watter nut het dit? Vir hulle was geloof in God nie meer aktueel nie en dit lyk nie asof geloof enige werklike voordeel inhou nie.
- Sal 'n mens werklik vir God beroof?
- Dit klink te verregaande om te sê dat iemand God sal beroof. Wie sou so vermetel wees? Hulle kan nie insien dat hulle dit self elke dag doen nie

Tog was die hele nasie letterlik vals met hulle offergawes. Hulle voer 'n onafhanklike bestaan weg van God af, maar ironies genoeg, is hulle hoop op die Messias gerig wat hulle weer sal verhef bo alle ander volke. God waarsku hulle dat hulle nie die koms van die Engel sal kan verdra nie (Mal 3: 1, 2).

In vers 10 en 11 nooi God hulle om sy genade en liefde (omgee) te ervaar. *Bring die volle tiende... en toets My ... of Ek nie die vensters van die hemel sal oopmaak... nie.* God gee aan hulle die belofte dat as hulle Hom opreg uit die bedoeling van hulle harte dien, Hy hulle weer as 'n gelukkige nasie sal laat ken.

Maar wat beteken hierdie opregtheid waarmee hulle God moet dien? Dit is ook vir ons belangrik omdat ons ook die vensters oor onself oopgemaak wil hê.

Party mense wil hierin sien dat as jy 'n presiese wiskundige berekening gaan maak het, jy so welvaart van God kan koop of selfs afdwing. Deel net jou lewe, jou geld, jou tyd en jou besittings in tiendes en gee die tiendes vir God, dan het jy 'n wenresep vir die lewe en vir welvaart. Moet glad nie in Maleagi 3 en 4 'n belofte van materiële welvaart sien indien u net die wiskundige berekening sou gemaak het nie. Maar oordeel self na aanleiding van hierdie gedeelte of u nie dalk ook met 'n valse gerustheid in die kerk sit nie. Hoe maklik hoor 'n mens nie dat mense baie keer eerder deur die kerk afgeskrik word oor valsheid as om getrek te word deur die liefde wat in die liggaam van Jesus Christus bestaan nie.

Om ons geestelike valsheid en verveling raak te sien, moet elkeen homself gaan beoordeel en sy foute regstel. Niemand kan dit namens u doen nie! God se belofte is: Bekeer jou en Ek sal weer na jou toe terugkom. Ek sal vir jou goed wees en jou 'n gelukkige

mens maak. Israel was verbaas. Wie sal die Here beroof? Sal u dit oorweeg om God te beroof? Nooit! Israel het waarskynlik dieselfde gesê. En tog het hulle siek en swak diere gebring om te offer en nie hulle volle tiende gegee nie. In Markus 7 lees ons hoe mense voorgee dat hulle besittings vir God afgesonder is om nie vir hulle ouers te sorg nie. Dan troos hulle hulleself daarmee, want solank as wat die persoon gesê het dit is *korban*, word hy van sy noodsaaklike verpligtinge vrygespreek.

God belowe dat Hy die *vensters van die hemel* vir ons sal oopmaak, nie oor hoeveel ek gee nie, maar omdat ek elke dag uit dank en eer aan Hom gee wat Hom toekom. Offergawe is nie 'n driepunt-plan of 'n ritueel wat nagekom moet word om by genade uit te kom nie, dit is 'n geloofsdaad wat spreek van die oortuiging wat in ons harte leef. Ons offerbereidheid en dank moet nie gekoppel wees aan die wêreldse voordeel wat ons daaruit kan verkry nie. God sluit deur Jesus Christus 'n verbond met ons waarin ons die versekering kry van sy genadige redding en verlossing. Om daarin te kan deel, moet ons van harte kan glo.

Die kruisiging en opstanding vervul as verbond 'n belangrik rol in ons geloof in die Drie-enige God. Net soos met die reënboog het ons nou 'n nuwe verbond in Jesus Christus dat God ons sy genade sal betoon. Daarom moet die offer wat ons op elke terrein bring, daarvan spreek dat ons weet, vertrou en glo dat God se genade groot is.

22 September

***Die Woord het mens
geword***

Johannes 1: 1-18

Die eerste agtien verse vorm die inleiding tot Johannes se Evangelie. In hierdie verse wil Johannes ons vertel wie Jesus is, waar Hy vandaan kom, en boonop dat die koms van Jesus deel is van God se genadige verlossingsplan met die mens. Johannes wil beklemtoon dat die Jesus oor wie hy skryf, sonder enige twyfel God is. Hy roep sy lesers op tot geloof in Jesus. Hoofstuk 20 vers 31 stel dit duidelik: *Maar hierdie wondertekens is beskrywe sodat julle kan glo dat Jesus die Christus is, die Seun van God....*

Jesus Christus as die Woord word in verse 1-18 geskets in 'n vierhoekige verhouding.

Eerstens in verhouding tot God word gestel dat die Woord van altyd af daar was en self ook God was.

Tweedens word die Woord geskets in verhouding tot die skepping. Dan word gemeld dat die hele skepping deur Hom tot stand gekom het. Ja, ook alles wat lewe het deur Hom tot stand gekom.

Derdens staan die Woord in verhouding tot die mensdom. Daar word gemeld dat Hy die lig was vir die mens en in Hom was die lewe vir die mens omdat Hy die lewe in Homself gehad het. Die lig van die Woord (lewe) staan teenoor die duisternis (sonde en dood). As jy dus deel van die duisternis is, beteken dit dat jy die Woord verwerp.

In die vierde plek staan die Woord in verhouding tot die gelowiges. Dit is die mense wat die Woord nie verwerp nie, maar glo dat Hy die een is wat die volk verwag het as Messias. Hulle word kinders van God, wat dui op 'n innige verhouding tussen hulle en God. Deur die Woord van lewe te aanvaar, word hulle nuut gebore in 'n nuwe familieverband. Dit is iets wat hulle nie ontvang deur herkoms nie, nie deur 'n menslike wilsbesluit nie, nie deur 'n drang van die mens nie, maar slegs deur die verlossende en skeppende daad van God die Vader deur die Woord, Jesus Christus. Om 'n kind van God te word, het God jou duur gekoop met die bloed van Jesus Christus.

Johannes vestig die aandag op die werklikheid van die volledige menswording van Jesus Christus. Die Woord wat by God is en self ook God is, het onder mense kom woon. Daardeur vestig hy die aandag op die teenwoordigheid van God by die mense. In hierdie teenwoordigheid van God by die mense lê die genade van verlossing opgesluit. Die wat in hierdie Woord, Jesus Christus glo, ontvang die lewe wat Jesus Christus in Hom het.

Wie glo soos Johannes dit hier bedoel, het van God die ewige lewe ontvang.

23 September

Die geboorte van Jesus

Lukas 2: 1-7

Wanneer Lukas die verlossingsgeskiedenis van God beskryf, sluit hy baie nou aan by die gewone geskiedenis van die wêreld. Daarmee wou hy aandui dat God nie bokant die mens en buitekant die mens se leefwêreld optree nie, maar in die mens se wêreld en in die mens se lewe ingryp. Die verhaal van die volkstelling het verder ten doel om elke mens wat die evangelie lees, se aandag te vestig op die feit dat God se geskiedenis met die mens verbind is aan sy beloftes in die verlede. Want wat Miga 5: 1 sê oor die geboorte van die

Messias in Betlehem, word bewaarheid toe Josef en Maria daarheen moes gaan vir die volkstelling.

'n Mens verwag dat 'n vername persoon in 'n pragtige hotel sou tuisgaan. Maar in Lukas 2 lees ons hoe die Koning van die Jode - afstammeling van Dawid - in 'n stal gebore word. Dit was 'n gewone geboorte nes al die ander, en boonop baie nederig, byna armoe-dig - in 'n stal. Maar dit het juis ten doel om aan mense te toon hoe God Homself verneder het ter wille van sy mense.

Jesus Christus het volkome mens geword, is onder nederige omstandighede gebore en het so in die geskiedenis van die mensdom ingegryp om die vrede waarvan die engele gesing het, moontlik te maak vir mense - vrede tussen God en die mens wat in die verlossing in Jesus Christus glo. Daarom is dit ook 'n goeie tyding van groot blydschap om te hoor van die geboorte van die Verlosser, Christus die Here.

Vir ons is die vraag of ons nog werklik aangegryp word deur die genade van God, dat Hy ingegryp het in die geskiedenis en in die lewe van mense om mense van die dood te verlos? Want daardie ingrype van God het ook betrekking op ons lewe. Die verlossing in Christus is ook vir ons beskore as ons hart en siel aan God verbind is.

24 September

***Die kind Jesus in
die tempel***

Lukas 2: 41-52

Uit die gedeelte in die Evangelie van Lukas kom 'n mens agter dat Josef en Maria vroom Jode was. Hulle het getrou die godsdienstige feesdae van die Joodse tradisie onderhou. So het hulle dan, toe Jesus twaalf jaar oud was, ook weer vir die Paasfees na Jerusalem toe gegaan. En op die terugtog ontdek hulle dat Jesus nie by hulle is nie, maar dat Hy steeds in Jerusalem was.

Die meeste ouers sal uiters verontwaardig wees indien dit met hulle sou gebeur dat een van hulle kinders by so 'n geleentheid agtergebly het sonder dat die ouers dit weet. Dit was waarskynlik ook Jesus se ouers se reaksie gewees. Dit is egter baie interessant om daarop te let dat Jesus eintlik sy ouers tereg wys wanneer hulle met Hom praat oor die voorval. Hulle moes Hom nie gesoek het nie, hulle moes nie bekommerd gewees het nie, hulle moes geweet het waar Hy is - hulle moes geweet het dat Hy in die tempel sal besig wees met die dinge van sy Vader.

Alhoewel hulle vroom Jode was en geweet het dat Jesus Christus

die Messias is, het hulle klaarblyklik nie daaraan gedink deur sy jeugjare nie. Selfs die skrifgeleerdes wat met Jesus Christus in gesprek was, was verstom oor sy insig en kennis van die teologiese vraagstukke van sy dag.

Hy was dus meer as net 'n gewone mens, wou Lukas vir sy lesers sê. Hy was waarlik die Seun van God, Hy was waarlik die lank verwagte Verlosser wat gekom het om sy mense te verlos van hulle nood.

Selfs ons twyfel soms aan daardie feit, of ons dink nie aldag daaraan nie. Soos sy ouers vergeet ons soms dat die seuntjie wat in Betlehem in 'n krip gelê het, werklik ook die Een is wat ons van die bande van die dood bevry het. Daarom maak ons soms van Kersfees 'n menslike, kommersiële fees, terwyl ons moet dink aan die verlossing wat God in Betlehem begin het, maar deur die lewe van Jesus Christus voortgesit het tot aan die kruis en deur die opstanding van Jesus Christus heen.

Ons moet ook nie soos die skrifgeleerdes verbaas wees as ons hoor hoeveel insig Jesus gehad het in God se handeling met mense nie, maar ons moet weet dat Lukas ons wil oortuig dat daar geen ander verlosser vir die mens is buiten Jesus Christus nie.

Daarom is die vraag aan elke mens ook vandag in die eeu van die wetenskap en tegnologie: Glo u nog in die wonder van God se genade in Jesus Christus of vergeet u soms dat Hy u waarlik van die sonde en dood kan verlos?

25 September

***Die versoeking in
die woestyn***

Lukas 4: 1-13

Versoekings is so oud soos die mensdom self. Reeds op die eerste bladsye van die Bybel lees ons van Adam en Eva se versoeking in die paradys. Ook dwarsdeur die geskiedenis van Israel was daar versoekings van die een of ander aard op hulle pad gewees. En nou, in ons gelese gedeelte, die versoeking van Jesus.

Ons as moderne mense word ook nie gespaar nie. Die versoekings van die lewe word al hoe meer en al hoe aantrekliker. Terwyl ons op so baie maniere versoek word, is dit wonderlik om te weet dat waar Adam en Eva en Israel gefaal het, het Jesus getriomfeer oor die versoekings. As mens het Jesus ook versoekings ervaar, daarom het Hy begrip vir ons versoekings. As oorwinnaar kan Hy ons ook help om die versoekings wat ons konfronteer, te weerstaan en te oorwin.

Ons moet onthou dat ons oortuigings eers waarlik duidelik word wanneer ons onder die druk van versoekings verkeer. Met Christus in ons, is ons weerbaar en kan ons *amen* sê op die bede: *...en laat ons nie in versoeking kom nie....*

26 September

Die bruilof te Kana

Johannes 2: 1-11

Reeds by die eerste lees van hierdie wonderverhaal kry 'n mens die gevoel dat Johannes meer wil sê as net dat Jesus op 'n keer die vrolikheid gered het by die bruilofsfees van 'n anonieme bruilofspaar. Dit word bevestig as Hy hierdie gebeure 'n teken noem. Hierdie wonderverhaal wil vir ons vertel wie en wat Jesus is. Hy is die Een wat die geskiedenis kan verander. Dit is hoekom ons glo.... Dit is waaroor geloof gaan: verandering. Glo ons dit nog dat Christus dinge en mense - onself - kan verander?

Die probleem is dat ons opsien teen dié soort verandering wat Christus vir ons in gedagte het. Dit is moeitevol en vra inspanning. Gewoonlik is dit 'n pynlike proses.

Maar die woord oor die wyn red ons. Dit verseker ons dat Christus se verandering 'n verandering tot vreugde en blydschap is.

Die vreugde wat Christus bring, bestaan nie daarin dat Hy nuwe dinge tot ons lewe kom toevoeg nie. Vreugde lê nie regtig in 'n nuwe motor of 'n nuwe huis of status nie. Wat Christus doen, is om onself, ons gewone lewe, die gewone dinge in ons lewe aan te raak, om aan dit nuwe lewe en sprankeling te gee omdat Hy self daarby kom.

27 September

***Die gesprek met
Nikodemus***

Johannes 3: 1-12

Daar is mense wat maklik glo. Maar daar is ook mense wat *moelik* glo. Hulle word voortdurend geteister met die een of ander vraag: Bestaan God regtig? Bemoei God Hom met my beuselagtighede?

Daar is baie voorbeelde in die Bybel van twyfelende gelowiges. 'n Mens dink sommer dadelik aan Job, Jeremia en Nikodemus. Nikodemus was 'n geleerde rabbi, maar hy was kennelik aan die twyfel oor God. Omdat hy bang was dat die ander Fariseërs sou uitvind dat hy met Jesus gepraat het, het hy in die donker met Jesus gaan praat.

Ons weet maar min van Nikodemus af, maar ons weet dat hy na sy ontmoeting met Jesus nie meer dieselfde man was as voor sy

ontmoeting met Hom nie. Hy het van Jesus af weggegaan met nuwe insigte oor God en homself. Hy het verduidelikings gesoek en die pad na vernuwing gevind.

As ons Nikodemus weer in die evangelie raakloop, is dit as lid van die Joodse raad, waar hy in die openbaar standpunt inneem vir Jesus. Die laaste keer as ons Nikodemus sien, is dit waar hy saam met Josef van Arimatea vra om die liggaam van Jesus te gaan begrawe.

Die saadjie wat met sy gesprek met Jesus in die nag geplant is, het gegroei. Ook ons, met al ons vrae, moet groei. Al vra ons vrae, kan ons in ontmoeting met Jesus onverskrokke 'n getuienis lewer.

28 September *Jesus en die melaatse man.* Markus 1: 35-45
Waarom het Hy regtig mens geword?

Soms is dit nodig dat mens tussen die lyne moet kan lees. Die woorde en gebeure wat in die Bybel opgeteken is, het nie altyd voor-die-hand-liggende betekenis wat met die eerste kennismaking daarmee waargeneem word nie.

Om te lees van 'n melaatse man wat doelgerig op Jesus afstap en om genesing smee en daarna te verneem dat Jesus op wonderbaarlike wyse aan sy versoek voldoen, *omdat Hy die man jammer gekry het*, is daarom ook nie alles wat die gedeelte wil sê nie. In Kaper-naum aangekom, word 'n bese gees deur Jesus uitgedryf. Mens het oral oor Hom begin praat, ook toe Petrus se skoonma en ander genees is van siektes en bese geeste.

Vroeg een oggend verlaat Jesus sy dissipels om Homself af te sonder. Almal begin na Hom soek en wanneer hulle Hom vind, sê hulle half verwykend: *Almal soek U. Jesus se antwoord moet mooi gelees word: Laat ons êrens anders heen gaan, na die nabygeleë dorpie toe, sodat Ek daar ook kan preek, want daarvoor het Ek gekom.* Jesus is toe nie terug na die skares toe wat op Hom gesit en wag het nie, maar Hy het in die hele Galilea gaan preek en ook duiwels uitgedryf.

Dit wil voorkom asof die melaatse man die laaste strooi was. Wanneer Jesus Hom beveel om niks van die wonder te sê nie, bemerk ons 'n mate van ongeduld by Jesus. Die melaatse man gaan vertel nogtans oral rond dat Jesus wonders kan verrig. Van wie Jesus is en *wat Hy die mense leer*, sê die man egter niks nie. Wat was die gevolg van sy optrede?

Nog meer mense het na Jesus toe gestroom. Dit het so erg geraak dat Hy nie meer daartoe in staat was om dit waarvoor Hy na die wêreld gekom het, naamlik om die mense van die koninkryk te leer en te preek, uit te voer nie. Jesus het verkies om nou liewer buite die dorpe in die oop veld te bly. Hy is in sy opdrag verhinder deur mense wat net vir hierdie lewe hulle hoop op Hom geplaas het.

Wat verwag ons van Jesus? Stroom ons ook na Hom toe oor die wonders wat Hy kan doen sonder dat ons ag op sy woorde slaan? Beskou ons Hom ook as die *wonderbewerker* wat nie veel meer as wonders hoef te doen nie? Solank Jesus ons onmiddellike knelpunte en kwellings besweer, hoef Hy verder nooit aan die woord te kom in ons lewens nie?

Hy het mens geword sodat ons in die eerste instansie die ewige lewe sal hê wanneer ons in elke woord glo wat van die mond van God uitgaan. Maar dan mag ons geloof nie gegrond wees op wat Hy vir ons kan doen nie, maar op *wie* Hy werklik vir ons is - Jesus Christus ons Verlosser!

29 September

***Die vraag oor die vas:
As jy 'n stok seek...***

Markus 2: 19-22

Jesus se openbare optrede het algaande meer weerstand gewek by veral die Fariseërs. In die paar verse bemark ons dat hulle volgelinge se weersin in Jesus nou ook oorgaan in mondelinge konfrontasies met Jesus. Die Fariseërs wou Jesus in onguns bring en soos die ou spreekwoord lui, as jy 'n stok seek om die hond mee te slaan, sal jy altyd een kry.

In die gemeenskap waar Jesus hom bevind het, is die gebruik om te vas, nog hoog geag. Die dissipels van Johannes die Doper, wat kort gelede oorlede is, het waarskynlik ook die vas onderhou. Om meer gewig aan hulle aanval op Jesus te verleen, sleep die Fariseërs Johannes se dissipels ook by.

Die vas as Ou-Testamentiese gebruik het gedui op berou vir sonde en het ook in gevalle waar getreur is, voorgekom - 'n rede waarom Johannes se dissipels ook gevas het. Terselfdertyd het hulle hulle verootmoedig met die oog op die spoedige koms van die einde van die tyd. Dit was dus asof hulle hulself op die koms van die Bruidegom voorberei het.

Jesus besef dit, daarom span Hy in sy antwoord op die vraag van die mense juis die beeld van die bruidegom in. Op hulle vraag lei

Jesus 'n gesprek in met die opmerking: *Kan die bruilofsgaste dan vas terwyl die bruidegom by hulle is?* Dit is tog ondenkbaar! Soos daar vreugde is by en met 'n bruidegom, so dui Jesus aan, is sy volgelinge ook verheug oor sy teenwoordigheid. Die teenwoordigheid van God by die mens het nuwe betekenis gekry in Jesus. Gelowiges kan nie anders as om dit te vier nie. Bruilofsgaste vas immers nie.

Daarby vestig Jesus die vraagstellers se aandag op iets méér as hulle vraag oor die vas. Jesus wys hulle deur middel van die kort beelde van die nuwe lap op 'n ou kledingstuk en die nuwe wyn in ou sakke daarop dat vele van hulle gebruike onvanpas, uitgedien en sinloos is. Die Messias hét gekom en dit is nou die tyd om daaroor bly te wees.

Sinnvolle en verdiepende vernuwing is deel van die blydskap in Christus. Stagnering dui op 'n verstokking van die geloof, afname in dankbare blydskap en gevolglike onnadenkende, onbetrokke, meganiese godsdienstspleging.

30 September *Die sabbat - vir die mens?* Markus 2: 23-28

Sabbatsontheiliging was al die tema vir hewige debatte in die kerk en wyer. Om die waarheid te sê, dit was van die vroegste tye af 'n strydpunt.

Die wet op sabbatsonderhouding is deel van die tien gebooe: *...maar die sewende dag is die sabbat van die Here jou God. Dan mag jy geen werk doen nie....* Jesus en sy dissipels loop op die sabbat deur 'n koringland. Ons kan ons voorstel dat hulle so in die stap van die koringare begin afpluk het, dit uitgevryf en daarvan geëet het. Om van enige landbouer se koring te pluk en te eet wanneer jy daardeur geloop het, was nie diefstal nie (Deut 23: 25). Dit gaan hier dus om die sabbat en dat daar nie op die sabbat gewerk mag word nie. Die vraag wat aan Jesus gevra word, is nie sonder betekenis nie. Dit dien eintlik as 'n vooraf waarskuwing dat daar 'n voorneme is om Hom te vervolg.

Jesus verwys na die keer toe Dawid en sy manne van die toonbrode in die tempel geëet het, hoewel slegs die priesters daarvan mag geëet het. Geen bewyse bestaan dat die voorval op die sabbat plaasgevind het nie. Al ooreenkoms wat aangedui kan word tussen die twee gebeure, is die pleeg van 'n wandaad deur iemand van wie dit nie verwag is nie. Dawid is egter nie deur God vir sy daad veroordeel nie.

Ons kan aanvaar dat Jesus in 'n lang gesprek betrokke geraak het en dan sê Hy laastens: *Die sabbatdag is vir die mens gemaak en nie die mens vir die sabbatdag nie.* Dié uitlating van Jesus was op stuk van sake tog nie vreemd vir die Jode nie. Vele ou geskifte het die mens se verhouding tot die sabbat so gesien - 'n dag van blydschap en rus, om te geniet en versterk te word. Om dit eenvoudig te stel, kan ons sê dat die mens eers gemaak is en daarna het God die rusdag ingestel tot voordeel van die mens.

Is dit dus geoorloof om die sabbat te verstaan as 'n dag van *moet en moenie* vir die gelowiges? Is dit die doel van die dag om 'n meulsteen om die nek van die gelowige te wees? God is elke dag by ons en tog is elke dag nie 'n meulsteen om ons nekke nie. Wanneer sou 'n weeksdag vir ons vreugdeloos wees? Wanneer ons heeldag hoor: Jy mag nie.... So ook die sabbat.

Die hele vraagstuk rondom die dag wat vir ons as mens afgesonder is (om God te dien en te eer), staan of val dus nie by wat ons nié op die dag mag doen nie, maar by wat ons as dankbare gelowiges graag sal wil doen. Met die tyd op die rusdag tot ons beskikking en daarby ons dankbaarheid teenoor God vir sy troue sorg elke ander dag van die week, is daar nie 'n klomp dinge wat ons nie mag doen nie, maar 'n hele klomp dinge wat ons graag sal wil doen op die dag as ons God se teenwoordigheid ervaar en daaroor bly is.

Kom ons doen dit dan op die dag wat God daargestel het vir ons. Kom ons smag na die hoor van sy Woord, die gemeenskap van die gelowiges, diensbaarheid aan mekaar en laat dit oorvloeï na die res van die week.

Wat 'n verliggende en vernuwende uitkyk gee Jesus ons nie weer hier nie. Sonder om Hom aan te matig, verklaar Hy dat Hy ook Here van die sabbat is. As Jesus dus nie die sabbat sou vul met die betekenis van sy lewe vir ons nie, sou dit steeds gevul gewees het met *jy mag nie*-bevele alleen, soos die Fariseërs die dag beskou het. Hy het selfs aan die *jy mag nie*-dag nuwe betekenis kom gee toe Hy die grootste van alle werke wat ooit op aarde verrig is, op die dag gedoen het. Hy het uit die dood opgestaan! Is dit nie nog meer rede vir vreugde, blydschap, dank en feestelike samesyn vir die wat saam met die Bruidegom deur die koringland loop nie?

1 Oktober

Geloof en egtheid

Matteus 6: 1-4

In elkeen van ons skuil daar iets van 'n huigelaar. As mense met 'n sondige geaardheid het ons van kleins af aangeleer om maskers

te dra en te probeer verberg wat ons werklik is. Aan die ander kant probeer ons voorgee om te wees wat ons nie werklik is nie. As ons oor huigelary wil praat, is dit daarom baie belangrik om by onself te begin. Dit is wesenlik deel van ons onvolmaakte natuur. Van Jesus se hardste woorde wat Hy uitgespreek het, is teen die skynheiligheid van mense gerig. Mense wat hulleself as vroom voorhou, maar innerlik nie opreg in hulle geloof is nie. Hy het veral verwys na die Fariseërs en die sogenaamde skrifgeleerdes wat in sy tyd bekend was vir hulle godsdienstige vertonings, maar dit slegs vir die skyn gedoen het. Lees gerus ook Matteus 23: 13-28.

In ons tyd herinner dit nogal aan die geloofsvertonings wat dikwels deur pinkstergroepe geadverteer word. Dit is sekerlik so dat op 'n stadium in ons eie kerk se geskiedenis dit nogal in was om in die kerk se voorste rye gesien te word. Die kerk was 'n statussimbool. Gelukkig het tye verander en is dit vandag nie meer in die mode om 'n *kerkmens* te wees nie. Baie mense gebruik dit juis as verskoning waarom hulle nie kerk toe gaan nie - hulle is nie *skynheilig* (soos kerkmense) nie.

Ons moet baie versigtig wees vir so 'n argument. Dit is waarskynlik die ergste graad van huigelary waaraan 'n mens jouself kan skuldig maak. Jesus beklemtoon dikwels dat ons onself voor God kan wees. Hy ken ons en Hy kan sien waar dit vir ander verborge is. Hy verstaan ook dat ons mense is. Daarom het Hy sy Seun vir ons gestuur. En as ons in Hom glo, is ons sterk, al is ons swak.

2 Oktober *Geloof en aardse besittings* Matteus 6: 19-23

Geld speel 'n ongelooflike groot rol in ons samelewing. Ons het dit nie alleen nodig om te kan lewe nie, maar hoeveel geld jy het, bepaal uiteindelik wie jy is - hoeveel aansien en status jy as mens geniet. Dit gebeur daarom maklik dat geld vir mense 'n doel word en nie meer net 'n middel tot 'n doel is nie.

Jesus waarsku in hierdie deel van die bergrede teen 'n versugting na geld. Hoewel geld op sig self nie iets boos is nie, word dit iets boos wanneer dit vir jou belangriker as God word. Jesus wil ons laat verstaan wat rykdom werklik is. Hy gee eers vir ons 'n maatstaf om die waarde van ons huidige rykdom te bepaal: In verse 19-20 vra Hy hoe duursaam ons skatte is - hoe lank dit sal hou?

Op die aarde is niks ewigdurend nie, want mot en roes verniel alles. En uiteindelik vergaan al jou skatte hier op aarde net soos

jyself. Daarom moet jy seker maak dat jy eerder vir jou skatte in die hemel bymekaarmaak, want daar sal jou rykdom vir ewig duur!

In verse 22-23 sê Jesus dat ons ons oog op die regte dinge moet rig en dat ons prioriteite reg moet wees. Ons moenie onself bedrieg dat ons prioriteite reg is, terwyl ons eintlik 'n afgod van ons aardse skatte maak nie. Hoewel geld belangrik is om te kan lewe, is dit nie waarom ons moet lewe nie. Ons moet eerder ons perspektief op die koninkryk van God rig. In vers 21 sê Jesus dat waar jou skat is, daar sal jou hart ook wees. As jy geld in aandele belê het, sal jy elke dag daardie aandele se pryse nagaan. Waar jou hart nou is, gee daarom vir jou 'n goeie idee van waar jou skatte werklik is. Waar is jou hart?

3 Oktober God eerste in ons lewens Matteus 6: 24-34

Mense doen verskriklike dinge vir geld. Daar word vertel dat 'n radiostasie in die VSA 'n groot som prysgeld beloof het vir die persoon wat die mees buitensporige ding daarvoor sou doen. 6 000 mense het aan die kompetisie deelgeneem. 'n Sekere Jay Gwaltney het uiteindelik die prys gewen. Hy het voor 'n gehoor 'n 4 meter hoë boom met wortel en tak opgeëet! Dit het hom wel drie dae geneem en hy was blykbaar bietjie ongesteld na die petalje, maar hy het die prysgeld gekry. Ons samelewing het 'n obsessie met geld. Ons sien rykdom as die oplossing vir al ons probleme.

As ons hierdie mooi gedeelte oor bekommernis en aardse sorge lees, kyk ons dikwels mis dat dit eintlik oor die verafgoding van geld (*Mammon*) gaan (v 24). Jesus praat in hierdie konteks oor ons lewensprioriteite - oor ons behepthed met besittings en ons strewe na rykdom in plaas daarvan dat ons vir ons *skatte in die hemel bymekaarmaak* (Matt 6: 19-21). Maar Jesus weet dat 'n gebrek aan lewensekuriteit - ons kommer oor aardse sorge, by ons die strewe na rykdom veroorsaak. Dit is gegrond in die wanopvatting dat ons met baie geld onafhanklik sal wees en vry van enige kommer en sorge sal wees. Daarom praat Jesus oor ons kommer oor *wat ons sal eet of drink of aantrek* (ons aardse sorge). Hy leer ons dat God vir sy kinders sorg, daarom hoef 'n gelowige nooit oor hierdie dinge bekommerd te wees nie (dit is dinge waaroor *die ongelowiges begaan is*). As ons God eerste in ons lewens stel, ons prioriteite herwaardeer en ons vir God se koninkryk en vir sy wil bewywer, kan ons daarvan verseker wees dat Hy vir ons sal sorg. Ons ewige sekuriteit lê by God, nie in verganklike aardse dinge nie.

In Matteus 7: 17-20 word hierdie selfde woorde van Jesus aangehaal. Daar gaan dit oor hoe gelowiges valse leraars kan uitken. Lukas verstaan Jesus se woorde egter anders. Hy gebruik hierdie aanhaling van Jesus om te beklemtoon dat 'n volgeling van Jesus se optrede teenoor ander mense altyd deur liefde gekenmerk moet word. In die voorafgaande gedeelte (Luk 6: 27-36) leer Jesus ons om selfs ons vyande lief te hê en in Lukas 6: 37-42 dat ons ander mense nooit moet oordeel nie.

Indien Jesus se riglyne oor 'n boom en sy vrugte nou verstaan word as 'n manier waarop ons ander mense kan beoordeel, sou dit 'n weerspreking wees. Wat Jesus ons hier leer, moet in Lukas se evangelie in sy groter konteks verstaan word. Dit gaan hier oor onself en die goeie vrugte wat in 'n gelowige se lewe sigbaar moet wees. Die aard van die boom bepaal die tipe vrugte wat dit voortbring. 'n Suurlemoenboom kan nooit soet lemoene dra nie. Iemand het dit in Engels so gestel: *The problem is not the fruit, but the root.* Maar wanneer iemand in Christus glo, word hy 'n nuwe boom - die verandering is nie kunsmatig en slegs in ons optrede waarneembaar nie. Dit is 'n verandering in ons wortels - ons hart en gesindheid. In Galasiërs 5: 22-25 praat Paulus oor die vrugte van die Heilige Gees. Hy sê dat wanneer die Gees in ons is, ons nie anders kan as om nuwe vrugte te dra nie: *Liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelikheid, goedhartigheid, nederigheid....* Wat Lukas se evangelie ons dus wil leer, is dat ons eerder na onself moet kyk - dat ons die balk in ons eie oog moet raaksien (Luk 6: 41). Ons moet die vrugte wat in ons eie lewens sigbaar is, as riglyn gebruik om die opregtheid van ons eie harte en geloof te toets.

Dit is 'n groot begrafnis byna die hele dorp se mense woon dit by. Almal rig 'n trooswoord tot die moeder en daar is pogings tot hulp aan die weduwee, maar almal is tog magteloos. Hulle kan inderdaad niks meer doen as om die begrafnis by te woon en saam te huil nie, want hulle kan nie die horlosie terugdraai nie, en hulle kan die dood nie verander nie. Gelukkig daag daar onder hierdie klomp begrafnisgangers iemand anders op: Jesus Christus die

Seun van die een ware God wat oor alle lewe en dood beskik. Jesus Christus bevestig later God se mag wanneer Hy self sterf, maar weer uit die dood opstaan. En Hy bied nie leë woorde van innige simpatie aan die hartseer weduwee nie. Nee, Hy roep die jongman terug tot die lewe. Sy woord word in die doderyk gehoor en gehoorsaam. Want God sien om na sy volk! En Hy neem deur sy Seun, Jesus Christus, die verskrikking van die dood vir ewig weg, deur mense tot die ewige lewe te roep. Nie meer terug na hierdie lewe soos hierdie seun, wat net soos Lasarus uiteindelik weer moes sterf nie, maar na die ewige lewe by God. Hy beveel tot vandag toe nog elke gelowige wat hier op aarde sterf, om op te staan!

Ons kan dit miskien op grond van hierdie gebeurtenis so stel. Jesus Christus is tot vandag toe nog teenwoordig by die begrafnis van elkeen wat in Hom glo... nie om daardie persoon terug te beveel na hierdie lewe nie, maar om hom te laat opstaan tot die ewige lewe by God waar die dood niemand weer kan kom haal nie. So sien God volmaak om na sy volk wat Hy in Jesus Christus deur die geloof byeengeroep het.

6 Oktober

Die wat twyfel

Lukas 7: 18-23

As ons ons in Johannes se omstandighede sou kon indink, kan ons hom nie kwalik neem dat hy sy volgelinge na Jesus toe gestuur het met hierdie twyfelvraag nie. Hy wat met sy kragtige verkondiging Jesus se koms na die wêreld bekend gemaak het, sit nou in die gevangenis en vrees vir sy lewe. En hoe verdag moet dit nie ook sy boodskap maak nie: Dat die lank verwagte Redder van Israel nou gekom het, maar dat Johannes wat dit moes aangekondig het, nou magteloos in die tronk sit ... dit strook nie. Kan God se redding dan deur hierdie Jesus werk? En Johannes is in die tronk afgesny van alles wat daar buite in die wêreld gebeur.

Nou stuur Jesus die volgelinge terug: Gaan vertel vir Johannes wat hier buite gebeur, wat julle gesien en gehoor het; blindes sien, lammes loop, melaatses word gereinig, dowes hoor, dooies word opgewek en aan armes word die evangelie verkondig. Dit is Jesus se antwoord op Johannes se twyfel.

Vandag beleef ons omstandighede waar soveel gelowiges, weg van die eredienste en verkondiging, toegesluit is in gevangenis van teenspoed, en tragedies en geweld en onreg, en hulle eie sonde, waar daar vir hulle ook geen uitkoms skyn te wees nie. En dan

ontstaan die twyfel in die geloof: Wat kan hierdie Jesus tog vir my doen? Kan Hy enigiets doen? En dan is die opdrag van Jesus aan Johannes se volgelinge ons verantwoordelikheid: Gaan vertel van wat Jesus in sy tyd op aarde gedoen het, herinner die wat twyfel aan al die wondergenesings: Aan Lasarus, en die dogtertjie van Jairo en gaan vertel dat Hy daarna self uit die dood opgestaan het. Hy is die Een wat sou kom, Hy het gekom en nou is alles in sy beheer. Gaan vertel!

7 Oktober

Geloof maak die verskil

Lukas 8: 40-48

In dit wat vir die dissipels onverstaanbaar is in hierdie gebeurtenis, lê seker een van die belangrikste boodskappe vir ons dag. Mense omring Jesus en dring teen Hom aan, en deur dit alles voel Hy die aanraking van een enkele vrou omdat daar van Hom krag na haar uitgegaan het. En nou staan hierdie vrou en die res van die mense teenoor mekaar. En dit wat hulle van mekaar laat verskil, lê in Jesus se woorde wanneer Hy die vrou aanspreek: *Dogter, jou geloof het jou gered. Gaan in vrede!*

Geloof maak die verskil. Vertroue, dat deur net hierdie Jesus aan te raak, genesing sal bring. 'n Wanhopige vrou wat reeds vir twaalf jaar die een teleurstelling na die ander beleef het, het nou al haar hoop op hierdie Jesus geplaas. En dit is 'n waagstuk, want volgens die gebruik van daardie tyd was sy onrein as gevolg van haar siekte, en sou sy, deur Jesus aan te raak, Hom ook met haar onreinheid besmet het. En dit is dan seker ook die rede waarom sy Hom so ongesiens van agter wou aanraak. En dan ontvang sy genesing, so asof dit 'n onbewuste daad van Jesus se kant af is. Hy bemerk dit eers wanneer daar krag van Hom uitgaan! Maar dit kan ook nie anders nie, want hierdie Jesus wat God se grenslose liefde vir 'n verlore mensdom kom openbaar, kan nie by iemand verbygaan wat om hulp vra nie.

En vandag kan ons sê dat in die kerke mense Jesus in figuurlike sin nog steeds omring sonder enige verwagting van, of selfs vertroue in Hom, en hulle ontvang ook niks nie. Maar elkeen wat uit die nood van hulle sonde, die hande met so 'n geloof soos hierdie vrou na Hom uitsteek, sal sy hulp ontvang. Want elkeen wat dit doen, sal ook die woorde hoor: *Jou geloof het jou gered.* Maar dan sal ons ook die moed moet hê om dit te erken, sodat God se liefde bekend kan word. Dit is juis die geloof wat uit Hom uitgaan na ons toe, wat ons red.

Vier dele saad word gesaai, of volgens Jesus se verklaring het die woord van God vier verskillende reaksies by die mense wat dit hoor, tot gevolg.

Die eerste groep luister so sleg na die woord dat die duiwel dit dadelik uit hulle harte of uit hulle gedagtes wegneem. Dit is dus die mense wat die woorde van God nie ernstig opneem nie. Ons sal dink dat dit mense buite die kerk is wat die woord by geleentheid hoor. Maar dit is ook waar van talle mense wat elke Sondag in die kerk sit, en elke Sondag staan Jesus deur die prediking by die deur van hulle harte en klop om ingelaat te word, maar hulle maak nie oop nie, want daar is nie plek vir Hom in hulle vol lewe nie. As hierdie heerlike woord van God nie op voorbereide aarde val nie, is dit tevergeefs.

Die tweede groep aanvaar die woord met blydschap, maar die woord neem nie hulle lewens ten volle in besit nie. Hulle geloof is net vel-diep. En dit is eie aan ons tyd; niemand het vandag regtig die moed om te staan of te val by enige besondere saak of beginsel nie. Daar is te veel ander opsies wat môre en oormôre mag beter lyk. Soos die ander sake in ons lewens, handel ons hierdie saak van geloof in Jesus Christus in 'n kits af en storm die lewe weer tegemoet.

Die derde groep hoorders stem in 'n groot mate hiermee ooreen. Mense wat aanvanklik met oorgawe tot geloof kom, goed wegspring, maar hulle eie belange en verantwoordelikhede en alles wat die lewe bied, najaag, neem al hulle tyd en krag in beslag, sodat hulle net eenvoudig nie meer tyd of krag oorhet vir God nie. Ook hulle dra geen vrug nie.

Maar as ons dan moedeloos word, noem Jesus die vierde groep: Net een kwart van die hoorders van God se Woord sal werklik die vrug dra van opregte aanbidding, toewyding, naasteliefde, gehoorsaamheid, dankbaarheid. Net 'n kwart? Ja ... maar hulle dra *honderdvoudig vrug*. So werk God se kerk, nie groot in getalle nie, maar so groot in die vrugte wat hulle vir God dra.

In plaas daarvan om aan die wêreld te verkondig dat ons God ken en dien, fluister ons dit eerder aan mekaar, so asof ons skaam is daaroër. Ons huiwer egter nie om daagliks te praat oor dit wat juis

God eenkant laat nie. Die rede daarvoor is eenvoudig: ons vrees mense baie meer as vir God. Of anders gestel, ons is baie meer gestel op wat mense van ons dink en sê as oor ons verhouding met God. God staan eintlik vir baie van ons daar ver buite sig; partykeer so ver dat Hy nie meer enige of baie weinig invloed op ons oorvol lewens het nie!

Dissipels van God, gelowiges, ontvang egter die opdrag om van die daktoppe af te verkondig dat Christus, die Messias, die Verlosser is. Hierdie opdrag, gesien in die lig van die omstandighede in die eerste gemeentes, was egter nie so maklik as wat dit op die oog af blyk te wees nie. Die gelowiges in daardie tyd is vervol en doodgemaak vanweë hulle geloofsoortuigings. En tog sê God aan hulle: *Moet ... nie vir mense bang wees nie.* Wat kan die mens aan jou doen? Die ergste wat kan gebeur, is dat jy jou lewe kan verloor. En dit, sê Jesus op 'n ander plek: *is vir jou tot wins, wanneer jy dit verloor ter wille van Hom.* Vrees daarom eerder God self, vrees sy opdrag. Maak erns daarmee, en lewe die lewe wat die Gewer daarvan vir jou elke dag gee. Verkondig, getuig en dien Hom, want dit is die hoogste waarde van menswees. 'n Waarde wat, as dit uitgeleef word, selfs tot in die hemelkamers gehoor sal word.

10 Oktober

***Die waarde van 'n
mens se lewe***

Matteus 10: 29-31

Die beeld van die mossies dui vir ons op die deurlopende en persoonlike hulp wat God sy skepping bied. Die waarde van 'n mossie is in geldterme eintlik niks nie, en tog sorg God vir elkeen van hulle. Soveel te meer raak God by die mens betrokke, wat volgens die Bybel die kroon van sy skepping is.

Wat gee dan aan die mens se lewe waarde? Is dit geld, status, mag of is dit besigheidsukses? Sonder God is die mens niks nie. Daarvan kon die skrywer van Spreuke eeue tevore reeds getuig! Daarom is God, en 'n verhouding met Hom, die hoogste waarde waarna die mens kan streef. Ons is handgemaak deur God, na sy beeld gevorm. God skeep; die een maak Hy 'n kunstenaar, die ander een 'n bouer, die ander een 'n verpleegster en so meer. Die een ontvang die gawe om met kinders te werk, die ander om te organiseer. Maar op sigself is ons eintlik niks nie. Ons is die stof waaruit ons gevorm is en tog het God sy asem in ons geblaas en ons waarde gegee - Goddelike waarde in dié sin dat ons in en deur God sy beeld geword het, sy verteenwoordigers, sy kinders.

Wat gee dus waarde aan ons lewe? Wanneer ons dit wat ons is en het, ons geleentheid, ons talente en middele gebruik om God te verheerlik en sy koninkryk te dien. As ons dit nie doen nie, en ons dien slegs onself, is ons klein, is ons stof, 'n mens wat bestaan, maar nooit werklik sal lewe nie.

11 Oktober ***Die gelykenis van die
onkruid tussen die koring*** **Matteus 13: 24-30**

Die boer saai die goeie saad, maar in die nag saai die vyand die onkruid tussen die koring. Die diensknegte van die boer stel die apostels voor wat die kerk van Christus wil suiwer van ongelowige en valse lidmate. Die oestyd wys op die laaste oordeel.

Sonde, ongeloof, valse motiewe, is alles in ons midde. Dit is die werklikheid. Ons kan nie daarby verby kyk nie. Dit is oral saam met ons, op die kerkbanke, selfs saam in ons huise. Wat moet ons daaromtrent doen? Hoe raak ons daarvan ontslae?

Geduld, is God se antwoord! Die vraag wat ek en jy onself moet vra, is eenvoudig: Is ons sonder sonde? Is die kerk vandag 'n saai-land sonder enige onkruid? Nee, dit is nie so nie! Ons het daarom die opdrag om in die eerste plek te werk aan ons eie tekortkominge. Ons moet met die krag van die Gees bely dat ook ons skuld het. Daarby durf ons ook nie ander te vinnig te oordeel nie. Ons moet eerder deur voorbeeld en woord ander tot God lei. Ons kan seker daarvan wees dat Hy regverdig sal oordeel oor goed en kwaad. Maar dit sal gebeur op die tyd wat Hy daarvoor bepaal het.

Vir ons lê die boodskap van genade en hoop daarin dat alhoewel ons met sekerheid kan weet dat daar wel 'n oordeel sal wees, slegs die onkruid dan uitgeruk sal word. God sal nie 'n fout maak nie. Elkeen sal die geleentheid gebied word om deur die krag van die Gees tot geloof in Christus oortuig te word. Die goeie saad, die vrug van God se Gees, sal so die oordeel vryspring en in die voorraadkamers van God se koninkryk verwelkom word.

12 Oktober ***Die gelykenis van
die mosterdsaadjie
en die suurdeeg*** **Matteus 13: 31-32**

Hierdie is voorwaar 'n gelykenis van hoop! Daar sal 'n groot einde wees aan 'n klein begin! Die Kind in Betlehem, die krip en stal, die

verwerping wat daarop sou volg, en uiteindelik die dood soos dié van 'n misdadiger aan die kruis op Golgota. Van die 12 uitverkorenes bly daar slegs 11 dissipels oor. Alles is ontsaglik klein teenoor die oormag daarbuite. Watter kans was daar vir oorlewing?

En tog, ten spyte van die aanslae vanuit die Joodse gemeenskap, die Romeinse owerheid en later nog meer vyande met ander gesigte en redes, het die kerk van Christus gegroei. Dit het gegroei en sy takke het uitgesprei oor die wêreld heen en dit het 'n magtige boom geword waarin die voëls kon nes maak. Die mens van hierdie wêreld, enigeen wat daaraan deel wou hê, kon daarin skuiling vind, veiligheid, 'n rusplek.

Dit alles was egter nie die produk van die mens se krag en deurstellingsvermoë nie. Alleen God het dit laat gebeur. Maar tog kan ons ook vandag weet dat God van mense gebruik gemaak het in hierdie groot plan van Hom. En daarom word ook jou en my klein, en in ons eie oë nietige pogings, ons dae en diens aan God, juis deur Hom gebruik en verander tot reuse-pogings om sy koninkryk te laat groei. Deur Hom word ons woorde sending; ons gesprekke word evangelisasie; ons diens word boustene in sy koninkryk. Dit nie omdat ons so goed is nie, maar omdat sy Woord so kragtig en sy Gees so magtig is. Dit bring ook hoop in vandag se skynbare agteruitgang van die kerk met kleiner wordende en krimpende gemeentegetalle. Want dit is steeds dieselfde Here aan die werk.

Wie weet, dalk is vandag juis 'n tyd van suiwering, van groei in diepte in die geloof, sodat sy Woord weer suiwer kan weerklink en sonder menslike voorbehoude verkondig sal word. En dat mense daarvoor sal buig omdat dit God se Woord alleen is.

13 Oktober *Die liefdesprymaat ten opsigte van Jesus Christus* Matteus 10: 37-42

Vers 37 stel wat die gelowige ondanks alle teenstand moet vermy, of sou 'n mens meer positief kon sê: moet bly doen. Dit is om Jesus Christus meer lief te hê as selfs die naaste bronne van onmiddellike liefde, naamlik ons ouers en kinders. Die feit dat Matteus twee afsonderlike sinne in hierdie verband gebruik, stel die oortuiging van hierdie oormaat liefde ten opsigte van Christus in selfs skerp lig. Om dissipel van Christus te wees, om dit waardig te wees, beteken dus allereers om Christus onvoorwaardelik lief te hê.

Vers 38 gaan met hierdie gedagte verder omdat dit spreek van 'n bereidwilligheid, 'n handeling, wat om Christus ontwil van die dis-

sipel gevra word. Dit is naamlik die ongedwonge, vrywillige opname van die (eie) kruis, soos wat Christus uiteindelik om die mensheid se ontwil sy kruis sou opneem en end-uit sou dra. Wie die kruis self opneem en Christus volg, sal volgens die teks die *lewe* behou.

Die begrip *lewe*, soos wat dit hier gebruik word, is belangrik: Die Griekse woord (*psugé*) wat in die grondteks gebruik word, is 'n begrip wat op 'n verhewe, ware, outentieke lewe dui. Die mens wat hierdie verhewe lewe behou, is veilig gestel en het werklik niks verder nodig nie, nie nou nie en ook nie in die toekoms nie. Hierdie verhewe lewe moet nie verwar word met die gebrokenheid van die gewone, aardse lewe nie. Wie die gewone, aardse lewe behou deur Christus te verloën, sal juis die verhewe lewe verloor. Wie die gewone aardse lewe om Christus ontwil verloor, sal die ware, verhewe lewe vind. Die verlies van die gewone, aardse lewe kan in die letterlike sin inhou dat 'n mens bereid sou moes wees om as martelaar vir die geloof te sterf. Tog moet die uitdrukking nie hiertoe beperk word nie - dit kan juis ruimer, geestelik verstaan word. Eenvoudiger gestel: die liefdesvoorkeur ten opsigte van Jesus Christus vra van ons om afstand te neem van 'n wêreld waarvan die vernaamste inhoud die rasonale en sintuiglike beleving van die werklikheid is. Hierdie liefdesvoorkeur dui op 'n bereidwilligheid om die dieper grond vir die bestaan te herken en Jesus Christus sonder voorbehoud lief te hê.

In die moderne sameleving het dit oënskynlik 'n onmoontlike opdrag geword. Die Westerse sameleving organiseer sigself sonder meer aan die hand van die onmiddellik voorhande, die oombliklike lewe; elke idee moet spoedig 'n handeling word en elke handeling moet die tegnologie en die ekonomie dien. Dit is 'n lewe wat ten alle koste behou wil word - want daarsonder val elke grond vir dieper betekenis weg. Daarteenoor staan die tydlose, evangeliese oproep: Neem afstand van hierdie wêreld en dien My. Vind só die lewe, die *psugé*.

14 Oktober

Die skade van godsdienstige veruiterliking

Markus 7: 1-23

Ons lees in hierdie gedeelte dat die Jode, meer spesifiek die Fari-seërs, die innerlike godsdienstige lewe volkome veruiterlik het. Hulle godsdiens het 'n vormgodsdiens geword waar die vorm, die oorlewering en die tradisie nougeset in stand gehou is, maar die

innerlike kwaliteit, die inhoud van die vorm, verlore gegaan het. Die Jode het, met die fanatiese instandhouding van al hulle tradisionele vormgebruike, onrustige en angstige mense geword, terwyl die ware geloof en die rus, kalmte en aanvaarding wat dit bring, in die slag gebly het. Die instandhouding van die vorm het mettergaande tot die vervreemding van die inhoud gelei. Hierdie veruiterliking van godsdiens en vervreemding van die inhoud van die geloof lei volgens Jesus onteenseglik tot innerlike skade: *Julle laat die gebod van God los en hou aan die oorgelewerde gebruik van mense vas* (vers 8). En: *Julle verstaan die kuns goed om die gebod van God opsy te skuif...* (vers 9). So word die geloof uiteindelik vormgebonde bygeloof.

Die mens wat die gebod van God op 'n bepaalde punt verlaat en op daardie punt hom eerder op 'n mensbedinkte, mensgemaakte vorm verlaat, kan uiteindelik so vasgevang word in die vorm dat daar geen uitvlug meer is nie (lees byvoorbeeld ook Titus 1: 15). Dan bly telkens nog net die vorm oor. Wanneer die Here Jesus self elders sê dat sy juk lig is, kontrasteer Hy Homself en sy kerk met die swaar, moeisame las wat die veruiterliking van godsdiens meebring. Die mens wat op uiterlike vorme vertrou, is voortdurend besig met dieselfde moeisame en tevergeefse arbeid as waarmee die Fariseërs voortdurend besig was. Die grond van hierdie moeisame arbeid is bo alles 'n gebrek aan vertroue.

'n Mens kan nooit soveel rustigheid en versekering put uit dit wat nié die waarheid is nie, as wat 'n mens kan put uit dit wat wél die waarheid is: enige geestelike onrustigheid lei tot 'n angstige fokus op die letter van die wet en 'n soeke na 'n uiterlike eenheid en reël. Hoe groter die hoeveelheid mense wat deel het aan die uiterlike eenheid, hoe meer nougeset die binding aan die vorm, hoe groter hulle hoop op 'n innerlike versekering. Maar van dit wat streng innerlik is, bly niks behoue nie. Ons lees in die Nuwe Testament dat die innerlike kwaliteite waarop Christus Hom rig, geloof, hoop en liefde is.

Geloof, hoop en liefde bly egter streng innerlike kwaliteite wat op geen wyse deur veruiterliking en 'n soeke na 'n uiterlike eenheid gevind kan word of onder woorde gebring kan word nie. Wie poog om Christus te vind en te dien in die veruitwendigde vorm, sal hoogstens nog net die spoor van Christus vind. Ons vind Christus, en daarom God self, in die innerlike ontmoeting, in die geloof, hoop en liefde. Geen vorm kan 'n bydrae lewer tot die kwaliteit van hierdie ontmoeting nie. Die heil vestig volkome in die innerlike ontmoeting self.

Die mees sentrale gedagte in hierdie gedeelte bly Christus se deernisvolle optrede teenoor en bevestiging van die geloof van die heidense Siro-Fenisiëse vrou. Hierdie is die eerste daad van verlossing wat Christus in die heidense wêreld verrig, die eerste maal dat Hy 'n heiden se geloof só beloon. Die teoloog, Schleiermacher, stel dat Christus nie hiermee die onderskeid tussen die gelowiges van die ou verbond (die Jode) en afgodedienaars (die heidene) primêr wou ophef nie, maar dat dit hiermee duidelik word dat Christus se liefde so groot is dat dit nie deur die ou verbond gebind wil word nie en dat Hy sy liefde ook in die harte van heidene wil stort. Die vrou se optrede toon bepaalde vrugte van haar onmiddellike geloof in Christus. Sy het maar pas van Hom te hore gekom, maar glo met oorgawe in die krag en uitkoms wat Christus bied. Die vrou val ons op as ferm en verstandig, geduldig en gelowig. Sy worstel met 'n lewenskrisis, ontmoet Christus en ontvang dan bevestiging van haar geloof. Christus trek haar na Hom toe aan, daag haar geloof as 't ware uit en beloon daardie geloof. Die vrou verkeer in die hoogste nood, sy het tot op hierdie stadium geen van Christus se wonders gesien nie, sy ken nie die wet en die profete nie - en tog glo sy. Dit is haar geloof wat Christus beloon wanneer sy haar kindjie tuis gesond aantref.

As sodanig verteenwoordig die Siro-Fenisiëse vrou die worsteling van elke mens in nood, heiden én gelowige. Dit was ons kerkvader Luther wat gesê het dat elke gelowige in 'n sekere mate 'n heiden bly: Ook gelowiges twyfel tog so maklik, struikel tog so maklik, verwyt God tog so maklik. Maar wanneer die worsteling, ook ons twyfelende worsteling in die gebed, ons uiteindelik aan die voete van Christus bring, sal Hy sy raad en uitkoms nie van ons weerhou nie - ongeag wie ons is, waar ons vandaan kom, hoe problematies ons persoonlike geskiedenis ook mag voorkom. Ware geloof vertoon dikwels hierdie drie fases: die fase van worsteling, die fase van ontmoeting met Christus, die fase van die bevestiging van die geloof. Waar ek moet stry, waar ek moet ly, ook daar vind ek God. Dit kan ons met ander oë na ons eie twyfel, worsteling en ongeloof laat kyk. Dit kan ons veral met ander oë na die grenslose liefde van Christus laat opsien.

Ons kom in hierdie kort, maar uiters belangrike gedeelte baie naby aan die hart van die evangelie volgens die beskrywing van Markus. In Markus 8: 34-9: 1, wat beskou kan word as die spitspunt en kern van hierdie evangelie, lees ons dat ware dissipelskap *navolging in lyding* beteken. Met ander woorde, dat ons Christus sal volg en sal bly volg selfs onder pertinent die moeilikste omstandighede. Om Christus só te volg, vooronderstel egter 'n belydenis, 'n kennis aangaande sy Persoon, 'n vertroue in daardie Persoon, 'n innige uiting ten opsigte van sy Identiteit, wie en wat Hy is. Daardie belydenis heet: *U is die Christus*. U is die Gesalfde, die Komen-de, U is die Here (vgl Matt 16: 13-26; Luk 9: 18-27).

Markus in die besonder doen opsigtelik moeite om hierdie belydenis met die lydensaankondiging te laat saamvloei, met die onbedekte vereiste dat hierdie belydenis diegene wat dit bely, oproep om die eie kruis op te neem en Christus op die lydensweg te volg. Daar is talle wat 'n mening gewaag het oor wie Hy nou juis was: Johannes, Elia of een van die profete. Belangrik is dat Christus uiteindelik wil hoor wat sy dissipels van Hom te sê het. Hy is nie tevrede om te volstaan met die onomlynde mening van ander mense nie (as 'n bo-natuurlike, verrese Johannes, 'n verskyning van Elia of 'n onpersoonlike profetiese krag waaroor niemand verder 'n mening wil waag nie). Nee, Christus wil hoor wat hulle, sy dissipels, bely. Die belydenis dat Hy die Christus is, is in geheimskrif geskrywe. 'n Mens kom nie self tot so 'n uitspraak nie. Dit is God self wat 'n mens tot dié belydenis bring. Die ware kennis van Christus word gegee aan hulle wat glo, aan die kerk as student van lig en waarheid. Daarom moet die vraag wat Hy vra: *...wie, sê julle, is Ek?*, as onderwysend verstaan word. Christus onderrig sy dissipels met hierdie vraag in die tydlose geheimenis van die Komen-de. Hierdie is nie 'n historiese geheim wat dig gehou word deur die donker doolhowe van die tyd nie. Nee, hierdie geheimenis bring in beweging, dit ontlok 'n antwoord, 'n reaksie. Christus word nie bloot deur sy dissipels dopgehou en waargeneem nie. Sy dissipels kom in beweging, hulle volg Hom. Die dissipels word apostels. Dat Jesus die Christus is, is die enigste waarheid wat sin aan ons lewe en werk gee.

In hierdie gedeelte word verduidelik hoe gehandel moet word met iemand wat afdwaal, sondig of verkeerd opgetree het.

Die eerste stap is 'n liefdevolle teregwysing waar die bedoeling is om regtig vrede te herstel en sodoende 'n medegelowige terug te wen. As dit nie goeie resultate oplewer nie, volg die tweede stap.

Een of twee gemeentelede word nou saamgeneem om as getuies te bevestig dat die saak in billikheid en regverdigheid met liefde opgeklaar wil word.

As die medegelowige nog steeds nie positief hierop wil reageer nie, word die saak voor die gemeente gebring. Word die broer/suster nie so teruggewen nie, beteken dit dat hy/sy nie wil luister nie.

In so 'n geval moet die persoon dan uit die gemeente uitgesluit word anders word die gemeente daardeur nadelig geraak. Die uitdrukking, *heiden en tollenaar*, wil juis wys op iemand wat nie deel van die volk van God was nie.

Hierdie wyse van optrede/proses vir die gemeente/kerk is in ooreenstemming met hoofstuk 16: 19 waar Petrus aangewys word as die rots waarop Christus se kerk gebou word en aan hom die sleutels van die koninkryk gegee word.

Christus belowe sy teenwoordigheid, en die waarborg dat waar medegelowiges so met mekaar 'n ooreenkoms bereik en saamstem oor 'n saak, in sy Naam, God dit sal goedkeur.

Hierdie paragraaf hang baie nou saam met die voorafgaande gedeelte wat behandel is. Die erns van 'n strewe na vrede en eensgesindheid in die gemeenskap van die gelowiges bring die vraag na vore: Hoeveel keer moet ek bereid wees om my broer/medegelowige te vergewe wanneer hy my te na gekom het? Dit gaan dus oor die praktiese uitvoering van verse 15-12. Volgens die bestaande Joodse opvatting was sewe keer (die volmaakte getal) voldoende.

Jesus se antwoord wys daarop dat liefde nie in getalle bereken kan word nie. Hy verwag dus meer, eintlik onbegrensde liefde. Dit beteken egter nie dat daar nou onophoudelik oortree kan word nie. Die gelykenis wat Jesus hier vertel, wil juis illustreer dat God wat onbegrens vergewe, wel 'n grens stel aan vergifnis vir elkeen wat sy broer nie van harte kan vergewe nie.

As sondaarmense moet ons dit in gedagte hou: God se barmhartigheid en vergewing van ons baie groot skuld, moet daartoe lei dat ons 'n medebroer/-suster van harte kan vergewe. Doen ons dit nie, sal God ons ook nie vergewe nie en bly ons die ewige dood, as straf op ons skuld, skuldig!

19 Oktober

Waarna verlang ons?

Markus 9: 2-10

Petrus, Jakobus en Johannes bevind hulle saam met Jesus op 'n berg naby Sesaria-Filippi. Terwyl hulle daar is, ervaar hulle 'n voor-smaak van Jesus se Goddelikheid.

Dit is duidelik dat Petrus as die segsman en verteenwoordiger van die dissipels, nie ten volle begryp wat besig is om te gebeur nie. In sy kenmerkende voortvarendheid dink hy wêrelds en verwag hy dat Moses en Elia permanent by hulle gaan wees as deelgenote in die tot stand bring van die koninkryk van God.

Die tyd vir die finale verheerliking van Jesus het egter nog nie aangebreek nie. Die Evangelie volgens Lukas sê dat Moses, as verteenwoordiger van die wet, en Elia, as verteenwoordiger van die profete, met Jesus gepraat het oor sy lyding wat voorlê. Aan die dissipels word hier weereens die bevestiging gegee dat Jesus waarlik die Seun van God is. Op dieselfde wyse as met Jesus se doop, word uit 'n wolk 'n stem gehoor wat sê: *Dit is my geliefde Seun*. En die dissipels word opgeroep: *Luister na Hom*.

Na aanleiding van die slot van die vorige paragraaf en die eerste vers van hoofstuk 9 is Markus se bedoeling vir sy lesers duidelik: Almal wat na die koninkryk van God verlang, moet deur hierdie bevestiging, dat Jesus die Messias is, versterk word en baie belangrik, hulle moet ook luister na Jesus.

So geld dit vandag vir ons almal. In die Woord van God het ons die bevestiging van sy liefde en as ons luister na die Woord wat lewend geword het (Jesus Christus), het ons die sekerheid van die koninkryk (ewige lewe). Is daar enige iets anders waarna ons meer kan verlang?

20 Oktober

Groot - klein ... klein - groot

Matteus 18: 1-5

Markus en Lukas berig dat daar 'n stryery onder die dissipels was oor wie eendag die belangrikste in die koninkryk van die hemel sou wees. Matteus sê niks daarvan nie. Hy het egter nie nodig om dit

te sê nie. Ons weet dat hulle mense soos ons was en om te stry oor wie die belangrikste is, is vandag nog deel van ons optrede.

Die dissipels wil hê dat Jesus kant moet kies, Hy moet sê wie die belangrikste gaan wees. Jesus se antwoord wys hulle daarop dat dit nie iets is om oor te stry nie. Dat dit eerder nodig is om te weet dat in hierdie lewe 'n mens soos 'n klein kindjie moet word, anders sal jy nie eers in die koninkryk van die hemel inkom nie. Jesus se bedoeling is dat 'n mens moet besef dat jy nie in staat is om die koninkryk uit eie vermoë te verdien nie, nog minder 'n belangrike plek. Verder is jy, soos 'n kind, totaal afhanklik van God die Vader. Daarom moet jy jou hier en nou toespits om soos 'n kind te wees in jou volgelingskap van Jesus. Deur dit getrou en gehoorsaam te doen, is jy 'n getuie van Jesus. En 'n getuie van Jesus, veral 'n goeie getuie, is 'n baie belangrike persoon in die koninkryk van die hemel!

21 Oktober *Borrel met geestelike krag* Johannes 7: 37-39

Wat wil jy die graagste in die lewe hê? 'n Nuwe motor of 'n goeie werk of dalk 'n groter blyplek? Of moet ek eerder vra: *Wat gaan die leegheid in jou binneste wegneem?* Is dit waarna jy soek, nie vrede en kalmte vir jou gemoed nie? Is dit nie diepe innerlike geluk wat jy nodig het nie? Hoe sal jy hou van geestelike krag wat vir jou moed en entoesiasme gee om voluit met oorgawe te leef? Wat van wysheid en beheersdheid, sodat jy in elke situasie reg kan optree?

Dit is juis dié dinge wat Jesus vir ons aanbied. As jy by Hom drink, sal daar 'n fontein van geestelike krag in jou opborrel. Hierdie fontein is God self wat as die Heilige Gees van jou besit neem. Dink net, as God met sy Gees in jou woon en in jou opborrel, hoeveel geestelike krag sal daar dan nie in jou wees nie!

Verder het jy die belofte dat elke keer as jy na Jesus toe gaan en drink, hierdie krag in jou groei. Daarom roep Efesiërs 5 ons op om vol te word van God se Gees. Jy sal ook onthou dat Jesus gesê het: *Met die maat waarmee jy meet, sal jy ontvang.* Ons gaan dus na Jesus met die kinderlike verwagting dat Hy hierdie fontein wat die Heilige Gees is, elke keer sterker sal laat opborrel. Hoe meer jy dit in die geloof aanvaar, hoe meer word dit vir jou waar. Alles is moontlik vir hulle wat in God glo. Aan die ander kant bring kleingeloof altyd geestelike leegheid en dors.

Dankie Here, God, dat u mens geword het sodat elkeen wat glo, reeds hier op aarde met die volheid van u Gees gevul kan word.

Waar anders kry 'n mens soveel troos en krag as by God? Hy ken jou deur en deur, want Hy kan tot in elke donker skuilhoekie van jou hart sien. Tog veroordeel Hy jou nie en sal Hy eerder alles in sy vermoë doen om jou te help.

Hoe anders is mense nie. Vir mense is dit so lekker om ander se foute uit te lig, want hulle is ingestel op die negatiewe. So reageer hierdie groepie mense ook wat die vrou na Jesus gebring het. Hulle het klaar besluit dat sy gestenig moet word.

Jesus praat nie eers met hulle nie. Hy sit net in die sand en skryf. Wat sal dit help om met hulle te praat? Hulle sal net aanhou redeneer dat hulle reg is. Moses het in die Bybel geskryf dat 'n vrou wat op owerspel betrap word, met klippe doodgegooi moet word. Daaraan kan mos nie verander word nie, of gaan Jesus ontrou word aan wat in die Bybel staan? So redeneer hierdie mense.

God tree met wysheid op. Terwyl Hy so sit en skryf, sê Hy net die paar woorde wat nodig is: *Laat die een van julle wat 'n skoon gewete het, eerste 'n klip op haar gooi.* Die woorde het meegebring dat hulle almal omgedraai en weggestap het.

Toe kry Jesus die kans om die vrou te bestraal met God se liefde en krag. Sonder veroordeling stuur Hy haar weg met nuwe geestelike krag in haar hart. Met hierdie krag van God kan sy nou haar lewe gaan verander.

Dankie Here, dat U my nie veroordeel nie. Dankie dat ek by U leer om nie op my skuld en swakhede en foute te fokus nie. Ek sal bou op u liefde en my lewe mooi en vreugdevol maak vir U.

Hoekom straf die Here my so? Dit is wat Christenmense dikwels vra as hulle swaarkry. Die mense wat saam met Jesus grootgeword het, het ook so gepraat. Hulle was net baie erger as ons, want hulle het die mening gehuldig dat as iemand blind of kreupel is, hy onder God se vloek is. Hulle het geglo dat God tot in die derde en vierde geslag straf. Daarom het die dissipels vir Jesus gevra deur wie se sonde hierdie man blind is. Volgens hulle was dit waarskynlik sy ouers se sonde, want hy is blind gebore.

Soos altyd kom Jesus met 'n totaal vreemde antwoord. Baie dui-

delik sê Hy vir hulle dat hierdie man nie blind is **omdat** iemand gesondig het nie; ...*hy is blind sodat die werke wat God doen, in hom gesien sal kan word.*

As gelowige moet ook jy nie vra: *Waarom straf God my so nie?* As iemand wat elke dag met God lewe deur Jesus Christus, moet jy soos Jesus dink. Dan vra jy liever: Hoe kan ek my swaarkry gebruik vir God se saak. Gewoonlik dink ons net aan een manier waarop God deur ons siekte geëer kan word. Hy moet my gesond maak, dan sal ek vir almal vertel hoe wonderlik Hy is.

Jesus het God verheerlik deur aan die kruis te sterf. Jy kan dit as gelowige regkry om met blydschap lig uit te straal terwyl jy swaarkry. Die man wat Jesus van sy blindheid verlos het, het nie dadelik positief begin lewe nie, maar eers nadat hy deur Jesus in 'n verhouding met God getree het, het hy nuut begin lewe.

Here, leer my hoe ek my swaarkry positief vir U kan gebruik.

24 Oktober

Om God te sien

Johannes 9: 1-41

Jy is blind gebore en sit iewers by 'n inkopiesentrum en bedel. Op 'n Sondagoggend tydens kerktyd kom staan 'n klomp vreemdes jou en bespreek. Dan skielik smeer een van hulle modder aan jou oë en as jy dit afwas, kan jy sien! Sal so iets nie rede wees tot 'n groot gepraat onder jou familie en vriende nie! Almal sal by jou wil weet wie hierdie groot geneser is. Die media sal op loop gaan en die dokters sal jou oë wil toets.

So was dit met die blindgebore man van Johannes 9. In sy geval het sy godsdienstige leiers hom en die hele storie rondom sy genesing bevraagteken. In die eerste plek wou hulle van sy ouers 'n antwoord hê. Daarna het hulle die man self ondervra. Hulle het hom probeer dwing om te sê dat dit nie Jesus was wat hom gehelp het nie. In hulle bekrompenheid het hulle vasgeklou aan wat Moses geskryf het. Omdat Jesus nie by hulle geloof ingepas het nie, het hulle geglo dat Hy nie van God gekom het nie. Hulle godsdienstige reëls het hulle oortuig dat Jesus nie hierdie man gesond gemaak het nie, want Jesus oortree dan die sabbatsgebod. Hy hou Hom nie by die voorskrifte van Moses nie. As Jesus van God gekom het, sou Hy hulle reëls gehoorsaam het.

Almal wat dus glo dat hierdie wonderwerk deur Jesus plaasgevind het, is vir hulle onaanvaarbaar. Hulle was daarvan oortuig hierdie man blind is as gevolg van sy sonde. Eintlik was hulle so

blind in hulle sonde dat hulle die magtige openbaring van God nie kon raaksien nie.

Is jou oë oop vir die wonders van God wat elke dag om jou plaasvind? As jy glo, sal jy die openbaring van die mag van God sien.

Dankie Vader, dat u liefde nooit deur enige mens ingeperk kan word nie.

25 Oktober

God is my alles

Lukas 12: 13-21

Hoe dink jy, kry 'n mens dit reg om ryk by God te wees? Ons sê altyd: Ek wil nie ryk wees nie, ek wil net nie sukkel nie. Vir my lyk dit dat as 'n mens ryk by God is, is dit nie meer so belangrik of jy sukkel nie. As 'n mens vanuit die Bybel agterkom hoe Jesus dink, begin jy verstaan dat om ryk by God te wees, eintlik 'n totaal nuwe manier van dink is.

Is iemand wat heeldag en aldag bekommerd is, ryk by God? Is 'n mens wat gedurig kla oor alles wat verkeerd is, 'n mens wat vol van God is? Dink jy dat 'n man wat gedurig aan geld dink en hoe hy nog meer kan kry, plek vir God in sy lewe het?

'n Entjie verder in hierdie hoofstuk sê Jesus: *Beywer julle vir sy koninkryk, dan sal Hy julle ook hierdie dinge gee.* Jy is ryk by God as jy op die regte plek fokus. As God die belangrikste persoon in jou lewe is, sal jy met jou gees gedurig met Hom kontak soek. Wanneer Hy met jou praat, sal jy dit weet en sal jy luister. Jy sal voel hoe Hy jou met sy liefde toevou wanneer jy bang of onseker is.

Mense wat ryk by God is, rig doelbewus hulle gedagtes op God. Hulle dag begin met God se krag. Dwarsdeur die dag is hulle in gesprek met Hom oor alles waarmee hulle besig is. Voor hulle aan die slaap raak, nooi hulle Hom om ook deel van hulle droomwêreld te wees.

Here, help my om so met U te leef dat U my alles sal wees, dan sal ek in alles meer as 'n oorwinnaar wees.

26 Oktober

Blom vir God

Lukas 13: 6-9

Met God se liefde is daar altyd geleentheid vir groei. Ek is seker jy benut dit so goed jy kan. Soms moet God wel hard met jou praat en sê: *Boom, vir jou kap Ek uit!*

Hierdie gedeelte in Lukas laat 'n mens dink aan Johannes 15. Daar sê Jesus dat Hy die stam van die druiweplant is en ons die

lote. In daardie beeld is die Vader die boer. Hier in Lukas verwys die boer ook na die Vader, terwyl Jesus soos die tuinier vir ons intree. Dit is waarvoor Hy gekom het. Vir God is dit moontlik om ons te vergewe, want deur Jesus wat vir ons intree, is daar vir ons geleentheid om reg te maak en nuut te begin.

Dit word ook nie van jou as boom verwag om op jou eie reg te kom nie. Jesus, die Tuinier, is lief vir die boom. Daarom sal Hy met sorg na die boom omsien deur die grond om te spit, dit mis te gee en te snoei. In Jesus stel God sy Heilige Gees beskikbaar. Dit is die volheid van sy geestelike krag. Het jy iets meer nodig? Daarmee kan jy berge versit!

Ek het die indruk gekry dat ons nie dit wat God so graag vir ons gee, regtig gebruik nie. Dit is nie omdat ons so laks en sleg is nie, maar eerder omdat ons te min van onself dink. Ons wat deur Christus verlos is, sien onself dikwels nog as 'n droë boom wat nie vrugte kan dra nie. Ons oë is nie op God se geestelike krag gerig nie.

Wat ons in die geloof, ons eie maak, sal ons eie wees. Rig jou vir 'n keer op God se liefde, krag en goedheid in jou, en kyk hoe begin jy dan vir jou Here blom!

Here, ek weet ek is tot alles in staat deur U wat my lief het. Help my asseblief om dit uit te leef.

27 Oktober

Het God jou lief?

Matteus 22: 1-14

God se liefde is daar vir almal; slegtes en goeies mag dit aangryp en geniet. Jesus stort God se liefde uit oor tollenaars, sondaars en prostitute. Selfs al is 'n mens in die oë van die wêreld totaal verwerplik, is God se liefde nog steeds beskikbaar vir jou. Hierdie liefde gee krag en maak ons in al ons aardse probleme meer as gewone winners. Deur sy liefde is ons tot alles in staat.

God se liefde is sy bruiufsklere wat Hy vir jou gee. Daarmee sluit Hy jou by sy feesmaal in. Dit maak jou deel van sy wêreld. Hierdie liefde gee vir ons innerlike vrede en geluk. Maar omdat jy vry is, kan jy weier om God se bruiufsklere aan te trek. Jy kan besluit om nie sy liefde aan te neem nie. Wat word dan van jou?

'n Mens moet hierdie liefde in die geloof aangryp. Jy moet glo en aanvaar dat God jou liefhet. Hoeveel keer hoor jy Christene sê dat God hulle nie liefhet nie. Hulle voel God is onregverdig teenoor hulle. Daar is Christene wat daarvan oortuig is dat daar nie plek vir hulle in die hemel is nie. As hulle aan God dink, is hulle koppe net vol straf en veroordeling. Hulle wil nie glo dat God hulle liefhet nie.

As jy voel jy sukkel hiermee, gebruik jou brein om jou kleingeloof te verdryf. Hier is 'n wenk. Leer jouself byvoorbeeld om elke môre as jy wakker word, te sê: *Dankie Here dat U my liefhet*. Hou daarmee vol, selfs al voel jy dit is totaal onwaar. Jou gesindheid sal geleidelik verander en dan, op 'n dag, ontdek jy hoe mooi is die brui-
lofskleed wat die Here vir jou aangetrek het.

Dankie Here vir U liefde.

28 Oktober

***Die ongemak van
die evangelie***

Lukas 16: 19-31

Die storie van Dives (*Dives* beteken *ryk* in die Vulgaat-vertaling) en Lasarus is nogal 'n vreemde storie. Dit is 'n drama in drie bedrywe.

In bedryf 1 - die aarde, beskik Dives oor al die materiële middele waaroor Lasarus nie beskik nie. Lasarus hoop om van die oorskiet van Dives se tafel iets te ete te kry. Intussen lek die honde aan Lasarus se sere.

In bedryf 2 - die hemel en die hel, word die rolle omgeruil. Dives smeek vir 'n druppeltjie water waarvan Lasarus oorfloedig het. Abraham sê egter dat die kloof tussen hemel en aarde so groot is dat daar nie aan sy versoek voldoen kan word nie. Intussen ly Dives verskriklik in die vuur.

In bedryf 3 - die hemel/helse perspektief op die aarde, dink Dives aan sy vyf broers. Hy wil hulle waarsku. Hy glo dat as iemand vanuit die dood na hulle toe gaan, hulle hulle sal bekeer. Nee, sê vader Abraham, as hulle na Moses en die profete nie luister nie, sal hulle nie oortuig word nie, selfs al sou iemand uit die dood opstaan. Intussen is die vyf broers salig onbewus van hulle toekomstige lyding.

Wat het Dives dan nou hier op die aarde verkeerd gedoen wat Lasarus reg gedoen het? Kom ons waag dit. Dalk het hy Lasarus net nooit raakgesien as sy medemens nie. Hy was nie noodwendig vyandiggesind teenoor hom nie. Hy het nie sy slawe uitgestuur om vir Lasarus 'n loesing te gaan gee nie. Hy het hom net doodeenvoudig nie as medemens raakgesien nie. Matteus 25 verskerp die aanklag as Jesus vra: *...Ek was honger, en julle het My niks gegee om te eet nie; Ek was dors, en julle het My niks gegee om te drink nie....*

Die ryk man was *elke dag* te besig om aan God en sy naaste te dink.

Die Fariseërs was voortdurend in gesprek met Jesus gewees. By dié geleentheid gaan die gesprek oor egskeiding. God se doel met die instelling van die huwelik was: ...*'n man (sal) sy vader en moeder verlaat en saam met sy vrou lewe en hulle twee sal een wees.* In Moses se tyd het verskeie mense nie meer God se oorspronklike doel met die huwelik raakgesien nie. Moses wou die vrouens van daardie tyd beskerm, daarom het hy gesê dat 'n man nie sommer sy vrou mag wegjaag nie, maar dat hy aan haar 'n amptelike skei-brief moes gee.

As huweliksmaats skei, is dit sonde. Trouens, op die ou Joodse egskeidingskontrak staan daar haat. *Ek haat jou!* Ek beloof om jou lief te hê, word nou: Ek onderneem om jou te haat. Ek beloof om haar nooit te verlaat nie, word nou: Ek beloof om haar vir altyd te verlaat, en ek beloof om haar in alles getrou te bly, word: Ek beloof om haar in alles ontrou te word.

Wat is die voorwaarde vir die huweliksliefde waarvan Jesus praat? 1 Korintiërs 13 gee 'n paar riglyne:

...*die liefde is vriendelik* - ek behoort 'n atmosfeer in die huis te skep waarin my huweliksmaat beleef dat hy/sy graag by my wil wees.

...*is nie afgunstig nie* - jaloesie is 'n gewaarborgde wenresep om huweliksliefde te verwoes. As dit deel van jou huwelik is, gaan spreek dadelik 'n berader.

...*is nie grootpraterig nie* - in die huwelik mag jy nooit iemand anders se selfbeeld aftakel om jou eie beeld te bou nie.

...*handel nie onweloweglik nie* - Jesus noem ons *gestuurdes* soos wat Hy deur God gestuur is. As ambassadeur van Christus mag jou man of vrou hom/haar nooit vir jou skaam nie.

...*soek nie sy eie belang nie* - selfsug (sug na die self) is juis die teenoorgestelde as onbaatsugtige liefde.

...*is nie liggeraak nie* - jy vererg jou nie oor onbenullige uitlatings nie. Die liefde se houding is: Ek kry swaar dat jy met my hieroor moet praat. Gee my kans om daaroor te dink en te bid.

...*hou nie boek van die kwaad nie* - God werp my swart sonde-boekie in die diepte van die see. Dit sou verskriklik gewees het as Hy dit by elke geleentheid weer sou oopmaak. Tog doen ons dit in die huwelik.

...*verbly hom nie oor onreg nie, maar verheug hom oor die waarheid* - huwelikspanning, om welke rede ook al, word alleen genees as altwee bereid is om te buig voor die gesag van die Skrif. En dan

is daar vreugde oor bekering, genesing en die herontdekking van ons huweliksliefde.

As jy deur trauma van 'n egskeiding is, weet dan God sal jou in sy liefde van skuldgevoelens verlos. As jy aan die ander kant getroud is, soek dan na elke rede om elke dag 'n fees in mekaar se teenwoordigheid te maak.

30 Oktober

Ek sien die toekoms

Markus 10: 46-52

Hoekom is ons so bang vir die toekoms? Ons is bang vir alles. Ons is bang vir probleme, vir seerkry, vir doodgaan. 'n Rede vir ons vrees vir die toekoms is seker omdat ons nie weet wat op ons wag nie. Die toekoms is onbekend. Partymaal weet 'n mens iets van die toekoms, maar nie genoeg nie. Jy kan byvoorbeeld weet jy gaan 'n operasie ondergaan, maar jy weet nie hoe jy na die operasie gaan voel nie. Ons sien nie die hele prentjie nie en dit maak ons bang.

Jesus weet dat Hy in Jerusalem gemartel gaan word en aan die kruis gaan sterf. Tog loop Hy doelgerig na Jerusalem toe. Dit ontstel sy dissipels en almal wat Hom volg (Mark 10: 32). Jesus sien natuurlik nie net sy kruisdood nie, maar Hy sien Homself ook in God se heerlijkheid ingaan. Meer nog, Hy sien al die mense wat saam met Hom sal ingaan. Hy kyk met God se oë en sien die hele toekoms. En dit is wat Hy vir ons kom gee het. Hy wil hê sy volgelinge moet soos Hy wees; hulle oë moet ook die hele toekoms kan sien.

Dit het gebeur met die blinde Bartimeus. In hom sien ons hoe 'n ware volgeling van Jesus optree. Almal wat saam met Jesus op pad na Jerusalem was, was bang. Maar Bartimeus was nie bang nie. Hy volg vir Jesus die donkerte in met oop oë. Hy sien die toekoms. Jesus het sy oë oopgemaak en nou sien hy baie meer as wat mense gewoonlik sien. Bartimeus sien nou ook die onsigbare wêreld en die mag van God. Hy kyk nou soos Jesus na die toekoms. Dit is wat gebeur as God jou oë oopmaak.

Here, maak asseblief ook my oë oop sodat ek gelowig en sonder vrees U kan volg waarheen U my ook al lei.

31 Oktober

Wil jy hier aanbid?

Markus 11: 15-19

Hoe voel jy Sondagmôre as jy by julle kerkgebou instap? Voel jy opgewonde en bly? Sien jy uit na nog 'n aanbiddingsgeleentheid? Voel jy welkom?

Tweeëduisend jaar gelede op die tempelplein was dit anders gewees. Daar word vertel dat die tempelplein so groot was dat meer as drieduisend skape daar kon inpas. Eintlik was die tempelplein nie vir skape gebou nie, maar as 'n aanbiddingsplek. Mense wat nie van Joodse herkoms was nie, mag nie in die tempel ingegaan het nie en die tempelplein was vir hulle gebou. Die bedoeling was dat almal van oor die hele wêreld moes kom om die ware God hier te aanbid.

In die tyd van Jesus was dit egter onmoontlik vir enige mens om daar te bid. Die lawaai en bedrywighede was erger as in 'n populêre winkelsentrum op 'n Saterdagoggend aan die begin van die maand. En wie het gebaat by die winste wat daar gemaak is? Natuurlik die priesterhoofde en ander godsdienstige leiers wat beheer gehad het oor die tempel. Jesus het by baie geleenthede vir hulle uitgewys dat hulle God nie liefhet nie. Hy het ook duidelik gesê dat hulle onbarmhartig teenoor alle mense is. Geld en mag was vir hulle belangriker as enige mens wat wil aanbid.

Met goddelike ywer stamp Jesus die tafels om en sê: *My huis sal 'n huis van gebed vir al die nasies wees....* Die kerk met al sy aktiwiteite het net twee sake in die oog: God se eer en jou heil.

1 November *Is die hemel jou voorland?* Matteus 22: 23-33

Wil jy hemel toe gaan? Ons almal sal dadelik antwoord: Ja, natuurlik! En wanneer wil jy gaan? Hierop sal die meeste van ons se antwoord wees: Nie gou nie asseblief! Die meeste mense dink dat die hemel eintlik 'n vervelige plek is. Wanneer ons lewe so vol en bedrywig is, verlang ons wel na rus en rustigheid, maar om vir ewig niks te doen nie, klink darem te erg. Daarom wil mense eerder in die wêreld lewe as in die hemel.

Hoekom wil mense dan hemel toe gaan? Die antwoord kom vanself: Ons wil nie hel toe gaan nie. Ongelukkig is dit die enigste alternatief. Dit is óf die hemel óf die hel. Dan liever die hemel. Jesus sal sê: Julle dwaal, want julle ken nie die Skrif nie en' ook nie die krag van God nie. Wanneer Hy oor die hemel praat, gebruik Hy dikwels die beeld van 'n feesmaal. 'n Feesmaal is gewoonlik baie plesierig, want jy eet en drink allerlei lekker goed daar. Jy lag en gesels, en jy is vrolik en jy kan ook dans as jy lus het.

Hier in Matteus sê Jesus die mense in die hemel is soos engele, hulle is kinders van God. En watter wonderlike dinge kan engele

nie alles doen nie. Dit wat ons Vader vir ons gereedgemaak het, is meer plesierig en avontuurliker as wat ons ooit op aarde kanervaar.

Hoe lank nadat jy dood is, moet jy wag vir hierdie lekker feesmaal? Jesus sê ons Vader is nie 'n God van dooies nie. Soos Abraham, Isak en Jakob van die dag van hulle dood af by God lewe, sal ons ook. As ons sterf, gaan ons sy wonderlike wêreld in om volmaak gelukkig te lewe saam met al sy kinders.

Ek verlang daarna om by U te woon, want U is my alles.

2 November

**Vol van alles wat
Christus is**

Matteus 25: 1-13

Is jy gereed vir die lewe ná die dood? Die hemel gaan so maklik bokant 'n mens oop. As 'n mens nie gereed is nie, gaan die deur toe en bly jy agter. Om agterna te roep en te skree, sal niks help nie. As die deure eers toe is, is hulle toe.

In die gelykenis verduidelik Jesus nie wat Hy bedoel met die olie wat die lamp laat brand nie. Hy wil dit net baie sterk beklemtoon dat ons gereed moet wees. As ons wel goed luister na wat Hy alles in Matteus leer, sal ons vanself weet wat Hy bedoel.

In Matteus hoor ons 'onder andere aan die einde van sy bergpreek dat Hy sê: *Wees julle dan volmaak soos julle Vader in die hemel volmaak is.* Vir die ryk jongman sê Jesus: *As jy volmaak wil wees, gaan verkoop jou besittings en gee die geld vir die armes, en jy sal 'n skat in die hemel hê. Kom dan terug en volg My.* Verder het ons hierdie duidelike uitspraak van Hom: *As iemand agter My aan wil kom, moet hy homself verloën, sy kruis dra en My volg.* Dit alles gaan saam met sy uitnodiging: *Kom na My toe almal wat uitgeput en oorlaai is, en Ek sal julle rus gee. Neem My juk op en leer van My want Ek is sagmoedig en nederig van hart.*

Luister ook hierna: *As julle nie verander en soos kindertjies word nie, sal julle beslis nie in die koninkryk van God kom nie.* In dieselfde trant sê Hy: *Elkeen wat in julle kring groot wil word, moet julle dienaar wees.* En ook: *So sal die laastes eerste wees en die eerstes laaste.*

Here, ek wil graag elke oomblik nederig en klein in U geselskap verkeer. U is my alles.

Alle mense hou daarvan om erkenning te kry, om raakgesien te word, en dit is sekerlik nie verkeerd nie. Maar in die gedeelte wat ons gelees het, wil Jesus sy dissipels, en ons, sy kerk, leer dat dit onder gelowiges anders moet wees. In die kerk moet dit nie oor erkenning en eer gaan nie, maar dat ons mekaar sal dien. Daarom neem Hy, die Meester, die skottel en was sy dissipels se voete. Die dissipels sou Hom later verraaï, verloën en in die steek laat. Hy weet wat gaan gebeur, en tog was Hy hulle voete soos 'n slaaf. So stel Hy vir ons die voorbeeld.

Die meeste van ons hou daarvan dat ander ons voete was, ons dien. Maar om ander te dien, is nie altyd so lekker nie. Veral nie as ons glo dat hulle nie van ons hou of dieselfde vir ons sal doen nie! Ons het tog ons eie lewe, ons eie kinders, ons eie ouers.

Gelukkig het Jesus se liefde nie by die voetewas geëindig nie. Dit het Hom deur die nag van verraad tot aan die kruis, tot in die dood laat gaan. En Hy het die dood oorwin, sodat ons wat in Hom glo, sy kerk kan wees met die roeping om te dien eerder as gedien te word.

Juis daarom behoort ons almal die gedeelte weer te lees. Want Jesus het ook gesê: *Julle weet dit nou; gelukkig is julle as julle dit ook doen.*

In die nag voor sy kruisiging is Jesus en sy dissipels saam aan tafel waar hulle die paasmaaltyd eet. Tydens hierdie maaltyd stel Jesus die nagmaal in. Die brood en wyn maak Hy tekens van sy liggaam wat vir ons gebreek word en sy bloed wat vir ons vloei.

In ons tyd het nagmaal vir baie gelowiges net nog 'n saak in die kerk geword. Iets wat jy doen as jy so voel of as jou omstandighede jou toelaat, dit is net nog 'n maaltyd - soos wat dit vir die Korintiërs was (1 Kor 11).

Lidmate vra soms of dit noodsaaklik is om aan die nagmaalstafel aan te sit, of sit jy net aan as jy so voel? Soos met die eerste nagmaal glo ons steeds dat ons in hierdie maaltyd aan die tafel sit waar die Here self die Gasheer is. As ons dit weet, kan ons nouliks van die tafel af wegbly.

Die nagmaal word ook sigbare prediking genoem. Ons word met die nagmaal versterk in die geloof. Die Here doen dit op 'n manier wat ons nie met die verstand kan begryp nie. Soos wat Hy in die prediking deur sy Gees ons geloof versterk, so doen Hy dit ook met die nagmaal.

Dink net, die Here het ons so lief dat Hy ons, vir jou en vir my, aan sy tafel wil hê, al is ons nie anders as die mense wat saam met Hom by die eerste nagmaal aangesit het nie. Hulle het Hom nog in daardie nag verraaï, verloën, in die steek gelaat, soos wat ons ook dikwels doen. Tog het Hy ons lief.

Is die nagmaal net nog 'n saak in die kerk? Nee, beslis nie! Dit is dan die maaltyd van God se liefde, sy liefde vir ons, sy maaltyd vir ons.

5 November

Stry jy met God?

Lukas 22: 39-46

Hoekom bid jy wanneer jy groot probleme het en krisisse beleef? Bid jy net sodat God die probleme kan oplos? Hier in die tuin ervaar Jesus die grootste krisis in sy lewe. Hy bid ook. Hoekom bid Hy? Ons hoor hoedat Hy sy hart voor sy Vader uitstort. Dit wat in sy binneste is, stort Hy uit. Die Vader moet duidelik hoor Hy sien nie kans vir die kruisdood nie. Hy sê: As dit op een of ander manier moontlik is dat ek nie nodig het om hierdie pad te loop nie, asseblief Vader, verlos my dan daarvan. Maar Hy voeg by: As U regtig wil hê dat Ek die pad moet loop, dan sal Ek.

God antwoord deur 'n engel te stuur om Hom te versterk. Die engel se krag laat Hom net nog sterker pleit en met God oor die saak redeneer. Dit word so erg dat Hy begin bloed sweet. Wanneer Jesus klaar gebed het, is Hy gereed om God se pad te loop. Nou het Hy die innerlike krag om Homself in die hande van sy vyande oor te gee. Wat God op Hom lê, sal Hy dra.

Daarna spoor Jesus sy dissipels aan om te bid. Hy sê dat hulle moet bid, anders kom hulle in versoeking. En so is dit ook dat as jy nie bid nie, kom jy in versoeking en dan kies jy maklik 'n ander pad as wat God met jou wil loop. Wanneer jy bid, sê jy vir God dat jy nie kans sien vir sy pad nie. Omdat jy so eerlik met God in die gebed praat, sal Hy jou aanraak. Jy sal verstaan wat Hy met jou wil, en jy sal met sy krag jou kruis vat en Hom volg.

Here, U ken my hart. Leer my om ook u hart te ken.

Kan 'n mens dit verhelp dat jy jou Here verloën? Petrus het dit gedoen omdat hy so vreeslik bang was. Die dissipels het seker al in die tuin angstig begin voel. Hulle was almal bang gewees. Jesus het vir hulle gesê Hy voel doodsbenoud en Hy het vir hulle gevra dat hulle saam met Hom moet waak. Toe die soldate so skielik daar aankom, het alles so vinnig gebeur. Jesus het stil gestaan en sy vyande toegelaat om Hom weg te vat sonder dat Hy 'n vinger verroer het. Op daardie oomblik was Petrus seker ook baie teleurgesteld in Jesus gewees. Nogtans het hy die soldate tot in die binnenhof gevolg. Maar hy was so bang, onseker en teleurgesteld dat hy baie kwesbaar was. Die gevolg is dat hy die Persoon vir wie hy die liefste gehad het, drie maal na mekaar verloën het.

Dit is wat vrees en negatiewe gedagtes aan 'n mens doen. As jy vir jou Here wil lewe, moet jy van jou vrees en bekommernis ontslae raak.

Die haan het gekraai en Petrus is tot nugterheid geruk. Hy het besef waarmee hy besig was en al wat hy toe kon doen, was om bitterlik te huil. Dit kon so anders gewees het. As Petrus in die tuin gebid het soos Jesus gevra het, sou dit alles beslis anders gewees het. Dit sou gehelp het dat hy in sy binneste God se wil kon aanvaar. God sou hom ook die krag gegee het om die pad te loop. Hy het nie gebid nie, daarom het hy soos 'n mens geredeneer en soos 'n mens opgetree. En in plaas daarvan dat hy sy Here gehelp het, het hy sy lyding nog swaarder gemaak.

Here, ek sal oop en eerlik met U praat. Verdryf dan asseblief al die negatiewe gedagtes in my sodat ek in harmonie met U kan leef en u saak kan bevorder.

Vra jy gereeld vir God om jou sondes te vergewe? Doen jy dit omdat jy moet of omdat jy wil of omdat dit 'n gewoonte is?

God weet wat in ons harte omgaan. Dit is vir Hom belangriker as die dinge wat ons sê. Ons gesindheid lê in ons hart en in ons gedagtes. As 'n mens weet wat 'n ander mens dink, verstaan jy ook daardie persoon se woorde beter. Die moordenaar aan die kruis het nie voorgegee nie, maar hy het sy hart in opregtheid oopge-

maak voor God. Daarom kon Jesus Hom verseker: Wanneer jou liggaam netnou sterf, sal jy saam met My in God se paradys wees.

Daardie versekering het ons lankal van Hom gekry. Ons is sy kinders en Hy leef in ons harte met sy Heilige Gees. Met liggaam en siel, in lewe en in sterwe behoort ons reeds aan ons getroue Verlosser. Ons het nie nodig om te probeer om in die paradys te kom nie. Dit is reeds afgehandel. God het *in Christus Jesus ons saam met Hom opgewek uit die dood en saam met Hom 'n plek in die hemel gegee...* (Ef 2). Ons is nie meer berouvolle sondaars nie, maar dankbare en gelukkige kinders van God. Sonder ophou sê ons vir Hom dankie en loof ons sy Naam.

By tye doen ons dinge wat lynreg teen God se manier van dink ingaan. Wanneer ons besef wat ons aanvang, het ons opreg berou. Ons het immers ons Here lief en wil saam met Hom sy pad loop. Daarom maak ons ons harte oop voor Hom, en praat ons met Hom daaroor. Dit is altyd die beste, want Hy help ons om die saak weer reg te stel. Daarna kan ons Hom met meer oorgawe dien.

In U, Here my God, vind ek altyd lewe, hoop en krag.

8 November

***Die werlikheid van
die opstanding***

Matteus 28: 1-8

Wetenskaplike bewysbaarheid is op baie terreine van die lewe uiters belangrik. Dink maar aan die samevoeging van 'n aantal chemiese middels om 'n pil te vorm. Wanneer die regte ondersoek en toetse nie gedoen word nie, kan die mense wat dit gebruik, hulle lewe verloor. Hoe gevaarlik kan 'n saamgeflanse motor nie wees nie?

Wanneer ons egter oor die opstanding van Jesus Christus dink en redeneer, vind ons gou uit dat dit een van die geloofsake is wat nie bewys hoef te word nie. Sonder 'n geloofsoog kan mense die opstanding as 'n onwaarskynlikheid sien. Die Bybel gee nie vir ons genoegsame inligting om die werklikheid van die opstanding te kan bevraagteken nie. Ongelukkig gee die Bybel ook nie - soos met ander geloofsake - genoeg feitlikhede om die opstanding aan ongewillige mense te bewys nie.

Die Bybel gee vir ons die getuienis van mense wat oor die wonder van die opstanding getuienis lewer. Hier is die getuienis van die leë graf vir ons belangrik. Verder word getuig dat die wegrol van die klip met 'n aardbewing gepaard gegaan het. So het ons ook die getuienis dat Jesus aan die dissipels en die twee Marias verskyn het met die opdrag om te gaan getuig.

Al hierdie getuienisse lei ons tot die besef dat God se werklikheid baie groter is as die werklikheid wat ons kan ken. Die bewys hiervoor is die genadegawe van die geloof wat in ons leef. In die geloof is die opstanding vir ons 'n werklikheid. Hierdie werklikheid verander ons hele lewe na 'n lewe van blydschap. Want ons kan nou reeds leef met die verwagting van 'n eie opstanding. Ons kan óók haastig en bly aan die wêreld gaan vertel van die grootheid van God.

9 November

***Die gawe om getuie-
nis te lewer***

Matteus 28: 9-10

Baie mense dink dat die getuienistaak van die kerk 'n opdrag aan predikante en kerkraadslede is. Wanneer ons gaan kyk na die opstandingsgebeure, kom ons agter dat die vroue - Maria en Maria Magdalena - 'n buitengewone rol gespeel het in die getuienis: dat Jesus opgestaan het. Al vier die Evangelies se beskrywings maak melding daarvan dat die vroue eerste by die leë graf gekom het. In Matteüs verskyn Jesus eerste aan die vroue met dieselfde opdrag as die engel.

Die opdrag van Jesus aan die vroue is om aan die dissipels te gaan vertel dat Hy opgestaan het. Die vroue se getuienis kan ook gesien word as 'n wonderlike voorreg. Hulle getuig oor dié gebeure waaroor selfs die dissipels getwyfel het. Al was hulle bang, was hulle ook bly gewees. Hulle het haastig gegaan om vir die dissipels te vertel.

So kan ons elkeen vandag ook aktief deelneem aan die uitdra van die evangelie. Baie keer is dit juis opregte getuienis van 'n gewone lidmaat wat mense in beweging bring. Vroue het in die tyd van Jesus 'n minderwaardige plek in die samelewing bekleed. Nogtans het God besluit om aan hulle die voorreg te gee om die eerste getuies van die opstanding te wees. Hoe klein ons ook al in eie oë, of in dié van ander mag wees, bly ons belangrik in die plan van God. God wil elkeen van ons gebruik om die evangelie van Jesus Christus in die wêreld uit te dra.

10 November

***Bedrog van die
owerpriesters***

Matteus 28: 11-15

Uit hierdie gedeelte kom 'n mens agter dat die opstanding van Jesus Christus van die vroegste tye af onder verdenking was. Die meeste mense wil dit net nie glo en aanvaar nie. Dit was veral vir die Joodse leiers onaanvaarbaar. Daarom het hulle besluit om die wagte om te koop en die storie te versprei dat die dissipels Jesus

se liggaam gedurende die nag gesteel het. Weens hulle eie trots, hardkoppigheid en ongelowigheid is 'n leuen die wêreld in gestuur wat tot vandag toe nog aanvaar word. Dink maar aan al die twyfel wat vandag nog gesaai word rondom Jesus van Nasaret, ons Here.

Om iemand te mislei deur die feite te verdraai, is 'n erge vorm van oneerlikheid wat veroorsaak word deur trots en in hierdie geval deur ongeloof. Om iemand te mislei, kan beteken dat jy stilbly oor die waarheid, nie die volle waarheid deurgee nie of 'n volslae leuen verkondig. God is baie ernstig oor misleiding: *Geen bedrieër sal in my paleis diens doen nie, geen leuenaar kan My dien nie* (Ps 101: 7).

Eerlikheid ontwikkel wanneer jy gehoorsaam aan God se Woord is en 'n skoon gewete voor God het. Eerlikheid is belangrik omdat God die waarheid is en Hy wil hê dat ons ook van die waarheid sal getuig. Daarom moet ons onthou om nie die eeue-oue leuen saam met die Joodse leiers te bly verkondig nie. Ons is gelowige kinders van God en ons moet dus die waarheid oor die opstanding van Jesus Christus bly verkondig. Dit is immers wat die Here God van elke Christengelowige verwag.

11 November

Die Emmausgangers

Lukas 24: 13-35

Ons as gelowiges herdenk Sondag na Sondag die opstanding van ons Here Jesus Christus uit die dood. Tog bly die opstanding vir ons onverstaanbaar. Dink net aan al die baie redenasies daarrondom en wat dit alles kwansuis beteken; die voor- en die nadele van die opstanding van Jesus uit die dood. Niemand kan vir ons klinkklare antwoorde gee nie.

Na Jesus se kruisiging was twee mans uit Jerusalem op pad terug na die dorp Emmaus, ongeveer 12 km noordwes vanaf Jerusalem. Hulle het in 'n kring geredeneer oor alles wat só anders verloop het as waarop hulle gehoop het. Hier was 'n profeet wat magtig was in woord en daad voor God en die hele volk. En almal, hulle twee inkluis, het gehoop dat Hy iets groots sou laat gebeur.

En nou het die paar vroue wat die oggend by die graf was, hulle boonop ontstel met die storie dat hulle nie sy liggaam kon kry om dit te balsem nie. Daar was kwansuis engele by die graf wat beweer het dat Hy leef. Maar toe hulle self by die graf gaan ondersoek instel het, het hulle Hom nêrens gesien nie. Daar is geen uitkoms nie. Alles is verlore!

Die opgestane Here is nie te vinde waar mense somme maak oor

die voor- en nadeel nie, ook nie waar intellektuele diskussies oor die *opstanding* gevoer word nie. 'n Mens kry die Here dáár waar mense hulleself vir ander gee: deur 'n hongerige te voed, 'n naakte te klee of net daar te wees vir iemand in nood. Die Here leef en elkeen wat glo, beleef sy teenwoordigheid deur vir mekaar om te gee en mekaar te dien. Elkeen wat glo, beleef God se teenwoordigheid wanneer hy/sy in sy Naam na ander uitreik. Die evangelie gaan daaroor dat gelowiges die lewende Here in hulle ontdek.

Die feite van die opstanding is nie iets wat jy kan uitredeneer of uitdink voordat jy dit glo nie. Gedagtes hieroor loop, soos dié van die Emmausgangers, in kringe. Solank 'n mens só probeer glo, sal jy soos die eerste dissipels by die graf kom en niks vind nie. Dit is eers as 'n mens die opstandingkrag ervaar om die gebreekte Jesus te volg, dat jy wéét: Hy leef!

Onthou, as ons waarlik wil deel in die geloofsfeit van die opstanding, sal ons ons gesindheid moet verander. Dit roep ons tot geloof in die opgestane Christus sodat ons ook teen hoop op hoop in ons eie opstanding uit die dood verwag. Wat God belowe het, het Hy in Christus Jesus waar gemaak. En wat Hy ons in Christus geskenk en belowe het, sal ons ook as gelowiges van Hom ontvang. Sodoende ontdek ons die lewende Here in ons eie lewens.

12 November

Vrede vir julle!

Johannes 20: 19-23

Nadat Jesus opgestaan het uit die dood, vaar Hy nie dadelik op na die hemel nie. Hy bemoei Hom eers nog weer met die mense. Daar is dinge wat hulle nog moet hoor en weet. Hy kom wys dat Hy oorwin het oor sonde en die ewige dood, Hy kom sê daar is vrede, Hy kom gee 'n opdrag.

So verskyn Hy hier aan sy dissipels. Hy wys vir hulle dat Hy leef, dat Hy waarlik die dood oorwin het. Hy wys vir hulle sy hande en sy sy as fisiese bewys. Hulle kan nou weet: Dit is Jesus, hulle leermeester - dit is Hy wat die dood oorwin het!

Verder kom sê Hy as opgestane Heer en Oorwinnaar dat daar vrede gekom het. Die vrede tussen God en mens het tot stand gekom deur wat Jesus gedoen het. Eers was daar verwyderdheid, nou is daar vrede en nabyheid.

En dan stuur Jesus sy dissipels uit om die blye nuus dat die Verlosser leef, te gaan verkondig! Hulle moet dit gaan uitdra, sodat ander dit ook weet. Hulle hoef nie uit eie krag hierdie opdrag te

gaan uitvoer nie, nee, Jesus gee hulle volmag om te gaan, Hy rus hulle toe en die Heilige Gees sal hulle lei en rig.

Watter wonderlike nuus is dit dat ons as mense kan weet: Die lewende God bly besig met ons! Hy los ons nie alleen nie! Hy bring vrede tussen God en ons en Hy gebruik ons ook in sy diens! Daarvoor gee Hy ons die mag en vermoë.

Kan ons, as ons hierdie dinge hoor en weet, nog maak asof dit ons nie raak nie? Nee, hierdie waarheid dwing ons om te bely: *Here, ek glo in U, maak my diensbaar vir U!*

13 November *My Here en my God!* Johannes 20: 24-29

Daar is van altyd af 'n neiging by mense om te sê: *Ek glo net wat ek kan sien en wat aan my bewys kan word.* In die tyd waarin ons leef, vier dié gedagte dalk meer as ooit tevore hoogty!

Soos Tomas, besef mense wat so sê, nie dat Jesus Christus veel anders en méér is as mense nie. Soos Tomas, aanvaar so iemand nie die verkondigde woord nie. So iemand wil op eie voorwaardes glo: *Ek wil eers sien en voel voordat ek glo.*

Jesus het Tomas laat sien, Hy het hom laat voel, en vir hom gesê: *...moenie langer ongelowig wees nie, maar wees gelowig.* Waarop Tomas bely het: *My Here en my God!*

Ons is mos moderne mense, en daar is selfs 'n bietjie romantiek aan verbonde om te verklaar: *Ek glo nie, maar dalk sal ek glo as God een of ander opspraakwekkende wonderwerk of gebeurtenis laat plaasvind.*

En intussen gebeur die grootste wonderwerk elke dag: 'n Woord, deur mense neergeskryf, word dié Woord van God! Die Heilige Gees se onbegryplike werking maak dat mense bely: *Ek glo in God, ek sien God raak in en deur sy Woord.* Die Heilige Gees bewerk hierdie grootste wonder elke dag!

Ons gebed moet altyd wees: Here, maak my oë oop, laat my U raaksien deur u Woord en Gees, sodat ek elke keer weer verwonderd sal sê: *My Here en my God!*

14 November *Volg Jesus in liefde* Johannes 21: 15-19

Petrus was 'n ywerige navolger van Jesus. Op 'n keer het hy aan Jesus gesê: *Ek sal my lewe vir U aflê* (Joh 13: 37). Petrus het egter

in sy ywer vir Jesus sy eie vermoë oorskat. Jesus het dan ook by dieselfde geleentheid waar Petrus gesê het dat hy sy lewe vir Hom sou aflê, reeds aangekondig dat Petrus hom nog sou verloën. In Johannes 18 lees ons dan ook dat Petrus Jesus inderdaad verloën het. Wat Petrus se verloëning van Jesus so tragies maak, is dat dit drie keer kort na mekaar gebeur het. Petrus se verloëning van Jesus was nie 'n impulsiewe onnadenkende daad nie, maar 'n berekende daad waarmee hy juis probeer het om sy eie lewe te beveilig. Petrus het met sy verloëning van Jesus sy voorneme om selfs vir Jesus te sterf, weerspreek. Jesus, daarenteen, lê sy lewe vir die mense, en daarom selfs ook vir Petrus af. Die opgestane Jesus vra drie keer aan Petrus of hy Hom liefhet. Die drievoudige vraag van Jesus maak Petrus bedroef, want dit herinner hom aan sy drievoudige verloëning van Jesus. Jesus wil egter nie die drievoudige vraag gebruik om Petrus in sy eie skuld gevange te hou nie. Hy gebruik die vraag om opnuut sy opdrag aan Petrus te gee. Petrus hoor drie keer uit die mond van Jesus dat hy Jesus se skape moet laat wei. Die feit dat Jesus verskillende woorde gebruik om sy skape en die weiding te benoem, is nie van groot belang nie. Jesus roep die gevalle dissipel om Hom te volg en sy skape te laat wei. Deur sy opstanding het daar 'n nuwe moontlikheid vir Petrus gekom. Hy kry die opdrag om Jesus se gemeente na die weiding van die lewe te lei en só hulle verbondenheid met Jesus te bewaar. Onwillekeurig dink die leser van die evangelie deur die verband wat Johannes tussen Petrus se opdrag en die aankondiging van sy dood lê, daaraan terug dat Jesus as die goeie herder sy lewe vir sy skape afgelê het (Joh 10: 11) en dat niemand groter liefde het as hy wat sy lewe vir sy vriende aflê nie (Joh 15: 13).

In die Ou Testament lees ons van Jona wat eers moes misluk voordat hy deur God uit die voorhowe van die doderyk bevry is, om weer opnuut deur Hom gestuur te word om te gaan verkondig. Petrus doen 'n soortgelyke ervaring met God op.

God kan mense wat misluk het, weer in sy diens gebruik.

15 November

***Jesus se opdrag aan
die dissipels***

Matteus 28: 16-20

Die leer oor die Drie-eenheid van God is al dikwels in die verlede bevraagteken. Die kerk en sy mense moes baie keer hoor dat hulle *meer as een god aanbid*. Dit is omdat daar nêrens in die Bybel 'n

teks is wat die Drie-eenheid so duidelik definieër soos wat die kerk dit deur die eeue heen bely het nie. In ons Skrifgedeelte kry ons egter die Doopformule van Jesus waarin God wel as Drie-eenheid beskryf word. Die waarheid oor die feit dat God 'n Drie-enige God is, word egter so deeglik gegrond in die Bybel in allerlei belydenisse, trinitariese simbole, ensovoorts, dat daar nooit twyfel daaroor hoef te bestaan nie.

Die geloof in God moet egter vir die Christen oor veel meer gaan as bloot intellektuele redenasies oor Wie en Hoe Hy is.

Ten opsigte van die Drie-eenheid is dit

- vir die Christen eerstens belangrik om te weet dat God in verhouding met die mens wil staan,
- en tweedens, dat sy natuur altyd in verband gebring word met sy liefdesdade teenoor die mens.

God kan dus alleen *verstaan word* as sy werke en sy liefde vir die mens in gedagte gehou word. Aanvanklik het Israel God leer ken in en deur dit wat Hy uit liefde vir hulle gedoen het. Later beskryf Paulus hierdie openbaring van God as iets wat tot 'n hoogtepunt kom in sy verlossingswerk in Jesus Christus. God toon sy liefde vir die mens nou in en deur Jesus Christus. Die maklikste om die Drie-eenheid te bely, sou dus wees om in die geloof te aanvaar wat God vir ons gedoen het. Dit is om die genade en liefde van God daagliks in ons lewe te ervaar. Die Vader, Seun en Heilige Gees openbaar Hulself in Jesus Christus, sodat ons die *genade van ons Here, Jesus Christus, die liefde van God en die gemeenskap van die Heilige Gees* mag ken. Ons kan die Drie-eenheid dus verstaan as 'n beskrywing van: *God die Vader se openbaring in die Seun, deur die Heilige Gees.*

Hierdie saak word nou verder gevoer as God se verhoudings aan ons toevertrou word. Omdat God sy liefde en genade in Jesus Christus aan ons geopenbaar het, stuur Jesus ons nou die wêreld in om dit met ander te deel: *Gaan dan ... en maak die mense my dissipels: doop hulle in die Naam van die Vader en die Seun en die Heilige Gees....*

16 November

Wondertekens

Johannes 20: 30-31

In der waarheid is hierdie twee verse van groot belang vir ons wat die Evangelie van Johannes lees. In die verse vind ons 'n sleutel waarmee ons die sentrale boodskap van die Evangelie van Johan-

nes kan ontsluit. Hier dui Johannes vir ons die doel aan wat hy wou bereik met die skryf van sy evangelie. Die woord *wondertekens* is 'n belangrike begrip in die verse. Johannes verstaan wondertekens as tekens met 'n besondere kwaliteit. Deur wondertekens word die wil van God bekend gemaak. Die begrip *wondertekens* word gebruik om die wonderwerke van die aardse Jesus, sowel as sy verskynings na sy opstanding aan te dui. Jesus se dood en opstanding word egter nooit in die Johannesevangelie as wondertekens beskryf nie. Die begrip het deurgaans 'n baie spesifieke betekenis.

Tekens het in die Evangelie van Johannes 'n positiewe en 'n negatiewe kant. Positief word sekere tekens as wondertekens aangedui en wanneer hierdie tekens reg verstaan word, versterk dit die geloof. Negatief kan die soeke van mense na tekens van God op ongeloof dui. Waarom was die wondertekens dan vir Johannes 'n saak van groot belang? Waarskynlik omdat hy in sy evangelie ook Jesus as die Christus, as die Seun van God, aan die eietydse Jodedom wou verkondig. Die Jode het vir tekens gevra. Johannes vertel nou van dié tekens wat Jesus waarlik aan ons bekend maak. Deur wondertekens het Jesus Homself op aarde aan die mense kom bekend maak. Deur die wondertekens het mense Jesus leer ken as die openbaarder van God se wil en as die gestuurde van God wat heil vir die mense bring. Jesus wat in die vlees gekom het, het Homself as die Seun van God kom bekend maak. Sô het Hy Homself ook kom bekend maak as die Redder wat lewe vir die mense gebring het. Hy red uit die dood en gee nuwe lewe. In hierdie sin was Hy die ware Messias. Johannes wil met sy verkondiging van Jesus se wondertekens die geloof van die gelowiges verdiep en versterk.

17 November

***Belofte van die
Heilige Gees***

Handelinge 1: 1-5

By Jesus se doop is Hy met die Heilige Gees gedoop. Toe Hy 'n klompie laaste bevele aan sy apostels gegee het voor sy hemelvaart, het Hy dit ook deur die Heilige Gees gedoen. Inteendeel, alles wat Hy gedurende sy aardse lewe gedoen het, het Hy in die krag van die Heilige Gees gedoen.

Soos wat Hy toegerus was met die krag van die Heilige Gees, moes sy apostels nou ook wag om op die bestemde tyd die krag van die Gees te ontvang - hemelse toerusting - sodat hulle as sy getuies in die wêreld sou kon optree.

Die boodskap van Handeling word dus hier in die eerste paar verse reeds goed saamgevat:

- Daar moes gewag word vir die koms van die Heilige Gees, wat met krag gepaard sou gaan, voordat die
- wêreldwye sendingaktiwiteit van die apostels kon begin.

Die krag van die Gees sou dus ook ervaar word in die werksaamhede en ontstaan en uitbreiding van die vroeë kerk. God het die koms van sy Gees belowe, en Jesus het sy dissipels reeds vroeër van hierdie belofte vertel. Nou, voordat die sendingwerk kon begin, moes hulle eers wag vir die gawe en die krag van die Heilige Gees.

Die Heilige Gees werk vandag steeds in die kerk. Inteendeel, sonder sy werk, sonder sy krag, sal die arbeiders van die kerk nie hulle werk kan doen nie. Die Heilige Gees gee die hemelse toerusting sodat die arbeiders van die kerk vandag steeds as getuies vir Christus kan optree, en mense dus steeds kan hoor dat hulle hulle moet bekeer omdat die koninkryk van God nou in Jesus Christus tot by hulle gekom het. Mense moet steeds hoor dat God se volle heerskappy oor die aarde in Jesus Christus aan die kom is, en dat redding alleen deur Hom moontlik is.

18 November

Jesus se koninkryk

Handelinge 1: 9-11

In vers 9 lees ons dat die dissipels stip na die hemel staan en kyk het toe die manne met wit klere ewe skielik verskyn het. Ons ken die gevoel en manier van doen wat hier genoem word, nie waar nie? Daar gebeur ingrypende dinge in ons lewens en dan is ons reaksie heel dikwels ook om net stil te staan en te staar.

Dit is egter belangrik dat ons onself sal afvra waarom die dissipels só reageer het? Ek wil graag twee gedagtes met u deel:

Onkunde en verdwaasdheid:

In vers 6 vra hulle vir Jesus: *Here, is dit nou die tyd dat U die koninkryk vir Israel weer gaan oprig?* Die dissipels weet nie wat en waar Jesus se koninkryk is/sal wees nie, en ook nie watter rol hulle daarin sal speel nie. Die gedagte wat in die mense geleef het, was dat Jesus 'n aardse heerser sou wees wat Israel polities sou bevry. Die *mans in wit klere* se woorde herinner die dissipels daaraan dat Jesus weer kom. Daarin hoor ons dat Jesus se besig wees met hulle wat aan Hom behoort, 'n voortgaande proses is - ons leef 'n tyd-stip tegemoet wanneer Hy weer sal kom om te oordeel oor lewendes en dooies. Tot en met daardie dag skakel Hy ons in en gebruik

Hy ons wanneer ons die blye boodskap van verlossing en genade uitdra en uitleef. Só is en word ons deel van sy koninkryk.

Jesus se koninkryk is met ander woorde in die eerste plek 'n geloofswerklikheid. Sy koninkryk is veral dáár waar die Heilige Gees mense tot geloof in Hom lei en hierdie geloof hoorbaar en sigbaar word in woorde en dade van gehoorsaamheid, dankbaarheid en diensbaarheid.

Passiwiteit, soos om te staan en kyk na die wolke en te wonder wanneer Jesus weer sal kom, pas nie by mense in wie die Godgewe belofte leef: *Kyk, Ek kom gou...* en weer: *Julle sal krag ontvang wanneer die Heilige Gees oor julle kom...* nie. Wie erns met die beloftewoorde van Jesus maak, leef nie meer in onkunde oor wat en waar Jesus se koninkryk is nie. In diesulkes is daar 'n dringendheid en 'n Heilige-Gees-beheerde opgewondenheid om Jesus te ontmoet te leef, terwyl die *brood wat lewe gee*, uitgedeel word en God daaglik daarvoor gedank word.

Die tweede saak wat in dié gedeelte opval, is die versekering dat Jesus God is:

Die gebeure wat in vers 9 beskryf word, illustreer dit ('n wolk wat Hom weggeneem het voor hulle oë). Tot en met die laaste oomblik wat Jesus saam met sy volgelinge was, bevestig en bekragtig Hy sy Goddelike almag in 'n sigbare daad.

Dit gebeur so dikwels in ons lewens dat ons vasgevang raak in ons eie denke en oortuigings en beredeneringe. Hierdie stukkie geskiedenis wat opgeteken is, wil bo alle twyfel aan ons die boodskap oordra dat Jesus die lewende Here is wat met hulle wat aan Hom behoort, op pad is na die ewige lewe. In hierdie *op-pad-wees* skakel Hy ons ook in en roep Hy ons om deel te neem aan die bekendmaking van die blye boodskap van verlossing, genade en vrede. Hy het belowe om ons deur die Heilige Gees in die volle waarheid te lei, maar ook om ons deur die Heilige Gees in staat te stel om enduit te volhard totdat Hy weer kom om die nuwe hemel en die nuwe aarde te stig.

Dit alles is en sal moontlik wees omdat Hy God is wat getrou bly tot in ewigheid.

19 November

***Wag op God, die
Heilige Gees***

Handelinge 1: 13-14

Vanaf die Olyfberg is die dissipels direk Jerusalem toe na die bovertrek. Die Here het gesê dat hulle die Heilige Gees sal ontvang en

hier in die bovertrek wag hulle nou biddend vir hierdie belofte om vervul te word. Ons moet egter nie uit die oog verloor nie dat hulle ook baie bang was vir die Romeinse regering en hier in die bovertrek 'n mate van beskerming en skuiling geniet het.

Hierdie omstandighede en die optrede van die dissipels roep bepaalde vrae by 'n mens op:

- Hoe behoort gelowiges in die Here Jesus Christus verswarende omstandighede te hanteer?
- Hoe wag 'n mens op God?
- Wat doen 'n Christengelowige as hy/sy te staan kom voor daaglikse probleme, moeilike take en belangrike besluite?

Die handeling van die dissipels om *eensgesind te volhard in die gebed*, is vir ons een van die belangrikste geloofsgehoorsame voorbeelde! Sou dit nie wonderlik gewees het as die inhoud van hierdie gebede vir ons oorgelewer was en opgeteken kon word nie? Ons hoef egter nie by hierdie wens vas te steek en te meen dat ons nie weet wat en waarvoor 'n mens moet bid nie. Die *Ons Vader* gebed dui vir ons ruim aan met watter oortuiging en gesindheid die kind van God behoort te bid. Die Woord troos ons verder in Romeine 8 vers 26 tot 28: *Die Gees staan ons ook in ons swakheid by: ons weet nie wat en hoe ons behoort te bid nie, maar die Gees self pleit vir ons met versugtinge wat nie met woorde gesê word nie. En God, wat die harte deurgrond, weet wat die bedoeling van die Gees is, want Hy pleit, volgens die wil van God, vir die gelowiges. Ons weet dat God alles ten goede laat meewerk vir dié wat Hom liefhet, dié wat volgens sy besluit geroep is.*

Om op God te wag, beteken dus dat ons sy Woord en wil sal gehoorsaam. Sy wil en Woord is en bly ons eerste strewe. Om op God te wag, is om biddend-smekend onself oop te stel vir die leiding van die Heilige Gees. Waar gelowiges in die Here Jesus Christus saamkom om juis dit te doen, het ons 'n verdere beloftewoord van die Here Jesus. In Johannes 14: 16-28 het die Here Jesus gesê: *Ek sal die Vader vra, en Hy sal vir julle 'n ander Voorspraak stuur om vir ewig by julle te wees, naamlik die Gees van die waarheid. Die wêreld kan Hom nie ontvang nie, omdat hulle Hom nie sien en Hom nie ken nie. Maar julle ken Hom, omdat Hy by julle bly en in julle sal wees.*

Ek sal julle nie as weeskinders agterlaat nie; Ek kom weer na julle toe. Nog net 'n klein rukkie, en dan sien die wêreld My nie meer nie, maar julle sien My, omdat Ek lewe en julle sal lewe. Daardie dag sal julle weet dat Ek in my Vader is en julle in My en Ek in julle.

Wie my opdragte het en dit uitvoer - dit is hy wat My liefhet. En wie My liefhet, hóm sal my Vader liefhê, en Ek sal hom ook liefhê en My aan hom openbaar.

Judas, nie Judas Iskariot nie, vra toe vir Hom: 'Here, hoe kom dit dat U U aan ons gaan openbaar en nie aan die wêreld nie?'

Jesus antwoord hom: 'As iemand My liefhet, sal hy my woorde ter harte neem; en my Vader sal hom liefhê, en Ons sal na hom toe kom en by hom woon. Wie My nie liefhet nie, neem my woorde nie ter harte nie; en die woorde wat julle hoor, is nie Myne nie, maar die Vader s'n wat My gestuur het.

Dit sê ek vir julle terwyl Ek nog by julle bly; en wanneer die Vader in my Naam die Voorspraak, die Heilige Gees, stuur, sal Hy julle alles leer en julle herinner aan alles wat Ek vir julle gesê het.

Vrede laat Ek vir julle na; my vrede gee Ek vir julle. Die vrede wat Ek vir julle gee, is nie dié soort wat die wêreld gee nie. Julle moet nie ontsteld wees nie, en julle moet nie bang wees nie. Julle het gehoor dat Ek vir julle gesê het: Ek gaan weg, maar Ek kom weer na julle toe....'

Laat ons dan nie lam van vrees wees nie, nie meedoen aan alles wat die wêreld doen en ons uitnooi om aan mee te doen nie, nie passief raak omdat ons meen ons getalle is min en niksseggend nie, maar laat ons eensgesind volhard in die gebed! Die Here op wie ons wag, is lewend en kragtig teenwoordig al sien ons Hom nie. Die oumense (én ons) sê dikwels: *Wag en sien!* Die Bybel leer dit ook, maar dan net met dié bedoeling: *Wág* (Glo in God) en sien! Dit is hoe dit is: Om te glo, is om te sien. Laat ons na mekaar omsien en mekaar aanmoedig om juis só eensgesind te wees.

20 November

Gees en kerk

Handelinge 2: 1-4

Die beskrywing van die uitstorting van die Heilige Gees op die eerste gemeente in Jerusalem, die moedergemeente van die kerk, roep basiese uitsprake van die Christelike belydenis in ons gedagtes op: *Ek glo in die Heilige Gees, 'n heilige, algemene, Christelike kerk.* Die woordjie *in* word nie by kerk herhaal nie. Die weglating wil te kenne gee dat die kerk nie naas die Heilige Gees staan nie, maar in 'n ondergeskikte posisie inkom as die wyse waarop die Gees werk. Die Gees maak gebruik van die verkondiging van die evangelie: *Almal is met die Heilige Gees vervul en hulle het in ander tale begin praat soos die Heilige Gees dit aan hulle gegee het om onder sy leiding te doen.*

Van die genade en liefde van God moet 'n mens hoor, anders weet jy nie daarvan nie. 'n Mens kan dit nie uitdink of op enige ander manier daarmee in aanraking kom nie, jy moet dit hoor: *En hoe kan jy in Hom glo as jy nie van Hom gehoor het nie* (Rom 10:14)? Die verkondigende kerk is bedoel om deel en voortsetting van die goddelike openbaring te wees. Want so maak God Homself bekend. In hierdie bekendmaking is Hy self onder ons teenwoordig. En vir ons lê die heil in die luister, want dit bevry ons van die digte gevangenskap in onself. Die hemel maak bokant ons oop en ons word gelowige, vertrouwensvolle mense wat aan ons Skepper die eer gee wat Hom toekom.

21 November *Ons hoor hulle in ons eie tale praat oor die groot dinge wat God gedoen het* Handeling 2:1-11

Dat die godsdienstige Jode uit al die nasies die evangelie in hulle eie taal kon hoor, onderstreep die mensvriendelikheid van hierdie boodskap. Van die mens word nie gevra om sy begrip op die altaar te verbrand en hom blindelings te onderwerp in die aanvaarding van dit wat onverstaanbaar is nie. Inteendeel, alles moontlik word gedoen om die mens wat luister, 'n ingeligte keuse te laat maak. Daarom noem ons die evangelie ook die aanspraak en belofte van God, want die mens kan dit verstaan, hy hoor dit in sy eie taal. Sy antwoord is net eg as dit met begrip, dit wil sê uit die hart gegee word.

Die versoeking kom altyd weer op die kerk se pad om die goddelikheid van God in sy onbegryplikheid te wil sien. Hy is God omdat Hy onverstaanbaar is. 'n Mens sou in eerbied buig by die gedagte aan die *ewig-onbegryplike wese*. Maar dit is nie wat die kerk verkondig nie, duidelike sake word aan die orde gestel: redding of verderf; lewe of dood; regverdiging of oordeel. Daar word nie net nuwe inligting hieroor gegee nie, maar die mens se begrip van redding, lewe en regverdiging word bevraagteken. Hy word gevra of hy bereid is om deur die kruis van Christus God se oordeel oor sy selfregverdiging, doodsbestaan en verlorenheid te erken en van Hom 'n nuwe lewe te ontvang en Hom so as Here te erken. Sy goddelikheid kom na vore deur sy heerskappy oor mense. In die plek van die ou selfverstaan kom daar 'n nuwe: Die mens verstaan homself as iemand wat nie meer aan homself behoort nie, hy is God se begunadigde sondaar.

Die geloof wat aan die verkondiging beantwoord, is ook nie maar net 'n mistieke of irrasionele aandoening nie, maar kom neer op vergewing en versoening.

22 November

Vrede vir julle!

Johannes 20: 19-25

Iemand wat *goeie môre* of *goeie naand* sê, dit bedoel en weet wat hy sê, sê al baie: Mag dit met jou goed gaan! Die groet waarmee Jesus sy dissipels op die aand van die opstandingsdag begroet, is die gewone groet waarmee mense mekaar gegroet het as hulle mekaar die eerste keer in die dag sien. Dit sê nog meer as *goeie naand*, want Hy sê: *Shalom*, dit wil sê vrede vir jou, vrede vir julle!

Sy groet is nie net 'n wens wat nog in vervulling moet gaan nie, Hy skenk aan hulle vrede. So het Hy vroeër aan hulle verduidelik: *Vrede laat Ek vir julle na; my vrede gee Ek vir julle. Die vrede wat Ek vir julle gee, is nie die soort wat die wêreld gee nie* (Joh 14: 27). En wie kan mense in hierdie tyd keer dat hulle nie die engelekoor sal hoor nie? *Eer aan God in die hoogste hemel, en vrede op aarde vir mense in wie Hy 'n welbehae het!*

Die vrede wat mense maak, laat veel te wense oor. Dit is gewoonlik nie meer as 'n wapenstilstand na 'n stryd of 'n stilte voor die volgende storm nie. Leipoldt vat dit saam in *Vrede-aand* en wat hy van vrede in politieke verband sê, geld ook van die vredespogings op 'n persoonlike vlak.

Dis vrede, man; die oorlog is verby.

Hoor jy daaragter hoe die mense huil?

Hoor jy 'n sug, 'n klag?

Teenoor hierdie gemaakte vrede word die vrede wat alle verstand te bowe gaan aan ons toegesê: *Vrede vir julle!* Ons kan dit nie self maak nie. Ons kan onself nie daarvoor oopmaak nie, dit maak ons ontvanklik en dankbaar en verdryf die sugte en klagtes. Die druk van bedreigings en teleurstellings doen nie afbreuk aan hierdie vrede nie.

23 November

***Die eerste Christus-preek
(Petrus se toespraak)***

Handelinge 2: 14-36

Met Petrus se toespraak op Pinksterdag gebeur twee dinge: Jesus se belofte van die Heilige Gees en sy kragtige werking word vervul

en die kerk begin met sy getuienistaak. Die Heilige Gees het vir Petrus, die ongeleerde visserman, twyfelaar en verloënaar, bemagtig om met onverskrokke oortuiging voor 'n spottende skare op te staan en Christus aan hulle te verkondig. So word Petrus die eerste van die getuies wat vanaf Jerusalem tot in die uithoeke van die wêreld sou bely dat Jesus die Here en Christus is. Sy boodskap kom nie uit homself nie en gaan ook nie oor homself nie, maar is die prediking van Christus, die toepassing en verduideliking van die evangelie-gebeure. Hy doen dit aan die hand van die profesieë wat goed bekend was aan sy hoorders. Deur die Heilige Gees gelei, het Petrus die skare se verrassing en verbasing as 'n besondere geleentheid onderskei om te verkondig.

God lei en stuur vandag nog sy kerk, onder die kragtige leiding van sy Gees, om Jesus as Here en enigste Verlosser te verkondig. Die skare in ons uithoeke is nog steeds onkundig, baie is spottend en waar die kerk onder die Gees se leiding getuig, is daar verrassing en verbasing.

Hoe gebruik óns die geleentheid? Is óns deel van die gebeurtenis?

24 November Die Pinksterbelofte Handeling 2: 37-41
is nog geldig!
(Die eerste bekeerdes)

Die opspraakwekkende gebeurtenis waartydens drieduisend mense op Pinksterdag tot bekering gekom het, was 'n unieke geleentheid in die geskiedenis van die kerk. Alles was in plek vir die groot begin; daar was mense met 'n nood vir God se redding, dié wat deur Jesus vir die taak voorberei is, was op hulle plek en die Heilige Gees was op hulle. God voorsien alles wat nodig is vir die kragtige openbaring van sy mag. Wanneer al hierdie rolspelers bymekaarkom, is dit God wat deur sy Gees die beheer oorneem. Dié wat kort tevore nog verras en verbaas was, word diep getref deur Petrus se be-Geesterde getuienis, en die saad wat hy saai, val op die regte plek en ontkiem. Uit die ontaardes wat daardie dag na Petrus geluister het, het drieduisend mense tot bekering gekom!

Het die toneel regtig soveel verander? Wat Petrus daardie dag vir hulle gepreek en belowe het, staan vas. Dieselfde God en Here staan nog steeds agter daardie beloftes. *Wat God belowe het, is vir julle en vir julle kinders en vir almal wat daar ver is, vir almal wat die Here ons God na Hom toe sal roep.*

25 November Die gemeente 'n seën Handeling 2: 43-47
vir die gemeenskap
(Die eerste gemeente)

Bekering lei tot diepgaande veranderinge in 'n mens se lewe; groter mededeelsaamheid, toegeneëtheid, barmhartigheid, opregte besorgdheid. In 'n gemeenskap waar baie tot bekering kom, kan dit seker ook nie anders as dat dit tot radikale veranderinge in daardie gemeenskap moet lei nie! Dit was waar van die eerste gemeente van Jesus se kerk. Die goeie getuigenis van Handeling 2 oor die eerste gemeente word gelewer oor mense wat maar pas uit die ont-aardes en verlore-gaandes van die wêreld gekom het! Deur die kragtige werking van God se Gees was die vrug van hulle nuutgevonde geloof en hulle eensgesindheid eg. Hulle goeie bedoelings het selfs by die onbekeerdes in die gemeenskap respek afgedwing. Dit was werklik 'n geval van hulle lig tot verheerliking van God te laat skyn.

Ons eie gemeenskappe is honger en dors vir opregte omgee en egtheid. Die vrugte van ons opregte liefde en geloof sal vir beide ons gemeenskap en ons gemeente tot groot seën wees.

26 November Liefde kos niks Handeling 3: 1-10

Een van die eerste wonders wat na die uitstorting van die Heilige Gees gedoen is, is die genesing van 'n kreupelgebore man. Petrus en Johannes het die man by die ingang van die tempel gekry waar hy besig was om te bedel. In die hoop op 'n aalmoes het hy Petrus hoor sê: *Geld het ek nie; maar wat ek het, gee ek vir jou: in die Naam van Jesus Christus van Nasaret, staan op en loop* (Hand 3: 6)! Waarskynlik het Petrus nog onthou wat Jesus voorheen gesê het: *Maak siekes gesond, wek dooies op, reinig melaatses en dryf bose geeste uit. Julle het dit verniet ontvang, gee dit ook verniet* (Matt 10: 8).

In die wêreld waarin ons leef, het elke mens 'n behoefte aan liefde, sorg en begrip. Dit kos niks om vriendelik en behulpsaam teenoor ander te wees nie. Inteendeel, om ander lief te hê, is in ooreenstemming met wat God self gedoen het. God het die wêreld só lief gehad dat Hy sy enigste Seun gestuur het om elkeen wat in Hom glo, te red. In Christus Jesus ontvang ons genadiglik steeds God se liefde en word ons deur die krag van die Heilige Gees in staat gestel om hierdie liefde aktief te gaan leef.

Mense wat op die Here vertrou, weet dat daar by God blywende sekerheid bestaan. Die vreugde van Christenwees kom eers tot volle uitdrukking wanneer God se liefde vir ons 'n daad teenoor ander word. 'n Geesvervulde mens verstaan nie net die liefde en genade wat God aan ons bewys het nie, maar deel uit dankbaarheid sy liefde en begrip ook aan ander uit. Langs hierdie weg kan ander God ook deur ons optrede leer ken.

27 November 'n Opregte belydenis Handeling 4: 1-22

'n Gelowige se belydenis wat nie met die oortuiging van sy hart uitgedruk word nie, kan nooit 'n opregte belydenis genoem word nie. Petrus en Johannes was by die tempel in hegtenis geneem omdat hulle nie kon stilbly oor die werklikheid van die Here Jesus se verlossingsgenade nie. Hulle reaksie op die Sadduseërs se pogings om hulle die swye op te lê, was dat hulle eerder aan God as aan mense gehoorsaam moet wees.

'n Belydenis is nie net 'n manier om oor die Here te dink nie, maar eerder 'n manier om die Naam van die Here te leef. Daarom verg 'n belydenis drie dinge van 'n gelowige. Eerstens die geloof dat God my kan red. Tweedens vereis dit ons gehoorsaamheid om God se wil in te maak. Ons is gehoorsaam aan God wanneer ons onself ten volle tot beskikking van Hom stel. Iemand wat opreg is met sy belydenis, aanvaar nie net die wil van God nie, maar berus ook by die uitkoms daarvan. Derdens vereis 'n opregte belydenis ook ons dankbaarheid teenoor God. Die besef dat ons nie alleen is wanneer ons in 'n krisis verkeer nie, maar dat die Here met ons is en deur Christus Jesus in ons woon, moet meebring dat ons die knie voor God moet buig.

In ons belydenis kyk ons nie meer vas teen ons eie omstandighede nie, maar vorentoe... na die saamwees met God, die Heilige Gees en sy Seun wat gesê het: *Hou goeie moed. Ek oorwin die wêreld.* Christus Jesus is ons bron van lewensvernuwing. In Hom is ons reeds lewend gemaak. Al neem Hy nie ons krisisse weg nie, bring ons geloofsoortuiging minstens die wete mee dat Hy ons deur ons krisisse dra en sodoende die krisis uit ons krisis wegneem.

28 November Sorg vir mekaar Handeling 4: 32-37

Die Heilige Gees het kragtig in die vroeë kerk gewerk. Die vrug hiervan was dat die Woord van God met vrymoedigheid verkondig

is (v 31), die gelowiges eensgesind was, dat hulle alles met mekaar gedeel het en dat daar oor die opstanding van Jesus getuig is. Hierdie gebeure getuig van God se groot genade wat aan die gelowiges bewys is. Die feit dat Lukas, die skrywer van Handeling, die optrede van die gelowiges in die vroeë kerk aan die genade van God toeskryf, dui daarop dat hy nie hier die vroeë kerk as 'n voorbeeldige gemeenskap wil beskryf nie, maar wel die lank verwagte gemeenskap van die eindtyd. Dit is ook teen hierdie agtergrond dat ons die gemeenskap van goedere en geld in die vroeë gemeente moet verstaan. Dit gaan nie by die vroeë Christene daaroor dat hulle die ideale van 'n tipe oer-Kommunisme wou probeer implementeer nie, maar dat hulle hulleself verstaan het as die gemeente van die eindtyd. Met ander woorde, as dié gemeente waarin sekere beloftes van God tot vervulling gekom het. So is die opmerking van Lukas dat niemand in die gemeente gebrek gely het nie, 'n duidelike sinspeling op die belofte van Deuteronomium 15: 4: *...daar sal nie 'n arme onder jou wees nie, want die Here sal jou baie voorspoedig maak...* Gelowiges wat hulle plattelandse leefwyse (en so ook hulle lewensmiddele) prysgegee het om by die Jerusalemse sending te kom aansluit, het verarm. Net so het mense wat deur vervolging hulle lewensmiddele verloor het, ook verarm. Hierdie mense is deur die ander gelowiges onderdersteun, sodat hulle nie arm gebly het nie.

Moet ons as kerk nie vandag nog steeds - omdat ons ook die volk van God is wat in die eindtyd deur die krag van die Gees leef - dié mense ondersteun wat inkomste en lewensmiddele prysgee ter wille van die verkondiging en die sending nie? Kan ons nog werklik daarop aanspraak maak dat ons as kerk deur die genade van God en die krag van die Gees een van hart en siel is, as elkeen in die eerste plek vir hom-/haarself leef, sonder om bekommerd te wees oor die behoefte van hulle wat in diens van die evangelie staan?

29 November

***Om die wil van God
te doen, is om vir Hom
beskikbaar te wees***

Handeling 6: 1 - 7

Die wil van God en die wil van mense staan altyd lynreg teenoor mekaar! Waar die wil van God in die kerk, in 'n gemeente of in die hart van die gelowige leef, is die groot teenstellings met die wêreld skerp gekontrasteer. Die *groot teenstellings* tussen Jesus se volgelinge en sy teenstanders blyk duidelik in **Handeling 5: 17-42**:

- Hulle (die apostels) tree in liefde op (tree uit nyd op) (vers 17a, 17 b);
- wonderwerke (verleë) (verse 22-24);
- die gevangenis is leeg (Jerusalem is vol) (verse 25-28);
- God moet regeer (mense wil regeer) (verse 29);
- God verhoog Jesus (mense kruisig Hom) (verse 30, 31);
- getuienis (woede) (verse 32, 33);
- nie mensewerk nie (mensewerk) (verse 34-39);
- met blydschap leer, verkondig (deel straf uit, verbied) (verse 40-42).

Die rede vir die skerp teenstelling tussen die gelowige kerk en Jesus se vyande loop uiteen by die boodskap en die leë daarvan - die nuwe lewe. Hierdie nuwe lewe word moontlik in die geloof in die dood én opstanding - die sentrale boodskap van die evangelie - van Jesus, die Here wat leë.

Vanuit hierdie geloof ontmoet ons die sewe diakens van wie gesê word hulle was:

- mense met 'n vaste geloof en vol van die Heilige Gees (Hand 6: 5);
- mense wat baie genade en krag ontvang het (vers 8);
- mense wat soveel wysheid ontvang het dat hulle met vrymoedigheid met Jesus se vyande kon redeneer (verse 9, 10).

Die maniere waarop Jesus se vyande hierdie getroue dienaar vervolg en belaster het, is veelseggend van wat die opregte dienaar van Jesus vandag ervaar:

- Hulle het mense omgekoop om te sê dat hy (Stefanus) gelaster het (vers 11).
- Hulle het die volk en die familiehoofde opgesweep (vers 12).
- Hulle het vals getuie teen hom gekry (vers 13).
- Hulle het Jesus se woorde aangehaal, maar dit verdraai om hulleself te pas (vers 14).

Uit dit wat met Stefanus gebeur het, is dit duidelik dat die heftige woede van Jesus se teenstanders geen perke ken nie. Dit is egter net so duidelik dat Jesus se belofte dat Hy by sy kinders staan in hulle verdrukking, nie alleen waar was in Stefanus se geval nie, maar dit verklaar ook die bo-menslike krag waarmee Stefanus sy kruis kon opneem en dra.

Onthou, die Here laat sy kinders nooit in die steek nie, al word hulle geïntimideer en verniel. Juis deur ons lyding en offers saai God die saad van sy koninkryk.

Die vraag is egter onverbiddelik aan elkeen wat getuig dat hy/sy Jesus se dienaar is, dit geld natuurlik elke kerk, gemeente en kerk-menis: Is u en of het u al vir u Here gely?

As u die kruis dra, sal die krag van die Gees u ook laat getuig

soos Stefanus: *Here, moet hulle tog nie hierdie sonde toereken nie* (Hand 7: 60)! In die gebed lê ware vryheid en bevryding opgesluit. Dit is die krag wat die wêreld verower en verander.

30 November 'n Diaken boet met sy Handeling 7: 1-53
lewe - was dit verniet?

Stefanus trotseer die leiers van die Joodse volk met die Woord van God in sy toespraak. Ons leer hier iets van die kerk wat 'n mens vandag nogal mis waar daar 'n onverklaarbare stilte tussen kerk en owerheid heers. Is daar dan niks besonders om oor te praat nie?

Die lang en uitgebreide toespraak kan moontlik aan meer as een rede toegeskryf word:

- Stefanus antwoord op die aanklag teen hom dat hy die tempel en die wet van Moses minag.
- Hy wys daarop dat die Jode altyd geneig was om teen God in opstand te kom en dat dit dus geen verrassing was dat hulle Jesus doodgemaak het nie - ook sy dood as gelowige van God was inderdaad 'n opstand teen God se werk.
- In die toespraak kom daar sekere ooreenkomste tussen Jesus en Moses as voorloper van Jesus na vore (vgl vers 35-37).

Dit is veral Stefanus se aanval op en verwyt van die Jode wat op 'n aangrypende wyse die stryd van die kerk in die wêreld oopvlek. Hulle verset hulle teen God se liefde net soos hulle vadere voor hulle gedoen het. In vers 57 demonstreer die Jode met die toedruk van hulle ore die doofheid vir die evangelie waarvoor die gelowige getuie gereed en bedag moet wees.

Die verrassende wyse waarop God se evangelie voortspoed na die uiterste van die wêreld en in die verharde harte van sondaars in, gebeur selfs juis daar waar die golwe rondom jou hoog opwel.

Na die wrêde dood van 'n onverskrokke sondaar van Jesus het sy moordenaars hulle klere by die voete van 'n jongman met die naam Saulus neergesit voordat hulle Stefanus gestenig het. Stefanus het voorwaar nie verniet gesterf nie. Sy dood en offer vir Jesus het direk en indirek gelei tot die evangelies van Filippus, Paulus se bekering, Petrus se sendingreis en die stigting van die gemeente in Antiogië in Sirië. Stefanus se sterwensgebed is beduidend, nie alleen in navoring van sy Heer se lyding nie, maar ook vir u en myself wanneer jy ter wille van Jesus beledig en vervolgd word. Die vraag

is: Hoe reageer ons as iemand ons te na kom omdat ons glo wat ons glo?

Het jy al ter wille van jou geloof in Jesus die Here gely of sien jy net nie kans daarvoor as dit op jou pad kom nie?

Onthou, om jou lewe (figuurlik en letterlik) vir Jesus te verloor, is juis om dit te wen!

1 Desember

***Die loop van die
evangelie is onkeerbaar
waar die Gees is***

Handelinge 8: 1-25

Die boek Handelinge wil ons verseker dat die taak wat Jesus aan sy dissipels gegee het, afgehandel is presies soos Jesus dit aan hulle opgedra het. Maar hoe het dit dan gebeur? In Handelinge 1: 8 word daar 'n bepaalde geografiese patroon gegee waarvolgens die evangelie sal uitbrei - eers Jerusalem, daarna Judea, daarna Samaria en Rome (en natuurlik ook Afrika - volg Handelinge 8: 26-40).

Die ryk van ou Israel het in die omgekeerde orde - van Samaria, Judea en uiteindelik Jerusalem - geval. Nou ontvlam die Godsryk op Pinksterdag in Jerusalem en die vlam brand voort oor die hele Judea, Samaria en uiteindelik tot in Rome en Afrika. Wat stuk vir stuk verloor is in die ou verbond, word nou stuk vir stuk teruggeven. Maar dié keer is dit nie militêr nie, maar deur 'n ander swaard - die swaard van die Woord van God. Die Godsvolk wen die grondgebied terug wat deur ongehoorsaamheid verloor is, en hierdie keer nie vir 'n aardse koning van Jerusalem nie, maar vir God, wat sy seën oor alle nasies, oor die hele wêreld wil uitbrei.

In die ou Testament word die swaard waarmee die wêreld vir God verower word, reeds so treffend evangelies beskryf: *Hy het my gestuur om dié wat moedeloos is, op te beur, om vir die gevangenes vrylating aan te kondig* (Jes 61: 1-2).

As 'n mens die vraag vra hoe die evangelie dan so onstuitbaar oor die wêreld en nasies gespoel het, kan ons seker basies twee antwoorde waag:

- Waar die ou Testament die tragiek van die sondaar verhaal wat stuk vir stuk verloor is deur ongehoorsaamheid en eiewilligheid, vertel die lewensverhaal van Jesus en sy vroeë kerk hoe alles wat verloor is, stuk vir stuk - eintlik hart vir hart - teruggeneem is deur God se offerende liefde, deur die gebede van gelowiges, deur barmhartigheid wat gelowiges teenoor mekaar, offerend, bewys het.

- Die wonder wat deur die evangelie van Jesus in die harte, die teruggewonne grondgebied, teruggebring is, was die onwrikbare gehoorsaamheid, offerbereidheid en hartstogtelike gebede van gelowiges wat in baie gevalle selfs hulle lewens gevra het.

So het die vroeë kerk se gelowiges deur die kruis van die Here te dra, die lewe gewen - die ware uittoeg; die verlossing, vrede en liefde van Jesus wat geen dood of lewe, geen hoogte of diepte, geen vervolging van ons kan roof nie.

2 Desember Afspraak met iemand Handeling 8: 26-40 uit Afrika

Het u al ooit so daaroor gedink dat God self soms afsprake vir ons reël? Filippus se ontmoeting met die Etiopiër uit Afrika is 'n voorbeeld - dit is inderdaad ook 'n afspraak tussen die Evangelie van Jesus en Afrika!

Die gebied in Noord-Afrika wat ons vandag Soedan en Etiopië noem, het in die Bybel bekend gestaan as Kus. Hierdie afspraak wat God met iemand uit Afrika reël, word voorafgegaan deur 'n lang geskiedenis van kontak tussen mense van Afrika met die mense van Israel. (Lees bv Gen 2: 3; Num 12: 1; II Sam 18: 21; II Kon 19: 9; Jes 18: 1-7; Jer 38: 7-13). Dit was natuurlik ook uit Afrika dat die klein groepie slawe onder leiding van Moses bevry is en waar Jesus en sy ouers veiligheid gebied is teen Herodes se vervolging. Afrika dra dus die simboliek van beide verdrukking en asiel, maar ook as plek van barmhartigheid vir die seuntjie van Bethlehem. Dit sou ook later 'n Afrikaan wees wat Jesus se kruis gedra het, en 'n aantal Afrikane wat later (Hand 13: 1) in Antiogië 'n bydrae daartoe gelewer het dat die evangelie in Europa wortel geskiet het. Hierdie afspraak tussen 'n evangeliedraer en die Afrikaan bring twee mense in die kollig:

- Filippus, 'n Christen met die opdrag om op 'n stil pad te gaan loop. Menslik gesproke is dit ietwat van 'n onsinnige opdrag, omdat mens seker nie sou verwag om iemand op so 'n pad te ontmoet wat jou na Jesus sou kan lei nie.
- Die Etiopiër was die koning se minister van finansies (kondake is 'n ampstitel soos farao).

Wat is dan so belangrik in hierdie ongewone afspraak?

- Die feit dat Filippus gehoorsaam was aan God se opdrag, dat hy hom laat lei het; dat hy die mens wat hy op die pad ontmoet

het, gesien het as iemand met wie God vir hom 'n afspraak gereël het - dit alles het die wonderlike poort na Afrika oopgemaak vir die evangelie. Die stil paadjie, die ontmande onrein heiden was die onaansienlike weg waarlangs die evangelie Afrika binnegekom het.

Hierdie afspraak is dan ook nie bedoel dat daar oor koeitjies en kalfies gepraat sal word nie, maar oor God. En dit gebeur in die gesprek oor en vanuit God se Woord. Alleen só leer ons die God ken wat nie net met jou en my afsprake maak nie, maar ook deur ons met ander mense wat ons op stil paaie ontmoet.

Wees dan opmerkzaam en gereed om die afsprake wat die Here elke dag vir ons reël, na te kom!

**3 Desember 'n Teks vir Afrika... Handeling 8: 26-40
ook vandag**

Soos 'n lam wat na die slagplek toe gelei word en soos 'n skaap wat stil is as hy geskeer word, hy het nie gekla nie.

Die man uit Afrika met wie Filippus 'n afspraak gehad het om na te kom, was 'n bekeerling tot die Jodedom en het na Jerusalem gekom vir die Pinksterfees. Hy was juis op pad terug toe hy die eerste mens uit Afrika geword het om tot die Christendom bekeer te word.

Die gedeelte wat hy uit Jesaja 53 gelees het, het nie vir hom sin gemaak nie. Sy vraag was: Wie is die man van wie die profeet skryf? Filippus het toe op die wa van die Etiopiër geklim en hom vertel wie Jesus eintlik was.

Dit is heel merkwaardig dat die man juis Jesaja 53 sit en lees het. Die Jode het nie daarvan gehou om sulke dele te lees waar daar oor lyding en sterwe gepraat word nie. Alhoewel Jesus vir sy dissipels geleer het dat Hy moes ly en sterwe, kon Petrus dit net nie aanvaar nie (vgl Mark 8: 27-33). Vir die Jode, soos seker ook vir die meeste van ons, was dit belangrik om te heers; om in beheer te wees.

Jesus leer egter dat die wêreld (ook Afrika) deur liefde oorwin sal word en nie deur geweld nie. Eienaardig is dat die Etiopiër die evangelie verstaan en geglo het dat Jesus sy lewe afgelê het in liefde vir die wêreld. Jesaja 53, die teks waardeur die evangelie van Jesus na Afrika gekom het, was in die eerste plek gerig aan die Joodse ballinge in Babilonië. Hulle was moedeloos, hulle het letterlik alles verloor, selfs hulle hoop. Aan hulle word 'n nuwe uittog verkondig - soos Moses die Israeliete uit Egipte uitgelei het, so sal

God hulle verlos. Hulle sou self nie weer hulle geliefde Jerusalem sien nie, soos Moses ook nie die beloofde land kon binnegaan nie, maar nogtans moes hulle bereid wees om lyding te verduur ... so dat ander kan lewe. Dit is basies die boodskap van Jesaja 53.

Jesus het die boodskap van Jesaja 53 gelêëf. Hy het gesê dat daar geen groter liefde is as dat iemand sy lewe vir sy vriende gee nie (Joh 15: 13). Hy was bereid om te sterwe sodat ander kan lewe - daarom het Hy Petrus in Getsemane belet om sy swaard te trek.

Mense sê baie dinge oor Afrika. Ons as Christene moet in die moeilikste omstandighede, wat soms die bo-menslike van ons vra, gelowig hierdie eerste stukkie evangelie vir Afrika lêëf - wat Jesus vir ons geleëf en bedoel het, praat oor dié uittog en dié vryheid wat die gelowige ervaar wanneer hy/sy bereid is om hulle lewens af te lê ter wille van die koninkryk van Jesus - Jesaja 53 is steeds *ons* evangelie as mense van Afrika.

4 Desember 'n Vyand van die kerk Handeling 9: 11-19
word geroep tot 'n
geestelike sendeling!

Namate 'n mens ouer word, raak jy meermale stom van verbasing oor hoe jy sekere mense op jou pad ervaar. Soms wil jy van die mense op jou pad beter leer ken. Jy dink julle sal mekaar goed verstaan en saam vreugdevolle ervarings hê. Soms werk dit so, maar soms as ons mekaar beter leer ken, kan ons nie glo dat ons ons so kon vergis het met iemand nie. Die omgekeerde gebeur ook meermale. Iemand staan jou glad nie aan nie, maar wanneer daar dinge gebeur waardeur 'n mens mekaar beter leer ken, word dit soms 'n vreugdevolle vriendskap of liefdesverhouding.

Uit hierdie Bybelgedeelte is dit baie duidelik dat die Christen Ananias in die stad Damaskus al soveel slegte dinge van Saulus gehoor het, dat hy baie moeite sou doen om hom nooit raak te loop nie! Deur God se beskikking gebeur dit egter dat die Christen Ananias ten spyte van al sy vrees vir en afkeer van hierdie Christen-vervolger, vir Saulus (Paulus) gaan opsoek. Die Here het hom immers opdrag gegee om dit te doen!

Hy moet vir Paulus onder andere gaan sê dat God hom in sy diens wil gebruik. Dit sou egter nie beteken dat die res van Paulus se lewe een lekker piekniek gaan wees nie! Om in diens van die Here te mag staan, is 'n onuitspreeklike groot voorreg, maar dit bring

dikwels ook lyding mee. Lees maar 'n keer die boek Handeling en let op die berigte oor Paulus se lyding juis omdat hy die wil van God wou doen.

Mag u en ek ook met graagte in God se diens bly staan, selfs wanneer ons soms daarom moet klippe kou! *Wat kan 'k die Heer vir al sy guns vergeld? Wat kan 'k Hom bring uit dank vir sy genade* (Ps 116: 7)? Beleef die mense op jou pad jou as geestelike verleier of as 'n diensknecht of diensmaagd van die lewende Heer?

5 Desember Wat God rein verklaar Handeling 10: 1-23
het, mag jy nie
onrein ag nie

In die Ou Testament lees ons dat God vir mense sê: *My gedagtes is nie julle gedagtes nie, en julle optrede nie soos Myne nie...* (Jes 55: 8). Dit was 'n saak waaraan die bekende apostel Petrus ook moes leer dink en dienooreenkomstig moes leer optree. Petrus was nie 'n Afrikaner of Hollander of Engelsman nie. Hy is gebore en opgevoed as 'n Jood, deel van die volk van God. As lid van die Joodse volk, die ou volk van God, het Petrus soos die meeste Jode destyds, geglo dat 'n kind van God die vleis van sekere diere, soos byvoorbeeld 'n vark, nie mag eet nie.

Omdat daar soveel voorskrifte was oor wat geëet en nie geëet mag word nie, oor hoe die diere geslag moes word, ensovoorts, het dit uiters selde gebeur dat 'n Jood 'n nie-Jood sou nooi om by hom te kom eet en dit was amper net so onmoontlik vir 'n nie-Jood om by 'n Jood te gaan eet.

Met behulp van hierdie vertelling oor Petrus en die nie-Jood Kornelius, dui die skrywer aan hoe Petrus en ook u en ek daarvan bewus moet wees dat daar, danksy Jesus Christus se doen en late, wat hierdie sake betref, 'n radikale verandering ingetree het. Vir die mense wat in Jesus Christus glo, is hierdie soort kosvoorskrifte nie meer geldig nie. Meer nog: God maak die pad oop na die heidene toe. Petrus en ander Christengelowige Jode begin met vrymoedigheid saam met Joodse Christene eet en selfs by hulle oornag as hulle welkom is. Die evangelie is bedoel vir Jode, maar nie net vir Jode nie: Dit is bedoel vir elke mens uit elke stam en taal en volk en nasie wat in Jesus Christus glo!

God is nie net vir Jode lief nie. Hy is ook lief vir mense wat nie-Jode is nie, soos byvoorbeeld Grieke en Romeine, Afrikaners en Engelse, Bruinmense en Oosterlinge, Witmense en Swartmense!

Dink u al die soort mense op ons pad kan agterkom dat ons hierdie evangelie verstaan en glo? Wat God rein verklaar het, mag ek en jy nie onrein verklaar nie!

6 Desember God het al met Petrus Handeling 12: 6-19
in sy nood begin werk lank
voordat Petrus dit vermoed het

Deur die eeue heen tot vandag toe het die kerk meermale 'n blaaskans gekry. Daar was en is tye en plekke wanneer en waar Christene nie vervolgt word omdat hulle Christene is nie. Maar reeds in die Nuwe-Testamentiese tyd en tot vandag toe het daar altyd dinge gebeur wat dit vir die kerkmense, die Christene, baie moeilik gemaak het.

In hierdie Bybelgedeelte lees ons iets van die teenspoed van Petrus juis omdat hy die Here eerlik en opreg probeer dien het. En wat het hy daarvoor gekry? Nadat Petrus se mede-apostel Jakobus, die broer van Johannes, deur koning Herodes doodgemaak is, word hy wat Petrus is, ook op bevel van Herodes in die tronk gegooi. Nie omdat hy gesteel of gemoor of iemand onregverdig behandel het nie. Hy beland in die tronk en word streng bewaak omdat hy mense aangespoor het om hulle kinderlik gelowig aan Jesus Christus oor te gee.

Het u al ooit nadat u u bes gedoen het om die regte ding te doen, die gevoel gekry dat u stank vir dank gekry het? Indien wel, sal u seker wel iets van die vroeë en emosies verstaan wat by Petrus ontstaan het weens die onregverdige dinge wat hom aangedoen is.

In die lig van wat sy vyande met Jesus gedoen het en wat koning Herodes met die apostel Jakobus gedoen het, het Petrus seker nie veel hoop gehad dat hy ooit weer lewendig uit die tronk sou kom nie. Die engel maak hom egter die nag in die tronksel wakker, gee aan hom opdrag om aan te trek en saam met hom uit te stap. Hy doen dit, maar dink dat hy maar net 'n gesig sien. Ons sou dalk kon sê hy het gedink hy droom net. Eers nadat hulle by die slapende wagte verby is en nadat die tronkdeur oopgegaan het, en nadat hulle in die straat begin loop het en die engel verdwyn het, het Petrus besef: Dit was nie 'n droom nie! God het my uit die tronk bevry! En dan gaan hy voort om die Here met vreugde te dien.

Dit het al met baie van ons of dalk met elkeen van ons gebeur dat wanneer ons moeilikheid agter die rug is en ons terugkyk, ons besef dat die Here ons nog al die tyd vasgehou en versorg het toe ons nog net bewus was van ons ellende!

7 Desember *Ons word nie gered omdat* Handeling 15: 1-29
ons Afrikaners of Engelse, Kleurlinge
of Indiërs, Xhosas of Zoeloes is nie,
maar net deur die genade van
die Here Jesus Christus!

Nie twee mense op hierdie aarde het in elke opsig presies dieselfde geaardheid en talente nie. Wanneer dit gaan om mense van verskillende volke en kulture, is die taal- en gewoonteverseker in baie opsigte nog groter. Al hierdie verskille is nie noodwendig verkeerd en skadelik nie. Die vraag is hoe en met watter gesindheid ons dit hanteer - veral as kerkmense!

Aan die einde van hulle eerste sendingreis het Paulus en Barnabas na Antiogië in Sirië teruggekeer waarvandaan hulle oorspronklik op hulle sendingreis vertrek het. Die stad was noord van die Jode se tradisionele woonplek geleë. Daar het hulle vir Christene geesdriftig vertel wat God alles deur middel van hulle op die sendingveld gedoen het en *dat Hy vir die heidene die deur van die geloof oopgemaak het* (Hand 14: 27). Maar na 'n ruk kom daar toe moeilikheid in die gemeente, want die kerk op aarde het nog nooit uit volmaakte mense bestaan nie. Daar het kerkmense uit die Joodse land in Antiogië aangekom wat gesê het dat as nie-Jode hulle nie laat besny nie, hulle geloof in Jesus hulle niks gaan baat nie! Dan gaan hulle hel toe! Dit is die implikasie.

Paulus en Barnabas het skerp van hierdie Jode verskil. Die gemeente besluit toe om hulle en 'n paar ander Christene na Jerusalem te stuur om daar saam met die ander Christene oor die saak 'n reëling te probeer tref.

Tydens daardie vergadering in Jerusalem het die apostel Petrus volgens vers 11 onder andere gesê: *Nee! Ons, en ook hierdie gelowiges, glo dat ons net deur die genade van die Here Jesus gered word.* Uiteindelik het die vergadering met Petrus, Paulus en die ander afevaardigdes uit Antiogië saamgestem. 'n Konsekwensie van daardie vergadering se besluit is onder andere dit: *Ons word nie gered omdat ons Afrikaners of Engelse, Kleurlinge of Indiërs, Xhosas of Zoeloes is nie, maar net deur die genade van die Here Jesus!*

8 Desember *Lidia se bekering* Handeling 16: 11-15

Die Europese kerkgeskiedenis begin met 'n eenvoudige verhaal oor 'n vrou wat vir Jesus langs 'n rivier aangeneem het. Paulus en

sy medereisgenote vaar na die Masedoniese hawestad Neapolis en kies as hulle eerste staanplek, die stad Filippi - een van die belangrikste stede van Masedonië.

Op die sabbatdag is Paulus-hulle na die rivier, so twee kilometer buite die stadspoort waar daar 'n plek was waar hulle gaan bid het. Hier was 'n klompie Joodse vroue en 'n paar Griekse vroue bymekaar wat gedeeltelik na die Jodedom oorgegaan het. Lidia was 'n Griekse vrou, 'n vreemdeling in die stad, want sy het uit Klein Asië gekom. Haar bekering was van die begin af God se werk. Hy maak haar ontvanklik vir Paulus se woorde. Sy en haar huismense word gedoop, en so word sy die beginpunt van een van Paulus se gemeentes - die gemeente in Filippi.

God kan ons gebruik waar ons ook al is. Of jy nou 'n man of vrou, belangrik of onbelangrik is, stel jouself vandag beskikbaar vir Hom. Laat toe dat Hy jou gebruik.

9 Desember

Gevange in Filippi

Handelinge 16: 16-34

Hierdie gedeelte waar Paulus en Silas in die tronk is, is nie aan een van ons onbekend nie. Tog is daar 'n belangrike waarskuwing in die eerste paar verse opgesluit wat ons maklik kan miskyk.

Toe Paulus en Silas en waarskynlik ook Lukas weer op 'n dag op pad was na die aanbiddingsplek, het hulle 'n slavin teëgekom in wie 'n bese waarsêersgees was. Hierdie gees sê uitdruklik wie Paulus-hulle is, met die bedoeling om so mag oor hulle te verkry.

Waar die evangelie verkondig word deur gedagtes, woorde en daad, sal die bese magte dit deur towenaars en waarsêers probeer teëwerk - ook vandag waar ons God se Woord uitdra. Kom ons laat Paulus ons in so 'n situasie tot voorbeeld wees. Hy laat nie toe dat hierdie gees 'n houvas op hulle kry nie, maar dryf die gees uit in Naam van Jesus Christus - dit wil sê Jesus self dryf die gees uit.

Bid dat God jou sal toerus met die gawe van onderskeiding, sodat geen bese mag 'n houvas op jou sal kry nie.

10 Desember

Paulus op die Areopagus

Handelinge 17: 16-34

Lukas, die skrywer van Handelinge, gee hier aan ons 'n uitvoerige voorbeeld van Paulus se prediking. Die preek is kort, maar voorwaar 'n kunswerk. Dit gaan hier om 'n konfrontasie tussen die

Christendom en die hoogs ontwikkelde Griekse denke. Paulus beklemtoon hier drie baie belangrike punte.

In die eerste plek sê hy dat God die Heer is van hierdie wêreld, van hemel en aarde, daarom het Hy nie tempels of offers nodig nie. Die Grieke was bekend daarvoor dat hulle vir elke god 'n altaar gebou het.

Die tweede belangrike punt wat hy beklemtoon, is dat die mens God se skepsel is. Daarom het ons Hom nodig, en is ons met 'n besondere band aan Hom verbind.

In die derde plek beklemtoon hy dat afgodsbeelde sinloos is omdat ons van God afstam en so nou aan Hom verbind is. God is te groot om afgebeeld te word deur mensgemaakte beelde.

God het hierdie onkunde van die heidene oorgesien en ongestraf laat bly, maar dit kom hier tot 'n einde. Paulus roep die Grieke op om hulle tot God te bekeer.

11 Desember

Paulus in Efese

Handelinge 19: 1-10

Paulus reis dwarsdeur Klein Asië tot by die grootste stad Efese. Daar tref hy 'n groep mense aan wat amper dieselfde soort geloof het as wat Apollos vroeër gehad het. Hulle was blykbaar iets tussen volgelingen van Johannes die Doper en volgelingen van Jesus. Paulus vra hulle toe of hulle die Gees ontvang het. Die ontvangs van die Gees is die waarborg dat 'n mens 'n egte gelowige is. Hulle antwoord hom dat hulle nog nie eers gehoor het van die vervulling met die Gees nie. Die feit dat hulle die doop van Johannes ontvang het, beteken dat hulle hulle tot Jesus moet bekeer. Nou ontvang hulle eers die Christelike doop. Paulus lê hulle die hande op - 'n teken van die oordraging van bonatuurlike kragte, en hulle praat in ongewone tale of klanke. Na hierdie gebeurtenis het Paulus nog vir twee jaar lank die gelowiges in Efese op hulle versoek onderrig.

12 Desember

Die wêreld se grootste wonder

Handelinge 19: 21-40

Die tempel van Artemis was een van die sewe wonders van die destydse Griekse wêreld. Dit was honderd en twintig meter lank en sewentig meter breed. Die godin Artemis is deur die inwoners van drie en dertig gebiede vereër as die godin van vrugbaarheid. Dit het van die Artemis-aanbidders destyds die grootste godsdienstige

groep in die hele Asië gemaak. Ironies genoeg, het die evangelie aangaande Jesus Christus, wat deur 'n paar sendingreisigers op enkele plekke in Asië verkondig is, so 'n groot oproer veroorsaak dat die magtige Artemis en haar tempel gevaar geloop het om betekenis te verloor.

Die boek Handelingte vertel ons van die begin daarvan, van die eerste treetjies wat die evangelie van Jesus Christus in die wêreld gegee het. Wanneer 'n mens Handelingte lees, kom jy tot die besef dat die pad van die evangelie 'n pad van sukses en oorwinning is. Vandat die dissipels van die oop graf van Christus af weggegaan het, tot aan die einde van die boek, lees 'n mens van soveel bekeerde Christene, nuwe Christelike gemeentes en gelowiges wat selfs bereid was om ter wille van hulle geloof te sterf. Die krag van God deur die evangelie van Jesus Christus is die rede waarom die kerk van Christus van die begin af kon groei. Hierdie selfde krag was die rede waarom 'n handjievol Christene duisende Efesiërs in oproer gebring het. Dit is hierdie selfde krag waarmee die Here steeds vandag sy kerk regeer, in stand hou en laat groei. Hierdie krag is groter as al die wonders van die wêreld, want die evangelie van Christus is die wonder van God in die lewens van alle gelowiges.

13 Desember Buitengewoon bemoedig Handelingte 20: 7-12

Die trefkrag van Paulus se woorde toe hy die gelowiges in Troas toegesprek het, was so groot dat die mense wat na hom geluister het, selfs deur die nag aan sy lippe gehang het. Die rede hiervoor was dat die woorde van hierdie toespraak die evangelie aangaande Jesus Christus vertel het. Vir 'n jong gemeente was dit seker die grootste voorreg om te kon luister na die boodskap wat aan hulle 'n nuwe identiteit gegee het. Aan die ongeluk van die jong man, Eutigus, word in hierdie kort gedeelte besondere aandag gewy. Al hierdie gebeure is van geweldige groot betekenis vir hulle wat daar saam was, maar ook vir ons wat vandag daarvan lees.

Die evangelie van Jesus Christus is nie net 'n boodskap wat mense hoor en daardeur oortuig word nie. Die evangelie is ook sigbaar gemaak deurdat Paulus deur God gebruik is om die *dooie* seun weer lewend te maak. Elkeen wat daar was, kon iets sigbaar beleef van die lewendmakende krag van Christus. Dit waarna daardie gelowiges met soveel verwondering geluister het, word ook vir hulle sigbaar gemaak deur 'n wonder van God. Die gedeelte vertel ons

ook hoe die krag en liefde van God verder sigbaar gemaak is deurdat Paulus vir almal wat daar bymekaar was, die brood gebreek het toe daar nagmaal tydens die gemeenskaplike maaltyd gevier is.

Die evangelie bring ook vandag in ons lewens verandering. Die krag van Christus vernuwe die lewe van elke gelowige daaglik. Die Heilige Gees breek ook vandag vir ons die Woord van God oop in elke lewensituasie, sodat ons God se liefde en genade sigbaar kan beleef.

14 Desember *My lewenstaak* Handeling 20: 17-38

Wanneer 'n mens hierdie teksgedeelte lees, voel jy die dringendheid aan waarmee Paulus die ouderlinge van die gemeente toespreek. In hierdie vergadering gee hy aan die leiers van die gemeente toerusting vir hulle werk.

Opvallend is hoe Paulus sy eie geroepenheid en ampswerk verstaan. Hy praat van sy dienswerk as sy lewenstaak, sy enigste lewensdoel. Daar is vir hom net een saak wat sin aan sy lewe gee en dit is om vir die Here te werk deurdat hy die evangelie van God se genade verkondig. Paulus het hierdie dienswerk as 'n lewenstaak verstaan omdat die Heilige Gees hom daartoe gedwing het. Die rede waarom hierdie vergadering plaasgevind het, was sodat Paulus aan hierdie gemeenteleiers kon verduidelik dat hulle ook na hulle ampswerk in die gemeente as 'n lewenstaak moet kyk. As leiers het hulle 'n Godgegewe verantwoordelikheid om sy kudde op te pas. Die Heilige Gees wat hulle tot hierdie lewenstaak geroep het, sal hulle ook toerus en bystaan, ook in tye van verdrukking en vervolging.

Die dienaar van die Here wat van sy roeping 'n lewenstaak maak, verstaan ook die erns en dringendheid waarmee hierdie werk verrig moet word. Ook ons as gelowiges is ampsdraers met die opdrag om die evangelie van God se genade te verkondig. Ook ons moet na ons opdrag en roeping kyk as ons lewenstaak, ons enigste lewensdoel waarmee ons nooit mag ophou nie. Elke gelowige het ook die verantwoordelikheid om ons lewenstaak so uit te voer, gedring deur die Gees, dat die kerk van Christus die venster word van God se liefde en genade.

15 Desember *Ek kan nie anders nie* Handeling 22: 1-23

Die bekende Kerkhervormer, Martin Luther, het tydens 'n verhoor voor die leiers van die Rooms-Katolieke Kerk gesê: *Ek staan hier,*

omdat ek nie anders kan nie. Daarmee het Luther aangetoon dat hy ten spyte van die teenkanting en woede van die Roomse Kerk, oortuig is dat hy die Heilige Skrif reg verstaan aangaande die red- ding deur genade en geloof.

Vir Paulus was die gevangeneeming in Jerusalem deur die Joodse volk waarskynlik baie angswekkend gewees. Die hele Jerusalem het in beroering gekom teen hierdie man wat die leer van Christus verkondig. Ten spyte van al die teenkanting en vyandigheid het Paulus die moed gehad om die kommandant vir 'n spreekbeurt te vra. In hierdie spreekbeurt maak Paulus nie verskoning nie, hy poog ook nie om sy eie lewe te beskerm en Christus daardeur te verloën nie. In hierdie lewensgevaarlike omstandighede gebruik Paulus sy spreekbeurt om duisende Jode van Jesus Christus te vertel. Sy hele verhaal is een groot geloofsbelydenis en getuienis dat hy, Paulus, die Here gesien het. Hy kon nie anders as om die waarheid te praat nie, en daarom het hy die enigste Waarheid verkondig waarvan hy geweet het. Paulus het man alleen opgestaan voor 'n hele skare *omdat hy nie anders kon nie.*

Maak hierdie gedeelte van Paulus 'n wonderlike mens? Nee, die wonderlike van hierdie verhaal is die krag van die evangelie. Die waarheid kan nie stilgemaak word nie en daarom kan en moet ons as Christelike kerk, ten spyte van teenkanting en omstandighede, aanhou bely en verkondig dat ons die opgestane Here gesien het!

16 Desember

Geloftedag

Psalm 115

'n Mens kan van twee kante af na Geloftedag kyk. Jy kan by die mens begin en dan van die mens af na God toe beweeg, of jy kan by God begin en dan van God af na die mens toe beweeg. As jy kies om by die mens te begin, loop jy die risiko dat dinge soos 'n politiekery of haarklowery oor presies wat belowe is en op wie dit betrekking het, afbreuk doen aan 'n besondere genadedaad wat God op 'n gegewe tyd aan 'n spesifieke groepie mense bewys het. Ons kan maar net dankbaar wees dat hierdie genadedaad deel is van die ryke geskiedenis van ons Afrikanervolk.

As ons egter by God begin, moet ons saam met Psalm 115 bely dat die eer nie aan ons, die mense toekom nie, maar dat dit aan God toekom, want dit is Hy wat sy liefde en trou bewys het toe van ons voorsate onder besonder moeilike omstandighede verkeer het. Ons kan aansluiting vind by Psalm 91 as ons besef dat, juis omdat

die mense onder leiding van Sarel Cilliers en Andries Pretorius die Here as hulle skuilplek en die Allerhoogste as hulle beskermmer geneem het, hulle dit beleef het dat God hulle onder sy vleuels beskut het, vir hulle 'n veilige skuilplek was en dat sy trou hulle aan alle kante beskerm het. Meer as enigiets anders sê die gebeure wat ons op 16 Desember gedenk vir ons dat die Here goed en regverdig is, dat Hy aan hulpeloses reg laat geskied omdat liefde en trou die paaie is wat die Here bewandel met dié wat sy verbond en sy verordeninge bewaar (Ps 25: 8-10).

Hierdie selfde God is vandag nog steeds God. Hy is die betroubare God wat sy verbond in stand hou en sy troue liefde betoon tot aan die duisendste geslag van hulle wat Hom liefhet en sy gebooie gehoorsaam (Deut 7: 9). Hierdie wete gee ons hoop vir die toekoms, ook as ons besef dat 2 Timoteus 2: 11-13 waarlik 'n betroubare woord is, ook vir ons:

As ons saam met Hom gesterf het, sal ons ook saam met Hom lewe;

as ons in die geloof volhard, sal ons saam met Hom regeer;

as ons Hom verloën, sal Hy ons ook verloën;

as ons ontrou is, Hy bly getrou: Hy kan Homself nie verloën nie.

17 Desember *Hoe sit God die ligte in 'n* Jesaja 8 en 9 ***donker wêreld weer aan?***

Die volk wat in donkerte geleef het, het 'n groot lig gesien, oor dié wat in die donker land was, het 'n lig geskyn (Jes 9: 1).

Hoekom is daar duisternis? En die lig, wat is dit? En hoe word die ligte weer aangesit dat die wêreld kan sien?

Jesaja 8 vertel vir ons van so 'n tyd. Hy vertel ook dat dit donker geword het as gevolg van die sonde en ongeregtigheid van die mense. (Lees gerus die eerste sewe hoofstukke van Jesaja.) Dit is egter nie die eintlike ding wat Jesaja vir die mense wou sê nie - hy wou veral vir hulle sê hoe God die lig aansit wat die duisternis verdryf: *Terug na die wet en die getuienis van die Here! Wie nie volgens hierdie woord praat nie, is sonder toekoms (Jes 8: 20)!*

Maak dit vir u sin dat dit die wyse is waarop God die ligte aansit in 'n donker wêreld? Ja! As God en sy Woord en sy wil die middel-punt van 'n mens se lewe is, verlig dit jou lewe. Die dinge wat in Jesaja se tyd gemaak het dat dit donker word, is ook die dinge wat vandag nog maak dat dit donker word in die lewe van mense. Lees

'n mens die eerste sewe hoofstukke van Jesaja, sien jy dat dit donker geword het:

- toe mense wat sê hulle ken God, arm mense begin uitbuit en verdruk het en
- toe mense begin ryk word het en geld hulle hoogste doel in die lewe geword het.
- En een van die grootste redes waarom dit donker geword het in Jesaja se tyd, is omdat mense kerk gehou en gebed en gesing en tiendes gegee het - maar hierdie selfde mense het nie gesorg dat reg en geregtigheid in die samelewing geskied nie.

Terug na die wet en die getuienis van God - beteken dus dien die Here deur reg te lewe en te doen en te dink, nie net by die kerk nie, maar oral. Weet u wat gebeur waar mense terugkeer na die wet en die getuienis van God? Ons lees in Jesaja 8: 23: *...in die land waar daar duisternis is, sal daar nie langer donkerte wees nie.* En in Jesaja 9: 1: *Die volk wat in donkerte geleef het, het 'n groot lig gesien, oor dié wat in die donker land was, het 'n lig geskyn.* Ons lees hierdie gedeelte baie in die Kerstyd en dit is ook reg so. Want in Johannes 8 lees ons immers dat Jesus sê: *Ek is die lig vir die wêreld.* En ons weet dat as daardie lig jou lewe verlig het, jy op jou beurt daardie lig in jou so moet laat skyn dat jy die duisternis in jou omgewing verdryf.

Dit is hoe God die ligte vandag nog aansit wat die duisternis verdryf. Elke keer wanneer ons wat in Jesus Christus glo, medemenslikheid en medelye aan iemand bewys, elke keer wanneer ek en jy vir 'n arme sorg, vir 'n weeskind, vir 'n verdrukte, vir 'n eensame, 'n sieke 'n bejaarde - ja, elke keer word die ligkol van God se koninkryk net groter en groter.

En dit is immers waaroor Kersfees gaan. Dit gaan nie net oor een dag se bietjie vreugde en blydschap nie, maar dat ek en jy soos Jesaja en sy volgelinge lewende getuies midde in die duisternis om ons moet wees - nie maar net lipgetuies nie, maar daadgetuies wat die werke van die lig doen.

Dit is van die ligkol van God se koninkryk dat Jesaja 9: 6 sê: *Sy heerskappy sal uitgebrei, en Hy sal vir altyd vrede en voorspoed bring.... Hy sal dié koninkryk vestig en in stand hou deur reg en geregtigheid, van nou af en vir altyd. Daarvoor sal die onverdeelde trou van die Here die Almagtige sorg.*

Laat jou lig dan so skyn voor die mense dat hulle jou hemelse Vader verheerlik.

Is geloof 'n kwessie van *eendag, lank, lank gelede...* en *eendag sal daar...*, of is dit ook 'n kwessie van *vandag*? Jaar na jaar praat ons oor hoe die Seun van God as mens na ons verwarde wêreld gekom het. Vir so baie mense is die Kersverhaal weinig meer as 'n sprokie: *Eendag, lank, lank, gelede, in 'n stal in Betlehem....* Maar wanneer ons Jesus Christus se eerste koms, sy geboorte herdenk, moet dit terselfdertyd ook 'n geleentheid wees om vorentoe te kyk na wanneer sy tweede koms, sy wederkoms in heerlijkheid op die wolke sal wees. Die tweede koms van die Here is vir so baie mense niks meer as 'n mooi droom oor die nuwe hemel en die nuwe aarde en God wat self ons trane sal afdroog nie. Maar die werklikheid is dat dit ons vandag ook raak. En die vraag is: Wat sê ons oor Jesus Christus se koms vandag?

Die volk Israel is uitmekaar geruk. Aan die een kant is daar die geloofstradisie dat God hulle God is, dat God omgee. Aan die ander kant is daar die harde werklikheid van 'n geslote hemel, van gebede wat op dowe ore val, van 'n Vader wat dalk 'n vyand geword het.

In vers 12 word die vraag dringender: *Raak hierdie dinge U dan nie, Here? Gaan U nie ingryp nie? Gaan U aanhou om ons te laat ly?* Klink dit vir u bekend? Ja, hierdie klaaglied word nog steeds vandag gebid. Ons praat oor soveel mooi dinge, maar tog beleef ons so min daarvan. In ons sang, in ons gebede, in ons Woordverkondiging kan ons pragtige dinge oor God sê, maar wanneer ons lees: *As U maar die hemel wou oopskeur*, weet ons ons kan dit ook bid. So dikwels dink ons dat dinge gaan regkom. So dikwels dink ons dat die probleem opgelos is. So baie keer voel jy asof jy 'n dorre blaas in die wind is wat heen en weer gewaai word. En dit laat dan die vraag terugkom: Doen God dan niks nie? Gee God dan nie om nie? Moet ons voortdurend leef met 'n hunkering na God?

Ons kan egter in hierdie Adventstyd seker wees dat die opdrag baie duidelik tot ons kom dat Jesus Christus se koms vir ons betekenis inhou. Ons kan steeds leef en werk as kerk van God. Ons gebed moet steeds wees: Sien ons tog raak! Of om dit anders uit te druk: Kom tog Here, kom gou!

So dikwels wil ons eers bereken of dit vir ons die moeite werd is om tot beskikking van God te wees. Ons tref in die gelese gedeelte 'n merkwaardige dialoog/gesprek aan. 'n Engel kom na Maria toe en praat met haar. Hierdie gesprek sou Maria se hele lewe verander. Dit sou die begin wees van God se menswording. Dit sou die begin wees van God met ons - Immanuel.

Reeds in die engel se groet kom ons agter dat hier iets buitengewoon aan die gang is, want die engel noem haar begenadigde. Maria het rede gehad om te wonder waarom die engel haar so noem, want dit was in daardie tyd ongehoord om 'n onbekende vrou so te groet. En hoe kan dit wees dat sy swanger is, want sy het nog nooit omgang gehad nie. Die naamgewing het ook gewoonlik by die pa berus. Hoe kan haar seun die Allerhoogste genoem word? Maria is verbysterd en verdwaas, want hier gebeur iets wat onbegryplik is. Nadat die engel haar gerusgestel het, stel Maria haar onvoorwaardelik tot beskikking van God.

Die Here God praat ook met ons. Ook ons word begenadigdes genoem, want ons leef onder God se genade. Net soos met Maria kom God ons tegemoet in ons verbystering oor sy genade. God kom ons tegemoet, want Hy wil ons gebruik om Jesus Christus in te dra in die wêreld. Ten spyte van watter omstandighede ook al, kan die kerk aanhou om die draer van die evangelie te wees. Ons behoort elke oomblik bekend te maak dat God onder ons kom woon het. Sonder besware moet ons die opdrag van God uitvoer, want Jesus Christus wil elke dag in ons lewe sigbaar teenwoordig wees. Wanneer ons by onself dink dit is onmoontlik, dan sê God dit is moontlik. Moet daarom nooit wag en sê: Ek wil darem eers sien wat in die toekoms gaan gebeur voordat ek my tot beskikking van God stel nie. Deur die wonder wat God laat plaasvind het met die geboorte van sy Seun, moet ons opnuut weer gedring word tot 'n antwoord om te sê: Ek wil....

Dit is so tragies dat die evangelie so maklik verkeerd verstaan word.

- Die Here Jesus Christus het nie met sy koms die daaglikse smart en die leed uit ons midde weggeneem nie, want dit word steeds beleef.

- Hy het nie aangetoon hoe almal genoeg aardse skatte kan vind en kan ryk word nie, want daar moet steeds hard gewerk word.
- Hy het nie medisyne voorgeskryf om alle krankhede te genees nie, want ons ondervind steeds siekte, pyn en lyding.
- Hy het nie die dood van die aarde af verjaag nie, want ons beleef die dood nog gereeld.

Maar Hy het baie meer as dit gedoen. In Homself het Hy getoon daar is geluk ryker en skoner en heerliker as enige iets anders. Dat, geklee in die armoedigste klere en onder die swaarste omstandighede en agter die bekommerdste gesig, 'n mensehart kan klop vol vreugde, dankbaarheid en blydschap. Daar is 'n *wete* dat niks ons kan skei van die liefde van God in Jesus Christus nie. Die dood kan sonder enige vrees aangestaar word.

Geluk, kalmte en vrede hang nie van die uiterlike omstandighede af nie, maar van die innerlike gesteldheid van die hart. Jesus Christus het nie eerstens gekom om maatskaplike toestande te verander en te verbeter nie, maar om 'n besondere gesindheid in die hart te bewerk en ons innerlik te verander. Hy het gekom om die krag te voorsien om die laste, moeite, ellende en nood te kan dra. Die engel van die sonde word weggeneem wat ons so onophoudelik raak steek en Hy het die vyand en die dood oorwin om vir ons vergifnis en die ewige lewe te skenk.

So behoort ons die koms van Christus in hierdie wêreld te beleef en so behoort gelowiges vir Kersfees voor te berei.

Die uiterlike omstandighede is naastenby dieselfde soos in die tyd van keiser Augustus. Alles is en bly steeds moeilik, maar innerlik moet Kerstyd anders ervaar word om ons ryk te maak aan geestelike en innerlike krag. Almal wat sê dat die Christenskap uitgedien is, moet juis steier teen die boodskap wat altyd nuut bly en dit is ons troos dat ons lewe innerlik verander het.

Die Koning is gebore in Betlehem, Judea, nederig maar om 'n innerlike rykdom te bied wat niemand van ons kan steel nie. Dit is verlossing en redding vir elkeen wat glo en in hierdie gesindheid voorberei vir Kersfees en om innerlik kalm te word en vrede te ervaar in Kerstyd.

21 Desember *Aanroeping van die Here* Romeine 10: 14-17

Maar hoe kan 'n mens Hom aanroep as jy nie in Hom glo nie?

Die een wat God aanroep, neem sy toevlug tot Hom wat 'n skuilplek teen gevare bied, wat in sy troue sorg sy eiendom beskerm,

wat vanweë sy ewige liefde sy kinders dra en deur sy krag ondersteuning bied aan hulle wat hulpeloos rondspartel.

Paulus spreek hier van die aanroeping wat vir God welgevallig is. Die aanroeping van God se Naam is geleë in die vaste vertroue en die seker wete dat Hy hoorder en verhoorder van gebede is. Die gebed is nie 'n ligtelike saak wat daarop berus dat ons moet bid wanneer ons so voel of wanneer omstandighede ons daartoe dryf nie. Dit is immers die vernaamste deel van ons dankbaarheid.

Hierdie aanroeping is nie net beperk tot die gebed nie, maar omvou die hele lewe van die mens. Dit omvat ook die feit dat 'n gemeente in die erediens vergader. Mag ons altyd weer sy Naam aanroep en doen wat Hom behaag, want hy wat die Naam van die Here aanroep, sal gered word. Mag Hy wat in die hoogste hemele troon, ons deur die krag van die Heilige Gees voortlei, bewaar en versterk.

Mag ons ook in hierdie Kerstyd die ware blydschap van 'n gelowige kind van God ervaar. Die boodskap van die Kersgebeure bring ons juis daartoe om dankbaar te wees vir die troue liefde wat die Here aan ons betoon. Dit roep ons weer en weer op om belydend te erken dat Hy die enigste Verlosser is.

So tree ons die jaar 2003 tegemoet. God wat in Jesus Christus na ons toe gekom het en deur die werking van die Heilige Gees in ons woon en werk, laat ons nie vir 'n oomblik aan ons eie lot oor nie. Ons kry opnuut geleentheid om in die nuwe jaar sy Naam aan te roep. In ons werk en spel, in ons gesin, kerk en skool leef u en ek onder die hand van die Heer wat nie sy werk laat vaar nie.

22 Desember Christus se deelgenoot- Efesiërs 3: 14-21 **skap aan menswees**

Kersfees is dié tyd van die jaar wat die meeste emosies ontlok. Dit is 'n tyd van vreugde en welwillendheid, 'n tyd om saam met jou geliefdes te wees. Máár vir baie is dit ook 'n tyd van groot hartseer of eensaamheid. Daar is medegelowiges wat dan uit voel omdat hulle nie deel kan wees van die oorweldigende gees van vreugde nie. Gelukkig is die blye evangelie dat dit vir alle mense is. Christus se lewe het immers getuig van sy deelgenootskap aan menswees: Hy het saam met die bruiilofgangers feesgevier, maar ook saam met die siekes deur hulle leed geworstel, saam met die eensames hulle worstelinge deurworstel, saam met die treurendes gehuil....

Kersfees beteken vreugde, ja, maar 'n innerlike vreugde wat nie van ons omstandighede afhanklik is nie. Ons ervaar vreugde om-

dat God die God van liefde is wat deel in ons lewe. God het met die geboorte van Christus afgebuig in die wêreld van die mens in, 'n wêreld vol tekortkominge en ellende, maar Hy het dit gedoen omdat Hy omgee. Dan kan 'n mens in die Kersfeestyd bly wees, maar ook huil - omdat God verstaan.

Mag u, ongeag u omstandighede, die warmte en sekuriteit van so 'n grootse liefde ervaar. Vir u wat siek is, bid ons dat die Vader u self sal seën met 'n glimlag saam met die traan. Vir u wat treur, bid ons dat u in die geboorte van Christus ook die troos sal vind van 'n God wat Hom aan ons verbind het tot in ewigheid. Vir elkeen bid ons dat die vrede wat Christus gee, dié verskil in u lewe sal maak. Laat ons hande vat en as medegelowiges mekaar nie vergeet nie, maar sal bemoedig en vertroos met die evangelie van Jesus Christus. Kom ons deel in mekaar se vreugde én leed omdat Hy in ons vreugde en leed deel. Dan sal Kersfees vir ons meer beteken as die oppervlakkige feesvieringe van die wêreld. Mag u 'n baie geseënde Christusfees geniet!

23 Desember

Het Jesus invloed?

Lukas 2: 8-20

As ons aan invloedryke persone moet dink, kom daar dadelik twee persone se name by ons op: Thomas Edison - wat die gloeilamp uitgevind het en Alexander Graham Bell - wat die telefoon uitgevind het. Dalk onthou u nie die name nie, maar ons sien hulle invloed vandag nog raak. Dink maar as jy jou geliefdes skakel om hulle 'n geseënde Kersfees toe te wens. En ons kan ons ook nie indink hoe ons elke dag sonder elektriese lig in ons huise sou lewe nie.

Maar daar is nog iemand wat 'n groter invloed op ons lewe het: Jesus die Christus. Hy is ook die bevestiging dat die Vader getrou is aan sy beloftes om 'n Verlosser te stuur. Maar Jesus se invloed strek verder, Hy het vir ons vrede gebring - vrede tussen ons en God die Vader. Daarmee sê Hy dat ons nou direk met die almagtige God kan praat. Hy het ons uitverkies om sy kinders te wees, deur die Verlosser van ons sondes te wees.

Wat 'n radikale ommekeer het daar nie in die geskiedenis en in ons lewe gekom nie. Die Kind wat gebore is, keer ons almal se lewens om, maar ten goede. Nou is ons nie meer sondaars nie, maar verlore en vry mense. Nou kan ons met hoop lewe, want ons is nie meer verlore nie - maar ons is kosbaar in God se oë. Ons kan in vrede met ons God leef. Die skaapwagters het alreeds sy invloed besef en aan Hom die eer gebring en so sy geboorte bevestig.

Maar ek en jy, ons wat Christene is, is dikwels te skaam vir Hom. Veral as ons Kersfees nog as 'n winskopie- en vakansiefees sien. Erken die invloed van Jesus Christus in jou lewe, want so kan dit weer 'n Christusfees wees. So sal die wêreld ook in jou Jesus se invloed kan raaksien.

24 Desember

***Dankbaarheid vir die
grootste geskenk ooit***

**Lukas 1: 26-38;
1 Johannes 1: 1-4**

Rondom die Kersgebeure kry ons die versekering: God het ons innig lief, God koester in sy Vaderhart gedagtes van vrede oor ons, deur Jesus Christus skenk Hy ons die ewige lewe. Christus wat mens geword het, beteken ons staan nooit allêen nie, daar is altyd Een wat ons help, ons hand neem in tye van nood sodat ons die krisis, hoe groot of hoe klein, kan oorkom.

Ons leer van kleins af om vir mekaar dankie te sê. In ons daaglikse lewe kan ons vir mekaar so innig en opreg dankie sê. 'n Geskenk wat ons van iemand kry, laat ons straal van geluk en dankbaarheid. Vir iemand wat ons in tye van nood help, kan ons nie gou genoeg bedank deur dankie te sê nie. Die woord dankbaarheid is om erkenning te gee vir dit wat iemand anders aan jou gee of vir jou beteken. Elke mens wil erkenning hê vir dit wat hy aan 'n ander doen. Ons is gou om te sê: Wat 'n ondankbare mens, ek word nie bedank vir wat ek aan hom gedoen het nie. Elke mens waardeer erkenning of dankbaarheid. Hoeveel te meer vra ons hemelse Vader nie erkenning of dankbaarheid vir sy Seun wat vir ons gebore is en aan die kruis gesterf het nie?

Ons moet onthou, ons kan die Here nooit vergoed vir wat Hy aan ons gedoen het nie. Nooit moet daar by ons die gedagte opkom: Ek doen vir die Here genoeg nie, want ons kan Hom nooit vergoed nie. Ons dankbaarheid teenoor God is in alle nederigheid met die diepe besef van ons onvermoë, van ons swakheid. Wanneer ons môre die geboorte van ons Here Jesus Christus herdenk, moet ons dit sien as die grootste geskenk ooit, die ewige lewe.

25 Desember

***Jesus is die lig vir
die wêreld***

Johannes 1: 1-18

Die wonderlikste boodskap van Kersfees is dat God sy lig in 'n donker wêreld laat deurbreek het. In Christus is daar lig en lewe

vir die mensdom. Johannes 1: 4 en 5 sê: *In Hom was daar lewe, en dié lewe was die lig vir die mense. Die lig skyn in die duisternis, die duisternis kon dit nie uitdoof nie.* Jesus Christus is die lig vir die wêreld, die Een wat ons van die duisternis en al die magte van die duisternis bevry. Die naam Jesus beteken Verlosser.

Jesus sê self in Johannes 8: 12: *Ek is die lig vir die wêreld. Wie My volg, sal nooit in die duisternis lewe nie, maar sal die lig hê wat lewe gee.* Johannes verduidelik in sy eerste brief wat dit beteken om Jesus te volg en in die lig te lewe. Bo alles beteken dit liefde vir God en ons naaste. *As iemand beweer dat hy in die lig is, maar hy haat sy broer, is hy nog steeds in die duisternis. Wie sy broer liefhet, bly in die lig, en daar is niks wat hom laat struikel nie. Maar wie sy broer haat, is in die duisternis en lewe in die duisternis en weet nie waar hy gaan uitkom nie, omdat die duisternis hom blind gemaak het* (1 Joh 2: 9-11). In die donker is 'n mens net van jouself bewus. Jy sien niemand anders werklik raak nie en jy leef net vir jouself. Alle ander mense hou vir jou 'n gevaar en bedreiging in. Daarom verstoot en vertrap jy hulle.

Kersfees se blye boodskap is dat Christus gebore is en ons lewe met God se liefde verlig het. In die lig van God se liefde lyk alles nou anders. Jy sien God se groot liefde vir jou raak. Jy sien die ander mense rondom jou raak, hulle behoeftes, hulle vreugde en blydschap, hulle hartseer en nood. En jy kan hulle liefhê omdat God jou eerste liefgehad het.

Mag God se liefde vandag weer in jou lewe deurbreek. Geseënde Kersfees!

26 Desember Gevangenskap Handeling 23: 23-25: 27 in Sesarea

Die lewe kan slegs verstaan word wanneer jy terugkyk. Dit moet egter gelewe word terwyl jy vorentoe kyk, Soren Kierkegaard.

26 Desember 2002, die jaar is verby en dit is baie maklik om 2002 te verstaan omrede ons kan terugkyk. Maar die uitdaging is juis om vorentoe te kyk na 2003, die nuwe jaar wat voorlê.

Ook Paulus moes hierdie uitdaging aangryp nadat hy die opdrag van God ontvang het om in Rome te gaan getuig (Hand 23: 11). Paulus was van plan om so gou as moontlik in Rome te gaan getuig, maar min het hy geweet wat God se plan met hom was tot en met Rome.

Paulus moes eers vir twee jaar as gevangene in Sesarea vertoef. Hy is in Jerusalem gevang, na Sesarea, die Romeinse hoofkwartier gebring vir veiligheid en om as Romeinse burger verhoor te word. Hier is Paulus vals beskuldig deur Tertullus die advokaat van die Jode, en moes hy die beskuldiging weerlê. Hier het die goewer-neurs Feliks en Festus nie geweet hoe om teenoor Paulus in sy verhoor op te tree as Romeinse burger nie. Maar hier in Sesarea het Paulus die evangelie kragtig en sonder skaamte verkondig aan Feliks en sy vrou Drusilla.

Maar ook in Sesarea het Paulus bely hoe hy deur die gevangenskap vorentoe kan kyk. In Handeling 24: 15 sê hy: *Ek het my hoop op God gestel...* Mag dit ook ons belydenis wees hoe ons die uitdaging van vorentoe lewe in 2003 sal aanpak.

27 Desember

Verandering

Handelinge 26

Staan u ook skepties teenoor veranderinge? Een van die dae hoor ons weer van Nuwejaarsvoornemens en het u Nuwejaarsvoornemens ook maar net 'n week se oorlewingstyd gehad. Verandering by mense is byna nie meer moontlik nie. Enige verandering, goed of sleg, word bevraagteken en dit word nie verstaan nie.

So het die Jode, veral die Fariseërs, die verandering in Paulus se optrede nie verstaan nie. Hulle kon nie verstaan met watter stel reëls hy die spel van die lewe nou wou speel nie. Hy het alles volgens hulle wette en reëls geken en eens aangehang. Maar nou tree hy anders op. Voor koning Agrippa kry Paulus die geleentheid om sy optrede te verduidelik en sy verandering te verklaar.

Paulus verduidelik aan die koning dat hy ook eens 'n Fariseër was en dat hy die lewe aangepak het volgens sy godsdienstige party se reëls en wette. Hy verduidelik verder dat die verandering in sy lewe nie net 'n nuwe stel wette en reëls is nie, maar dat dit die resultaat van God se liefde vir hom is. Dit is God wat dooies laat opstaan, dit is God wat sy lewe deur Christus se lyding verander het. Die verandering by Paulus het God deur sy liefde vir Paulus bewerk. Paulus tree nou gehoorsaam teenoor God se gebod op omrede die liefde van God hom verander het. God het in Paulus se lewe ingegryp en hom verander. Dit is nie sy positiewe ingesteldheid of voornemens nie, maar God se liefde aan die kruis wat Paulus verander het.

As mens is ons skepties teenoor verandering ten goede by mense.

Maar Paulus wil ons leer dat God self hierdie verandering by 'n mens kan teweegbring. Paulus laat ons ook met 'n vraag vir die nuwe jaar wat kom: Glo ons dat God ons lewens, ons toekoms kan verander? Aanvaar ons dit of verset ons ons teen God se liefde?

28 Desember Geen verskoning nie: Handeling 28: 16-31
Verkondig Christus

Hoeveel maal gebeur dit dat die geringste gebeurtenis veroorsaak dat 'n mens verskoning aanbied om Christus te verkondig? Allerlei gebeure veroorsaak dat ons nie ons verantwoordelikheid as gelowiges na behore nakom nie. Die gebeure maak dat ons ook soms voel asof ons gevange is, en as gevangenes van ons eie omstandighede nie kan of wil verkondig van die hoop wat deel van ons lewens is nie.

Wanneer ons Handeling 28 lees, besef ons dat die apostel Paulus ook 'n gevangene is. Hy is nie net fisies onder huisarres nie, maar sy omstandighede het van so 'n aard geraak dat dit baie moeilik vir hom sou wees om die evangelie te verkondig. 'n Mens sou verwag dat dit die ideale omstandighede sou wees om in sak en as te gaan sit en die verkondiging te laat. Sy gevangenis sou die ideale verskoning wees om nie sy verpligtinge as gelowige na te kom nie. Die teendeel vind egter plaas. Te midde van die omstandighede bereik Paulus die doelwit wat hy al vir jare koester: Hy getuig in Rome van Jesus Christus, sy Verlosser. Hy woon vir twee jaar in die huis waarin hy onder huisarres verkeer, en hy verkondig die koninkryk van God eers aan die Jode en dan aan die heidene. Sommige het geglo en ander nie. Van kardinale belang is die feit dat hy die Woord aanhou verkondig het, selfs al het die omstandighede dit nie toegelaat nie.

Om Christus aan mense te verkondig, is nie maklik nie. Daarom is selfs wat in vers 26 en 27 geskryf is vandag nog van ons wêreld waar. Ons word as gelowiges in hierdie gedeelte opgeroep om te midde van ons omstandighede nie in toewyding te verslap nie. Ons moet ook te midde van ons omstandighede Jesus Christus verkondig aan alle mense wat op ons pad kom. Ons moet as gelowiges deur die genade van die Here waak om nie deur ons omstandighede afgeskrik te word nie. Ons omstandighede moet nie die verskoning word om nie ons kruis op te neem en Jesus te volg nie.

Die Heidelbergse Kategismus beskryf geloof as 'n vasstaande kennis van God se Woord, maar ook 'n vaste vertroue in God. Met die lees van bogenoemde gedeelte is dit duidelik dat ons veral op die vertroue kan let in die gebeure wat afspeel.

Die Handelinge is 'n voortsetting van die Evangelie volgens Lukas se beskrywing. In Handelinge 1 word die doelwit gestel dat die evangelie verkondig sal word vanaf Jerusalem tot in Rome. Die evangelie sal verkondig word in die hele bekende wêreld van Paulus se tyd. Tydens hulle finale reis na Rome word die see baie onstuimig. Die storm wat ontwikkel, woed so geweldig dat die matrose gedeeltes van die vrag en toerusting oorboord gooi. Die gevolg was dat die matrose baie moedeloos geword het en alle hoop laat vaar het om gered te word. Paulus bly egter staande en hou moed in hierdie benoude oomblikke. Hy vertel van God se bedoeling en die hoop wat te vinde is in die feit dat God hulle nie sal verlaat nie. Hulle moet net vertrou te midde van omstandighede wat alles behalwe vertroue toelaat. Die uiteinde was dat die skip wel tot niet gegaan het, maar iedereen wat aan boord was, is gered. Die gebeure laat 'n mens ook nogal aan Jeremia 45 dink.

Die verhaal word baie mooi opgesom deur 'n beeld wat die Duitse teoloog, Dietrich Bonhoeffer, gebruik het toe hy oor geloof gehandel het. Hy het gesê, om te glo, is soos om in die diep oseaan gewerp te word en te bid vir alles wat jy werd is, maar om ook te swem vir al wat jy werd is. Soos Paulus, kan ons nie anders nie as om moed te hou, vol vertroue in God, selfs al blyk die omstandighede, logies gesproke, die teendeel van ons verwagtinge te wees. In die wêreld waarin ons lewe, is dit bykans daaglik moontlik om moed en hoop te verloor. In ons vasstaande kennis van God, asook die vaste vertroue wat die Heilige Gees in ons wek, kan ons lewe te midde van alle sodanige omstandighede en gebeurtenisse.

Op baie plekke in die Bybel word gepraat van die laaste oordeel wat een of ander tyd sal plaasvind. Wanneer dit sal plaasvind, weet niemand nie. Hoe dit presies sal gebeur, word ook nie in besonderheid in die Bybel uitgespel nie. Op die meeste plekke in die Bybel, soos ook hier in Openbaring, word in simboliese taal daaroor ge-

praat. Die groot vraag waarmee ek en jy egter gekonfronteer word, is: Is jy gereed daarvoor? En wel so dat dit maar enige oomblik kan plaasvind?

Op die laaste dag sal die boek van die lewe oopgemaak word. Alleen hulle wie se name in die boek van die lewe geskryf is, sal deel aan die ewige lewe hê. Dit is hulle wat die wil van God gedoen het; hulle wat goed gedoen het; hulle wat in Jesus Christus glo en wie se lewe van hierdie geloof getuig.

Is jou geloofsewe in orde? Glo jy waaragtig in Jesus Christus en getuig jou lewe daarvan. As dit so is, dank God en bid tot Hom om vir jou die krag en genade te gee om tot die einde toe te volhard. As jou geloofsewe nie in orde is nie, kom tot inkeer. Bid tot God en beywer jou om in Christus te glo en vir Hom te leef. Alleen langs hierdie weg kan jou naam in die boek van die lewe wees en jy deel hê aan die ware lewe.

Die laaste oordeel is vir die ongelowiges 'n dag van verskrikking. Vir die gelowiges is dit 'n wonderlike dag om na uit te sien.

31 Desember *Kyk, Ek maak alles nuut* Openbaring 21: 1-8

Die dood bly vir elkeen van ons 'n verskrikking. Maar dit - dat God se genade ons deur die dood heen dra - word nêrens mooier as in Openbaring 21 gesê nie. Hier hoor ons vir die eerste en enigste keer in die boek die stem van God vanaf sy troon opklink, 'n aanduiding dat hierdie woorde besondere gewig dra, dat dit inderdaad, soos die Here self sê, *betroubaar en waar* is. En wat sê die stem? *Kyk, Ek maak alles nuut...* (vers 5). Is daar mooier, troosryker woorde as hierdie?

Nee, dit is nie ons waardigheid wat ons oor die doodsgrens heen dra nie, wat ons uit die tyd in die ewigheid in waarborg nie. Dit is ook nie ons tegnologiese prestasies of asemrowende mediese vooruitgang wat so 'n nuwe wêreld moontlik maak nie. Die nuwe aarde breek nie onder 'n nuwe hemel aan as gevolg van een of ander briljante rekenaarprogram nie. Die kom van bo. Johannes sien die nuwe Jerusalem van God uit die hemel uit afkom (vgl vers 2). Dit is God wat handel. Dit is Hy wat in die geskiedenis ingryp. Dit is Hy wat ons toekoms laat aanbreek.

Dit is God en God alleen wat so nuut kan maak, so kan herskep. Hy is die enigste Een wat werklik alles kan verander.

En hoe wonderlik is hierdie *nuut*-maak nie! Die dood sal daar nie

meer wees nie. Ook leed, smart en pyn sal daar nie meer wees nie; 'n soort samevatting van al wat ellende op hierdie aarde was en is. Die dreigende chaosmagte van die Bose sal daar nie meer wees nie. Alle wreedhede, wrede mense en wrede sisteme sal daar nie meer wees nie. God sal al die tranes van ons oë afdroog.

Johannes sê ook wat daar wel sal wees. Ons sal ewig geborge wees in die nuwe stad Jerusalem, uiteindelik veilig (vgl vers 2). Vir altyd versadig uit die fontein met die water van die lewe, verniet (vgl vers 6). Maar die belangrikste: dan sal die woonplek van God by sy mense wees, Hy sal by hulle bly, Hy sal hulle God wees, en hulle sal sy volke wees, sy seuns en dogters (vgl vers 3, 7). Onvoorstelbaar wonderlik!

Wanneer Hy sê: *Kyk, Ek maak alles nuut*, is dit nie leë woorde nie, maar vervulde woorde. Dit is in 'n sin afgehandel, so vas en seker dat die Here self kan verklaar: *Dit het klaar gebeur...* (vers 6). Ja, die dinge van vroeër het alreeds verbygegaan (vgl vers 4). Dit is agter die rug: *Iemand wat aan Christus behoort, is 'n nuwe mens. Die oue is verby, die nuwe het gekom* (2 Kor 5: 17).

Wat 'n wonderlike troos is daar nie vir ons hierin opgesluit nie! Laat ons hieraan vashou in lewe en in sterwe.

Medewerkers - Bybelse Dagboek 2002

1-6 Januarie
7-13 Januarie
14-20 Januarie
21-23 Januarie
24-27 Januarie
28-30 Januarie
31 Januarie tot 4 Februarie
5-7 Februarie
8-10 Februarie
11-12 Februarie
13 Februarie
14-15 Februarie
16-17 Februarie
18-24 Februarie
25-27 Februarie
28 Februarie tot 3 Maart
4-6 Maart

Ds GJ van Staden
Ds PR Prinsloo
Ds LJ Meyer
Ds SP Nolte
Ds AG Ungerer
Ds JM Fourie
Ds PJ Snyders
Ds FJC Oosthuizen
Ds JWT van Heerden
Prof JD Gericke
Ds JH van Heerden
Ds GC Lindeque
Ds CF Potterill
Ds D Barnard
Ds MD Robbertze
Ds J Beyers
Ds NJS Steenekamp

7-9 Maart	Ds JS Bezuidenhout
10-12 Maart	Ds CEC Hertzog
13-15 Maart	Ds AV van Staden
16-18 Maart	Ds NJS Steenekamp
19-21 Maart	Ds D Kloppers
22-24 Maart	Ds HS Joubert
25-31 Maart	Ds MM de Kock
1-7 April	Ds A van Zyl (Geyser)
8-14 April	Ds ZC Robberts
15-21 April	Ds NJJ van Rensburg
22-25 April	Ds JA Young
26-29 April	Ds W Mans
30 April tot 5 Mei	Ds GFJ Beukes
6-7 Mei	Dr TFJ Dreyer
8-9 Mei	Ds AJ Pienaar
10 Mei	Ds WF Venter
11-12 Mei	Ds CL Badenhorst
13-14 Mei	Ds JPJ Fourie
15-16 Mei	Ds HN Kloppers
17-18 Mei	Ds A Kloppers
19-20 Mei	Ds HA Retief
21-22 Mei	Ds HK Grobler
23-24 Mei	Ds KD Papp
25 Mei tot 1 Junie	Ds JJ Pieterse
2-8 Junie	Ds P Harmzen
9-15 Junie	Ds A Janse van Rensburg
16-22 Junie	Ds W de V Sauer
23-29 Junie	Ds RJ Coertze
30 Junie tot 6 Julie	Ds CG Liebenberg
7-13 Julie	Ds JJ Claassen
14-20 Julie	Ds J Immink
21-27 Julie	Ds C Pretorius
28 Julie tot 1 Augustus	Ds P van Staden
2-6 Augustus	Ds E Verhage
7-11 Augustus	Ds AJHJ van Rensburg
12-16 Augustus	Ds C le Roux
17-23 Augustus	Ds JG Janse van Rensburg
24-30 Augustus	Ds LMP Swanepoel
31 Augustus tot 6 September	Ds JBJ van Deventer
7-13 September	Ds BM Engelbrecht
14-15 September	Ds JJC du Plooy
16-19 September	Ds FB Sneygans
20-21 September	Ds M Bacon

22-24 September
 25-27 September
 28-30 September
 1-4 Oktober
 5-8 Oktober
 9-12 Oktober
 13-16 Oktober
 17-20 Oktober
 21-27 Oktober
 28-29 Oktober
 30 Oktober tot 2 November
 3-4 November
 5-7 November
 8-9 November
 10-11 November
 12-13 November
 14 November
 15 November
 16 November
 17 November
 18-19 November
 20-22 November
 23-25 November
 26-27 November
 28 November
 29 November tot 3 Desember
 4-7 Desember
 8-11 Desember
 12-15 Desember
 16 Desember
 17 Desember
 18-19 Desember
 20 Desember
 21 Desember
 22 Desember
 23 Desember
 24 Desember
 25 Desember
 26-27 Desember
 28-29 Desember
 30 Desember
 31 Desember

Ds PD Rautenbach
 Ds PJHS Pienaar
 Ds BM Dupper
 Ds GS de Bruin
 Ds JB Schutte
 Ds EHJ Engelbrecht
 Dr CJ Beukes
 Ds JAC Rossouw
 Ds ZL Meyer
 Ds MJ Redelinghuys
 Ds ZL Meyer
 Ds EJ Smit
 Ds ZL Meyer
 Ds AP Venter
 Ds JP Bester
 Ds MSJ van Vuren
 Dr GMJ van Wyk
 Ds JD Putter
 Dr GMJ van Wyk
 Ds JD Putter
 Ds AM Nel
 Dr PB Boshoff
 Ds A Oosthuizen
 Ds CAP van Tonder
 Dr GMJ van Wyk
 Prof LJS Steenkamp
 Prof JJ Engelbrecht
 Ds DF Oosthuizen
 Ds M van Staden
 Ds EG Fourie
 Ds JC van der Merwe
 Ds JPC van der Westhuizen
 Ds A Barnard
 Ds FGJ Loots
 Ds DA Viljoen
 Ds LS van Rooyen
 Ds JJ Barnard
 Ds JJ Janse van Rensburg
 Ds CM Viviers
 Ds JS Dippenaar
 Prof MJ du P Beukes
 Ds HJMW Pretorius

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no text or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

Notas:

[illegible]